

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ภาคผนวก ก

แผนการสอน ชุดการสอน เฉลยชุดการสอน เอกสารประกอบอื่นๆ

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๑

วิชา ชาติไทยการณ

ชั้นประถมศึกษา (ระโยค ๑-๒, ป.๖.๓)

เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสมาส

จำนวน ๒ คาบ คาบละ ๑.๒๐ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญ

สมาส หมายถึง การนำนามศัพท์ตั้งแต่ ๒ ศัพท์ขึ้นไป มาย่อเข้าเป็นบทเดียวกัน ผู้ที่สามารถจะย่อสมาสได้อย่างถูกต้องนั้น จะต้องมีความรู้ดีในเรื่องศัพท์, บท รวมทั้งรู้ลิงค์, วิกัตติ และการันต์ของศัพท์นั้นๆ เป็นอย่างดี

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒.๑ บอกความหมายของสมาสได้
- ๒.๒ เปรียบเทียบความแตกต่างของศัพท์และบทได้
- ๒.๓ แยกศัพท์หน้าและศัพท์ของสมาสได้
- ๒.๔ ระบุนลิงค์ วิกัตติ และการันต์ที่ศัพท์หน้าของสมาสได้
- ๒.๕ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชาติไทยการณ

๓. สาระการเรียนรู้

- ๓.๑ ความหมายของสมาส
- ๓.๒ ความหมายของศัพท์และบท
- ๓.๓ หลักการวางรูปวิเคราะห์แห่งสมาส
- ๓.๔ วิธีการย่อสมาสโดยการลบวิกัตติและไม่ลบวิกัตติ
- ๓.๕ วิธีการย่อสมาสที่เนื่องด้วยการันต์

๔. กระบวนการเรียนรู้

- ๔.๑ **ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๒๐ นาที)**
 - ๔.๑.๑ ทำแบบทดสอบก่อนเรียน (๑๐ นาที)
 - ๔.๑.๒ เล่นเกม sudoku (๑๐ นาที)
- ๔.๒ **ขั้นประกอบกิจกรรม (๑๒๐ นาที)**
 - ๕.๑.๑ ครูบรรยายเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสมาส
 - ๕.๑.๒ แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม เสร็จแล้วแยกย้ายกันไปประกอบกิจกรรมตามศูนย์ต่างๆ ให้ครบทุกศูนย์ทุกกลุ่ม โดยให้กลุ่มที่ ๑ ประกอบกิจกรรมในศูนย์ที่ ๑ กลุ่มที่ ๒-๓-๔-๕ ให้ประกอบกิจกรรมในศูนย์ที่ ๒, ๓, ๔, ๕ เป็นลำดับกันไปให้ตรงตามกลุ่มและศูนย์ ศูนย์ละ ๒๐ นาทีดังนี้

เนื้อเรื่อง	กิจกรรม
<p>ศูนย์ที่ ๑.๑</p> <p>ความหมายของ</p> <p>สมาส</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. ทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
<p>ศูนย์ที่ ๑.๒</p> <p>ความหมายของศัพท์</p> <p>และบท</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. ทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
<p>ศูนย์ที่ ๑.๓</p> <p>หลักการวางรูป</p> <p>วิเคราะห์แห่งสมาส</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. ทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
<p>ศูนย์ที่ ๑.๔</p> <p>วิธีการย่อสมาสโดย</p> <p>การลบวิภัตติและไม่</p> <p>ลบวิภัตติ</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. ทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
<p>ศูนย์ที่ ๑.๕</p> <p>วิธีการย่อสมาสที่เนื่อง</p> <p>ด้วยการ์นต์</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. ทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
<p>ศูนย์สำรอง</p>	<p>ให้ทำงานตามที่ระบุไว้ในบัตรคำสั่ง</p>

๔.๓ ชั้นสรุปบทเรียน (๒๐ นาที)

- ๔.๓.๑ รวมกลุ่มตัวแทนทุกกลุ่มสรุปบทเรียนให้ครบทุกกลุ่ม (๑๐ นาที)
- ๔.๓.๒ นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบหลังเรียน (๑๐ นาที)

๕. สื่อการสอน

- ๕.๑ ใบงานศูนย์ที่ ๑.๑-๑.๕
- ๕.๒ บัตรเฉลยใบงานศูนย์ที่ ๑.๑-๑.๕
- ๕.๓ ใบความรู้ศูนย์ที่ ๑.๑-๑.๕
- ๕.๔ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๑.๑-๑.๕
- ๕.๕ บัตรเฉลยกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๑.๑-๑.๕
- ๕.๖ แบบฝึกหัดศูนย์สำรอง
- ๕.๗ แบบเฉลยแบบฝึกหัดศูนย์สำรอง
- ๕.๘ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสมาส
- ๕.๙ เกม sudoku

๖. การวัดและการประเมินผล

โดยการตรวจจากสิ่งต่อไปนี้

- ๖.๑ ใบงานศูนย์ที่ ๑.๑-๑.๕
- ๖.๒ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๑.๑-๑.๕
- ๖.๕ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสมาส
- ๖.๔ แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลและกลุ่ม

๗. ภาคผนวก

ชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๑ คู่มือละเอียดในเอกสารชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๑

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๒

วิชา ชาติไทยการณ

ชั้นเปรียญตรี (ประโยค ๑-๒, ป.๖.๓)

เรื่อง กัมมชารยสมาส

จำนวน ๒ คาบ คาบละ ๑.๓๐ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญ

กัมมชารยสมาส หมายถึง นามศัพท์ ๒ บท มีวิภคติและวจนะเป็นอย่างเดียวกัน บทหนึ่งเป็นประธาน คือเป็นนามนาม บทหนึ่งเป็นวิเสสนะ คือคุณนาม หรือเป็นคุณนามทั้ง ๒ บท มีบทอื่นเป็นประธาน ท่านย่อเข้าเป็นบทเดียวกัน

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒.๑ บอกความหมายของกัมมชารยสมาสประเภทต่างๆ ได้
- ๒.๒ แปรกัมมชารยสมาสประเภทต่างๆ ได้
- ๒.๓ วิเคราะห์กัมมชารยสมาสประเภทต่างๆ ได้
- ๒.๔ แยกกัมมชารยสมาสทั้ง ๖ ได้
- ๒.๕ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชาติไทยการณ

๓. สาระการเรียนรู้

- ๓.๑ กัมมชารยสมาส ๖ ประเภท
- ๓.๒ ความหมายของกัมมชารยสมาส ทั้ง ๖ ประเภท

๔. กระบวนการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๒๐ นาที)

- ๔.๑.๑ ทำแบบทดสอบก่อนเรียน (๑๐ นาที)
- ๔.๑.๒ เล่นเกม sudoku (๑๐ นาที)

๔.๒ ขั้นประกอบกิจกรรม (๑๔๐ นาที)

- ๕.๑.๑ ครูบรรยายเรื่องกัมมชารยสมาส (๒๐ นาที)

๕.๑.๒ แบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม เสร็จแล้วแยกย้ายกันไปประกอบกิจกรรมตามศูนย์ต่างๆ ให้ครบทุกศูนย์ทุกกลุ่ม โดยให้กลุ่มที่ ๑ ประกอบกิจกรรมในศูนย์ที่ ๑ กลุ่มที่ ๒-๓-๔-๕-๖ ให้ประกอบกิจกรรมในศูนย์ที่ ๒, ๓, ๔, ๕, ๖ เป็นลำดับกันไปให้ตรงตามกลุ่มและศูนย์ ศูนย์ละ ๒๐ นาที ดังนี้

เนื้อเรื่อง	กิจกรรม
<p style="text-align: center;">ศูนย์ที่ ๒.๑</p> <p style="text-align: center;">วิเสสนบุพพบท กัมมชารยสมาส</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. ทำกิจกรรม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
<p style="text-align: center;">ศูนย์ที่ ๒.๒</p> <p style="text-align: center;">วิเสสนบุตรบท กัมมชารยสมาส</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. ทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
<p style="text-align: center;">ศูนย์ที่ ๒.๓</p> <p style="text-align: center;">วิเสสนโภยบท กัมมชารยสมาส</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. ทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
<p style="text-align: center;">ศูนย์ที่ ๒.๔</p> <p style="text-align: center;">วิเสสนโปกมบท กัมมชารยสมาส</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. ทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
<p style="text-align: center;">ศูนย์ที่ ๒.๕</p> <p style="text-align: center;">สัมภวานบุพพบท กัมมชารยสมาส</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. ทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
<p style="text-align: center;">ศูนย์ที่ ๒.๖</p> <p style="text-align: center;">อวชารณบุพพบท กัมมชารยสมาส</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน

	๓. ทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
ศูนย์สำรอง	ให้ทำงานตามที่ระบุไว้ในบัตรคำสั่ง

๔.๓ **ขั้นสรุปบทเรียน (๒๐ นาที)**

- ๔.๓.๑ รวมกลุ่มตัวแทนทุกกลุ่มสรุปบทเรียนให้ครบทุกกลุ่ม (๑๐ นาที)
- ๔.๓.๒ นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบหลังเรียน (๑๐ นาที)

๕. **สื่อการสอน**

- ๕.๑ ใบงานศูนย์ที่ ๒.๑-๒.๖
- ๕.๒ บัตรเฉลยใบงานศูนย์ที่ ๒.๑-๒.๖
- ๕.๓ ใบความรู้ศูนย์ที่ ๒.๑-๒.๖
- ๕.๔ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๒.๑-๒.๖
- ๕.๕ บัตรเฉลยกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๒.๑-๒.๖
- ๕.๖ แบบฝึกหัดศูนย์สำรอง
- ๕.๗ แบบเฉลยแบบฝึกหัดศูนย์สำรอง
- ๕.๘ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องกัมมचारยสมาส
- ๕.๙ เกม sudoku

๖. **การวัดและการประเมินผล**

โดยการตรวจจากสิ่งต่อไปนี้

- ๖.๑ ใบงานศูนย์ที่ ๒.๑-๒.๖
- ๖.๒ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๒.๑-๒.๖
- ๖.๓ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องกัมมचारยสมาส
- ๖.๔ แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลและกลุ่ม

๗. **ภาคผนวก**

ชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๒ คูรายละเอียดในเอกสารชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๒

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๓

วิชา ชาติไทย

ชั้นประถมศึกษา (ระโยค ๑-๒, ป.๓.๓)

เรื่อง ทิวทัศน์

จำนวน ๑ คาบ เวลา ๑.๔๐ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญ

ทิวทัศน์ หมายถึง ภูมิทัศน์ที่มีสิ่งขยาอยู่หน้า

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างภาพทิวทัศน์ กับ ภาพทิวทัศน์

๒.๒ แปรทิวทัศน์ทั้ง ๒ ประเภทได้

๒.๓ วิเคราะห์ทิวทัศน์ทั้ง ๒ ประเภทได้

๒.๔ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชาติไทย

๓. สาระการเรียนรู้

ทิวทัศน์ มี ๒ ประเภท คือ ภาพทิวทัศน์ และ ภาพทิวทัศน์

๔. กระบวนการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๒๐ นาที)

๔.๑.๑ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (๑๐ นาที)

๔.๑.๒ เล่นเกม “Ken-Ken ตัวเลขอัจฉริยะ” (๑๐ นาที)

๔.๒ ขั้นประกอบกิจกรรม (๖๐ นาที)

๕.๑.๑ ครูบรรยายเรื่องทิวทัศน์ (๒๐ นาที)

๕.๑.๒ แบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม เสร็จแล้วแยกย้ายกันไปประกอบกิจกรรม

ตามศูนย์ต่างๆ ให้ครบทุกศูนย์ทุกกลุ่ม โดยให้กลุ่มที่ ๑-๒-๓ ประกอบกิจกรรมในศูนย์ที่ ๑

กลุ่มที่ ๔-๕-๖ ให้ประกอบกิจกรรมในศูนย์ที่ ๒ ศูนย์ละ ๒๐ นาทีดังนี้

เนื้อเรื่อง	กิจกรรม
ศูนย์ที่ ๑.๑ ภาพทิวทัศน์	อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้- ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงานในกลุ่มของตน เสร็จแล้วให้ ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจาก บัตรเฉลย

ศูนย์ที่ ๓.๒ อสมมาตร ทิศุมมาส	อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้- <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงานในกลุ่มของตน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย
ศูนย์สำรอง	ให้ทำงานตามที่ระบุไว้ในบัตรคำสั่ง

๔.๓ ขั้นสรุปบทเรียน (๒๐ นาที)

- ๔.๓.๑ รวมกลุ่มตัวแทนทุกกลุ่มสรุปบทเรียนให้ครบทุกกลุ่ม (๑๐ นาที)
- ๔.๓.๒ นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบหลังเรียน (๑๐ นาที)

๕. สื่อการสอน

- ๕.๑ ใบงานศูนย์ที่ ๓.๑-๓.๒
- ๕.๒ บัตรเฉลยใบงานศูนย์ที่ ๓.๑-๓.๒
- ๕.๓ ใบความรู้ศูนย์ที่ ๓.๑-๓.๒
- ๕.๔ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๓.๑-๓.๒
- ๕.๕ บัตรเฉลยกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๓.๑-๓.๒
- ๕.๖ แบบฝึกหัดศูนย์สำรอง
- ๕.๗ แบบเฉลยแบบฝึกหัดศูนย์สำรอง
- ๕.๘ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องทศมาส
- ๕.๙ เกม “Ken-Ken ตัวเลขอัจฉริยะ”

๖. การวัดและการประเมินผล

โดยการตรวจจากสิ่งต่อไปนี้

- ๖.๑ ใบงานศูนย์ที่ ๓.๑-๓.๒
- ๖.๒ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๓.๑-๓.๒
- ๖.๓ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องทศมาส
- ๖.๔ แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลและกลุ่ม

๗. ภาคผนวก

ชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๓ คู่มือละเอียดในเอกสารชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๓

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๔

วิชา ชาติไทย
เรื่อง ตัปปริสสมาส

ชั้นประถมศึกษา (ประโยค ๑-๒, ป.๑-๒)
จำนวน ๒ คาบ คาบละ ๑.๓๐ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญ

ตัปปริสสมาส หมายถึง นามศัพท์ มี ° (ทศ) วิกัตติเป็นต้น ในที่สุดท่านย่อเข้าด้วยบท เบื้องปลาย

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒.๑ บอกความหมายของตัปปริสสมาสประเภทต่างๆ ได้
- ๒.๒ แปลตัปปริสสมาสประเภทต่างๆ ได้
- ๒.๓ วิเคราะห์ตัปปริสสมาสประเภทต่างๆ ได้
- ๒.๔ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชาติไทย

๓. สาระการเรียนรู้

ตัปปริสสมาส มี ๖ ประเภท ตามชนิดของวิกัตติ

๔. กระบวนการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๒๐ นาที)

- ๔.๑.๑ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (๑๐ นาที)
- ๔.๑.๒ เล่นเกม “Ken-Ken ตัวเลขอัจฉริยะ” (๑๐ นาที)

๔.๒ ขั้นประกอบกิจกรรม (๑๔๐ นาที)

- ๔.๒.๑ ครูบรรยายเรื่องตัปปริสสมาส (๒๐ นาที)
- ๔.๒.๒ แบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม เสร็จแล้วแยกย้ายกันไปประกอบกิจกรรมตามศูนย์ต่างๆ ให้ครบทุกศูนย์ทุกกลุ่ม โดยให้กลุ่มที่ ๑ ประกอบกิจกรรมในศูนย์ที่ ๑ กลุ่มที่ ๒-๓-๔-๕-๖ ให้ประกอบกิจกรรมในศูนย์ที่ ๒, ๓, ๔, ๕, ๖ เป็นลำดับกันไปให้ตรงตามกลุ่มและศูนย์ ศูนย์ละ ๒๐ นาทีดังนี้

เนื้อเรื่อง	กิจกรรม
ศูนย์ที่ ๔.๑ ทศยัตติปริสสมาส	อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้- ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน

<p>ศูนย์ที่ ๔.๑ (ต่อ)</p>	<p>๑. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจาก บัตรเฉลย</p>
<p>ศูนย์ที่ ๔.๒ ศศิยาศักดิ์ปริสสมาส</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <p>๑. นักเรียนอ่านใบความรู้</p> <p>๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบ คำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน</p> <p>๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจาก บัตรเฉลย</p>
<p>ศูนย์ที่ ๔.๓ จตุศติศักดิ์ปริสสมาส</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <p>๑. นักเรียนอ่านใบความรู้</p> <p>๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบ คำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน</p> <p>๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจาก บัตรเฉลย</p>
<p>ศูนย์ที่ ๔.๔ ปัญจมีศักดิ์ปริสสมาส</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <p>๑. นักเรียนอ่านใบความรู้</p> <p>๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบ คำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน</p> <p>๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจาก บัตรเฉลย</p>
<p>ศูนย์ที่ ๔.๕ ณัฐฐิศักดิ์ปริสสมาส</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <p>๑. นักเรียนอ่านใบความรู้</p> <p>๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบ คำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน</p> <p>๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจาก บัตรเฉลย</p>
<p>ศูนย์ที่ ๔.๖ สัจฉรมิศักดิ์ปริสสมาส</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <p>๑. นักเรียนอ่านใบความรู้</p> <p>๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบ คำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน</p>

ศูนย์ที่ ๔.๖ (ต่อ)	๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจาก บัตรเฉลย
ศูนย์สำรอง	ให้ทำงานตามที่ระบุไว้ในบัตรคำสั่ง

๔.๓ ขั้นสรุปบทเรียน (๒๐ นาที)

๔.๓.๑ รวมกลุ่มตัวแทนทุกกลุ่มสรุปบทเรียนให้ครบทุกกลุ่ม (๑๐ นาที)

๔.๓.๒ นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบหลังเรียน (๑๐ นาที)

๕. สื่อการสอน

๕.๑ ใบงานศูนย์ที่ ๔.๑-๔.๖

๕.๒ บัตรเฉลยใบงานศูนย์ที่ ๔.๑-๔.๖

๕.๓ ใบความรู้ศูนย์ที่ ๔.๑-๔.๖

๕.๔ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๔.๑-๔.๖

๕.๕ บัตรเฉลยกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๔.๑-๔.๖

๕.๖ แบบฝึกหัดศูนย์สำรอง

๕.๗ แบบเฉลยแบบฝึกหัดศูนย์สำรอง

๕.๘ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องต้ปฐีสมาส

๕.๙ เกม “Ken-Ken ตัวเลขอัจฉริยะ”

๖. การวัดและการประเมินผล

โดยการตรวจจากสิ่งต่อไปนี้

๖.๑ ใบงานศูนย์ที่ ๔.๑-๔.๖

๖.๒ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๔.๑-๔.๖

๖.๓ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องต้ปฐีสมาส

๖.๔ แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลและกลุ่ม

๗. ภาคผนวก

ชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๔ คูรายละเอียดในเอกสารชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๔

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

วิชา ชาติไทย
เรื่อง ทิวทัศน์

ชั้นประถมศึกษา (ประโยค ๑-๒, ๓.๓)
จำนวน ๑ คาบ เวลา ๑.๔๐ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญ

ทิวทัศน์ หมายถึง นามศัพท์ ตั้งแต่ ๒ ศัพท์ขึ้นไป ท่านย่อเข้าเป็นบทเดียวกัน

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒.๑ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสมาห ทิวทัศน์ กับ อสมาห ทิวทัศน์
- ๒.๒ แปรทิวทัศน์ทั้ง ๒ ประเภทได้
- ๒.๓ วิเคราะห์ทิวทัศน์ทั้ง ๒ ประเภทได้
- ๒.๔ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชาติไทย

๓. สาระการเรียนรู้

ทิวทัศน์ มี ๒ ประเภท คือ สมาห ทิวทัศน์ และ อสมาห ทิวทัศน์

๔. กระบวนการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๒๐ นาที)

๔.๑.๑ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (๑๐ นาที)

๔.๑.๒ เล่นเกมทายใจวัดไอคิว (๑๐ นาที)

๔.๒ ขั้นประกอบกิจกรรม (๖๐ นาที)

๔.๒.๑ ครูบรรยายเรื่องทิวทัศน์ (๒๐ นาที)

๔.๒.๒ แบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม เสร็จแล้วแยกย้ายกันไปประกอบกิจกรรมตามศูนย์ต่างๆ ให้ครบทุกศูนย์ทุกกลุ่ม โดยให้กลุ่มที่ ๑-๒-๓ ประกอบกิจกรรมในศูนย์ที่ ๑ กลุ่มที่ ๔-๕-๖ ให้ประกอบกิจกรรมในศูนย์ที่ ๒ ศูนย์ละ ๒๐ นาทีดังนี้

เนื้อเรื่อง	กิจกรรม
ศูนย์ที่ ๕.๑ สมาห ทิวทัศน์	อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้- ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงานในกลุ่มของตน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย

ศูนย์ที่ ๕.๒ อสมทกร วันทว สมาส	อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้- <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงานในกลุ่มของตน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย
ศูนย์สำรอง	ให้ทำงานตามที่ระบุไว้ในบัตรคำสั่ง

๔.๓ ชั้นสรุปบทเรียน (๒๐ นาที)

- ๔.๓.๑ รวมกลุ่มตัวแทนทุกกลุ่มสรุปบทเรียนให้ครบทุกกลุ่ม (๑๐ นาที)
- ๔.๓.๒ นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบหลังเรียน (๑๐ นาที)

๕. สื่อการสอน

- ๕.๑ ใบงานศูนย์ที่ ๕.๑-๕.๒
- ๕.๒ บัตรเฉลยใบงานศูนย์ที่ ๕.๑-๕.๒
- ๕.๓ ใบความรู้ศูนย์ที่ ๕.๑-๕.๒
- ๕.๔ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๕.๑-๕.๒
- ๕.๕ บัตรเฉลยกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๕.๑-๕.๒
- ๕.๖ แบบฝึกหัดศูนย์สำรอง
- ๕.๗ แบบเฉลยศูนย์สำรอง
- ๕.๘ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องทวันทวสมาส
- ๕.๙ เกมทายใจวัดไอคิว

๖. การวัดและการประเมินผล

โดยการตรวจจากสิ่งต่อไปนี้

- ๖.๑ ใบงานศูนย์ที่ ๕.๑-๕.๒
- ๖.๒ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๕.๑-๕.๒
- ๖.๓ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องทวันทวสมาส
- ๖.๔ แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลและกลุ่ม

๗. ภาคผนวก

ชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๕ คุรยละเอียดในเอกสารชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๕

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๖

วิชา ชาติไทย

ชั้นประถมศึกษา (ประโยค ๑-๒, ป.๑-๒)

เรื่อง อพยยิภาวสมาส

จำนวน ๑ คาบ เวลา ๑.๔๐ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญ

อพยยิภาวสมาส หมายถึง สมาสที่มีอุปสรรค หรือนิบาต อยู่หน้า

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างอพยยิภาวสมาสทั้ง ๒ ประเภทได้

๒.๒ แปรอพยยิภาวสมาสทั้ง ๒ ประเภทได้

๒.๓ วิเคราะห์อพยยิภาวสมาสทั้ง ๒ ประเภทได้

๒.๔ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชาติไทย

๓. สาระการเรียนรู้

อพยยิภาวสมาส มี ๒ ประเภท คือ อุปสรรคบุพพก อพยยิภาวสมาส และนิบาตบุพพก อพยยิภาวสมาส

๔. กระบวนการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๒๐ นาที)

๔.๑.๑ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (๑๐ นาที)

๔.๑.๒ เล่นเกมทายใจวัดไอคิว (๑๐ นาที)

๔.๒ ขั้นประกอบกิจกรรม (๖๐ นาที)

๔.๒.๑ ครูบรรยายเรื่องอพยยิภาวสมาส (๒๐ นาที)

๔.๒.๒ แบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม เสร็จแล้วแยกย้ายกันไปประกอบกิจกรรมตามศูนย์ต่างๆ ให้ครบทุกศูนย์ทุกกลุ่ม โดยให้กลุ่มที่ ๑-๒-๓ ประกอบกิจกรรมในศูนย์ที่ ๑ กลุ่มที่ ๔-๕-๖ ให้ประกอบกิจกรรมในศูนย์ที่ ๒ ศูนย์ละ ๒๐ นาทีดังนี้

เนื้อเรื่อง	กิจกรรม
ศูนย์ที่ ๖.๑ นิบาตบุพพก อพยยิ ภาวสมาส	อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้- ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย

ศูนย์ที่ ๖.๒ นิปาตบุพพก อพยยี ภาวสมาส	อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้- <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
ศูนย์สำรอง	ให้ทำงานตามที่ระบุไว้ในบัตรคำสั่ง

๔.๓ ขั้นสรุปบทเรียน (๒๐ นาที)

- ๔.๓.๑ รวมกลุ่มตัวแทนทุกกลุ่มสรุปบทเรียนให้ครบทุกกลุ่ม (๑๐ นาที)
- ๔.๓.๒ นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบหลังเรียน (๑๐ นาที)

๕. สื่อการสอน

- ๕.๑ ใบงานศูนย์ที่ ๖.๑-๖.๒
- ๕.๒ บัตรเฉลยใบงานศูนย์ที่ ๖.๑-๖.๒
- ๕.๓ ใบความรู้ศูนย์ที่ ๖.๑-๖.๒
- ๕.๔ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๑-๒
- ๕.๕ บัตรเฉลยกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๖.๑-๖.๒
- ๕.๖ แบบฝึกหัดศูนย์สำรอง
- ๕.๗ แบบเฉลยศูนย์สำรอง
- ๕.๘ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องอพยยีภาวสมาส
- ๕.๙ เกมทายใจวัดไอคิว

๖. การวัดและการประเมินผล

โดยการตรวจจากสิ่งต่อไปนี้

- ๖.๑ ใบงานศูนย์ที่ ๖.๑-๖.๒
- ๖.๒ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๖.๑-๖.๒
- ๖.๓ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องอพยยีภาวสมาส
- ๖.๔ แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลและกลุ่ม

๗. ภาคผนวก

ชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๖ คูรายละเอียดในเอกสารชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๖

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๗

วิชา ชาติไทย

ชั้นประถมศึกษา (ประโยค ๑-๒, ป.๓.๓)

เรื่อง พหุพหิสมาส

จำนวน ๒ คาบ คาบละ ๑.๓๐ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญ

พหุพหิสมาส หมายถึง สมาสที่มีบทอื่นเป็นประธาน ซึ่งในวิเคราะห์แห่งบทสมาส บทประธานและบทวิเศษณ์จะมีวิภัตติและลิงค์เสมอกัน แต่บทสัพพนามเปลี่ยนไปตามชนิดของพหุพหิสมาสประเภทนั้นๆ

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒.๑ บอกความหมายของพหุพหิสมาสประเภทต่างๆ ได้
- ๒.๒ แปรพหุพหิสมาสประเภทต่างๆ ได้
- ๒.๓ วิเคราะห์พหุพหิสมาสประเภทต่างๆ ได้
- ๒.๔ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชาติไทย

๓. สาระการเรียนรู้

พหุพหิสมาส มี ๖ ประเภท ตามชนิดของวิภัตติของพหุพหิสมานั้นๆ

๔. กระบวนการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๒๐ นาที)

- ๔.๑.๑ นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (๑๐ นาที)
- ๔.๑.๒ เล่นเกมช่อนใจไวพจน์ (๑๐ นาที)

๔.๒ ขั้นประกอบกิจกรรม (๑๔๐ นาที)

- ๔.๒.๑ ครูบรรยายเรื่องพหุพหิสมาส (๒๐ นาที)
- ๔.๒.๒ แบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่ม เสร็จแล้วแยกย้ายกันไปประกอบกิจกรรมตามศูนย์ต่างๆ ให้ครบทุกศูนย์ทุกกลุ่ม โดยให้กลุ่มที่ ๑ ประกอบกิจกรรมในศูนย์ที่ ๑ กลุ่มที่ ๒-๓-๔-๕-๖ ให้ประกอบกิจกรรมในศูนย์ที่ ๒, ๓, ๔, ๕, ๖ เป็นลำดับกันไปให้ตรงตามกลุ่มและศูนย์ ศูนย์ละ ๒๐ นาทีดังนี้

เนื้อเรื่อง	กิจกรรม
ศูนย์ที่ ๗.๑ ทศิตยาศลยาธิกรณ พหุพหิสมาส	อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้- ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน

	๓. นักเรียนทำใบกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจาก บัตรเฉลย
ศูนย์ที่ ๗.๒ ศตียาศุลยาธิกรณ พหุพหิสมาส	อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้- ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบ คำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจาก บัตรเฉลย
ศูนย์ที่ ๗.๓ จุดศตียาศุลยาธิกรณ พหุพหิสมาส	อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้- ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบ คำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจาก บัตรเฉลย
ศูนย์ที่ ๗.๔ ปัญจมีศตียาศุลยาธิกรณ พหุพหิสมาส	อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้- ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบ คำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจาก บัตรเฉลย
ศูนย์ที่ ๗.๕ ฉฏฐีศตียาศุลยาธิกรณ พหุพหิสมาส	อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้- ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบ คำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน ๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจาก บัตรเฉลย
ศูนย์ที่ ๗.๖ ศตตมีศตียาศุลยาธิกรณ พหุพหิสมาส	อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้- ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบ คำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน

	๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
ศูนย์สำรอง	ให้ทำงานตามที่ระบุไว้ในบัตรคำสั่ง

๔.๓ ชั้นสรุปบทเรียน (๒๐ นาที)

๔.๓.๑ รวมกลุ่มตัวแทนทุกกลุ่มสรุปบทเรียนให้ครบทุกกลุ่ม (๑๐ นาที)

๔.๓.๒ นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบหลังเรียน (๑๐ นาที)

๕. สื่อการสอน

๕.๑ ใบงานศูนย์ที่ ๗.๑-๗.๖

๕.๒ บัตรเฉลยใบงานศูนย์ที่ ๗.๑-๗.๖

๕.๓ ใบความรู้ศูนย์ที่ ๗.๑-๗.๖

๕.๔ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๗.๑-๗.๖

๕.๕ บัตรเฉลยกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๗.๑-๗.๖

๕.๖ แบบฝึกหัดศูนย์สำรอง

๕.๗ แบบเฉลยศูนย์สำรอง

๕.๘ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องตุลาภิวัตน์พหุพหิสมาส

๕.๙ เกมซ่อนใจไวพจน์

๖. การวัดและการประเมินผล

โดยการตรวจจากสิ่งต่อไปนี้

๖.๑ ใบงานศูนย์ที่ ๗.๑-๗.๖

๖.๒ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๗.๑-๗.๖

๖.๓ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องตุลาภิวัตน์พหุพหิสมาส

๖.๔ แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลและกลุ่ม

๗. ภาคผนวก

ชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๗ คูรายละเอียดในเอกสารชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๗

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ ๘

วิชา ชาติไทย

ชั้นประถมศึกษา (ประโยค ๑-๒, ป.๑-๒)

เรื่อง สมานฉันท์

จำนวน ๒ คาบ คาบละ ๑.๒๐ ชั่วโมง

๑. สาระสำคัญ

มีสมาธิ ๕ ประเภท ที่ไม่สามารถจะรวมเข้ากับประเภทของสมาธิต่างๆ ที่กล่าวมาก่อนข้างต้นได้ เนื่องจากการวางรูปวิเคราะห์จะแตกต่างจากสมาธิต่างๆ ข้างต้น แต่ละสมาธิจะมีรูปแบบการวางรูปวิเคราะห์ที่เฉพาะตนต่างหากออกไป

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒.๑ บอกความหมายของสมาธิประเภทต่างๆ ได้
- ๒.๒ แปรสมาธิประเภทต่างๆ ได้
- ๒.๓ วิเคราะห์สมาธิประเภทต่างๆ ได้
- ๒.๔ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชาติไทย

๓. สาระการเรียนรู้

สมาธิ ๕ ประเภท คือ น บุปพบท กัมมชารยสมาธิ, ฌานสมาธิ, พหุพพิทสมาธิ, ฌานสมาธิ, ฌานสมาธิ, น บุปพบท พหุพพิทสมาธิ, สห บุปพบท พหุพพิทสมาธิ

๔. กระบวนการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๒๐ นาที)

- ๔.๑.๑ นักเรียนแต่ละองค์ทำแบบทดสอบก่อนเรียน (๑๐ นาที)
- ๔.๑.๒ เล่นเกมซ่อนใจไวพจน์ (๑๐ นาที)

๔.๒ ขั้นประกอบกิจกรรม (๑๒๐ นาที)

- ๔.๒.๑ ครูบรรยายเรื่องสมาธิ (๒๐ นาที)
- ๔.๒.๒ แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม เสร็จแล้วแยกย้ายกันไปประกอบกิจกรรมตามศูนย์ต่างๆ ให้ครบทุกศูนย์ทุกกลุ่ม โดยให้กลุ่มที่ ๑ ประกอบกิจกรรมในศูนย์ที่ ๑ กลุ่มที่ ๒-๓-๔-๕ ให้ประกอบกิจกรรมในศูนย์ที่ ๒, ๓, ๔, ๕ เป็นลำดับกันไปให้ตรงตามกลุ่ม และศูนย์ ศูนย์ละ ๒๐ นาทีดังนี้

เนื้อเรื่อง	กิจกรรม
ศูนย์ที่ ๘.๑ น บุปพบท กัมมชารย สมาธิ	อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้- ๑. นักเรียนอ่านใบความรู้ ๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบ

<p>ศูนย์ที่ ๘.๑ (ต่อ)</p>	<p>คำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน</p> <p>๑. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย</p>
<p>ศูนย์ที่ ๘.๒ นัฏฐิอุปมา พหุพพิหิ สมาส</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <p>๑. นักเรียนอ่านใบความรู้</p> <p>๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน</p> <p>๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย</p>
<p>ศูนย์ที่ ๘.๓ นัฏฐิภินนาธิกรณ พหุพพิหิสมาส</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <p>๑. นักเรียนอ่านใบความรู้</p> <p>๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน</p> <p>๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย</p>
<p>ศูนย์ที่ ๘.๔ น บุปพบท พหุพพิหิ สมาส</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <p>๑. นักเรียนอ่านใบความรู้</p> <p>๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน</p> <p>๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย</p>
<p>ศูนย์ที่ ๘.๕ สห บุปพบท พหุพพิหิ สมาส</p>	<p>อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้-</p> <p>๑. นักเรียนอ่านใบความรู้</p> <p>๒. นักเรียนช่วยกันทำใบงาน เสร็จแล้วให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลยใบงาน</p> <p>๓. นักเรียนทำกิจกรรมเสริม เสร็จแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย</p>
<p>ศูนย์สำรอง</p>	<p>ให้ทำงานตามที่ระบุไว้ในบัตรคำสั่ง</p>

๔.๓ ชั้นสรุปบทเรียน (๒๐ นาที)

๔.๓.๑ รวมกลุ่มตัวแทนทุกกลุ่มสรุปบทเรียนให้ครบทุกกลุ่ม (๑๐ นาที)

๔.๓.๒ นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบหลังเรียน (๑๐ นาที)

๕. สื่อการสอน

๕.๑ ใบงานศูนย์ที่ ๘.๑-๘.๕

๕.๒ บัตรเฉลยใบงานศูนย์ที่ ๘.๑-๘.๕

๕.๓ ใบความรู้ศูนย์ที่ ๘.๑-๘.๕

๕.๔ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๘.๑-๘.๕

๕.๕ บัตรเฉลยกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๘.๑-๘.๕

๕.๖ แบบฝึกหัดศูนย์สำรอง

๕.๗ แบบเฉลยศูนย์สำรอง

๕.๘ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องสมาสอื่นๆ

๕.๙ เกมซ่อนใจไวพจน์

๖. การวัดและการประเมินผล

โดยการตรวจจากสิ่งต่อไปนี้

๖.๑ ใบงานศูนย์ที่ ๘.๑-๘.๕

๖.๒ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๘.๑-๘.๕

๖.๓ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนเรื่องสมาสอื่นๆ

๖.๔ แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคลและกลุ่ม

๗. ภาคผนวก

ชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๘ คู่มือละเอียดในเอกสารชุดการเรียนรู้ชุดที่ ๘

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

ชุดที่ ๑ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสมาส

ชื่อ.....ฉายา.....นามสกุล.....

คำสั่ง ให้ทำเครื่องหมาย × ทับลงที่ข้อ ก ข ค หรือ ง ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. สมาส ย่ออะไร
ก. ย่อนามนามกับนามนาม
ข. ย่อนามนามกับคุณนาม
ค. ย่อคุณนามกับคุณนาม
ง. ถูกทุกข้อ
๒. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยชน์ของสมาส
ก. ใช้วิภัตติน้อยลง
ข. เป็นอุปการะในการแต่งฉันท
ค. ทำให้เข้าใจความหมายของศัพท์ได้ง่ายขึ้น
ง. ทำคำพูดให้สละสลวย
๓. ข้อใด ไม่ใช่ สมาส
ก. อชชตคุเคทานิ
ข. กุทิกุจิ
ค. ปาวจัน
ง. สปุริโธ
๔. ข้อใดเป็นลุตตสมาส
ก. มโณคโณ
ข. มนสิกาโร
ค. ตโยปพพิชิตา
ง. มาตาปิตโร
๕. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
ก. บท หมายถึง นามศัพท์ที่ประกอบลิงค์ วจนะ วิภัตติแล้ว
ข. ศัพท์ หมายถึง นามศัพท์ที่ยังไม่ได้ประกอบลิงค์ วจนะ วิภัตติ
ค. บทหน้าและบทหลังรวมกัน เรียกว่ารูปวิเคราะห์
ง. ลุตตสมาส หมายถึง สมาสที่ท่านลบวิภัตติแล้ว

๖. ข้อใด ต่างจากข้ออื่น
- ก. आयस्मन्तो
 - ข. कामप्पुतो
 - ค. सारिप्पुतो
 - ง. सुक्तो
๗. “พทุธานุภาโว” แยกอย่างไร
- ก. พทุโธ อานุภาโว
 - ข. พทุธ อานุภาโว
 - ค. พทุธาน อานุภาโว
 - ง. พทุธ อานุภาโว
๘. ข้อใดเป็นบทหน้าของ “วรุสทโท”
- ก. वरुसुत्
 - ข. वरुथा
 - ค. वरुथाय
 - ง. वरुथायि
๙. ข้อใดคือรูปสำเร็จของ “เสฏฺฐิप्तโต”
- ก. सेणुत्तिप्तโต
 - ข. सेणुत्ติप्तโต
 - ค. सेणुत्ติप्पुโต
 - ง. सेणुत्ติप्पุโต
๑๐. “หตุถาชาเนยโย” เป็นการย่อสมาสเนื่องด้วยการ์ันต์อะไร
- ก. อ การ์ันต์
 - ข. อา การ์ันต์
 - ค. อิ การ์ันต์
 - ง. อี การ์ันต์

เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ชุดที่ ๑

๑.	ก	๓.	ก	๕.	ง	๗.	ก	๙.	ก
๒.	ค	๔.	ก	๖.	ก	๘.	ข	๑๐.	ง

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

ชุดที่ ๒ เรื่อง กัมมชารยสมาส

ชื่อ..... ฉายา..... นามสกุล.....

คำสั่ง ให้ทำเครื่องหมาย × ทับลงที่ข้อ ก ข ค หรือ ง ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. กัมมชารยสมาส คือสมาสเช่นไร
 - ก. นามศัพท์ ๒ บท มีวิภัตติและวณะเสมอกัน บทหนึ่งเป็นนามนาม บทหนึ่งเป็นคุณนาม หรือเป็นนามนามทั้ง ๒ บท ท่านย่อเข้าเป็นบทเดียวกัน
 - ข. นามศัพท์ ๒ บท มีวิภัตติและวณะเสมอกัน บทหนึ่งเป็นนามนาม บทหนึ่งเป็นคุณนาม หรือเป็นคุณนามทั้ง ๒ บท ท่านย่อเข้าเป็นบทเดียวกัน
 - ค. นามศัพท์ ๒ บท มีวิภัตติและวณะเสมอกัน บทหนึ่งเป็นประธาน บทหนึ่งวิเสสนะ หรือเป็นวิเสสนะทั้ง ๒ บท ท่านย่อเข้าเป็นบทเดียวกัน
 - ง. ข้อ ข และ ค ถูก
๒. “กุกุญฺจิ” สำเร็จมาจากอะไร
 - ก. กุ + ญฺจิ
 - ข. กุญฺจिता + ญฺจิ
 - ค. กุญฺจโตะ + ญฺจิ
 - ง. กุญฺจติ + ญฺจิ
๓. บทหน้าของ “ปริสาชานเญโย” คือข้อใด
 - ก. ปุริโส
 - ข. ปุริสา
 - ค. ปุริสั
 - ง. ปุริเส
๔. “กาโก _____ สุโร กากสุโร” เติมอะไรในช่องว่าง
 - ก. อิว
 - ข. เอว
 - ค. อิติ
 - ง. จ

๕. มีบทหน้าอันท่านประกอบด้วย เอว ศัพท์ หมายถึงข้อใด
- ก. วิเสสโนปมบท
 - ข. สัมภวานบุพพบท
 - ค. อวธารณบุพพบท
 - ง. วิเสสโนภยบท
๖. “ปาวจัน” มีวิเคราะห์ตรงกับข้อใด
- ก. ปธาน วจน์ ปาวจัน
 - ข. ปธานญจ วจน์ญจ ปาวจัน
 - ค. ปธาน เอว วจน์ ปาวจัน
 - ง. ปธาน อิว วจน์ ปาวจัน
๗. คำว่า “ปริสทมม” ในบทว่า “ปริสทมมสารถิ” เป็นสมาสอะไร
- ก. วิเสสนบุพพบท
 - ข. วิเสสนุตตรบท
 - ค. วิเสสโนปมบท
 - ง. วิเสสโนภยบท
๘. อิติ ศัพท์ มีในสมาสใด
- ก. วิเสสนบุพพบท
 - ข. สัมภวานบุพพบท
 - ค. อวธารณบุพพบท
 - ง. วิเสสโนปมบท
๙. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
- ก. เป็นนามล้วน ได้แก่ วิเสสนบุพพบท, วิเสสนุตตรบท, สัมภวานบุพพบท, อวธารณบุพพบท
 - ข. เป็นคุณล้วน ได้แก่ วิเสสโนภยบทอย่างเดียว
 - ค. เป็นศัพท์นาม ได้แก่ อวธารณบุพพบทอย่างเดียว
 - ง. เป็นได้ทั้งนามทั้งคุณ ได้แก่ วิเสสโนปมบทอย่างเดียว

- ๑๐. จ สัพท์ ไม่มีในสมาสใด
- ก. วิเศษนบุพพบท
- ข. วิเศษนุตตรบท
- ค. วิเศษโนปมบท
- ง. วิเศษโนภยบท

เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ชุดที่ ๒

๑.	ง	๓.	ก	๕.	ก	๗.	ข	๙.	ก
๒.	ข	๔.	ก	๖.	ก	๘.	ข	๑๐.	ก

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

ชุดที่ ๓ เรื่อง ทิคุสมาส

ชื่อ..... ฉายา..... นามสกุล.....

คำสั่ง ให้ทำเครื่องหมาย × ทับลงที่ข้อ ก ข ค หรือ ง ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

๑. ทิคุสมาส คืออะไร
 - ก. กัมมชารยสมาส มีสังขยาอยู่หน้า
 - ข. กัมมชารยสมาส มีอภัยศัพท์อยู่หน้า
 - ค. กัมมชารยสมาส มีกตปิยศัพท์เป็นบทหน้า
 - ง. กัมมชารยสมาส มีเวยสัพท์เป็นบทหน้า
๒. ข้อใด ไม่ใช่ ทิคุสมาส
 - ก. ตโยปพพชิตา
 - ข. จตุททิสั
 - ค. ปณจมราชา
 - ง. ฌพภิญญาโย
๓. ข้อใดวิเคราะห์ให้ไม่ถูกต้อง
 - ก. เทว อหา ทูวิหิ
 - ข. ตินิ รตนานิ ตिरตนิ
 - ค. นว ทวารานิ นวทวาริ
 - ง. ทสนนุ ปลิ ทสพลิ
๔. คำว่า “อาการ ๓๒ ท.” มีวิเคราะห์ตรงกับข้อใด
 - ก. ทุตตีส อการา ทุตตีสาการิ
 - ข. ทุตตีส อการา ทุตตีสาการา
 - ค. ทุตตีส อการานิ ทุตตีสาการิ
 - ง. ทุตตีส อการานิ ทุตตีสาการานิ
๕. ____ มหาเถรา อสีติมหาเถรา เดิมชื่อความใดในช่องว่าง
 - ก. อสีติ
 - ข. อสีตี
 - ค. อสีติยา
 - ง. อสีติเย

๖. “จตุททิสา” แปลอย่างไร
- อ. ทิศ ๔ ท.
 - ข. จากทิศ ๔ ท.
 - ค. ผู้อยู่ในทิศ ๔
 - ง. ผู้มาจากทิศทั้ง ๔
๗. ดิ ศัพท์ ในคำว่า “ติโลกา” เป็นลึงค์อะไร
- ก. ปุ่ลึงค์
 - ข. อิตถीलึงค์
 - ค. นปุ่สกลึงค์
 - ง. เป็นได้ทั้ง ๓ ลึงค์
๘. จตุ ศัพท์ ในคำว่า “จตุททิส” เมื่อแยกสมาสแล้ว จะมีรูปตรงกับข้อใด
- ก. จตุตาโร
 - ข. จตสุโส
 - ค. จตุตารี
 - ง. ข้อ ก และ ข ถูก
๙. ข้อใดกล่าวถึงทิวศมาสไม่ถูกต้อง
- ก. สมาหาร รูปสำเร็จเป็นนปุ่สกลึงค์ และเป็นเอกวจนะอย่างเดียว
 - ข. อสมาหาร รูปสำเร็จเป็นได้ทั้ง ๓ ลึงค์ และเป็นพหุวจนะอย่างเดียว
 - ค. อสมาหาร รูปสำเร็จเป็นได้ทั้ง ๓ ลึงค์ และเป็นได้ทั้ง ๒ วจนะ
 - ง. ทิวศมาสทั้ง ๒ อย่าง บทหน้าและบทหลังต้องมีลึงค์ วจนะ วิภคติ เสมอกัน
๑๐. บทว่า “สตฺตฺตํ” ในคำว่า “สตฺตฺตํ สมาปตฺตี สมาปชฺชํ” มีวิเคราะห์ตรงกับข้อใด
- ก. สตฺต อหา สตฺตฺตํ
 - ข. สตฺต อหา สตฺตฺตํ
 - ค. สตฺต อหานิ สตฺตฺตํ
 - ง. ถูกทุกข้อ

เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ชุดที่ ๓

๑.	ก	๓.	ง	๕.	ก	๗.	ก	๙.	ข
๒.	ค	๔.	ข	๖.	ก	๘.	ก	๑๐.	ง

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

ชุดที่ ๔ เรื่อง ตัปฺปฐิสสมาส

ชื่อ..... ฉายา..... นามสกุล.....

คำสั่ง ให้ทำเครื่องหมาย × ทับลงที่ข้อ ก ข ค หรือ ง ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

๑. ตัปฺปฐิสสมาส คืออะไร
 - ก. สมาสที่มีบทหน้าอันท่านประกอบด้วยทศยวิภัตติ
 - ข. สมาสที่มีบทหน้าอันท่านประกอบด้วยจตุตถวิภัตติ
 - ค. สมาสที่มีบทหน้าอันท่านประกอบด้วยหัตตมวิภัตติ
 - ง. ถูกทุกข้อ
๒. ข้อใด ไม่ใช่ ตัปฺปฐิสสมาส
 - ก. วิเสสธิกโม
 - ข. ปิณฑปาตปฏิลาโก
 - ค. ลทฐุปสมปโท
 - ง. อาหารุปจเโท
๓. ข้อใดวิเคราะห์ไม่ถูกต้อง
 - ก. โทมนสุสสุส ปตุโต โทมนสุสปปตุโต
 - ข. สงฺฆสุส ทานํ สงฺฆทานํ
 - ค. คิลานสุส เกสชฺชํ คิลานเกสชฺชํ
 - ง. อุปชฌายสุส วตุตํ อุปชฌายวตุตํ
๔. คำว่า “กายทณฺโฑ” เป็นสมาสอะไร
 - ก. ทศยัตปฐิสสมาส
 - ข. ตศยัตปฐิสสมาส
 - ค. นัฎฐิตปฐิสสมาส
 - ง. สัตตมิตปฐิสสมาส
๕. คำว่า “ปตุตติเนโ” มีวิเคราะห์ตรงกับข้อใด
 - ก. ปตุโต อิว สิเนโ ปตุตติเนโ
 - ข. ปตุตสุส สิเนโ ปตุตติเนโ
 - ค. ปตุเต สิเนโ ปตุตติเนโ
 - ง. ถูกทุกข้อ

๖. คำว่า “มนสิกาโร” แปลอย่างไร
- ก. การกระทำซึ่งใจ
 - ข. การกระทำด้วยใจ
 - ค. การกระทำตามใจ
 - ง. การกระทำในใจ
๗. ข้อใด ไม่ใช่ ทศิยาตปปริสสมาส
- ก. โสตาปนุโน
 - ข. สพุพฺรคฺคิโสภโณ
 - ค. อสฺสรโถ
 - ง. ฐมฺมาภิสฺสมโย
๘. ข้อใดไม่เข้าพวก
- ก. อนุปฺพุพิกถา
 - ข. มโนกมฺมํ
 - ค. วจิทฺตจฺจริตํ
 - ง. สิริโรจฺโห
๙. _____ ภวนิสฺสรณํ เดิมชื่อความใดในช่องว่าง
- ก. ภวํ นิสฺสรณํ
 - ข. ภวสฺส นิสฺสรณํ
 - ค. ภวมฺหา นิสฺสรณํ
 - ง. ภวสฺ นิสฺสรณํ
๑๐. บทหน้าของคำว่า “มโนกมฺม” เป็นลึงค์อะไร
- ก. ปุ่ลึงค์
 - ข. อิตถิลึงค์
 - ค. นปุ่สกลึงค์
 - ง. ข้อ ก และ ค ถูก

เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ชุดที่ ๔

๑.	ง	๓.	ก	๕.	ง	๗.	ก	๙.	ก
๒.	ก	๔.	ข	๖.	ง	๘.	ง	๑๐.	ง

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

ชุดที่ ๕ เรื่อง วันทิวาสมาศ

ชื่อ.....ฉายา.....นามสกุล.....

คำสั่ง ให้ทำเครื่องหมาย × ทับลงที่ข้อ ก ข ค หรือ ง ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. วันทิวาสมาศ คือสมาสเช่นไร
 - ก. สมาสที่มีนามนามตั้งแต่ ๒ ศัพท์ขึ้นไป ท่านย่อเข้าเป็นบทเดียวกัน
 - ข. สมาสที่มีคุณนามตั้งแต่ ๒ ศัพท์ขึ้นไป ท่านย่อเข้าเป็นบทเดียวกัน
 - ค. สมาสที่มีศัพท์นามตั้งแต่ ๒ ศัพท์ขึ้นไป ท่านย่อเข้าเป็นบทเดียวกัน
 - ง. ถูกทุกข้อ
๒. ข้อใด ไม่ใช่ วันทิวาสมาศ
 - ก. สมถวิปัสสนา
 - ข. สงฆปณฺฑริ
 - ค. อนุชวธิโร
 - ง. ปณฺฑปฺปผลานิ
๓. “หิรณฺยสุวณฺณ” แปลอย่างไร
 - ก. ทองและเงิน
 - ข. เงินและทอง
 - ค. ทั้งเงินทั้งทอง
 - ง. ข้อ ข และ ค ถูก
๔. “ลาภสกุการ” เป็นสมอาหาร วันทิวาสมาศ ถ้าเปลี่ยนเป็นอสมอาหาร วันทิวาสมาศ จะมีรูปอย่างไร
 - ก. ลาภสกุกาโร
 - ข. ลาภสกุการา
 - ค. ลาภสกุการานิ
 - ง. ข้อ ก และ ข ถูก
๕. “สสุสสุสุรา” มีวิเคราะห์อย่างไร
 - ก. สสุโส จ สสุสุโร จ สสุสสุสุรา
 - ข. สสุสุ จ สสุสุรา จ สสุสสุสุรา
 - ค. สสุสา จ สสุสุรา จ สสุสสุสุรา

- ง. สสสุ จ สสสุโร จ สสสุสสุสุรา
๖. ข้อใดไม่สัมพันธ์กัน
- ก. ชราพยาธิมรณานิ - มกุคผลานิ
- ข. สีสสมาธิปญญา - มงฺคลามงฺคลานิ
- ค. ขนฺติโสทรจํ - วัตตปปฏิวัตตํ
- ง. ลากสกฺการํ - อนฺนปानเกสขุขํ
๗. ศัพท์หน้าของ “ฉานาภิญญาโย” คือข้อใด
- ก. ฉาโน
- ข. ฉานา
- ค. ฉานํ
- ง. ฉานเน
๘. ทาสโย จ _____ ทาสีทาสี ในช่องว่างเติมข้อความใด
- ก. ทาสี จ
- ข. ทาสา จ
- ค. ทาสญจ
- ง. ทาสีโย จ
๙. ศัพท์ที่เป็นนปฺสกลิงค์ ควบด้วย จ ศัพท์ เมื่อเข้าสมาสจะต้องทำอย่างไร
- ก. ลบนิคคหิต
- ข. คงนิคคหิต
- ค. แปลงเป็น น
- ง. แปลงเป็น ณ
๑๐. ศัพท์หลังของ “วยปฺปเทส” เป็นลึงค์อะไร
- ก. ปุ่ลึงค์
- ข. อิตถิลึงค์
- ค. นปฺสกลึงค์
- ง. เป็นได้ทั้ง ๓ ลึงค์

เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ชุดที่ ๕

๑.	ก	๓.	ง	๕.	ข	๗.	ก	๙.	ง
๒.	ก	๔.	ง	๖.	ข	๘.	ข	๑๐.	ก

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

ชุดที่ ๖ เรื่อง อพยยิภาวสมาส

ชื่อ..... ฉายา..... นามสกุล.....

คำสั่ง ให้ทำเครื่องหมาย × ทับลงที่ข้อ ก ข ค หรือ ง ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. สมาสเช่นไร ชื่ออพยยิภาวสมาส
 - ก. สมาสที่มีอุปสัคเป็นบทหน้า
 - ข. สมาสที่มีนิบาตเป็นบทหน้า
 - ค. สมาสที่มีปัจจัยเป็นบทหน้า
 - ง. ข้อ ก และ ข ถูก
๒. ข้อใด ไม่ใช่ อพยยิภาวสมาส
 - ก. อุปนครี
 - ข. ปจฺจมาตตุคฺคิ
 - ค. ปจฺจมาสมโณ
 - ง. ยถาสุขิ
๓. “ยถาพล” มีวิเคราะห์อย่างไร
 - ก. เย เย พลา ยถาพลี
 - ข. ยิ ยิ พลล ยถาพลี
 - ค. พลลสุต ปฎิปาฎิ ยถาพลี
 - ง. ข้อ ข และ ค ถูก
๔. ยาว ศัพท ในรูปวิเคราะห์ ใช้ศัพท์ใดแทน
 - ก. ปฎิปาฎิ
 - ข. ยตฺตโก ปริจฺจเนโท
 - ค. อธิวตฺตติ
 - ง. อนุวตฺตติ
๕. นครสุต __ อุปนครี ในช่องว่างเติมข้อความใด
 - ก. สมิปี
 - ข. สมิเป
 - ค. ปฎิปาฎิ
 - ง. อนุวตฺตติ

๖. “อนุวาท” แปลอย่างไร
- ก. เป็นไปทับซึ่งลม
 - ข. เป็นไปทวนซึ่งลม
 - ค. เป็นไปตามซึ่งลม
 - ง. เป็นไปตอบแก้ลม
๗. อธิ ศัพท์ เมื่อเข้าสมาสต้องทำอะไร
- ก. ให้คง อธิ ไว้
 - ข. ให้แปลงเป็น อติ
 - ค. ให้แปลงเป็น อชฌ
 - ง. ใช้ ปฏิภาณิ แทน
๘. ข้อใดไม่สัมพันธ์กัน
- ก. ยถาภูตม์ — ยาวชีวิ
 - ข. ปจฺจตุตฺ — ปฏิวาท
 - ค. อชฌตุตฺ — ยถาสุขิ
 - ง. ตโรปพุตฺ — อนฺโตวิหาริ
๙. รูปวิเคราะห์ของสมาสในข้อใด มีคำแปลว่า “ลำดับ”
- ก. ยถาภูตม์
 - ข. ยาวชีวิ
 - ค. นิทุทรถิ
 - ง. อนฺโตนิเวสนิ
๑๐. “นิปฺปลณฺ” สำเร็จมาจากข้อใด
- ก. ปลฺลณาย อภาโว
 - ข. ปลฺลณาย ชฺชุตฺโก ปริจฺเจโท
 - ค. ยา ยา ปลฺลณา
 - ง. ปลฺลณาย ปฏิภาณิ

เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ชุดที่ ๖

๑.	ง	๓.	ง	๕.	ก	๗.	ก	๙.	ก
๒.	ก	๔.	ข	๖.	ก	๘.	ก	๑๐.	ก

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

ชุดที่ ๗ เรื่อง พหุพหิสมาส

ชื่อ..... ฉายา..... นามสกุล.....

คำสั่ง ให้ทำเครื่องหมาย × ทับลงที่ข้อ ก ข ค หรือ ง ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. พหุพหิสมาส คืออะไร
 - ก. สมาสที่มีบทหน้าเป็นประธาน
 - ข. สมาสที่มีบทหลังเป็นประธาน
 - ค. สมาสที่มีบททั้ง ๒ เป็นประธาน
 - ง. สมาสที่มีบทอื่นเป็นประธาน
๒. ข้อใด ไม่ใช่ พหุพหิสมาส
 - ก. ราชภโฏ
 - ข. จินาสโว
 - ค. ภิกขุสงฺโฆ
 - ง. สนฺตจิตฺโต
๓. ลทฺฐปิณฺฑปาตา (เถรี) มีวิเคราะห์ตรงกับข้อใด
 - ก. ลทฺฐํ ปิณฺฑปาตํ ยาย สา ลทฺฐปิณฺฑปาตา (เถรี)
 - ข. ลทฺฐโ ปิณฺฑปาโต ยาย สา ลทฺฐปิณฺฑปาตา (เถรี)
 - ค. ลทฺฐํ ปิณฺฑปาตํ ยสุสา สา ลทฺฐปิณฺฑปาตา (เถรี)
 - ง. ลทฺฐโ ปิณฺฑปาโต ยสุสา สา ลทฺฐปิณฺฑปาตา (เถรี)
๔. วุตถวสุสา (มหาเถรา) เป็นสมาสอะไร
 - ก. ทุตฺติยาลยฺยกรณพหุพหิสมาส
 - ข. ตุตฺติยาลยฺยกรณพหุพหิสมาส
 - ค. จตุตถียาลยฺยกรณพหุพหิสมาส
 - ง. ปัญจมีคฺลยาลยฺยกรณพหุพหิสมาส
๕. ปฏฺิยาทีโ สกฺกาโร _____ โส ปฏฺิยาทีตสกฺกาโร (เถโร) ในช่องว่างเติมข้อความใด
 - ก. ยํ
 - ข. เยน
 - ค. ยสุส
 - ง. ยสุมา

๖. ข้อใดไม่เข้าพวก
- สุนขปริวโต (ลูทโทโก)
 - คณหิตคฺคิ (สรีร์)
 - อธิตตวิเสโส (เถโร)
 - อติกกนฺตวโย (อุปาสโก)
๗. กตปฺปจฺจุคฺคมโน (สตฺถา) แปลอย่างไร
- (พระศาสดา) มีการต้อนรับอันทรงกระทำแล้ว
 - (พระศาสดา) มีการต้อนรับ (อันพระญาติ ท.) กระทำแล้ว
 - (พระศาสดา) ผู้ทำการต้อนรับแล้ว
 - (พระศาสดา) ผู้ (อันพระญาติ ท.) ทำการต้อนรับแล้ว
๘. ย ศัพท์ ในรูปวิเคราะหฺของ อากินฺณมฺนุสฺสา (เวสาลี) ประกอบด้วยวิภัตติใด
- ทุตฺติยวิภัตติ
 - จตุตถวิภัตติ
 - นิกฺขิวิภัตติ
 - สัดตมวิภัตติ
๙. ข้อใดวิเคราะห์ไม่ถูกต้อง
- อาคตา สมณา ยํ โส อาคตสมโณ (อาราโม)
 - อฺคฺคิ อหิโต เยน โส อฺคฺคาหิโต (พฺราหฺมโณ)
 - นิกฺคตา ชนา ยสฺส โส นิกฺคตชโน (คฺาโม)
 - ทฺลลภา ภิกฺขา ยสฺสํ สฺวา ทฺพฺภิกฺขา (เวสาลี)
๑๐. ย ศัพท์ ในข้อใด ประกอบวิภัตติไม่ถูกหลักไวยากรณ์
- ปริวโต สงฺโฆ ยํ โส ปริวตฺตสงฺโฆ (สตฺถา)
 - เทวคโณ ปริวโต ยํ โส เทวคณปริวโต (สกุโก)
 - คณฺหิโต อฺคฺคิ ยํ ตํ คณฺหิตคฺคิ (สรีร์)
 - อฺคฺคฺคหิตํ วตฺตํ ยํ โส อฺคฺคฺคหิตวตฺโต (สามเณโร)

เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ชุดที่ ๗

๑.	ง	๓.	บ	๕.	ก	๗.	บ	๙.	ก
๒.	ก	๔.	บ	๖.	ก	๘.	ง	๑๐.	ง

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

ชุดที่ ๘ เรื่อง สมาสอื่นๆ

ชื่อ..... ฉายา..... นามสกุล.....

คำสั่ง ให้ทำเครื่องหมาย × ทับลงที่ข้อ ก ข ค หรือ ง ที่เป็นคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใด ไม่ใช่ น บุปพบท พหุพพิหีสมาส
 - ก. อมนุสุโต
 - ข. อนาปตติ
 - ค. อโจร
 - ง. อนุตเถโร
๒. อมาตาปิตโร มีวิเคราะห์ตรงกับข้อใด
 - ก. มาตาปิตโร อสุต นตฺถิติ อมาตาปิตโร
 - ข. นตฺถิ ตสุต มาตาปิตโรติ อมาตาปิตโร
 - ค. น มาตาปิตโร อมาตาปิตโร
 - ง. ข้อ ก และ ข ถูก
๓. ออกตณฺญ แปลอย่างไร
 - ก. ไม่มีความกตัญญู
 - ข. ไม่ใช่ผู้กตัญญู
 - ค. หากความกตัญญูไม่ได้
 - ง. ไม่ใช่ผู้มีความกตัญญู
๔. หตฺถิลิงฺโก (สกุโณ) เป็นสมาสอะไร
 - ก. น บุปพบท กัมมชารยสมาส
 - ข. น บุปพบท พหุพพิหีสมาส
 - ค. ญฺฐึ อุปมาพหุพพิหีสมาส
 - ง. ญฺฐึ ภินนาธิกรณพหุพพิหีสมาส
๕. อุปฺปลสฺส วิย ____ ยสฺสา สว อุปฺปลวณฺณา (เถรี) ในช่องว่างเติมข้อความใด
 - ก. วณฺโณ
 - ข. วณฺณา
 - ค. วณฺณ
 - ง. วณฺเณ

๖. กังสดาลสูตร (วิสาขา) แปลอย่างไร
- (นางวิสาขา) ผู้มีเสียงดังเหมือนกังสดาล
 - (นางวิสาขา) ผู้มีเสียงดุจกังสดาล
 - (นางวิสาขา) ผู้มีเสียงเพียงดังกังสดาล
 - (นางวิสาขา) ผู้มีเสียงเพียงดังเสียงแห่งกังสดาล
๗. กาสาวกณฺฐา (ปาปภิกษุ) มีวิเคราะห้อย่างไร
- กาสาวโวกณฺฐุ เยสํ เต กาสาวกณฺฐา (ปาปภิกษุ)
 - กาสาวา กณฺฐุ เยสํ เต กาสาวกณฺฐา (ปาปภิกษุ)
 - กาสาวโวกณฺฐุ เยสํ เต กาสาวกณฺฐา (ปาปภิกษุ)
 - กาสาวานิ กณฺฐุ เยสํ เต กาสาวกณฺฐา (ปาปภิกษุ)
๘. ข้อใดไม่สัมพันธ์กัน
- อามิสจกฺขุ – วชิรหตุโถ
 - อนาสโว – อุกุชีณาสโว
 - อสทิสโ – อนตถํ
 - สปรุตตทาโร – สปริวารานิ
๙. สมာสนในข้อใดมีคำแปลว่า “ไม่ใช่”
- อนคฺโข
 - อนาทาโน
 - อสสทฺโท
 - อสฺสมโณ
๑๐. บทหน้าของ อูรสิโลโม เป็นลึงค์ใด
- ปูลิงค์
 - อิติลึงค์
 - นปฺสกลิงค์
 - เป็นได้ทั้ง ๓ ลึงค์

เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ชุดที่ ๘

๑.	ง	๓.	บ	๕.	ก	๗.	ง	๙.	ง
๒.	ง	๔.	ก	๖.	ง	๘.	บ	๑๐.	ก

ใบความรู้ตอนที่ ๑.๑

ความหมายของสมาส

สมาส หมายถึง นามศัพท์ ตั้งแต่ ๒ ขึ้นไป ท่านย่อเข้าเป็นบทเดียวกัน
สมาสนั้น มีทั้งในภาษาไทย และภาษาบาลี สมาสในภาษาไทย เช่นคำว่า “อย่า
ทำซึ่งบาป” ย่อสมาสเป็น “อย่าทำบาป” “สัตว์เกิดในน้ำ” ย่อเข้าสมาสเป็น “สัตว์
น้ำ” เป็นต้น

ตัวอย่างบทสมาสในภาษาบาลี

สาริปุตตตเถโร	เสฏฺฐิปุตุโต	ทฺวาทสโยชนสตํ
อากตสมโณ	ติโรปพฺพตํ	สุวณฺณวณฺโณ
กตปุณฺโณ	สยฺชาตสํเวโค	อปฺปฎฺธิปุคฺคโล
อฺรสีโลโม	มหาปุริโส	หิริโอดตฺตปฺปํ
สราชิกา	เวิตฺติสทฺสสปริวารो	ปญฺจินฺทฺริยานิ

ใบงานศูนย์ที่ ๑.๑

ความหมายของสมาส

คำชี้แจง ให้นักเรียนช่วยกันหาบทสมาส จากเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ต่อไปนี แล้วบอกว่าบทสมาสมีกี่ศัพท์ บทไหนบ้าง (บทที่ซ้ำกัน แต่ต่างวิภัตติกัน นับเป็นหนึ่งบท)

วิปสฺสิตสพลสฺส กาลสฺมี หิ มหาเอกสาฎกพฺราหฺมโณ นาม อโหสิ. อยมฺปน เอตฺรหิ สวตฺถิยฺ จูเพกสาฎโก นาม. ตสฺส หิ เอโก นิวสนสาฎโก อโหสิ, พฺราหฺมณฺยาปี เอโก; อุภินฺนํปี เอกเมว ปารุปนํ. พหิคมนกาล พฺราหฺมโณ วา พฺราหฺมณฺณี วา ตํ ปารุปติ. อถกทิวสํ วิหารเ ชมฺมสฺสวเน โฆสิเต พฺราหฺมโณ อห "โภติ ชมฺมสฺสวณํ โฆสิตํ; กิ ทิวา ชมฺมสฺสวณํ คมิสฺสสฺส, อุทาทุ รตฺตี? ปารุปนสฺส หิ อภาเวน น สกฺกา อมฺเหหิ เอกโต คนฺตุนฺติ. พฺราหฺมณฺณี "สามิ อหํ ทิวา คมิสฺสามิติ สาฎกํ ปารุปีตฺวา อคมาสิ. พฺราหฺมโณ ทิวสภากํ เคเห วิตินาเมตฺวา รตฺตี คนฺตฺวา สตฺถุ ปฺรโต นิสินฺโน ชมฺมํ อสฺโสสิ.

บทสมาส มีทั้งหมด.....บท ดังต่อไปนี้

๑. _____	๖. _____
๒. _____	๗. _____
๓. _____	๘. _____
๔. _____	๙. _____
๕. _____	๑๐. _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๑.๑

ความหมายของสมาส

คำชี้แจง ให้นักเรียนแยกศัพท์สมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง

มหาเถโร	แยกเป็น	มหนฺโต เถโร
เสฏฺฐิปุตุโต	แยกเป็น	เสฏฺฐิสฺส ปุตุโต
ภิกขุสงฺโฆ	แยกเป็น	ภิกขุณฺํ สงฺโฆ

๑.	สาริปุตุตฺตเถโร	แยกเป็น	_____
๒.	อิตฺถีสทฺโท	แยกเป็น	_____
๓.	เทวราชา	แยกเป็น	_____
๔.	เสฏฺฐิชีตา	แยกเป็น	_____
๕.	มหาอุปาสิกาทิ	แยกเป็น	_____
๖.	สงฺฆทานํ	แยกเป็น	_____
๗.	ปุริสุตฺตโม	แยกเป็น	_____
๘.	อรณฺณคโต	แยกเป็น	_____
๙.	พุทฺธศาสนํ	แยกเป็น	_____
๑๐.	พุทฺธานุภาโว	แยกเป็น	_____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๑.๒

ศัพท์ และ บท

ศัพท์ หมายถึง รูปคำเดิม ที่ยังไม่ได้เพิ่มพยางค์ท้ายคำเป็นวิภัตติต่างๆ คงมีแต่สระที่สุดของคำที่เรียกว่า การันต์ เท่านั้น (รวมทั้งนิบาตด้วย)

บท หมายถึง ศัพท์นามทุกชนิด ที่เพิ่มพยางค์ท้ายคำเป็นวิภัตติต่าง ๆ แล้ว

ตัวอย่างของ “ศัพท์”

ปฐิส	อาจริย	ชน
อิติ	จ	ปน

ตัวอย่างของ “บท”

ปฐิส	อาจริยสุส	ชนา
อุจฺใจ	อติปนฺทิต	ปาปตโร

ใบงานศูนย์ที่ ๑.๒

ศัพท์ และบท

คำชี้แจง ให้หา “ศัพท์” จากประโยคบาลีต่อไปนี้ พร้อมทั้งระบุว่า มี “ศัพท์” อยู่ทั้งหมดกี่ศัพท์ (ซ้ำกัน นับเป็นศัพท์เดียว)

สตถา คนฺธกุณฺฑิยํ นิสินฺโนว ตตฺสา โรทิตฺสทฺทํ สุตฺวา โอภาสํ ฝริตฺวา เทวธิตาย
สมฺมุเข นิสิตฺตฺวา กเถนฺโต วีย "เทวธิตฺเต มม ปุตฺตตฺส กตฺสปฺสฺส ตํวกรณเมว
ภาโร, ปุณฺณตฺตฺกานมฺปน อยํ โน อตฺโถติ สลฺลกเขตฺวา ปุณฺณกรณเมว ภาโร,
ปุณฺณกรณํ หิ อิทฺ เจว สมฺปฺราเย จ สุขเมวาทิ วตฺวา อนฺุสนฺธิ ฆฏฺฏตฺวา ฐมฺมํ
เทเสนฺโต อิมํ คาทมาห

" ปุณฺณเจ ปุริโส กยิรา, กยิราเถนํ ปุณฺปฺปฺนํ,
ตมฺหิ ฌนฺทํ กยิราถ, สุโข ปุณฺณสฺส อจฺจโยติ.

มี “ศัพท์” ทั้งหมด _____ ศัพท์ ดังนี้

๑. _____	๖. _____
๒. _____	๗. _____
๓. _____	๘. _____
๔. _____	๙. _____
๕. _____	๑๐. _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๑.๒

ศัพท์ และ บท

คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับช่องของชนิดของคำบาลี

ต่อไปนี้

ตัวอย่าง

คำบาลี	ศัพท์	บท
ปน	✓	
เสฏฺฐิโน		✓

ข้อ	คำบาลี	ศัพท์	บท
๑	เอวํ		
๒	มหาชโน		
๓	อจฺจรา		
๔	ปาโต		
๕	ปุริสา		
๖	อาวุโส		
๗	สงฺโฆ		
๘	ปนฺนปฺปนํ		
๙	อิตฺติ		
๑๐	ทิวเส		

ใบความรู้ตอนที่ ๑.๓ หลักการวางรูปวิเคราะห์แห่งสมาส

การวางรูปวิเคราะห์สมาส ก็คือวางประโยคคำพูดตามหลักการแปล ที่ประกอบด้วย บทประธาน และ บทขยายประธาน แยกให้เห็นว่า บทไหนเป็นวิภัตติอะไร คำขยายจะเรียงไว้หน้า หรือหลังบทประธานก็ได้ สุดแต่ความเหมาะสมในที่นั้น ๆ หลักสำคัญต้องประกอบด้วย-

๑. บทหน้า	๒. บทหลัง	๓. บทสำเร็จ
อุจโจ	รูกุโจ	อุจจรูกุโจ ต้นไม้สูง

บทหน้า และบทหลัง รวมกันเรียกว่า รูปวิเคราะห์ ส่วนบทที่สำเร็จเป็นสมาสแล้ว เรียกว่า บทสำเร็จ หรือบทปลง

ตัวอย่างการวางรูปวิเคราะห์แห่งสมาส

รูปวิเคราะห์		บทสำเร็จ
บทหน้า	บทหลัง	
ขตุติยา	กณณา	ขตุติยกณณา
กุกุฉิตา	ทิกุฉิ	กุกุทิกุฉิ
มหนุติ	วนิ	มหาวนิ
รูเป	สณณา	รูปสณณา

ใบงานศูนย์ที่ ๑.๓
 หลักการวางรูปวิเคราะห์แห่งสมาส

คำชี้แจง ให้บอกบทปลงหรือบทสำเร็จของสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ
อุจโจ	รุกโจ	อุจจรุกโจ
มหนุโต	เถโร	มหาเถโร

ข้อ	บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ
๑	รณโณ	ปุตโต	
๒	ปุริโส	อุตตโม	
๓	วนสมิ	รุกโจ	
๔	มหนุโต	เถโร	
๕	สาริปุตโต	เถโร	
๖	ธณณานัน	ราสี	
๗	มหตี	อุปาสิกา	
๘	อิตถิยา	สทโท	
๙	เสฏฺฐิสุส	ชนัน	
๑๐	เทวานัน	ราชา	

ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๑.๓ หลักการวางรูปวิเคราะห์แห่งสมาส

คำชี้แจง จงบอกบทหน้าและบทหลังของสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ
สุข	ปศุโต	สุขปศุโต
สลดน	วิทุโธ	สลดวิทุโธ

ข้อ	บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ
๑			โพธิสตุโต
๒			มรณภย์
๓			ติโลก
๔			สตุตวิเสโส
๕			ปญจพลานิ
๖			พนุชนมุตโต
๗			ขตุตติกณญา
๘			พทุธานุภาโว
๙			เทวราชา
๑๐			จตุททิส

ใบความรู้ตอนที่ ๑.๔

วิธีย่อบทสมาสโดยการลบลวิภัตติและไม่ลบลวิภัตติ

การย่อสมาสโดยทั่วไปจะมี ๒ ลักษณะ คือ:-

๑. ย่อโดยการลบลวิภัตติของบทหน้า เหลือไว้แต่สระสุดท้าย แล้วย่อเข้ากับบทหลังให้เป็นบทเดียวกัน เรียกว่า ลุตฺตสมาส

ตัวอย่างลุตฺตสมาส

รณฺโณ ปุตุโต ราชปุตุโต

กฉินฺสุส ทุสุสํ กฉินฺทุสุสํ

ฯลฯ

๒. ย่อโดยไม่ต้องลบลวิภัตติของหน้า ย่อเข้ากับบทหลังให้เป็นบทเดียวกัน เรียกว่า อลุตฺตสมาส

ตัวอย่างอลุตฺตสมาส

มาตา จ ปิตา จ มาตาปิตโร

พทุฑฺธานํ ฅาสนํ พทุฑฺธานํฅาสนํ

ฯลฯ

ใบงานศูนย์ที่ ๑.๔

วิธีย่อพจนานุกรมโดยการลบวิภัติและไม่ลบวิภัติ

คำชี้แจง ให้บอกว่าสมาสต่อไปนี ใช้วิธีการย่อสมาสแบบใด

ตัวอย่าง

เสฏฺฐิสฺส ปุตุโต เสฏฺฐิปุตุโต เป็นการย่อแบบ ลุตตสมาส

ทฺวเร นิทานํ ทฺวเรนิทานํ เป็นการย่อแบบ อลุตตสมาส

๑. อฺรฺสฺติ โลมานิ ยสฺส โส อฺรฺสฺติโลโมเป็นการย่อแบบ _____
๒. อฺนุปฺพุเพน กถา อฺนุปฺพุพฺพิกถา เป็นการย่อแบบ _____
๓. ปฺลยจ อฺินฺทฺริยานิ ปฺลยจฺินฺทฺริยํ เป็นการย่อแบบ _____
๔. มาตา จ ปิตโร จ มาตาปิตโร เป็นการย่อแบบ _____
๕. ตํ ขณฺํ ตํขณฺํ เป็นการย่อแบบ _____
๖. กามสฺสุ มิจฺฉาจาโร กามสฺสุมิจฺฉาจาโร เป็นการย่อแบบ _____
๗. ยโส จ โภโค จ ยโสภฺโค เป็นการย่อแบบ _____
๘. กณฺณานํ สตํ กณฺณาสตํ เป็นการย่อแบบ _____
๘. โภชิ สตุโต โภชิสตุโต เป็นการย่อแบบ _____
๑๐. ปุพฺเพ สฺนฺนิวาโส ปุพฺเพสฺนฺนิวาโส เป็นการย่อแบบ _____

ใบความรู้ตอนที่ ๑.๕ วิธีย่อสมาสที่เนื่องด้วยการันต์

การย่อสมาสที่เนื่องด้วยการันต์ ส่วนมากบทเดิมเป็นการันต์อะไร ก็จะคงไว้ตามเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง แต่มีบางการันต์ ที่มีกฎเกณฑ์เพิ่มเติม ดังนี้-

อา การันต์

มีหลักดังนี้-

๑. ถ้าบทหน้าเป็นนามนาม ไม่ต้องรัสสะ
๒. ถ้าบทหน้าเป็นคุณนาม ให้รัสสะ อา เป็น อ

อิ การันต์

มีหลักดังนี้-

๑. บทหน้า สำเร็จมาจาก อิ ปัจจัยในตัทสวัตตัตถิต และที่สำเร็จมาจาก ณี ปัจจัยในนามกิตก์ ให้รัสสะเป็น อิ
๒. บทหน้าเป็นนามนามโดยตรง หรือสำเร็จมาจาก สี, ตาวิ หรือ นิ อันเป็นเครื่องหมาย อิ การันต์ ทั้งปุงลิงค์ และอิตถิลิงค์ ให้คง อิ การันต์ไว้ตามเดิม

อุ การันต์

อุ การันต์ ที่เป็นนามนามโดยตรง หรือเป็นบทที่สำเร็จมาจากปัจจัยในนามกิตก์ เมื่อย่อสมาสเข้ากับบทหลัง ไม่ต้องรัสสะ ให้คง อุ ไว้ตามเดิม ทั้งปุงลิงค์ และอิตถิลิงค์ เช่น

ปุงลิงค์	กตญญู จ กตเวที จ กตญญูกตเวที
อิตถิลิงค์	วชฺฐา สทฺโท วชฺฐสทฺโท

ใบงานศูนย์ที่ ๑.๕ วิธีย่อบทสมาสที่เนื่องด้วยการันต์

คำชี้แจง ให้บอกว่สมาสต่อไปนี้ ใช้วิธีการย่อสมาสที่เนื่องด้วยการันต์อะไร
ตัวอย่าง

เสฏฺฐิสฺส ปุตุโต เสฏฺฐิปุตุโต ย่อสมาสเนื่องด้วย อี การันต์
 วรรุยา สทฺโท วรรุสทฺโท ย่อสมาสเนื่องด้วย อุ การันต์

๑.	หตุถาชาเนยฺโย	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____ การันต์
๒.	หตุถิกฺขนุโธ	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____ การันต์
๓.	ชราชิตฺถุณฺโณ	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____ การันต์
๔.	เตโชธาตุ	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____ การันต์
๕.	มโนกมฺมํ	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____ การันต์
๖.	อสุสาชาเนยฺโย	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____ การันต์
๗.	โกธาภิภูโต	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____ การันต์
๘.	สาวตฺถินคฺริ	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____ การันต์
๙.	สุราโสณฺโท	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____ การันต์
๑๐.	สงฺฆาฏิกณฺโณ	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____ การันต์

ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๑.๕ วิธีย่อสมาสที่เนื่องด้วยการ์นต์

คำชี้แจง ให้บอกว่าบทหน้าของสมาสต่อไปนี้เป็นการ์นต์ และลึงค์อะไร

ตัวอย่าง

สมาส	การ์นต์	ลึงค์
ภิกขุสงฺโฆ	อุ	ปุงลึงค์
เกรีสทฺโท	อี	อิติลึงค์
กุฐีตา	อ	นปุงสกลึงค์

ข้อ	สมาส	การ์นต์	ลึงค์
๑	มาลาคนฺธ		
๒	หตุถิวาหน		
๓	ทกฺขิโณทก		
๔	ชมฺพฺพทีโป		
๕	ทาสีโกโค		
๖	กถาโทโส		
๗	เสฏฺฐิจฺจุจาน		
๘	มณฺจาทิมณฺจ		
๙	จนฺทิมสุรียา		
๑๐	ภิกขุณีสงฺโฆ		

ศูนย์สำรอง

ชุดที่ ๑ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสมาส

๑. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เห็นว่าเป็นสมาส และใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่สมาส

- _____ ๑. อรหิ
- _____ ๒. เสฏฺฐิปุตุโต
- _____ ๓. สุวณฺณวณฺโณ
- _____ ๔. สปุริโส
- _____ ๕. อายสฺมณฺศุ

๒. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็น “บท” และใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่

- _____ ๑.๑ อาวุโส
- _____ ๑.๒ ขงฺกิลฺลิจิ
- _____ ๑.๓ อายสฺมา
- _____ ๑.๔ ภนฺเต
- _____ ๑.๕ สพฺเพ

๓. ให้บอกบทหน้าของสมาสต่อไปนี้

- ๑.๑ อานนฺตเถโร บทหน้าคือ _____
- ๑.๒ มหาโมคฺคัลลาโน บทหน้าคือ _____
- ๑.๓ เสฏฺฐิปุตุโต บทหน้าคือ _____
- ๑.๔ สฏฺฐิกลาปา บทหน้าคือ _____
- ๑.๕ ปเวณฺริชฺช บทหน้าคือ _____

๔. ให้บอกบทหลังของสมาสต่อไปนี้

- ๒.๑ ฌราวาโส บทหลังคือ _____
- ๒.๒ หิโรตฺตปฺปี บทหลังคือ _____
- ๒.๓ อคฺคโนปฺพุพฺพมมฺ บทหลังคือ _____
- ๒.๔ นคราภิมุขินิ บทหลังคือ _____
- ๒.๕ ฐมาภิสฺมโย บทหลังคือ _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๒.๑

วิเสสนบุพพบท กัมมชารยสมาส

นามศัพท์ ๒ บท มีวิภัตติและวจนะเสมอกัน บทหนึ่งเป็นประธาน คือ เป็นนามนาม, บทหนึ่งเป็นวิเสสนะ คือเป็นคุณนาม หรือเป็นคุณนามทั้ง ๒ บท มีบทอื่นเป็นประธาน ที่ท่านย่อเข้าเป็นบทเดียวกัน ชื่อกัมมชารยสมาส ๆ นั้น มี ๖ อย่าง คือ วิเสสนบุพพบท, วิเสสนุตตรบท, วิเสสโนภยบท, วิเสสโนปมบท, สัมภวานบุพพบท, อวชารณบุพพบท

วิเสสนบุพพบท กัมมชารยสมาส หมายถึง กัมมชารยสมาส ที่มีบทวิเสสนะอยู่หน้า บทประธานอยู่หลัง

ตัวอย่างวิเสสนบุพพบท กัมมชารยสมาส

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ	คำแปล
มหนโต	ปุริโส	มหาปุริโส	บุรุษใหญ่
นึล	อุปปล	นึลอุปปล	ดอกอุบลเขียว
กุกุฉิตา	ทิกฺกุฉิ	กุกุทิกฺกุฉิ	ทิกฺกุฉิอันบังเกิดเกลียด

ใบงานศูนย์ที่ ๒.๑ วิเสสนบุพพบท กัมมชารยสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง มหาปุริโส แปลว่า บุรุษใหญ่

๑. เทยฺยชฺชโม
แปลว่า _____
๒. มหาราชชา
แปลว่า _____
๓. กุลฺยาณกมฺมํ
แปลว่า _____
๔. โมฆปุริสา
แปลว่า _____
๕. สารีปุตฺตตฺตฺเถโร
แปลว่า _____
๖. กนิฏฺฐภาทา
แปลว่า _____
๗. ปาปฺปคฺคฺโคโล
แปลว่า _____
๘. โโพธิรฺกฺโข
แปลว่า _____
๙. ทหฺรภิกฺขุ
แปลว่า _____
๑๐. ตฺรฺณิตฺถึ
แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๒.๑ วิเสสนบุพพบท กัมมชารยสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์วิเสสนบุพพบท กัมมชารยสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง มหาปุริโส

วิเคราะห์ว่า มหนโต ปุริโส = มหาปุริโส

๑. มหาธานี
วิเคราะห์ว่า _____
๒. กนิฏฐภاتا
วิเคราะห์ว่า _____
๓. อคฺคฺมเหสี
วิเคราะห์ว่า _____
๔. มหุลลกิตฺติโย
วิเคราะห์ว่า _____
๕. ทิพฺพสมฺปตฺติ
วิเคราะห์ว่า _____
๖. มหาอุปาสิกา
วิเคราะห์ว่า _____
๗. ปาจนํ
วิเคราะห์ว่า _____
๘. มหาเถรี
วิเคราะห์ว่า _____
๙. โภธิญาณํ
วิเคราะห์ว่า _____
๑๐. มงฺคฺลสุโธ
วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๒.๒

วิเสศนุตรบท กัมมชารยสมาส

วิเสศนุตรบท กัมมชารยสมาส หมายถึง กัมมชารยสมาส ที่มีบท
วิเสศนะอยู่หลัง บทประธานอยู่หน้า

ตัวอย่างวิเสศนุตรบท กัมมชารยสมาส

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ	คำแปล
สตโต	วิเสโส	สตตวิเสโส	สัตว์วิเศษ
นโร	วโร	นรวโร	นระประเสริฐ

ใบงานศูนย์ที่ ๒.๒ วิเสศนุตตรบท กัมมชารยสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

<u>ตัวอย่าง</u>	<u>สตุตวิเสศ</u>	<u>แปลว่า</u>	<u>สัตว์วิเศษ</u>
๑.	ปुरुสุตตโม	แปลว่า_____	
๒.	เทวราชา	แปลว่า_____	
๓.	ปुरुสทมุโม	แปลว่า_____	
๔.	สาริปุตตตุเถโร	แปลว่า_____	
๕.	กาคสุโร	แปลว่า_____	
๖.	มนุสฺสทลิตุโท	แปลว่า_____	
๗.	ปुरुสาชานนุโย	แปลว่า_____	
๘.	อสุสาชานนุโย	แปลว่า_____	
๙.	หตุถาชานนุโย	แปลว่า_____	
๑๐.	ชมฺมุวิเสศ	แปลว่า_____	

ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๒.๒ วิเสสนุตรบท กัมมचारยสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์วิเสสนุตรบท กัมมचारยสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง สดตวิเสโส

วิเคราะห์ว่า สดโต วิเสโส = สดตวิเสโส

๑. **ปฐุตโต**
วิเคราะห์ว่า _____
๒. **ปฐุตโต**
วิเคราะห์ว่า _____
๓. **ปฐุตโต**
วิเคราะห์ว่า _____
๔. **กาสุโร**
วิเคราะห์ว่า _____
๕. **เทวราชา**
วิเคราะห์ว่า _____
๖. **มนุสสุตทโท**
วิเคราะห์ว่า _____
๗. **อสุตทโท**
วิเคราะห์ว่า _____
๘. **ชมมวิเสโส**
วิเคราะห์ว่า _____
๙. **พุทฺธสุชฺชมาโล**
วิเคราะห์ว่า _____
๑๐. **ขตฺตียสุชฺชมาโล**
วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๒.๓ วิเสสโนภยบท กัมมชารยสมาส

วิเสสโนภยบท กัมมชารยสมาส หมายถึง กัมมชารยสมาส ที่มีบททั้ง ๒ เป็นวิเสสนะ มีบทอื่น (อัญญบท) เป็นประธาน (บทหน้าและบทหลัง ประกอบด้วย จ ศัพท์)

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	อัญญบท	บทสำเร็จ	คำแปล
อนุโธ จ	วธิโร จ	(ปุริโส)	อนุชวธิโร	(บุรุษ) ทั้งบอด ทั้งหนวก
ขณฺโช จ	ชุชฺโช จ	(ปุริโส)	ขณฺชชุชฺโช	(บุรุษ) ทั้งกระจอก ทั้งค่อม

ใบงานศูนย์ที่ ๒.๓
วิเสสโนภยบท กัมมชารยสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง อนุชวชิโร (ปุริโส) แปลว่า (บุรุษ) ทั้งบอดทั้งหนวก

๑. สีสตมภูโจ (ปะเทโส)
 แปลว่า _____
๒. ตุฏฐหภูโจ (ปุคคโธ)
- แปลว่า _____
๓. อนุชวชิโร (ปุริโส)
 แปลว่า _____
๔. ขณชชชโช (ปุริโส)
 แปลว่า _____
๕. อนุชพาลา (มนุสฺสา)
- แปลว่า _____
๖. อลงกตปฏฺยตุโต (โพธิสตุโต)
- แปลว่า _____
๗. วิชาตวิชาตา (มคฺคิ)
- แปลว่า _____
๘. มณฺฑิตปสาธิตา (อิตุถิโย)
- แปลว่า _____
๙. จินฺติตจินฺติตํ (วตฺถุ)
- แปลว่า _____
๑๐. สุตฺตตพฺพุตฺตํ (กมฺม)
- แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๒.๓ วิเสสโนภยบท กัมมชารยสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์วิเสสโนภยบท กัมมชารยสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง **อนุชวโร (ปุริโส)**

วิเคราะห์ว่า อนุโ ช วจโร จ = อนุชวโร(ปุริโส)

๑. **กีสกนุโ (ปุริโส)**

วิเคราะห์ว่า _____

๒. **สิตสมฐจา (ภูม)**

วิเคราะห์ว่า _____

๓. **สวิญญานกาวิญญานกั (ชน)**

วิเคราะห์ว่า _____

๔. **สนุหสุขุม (ตลขณ)**

วิเคราะห์ว่า _____

๕. **อาคตาคตา (มนุสุตา)**

วิเคราะห์ว่า _____

๖. **ตุฏฐหุโจ (ปุริโส)**

วิเคราะห์ว่า _____

๗. **อลงกตปฎิยตุโต (ราชา)**

วิเคราะห์ว่า _____

๘. **มณุฑิตปสาธิตา (กุลธิตา)**

วิเคราะห์ว่า _____

๙. **อนุชพาลา (อิตถ)**

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. **จินุฑิตจินุฑิตั (วตุฏ)**

วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๒.๔ วิเศษโนปมบท กัมมชารยสมาส

วิเศษโนปมบท กัมมชารยสมาส หมายถึง กัมมชารยสมาส ที่มีบทวิเส
สนะเป็นอุปมา จัดเป็น ๒ ตามที่มีวิเสสนะอยู่หน้า และอยู่หลัง ดังนี้

- มีอุปมาอยู่หน้า เรียกว่า อุปมานุปพพบท (บทหน้าประกอบด้วย อิว ศัพท์)

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ	คำแปล
กาโก อิว	สุโร	กาคสุโร	คนกล้าเพียงดังกา
สงขม อิว	ปณฺฑรํ	สงขปณฺฑรํ	ขาวเพียงดั่งสังข์

- มีอุปมาอยู่หลัง เรียกว่า อุปมานุตตรบท (บทหลังประกอบด้วย อิว ศัพท์)

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ	คำแปล
นโร	สีโห อิว	นรสีโห	นระเพียงดั่งสีหะ
ปณฺฑา	ปาสาทอ อิว	ปณฺฑापาสาทอ	ปัญญาเพียงดั่งปราสาท

ใบงานศูนย์ที่ ๒.๔
วิเศษโนปมบท กัมมธารยสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง สงฺขปญฺฑรํ แปลว่า ขาวเพียงดั่งสังข์

๑. กาคสูโร
 แปลว่า _____
๒. ปญฺญาปาสาโท
 แปลว่า _____
๓. สูกรเปโต
 แปลว่า _____
๔. สูรสีโห
 แปลว่า _____
๕. ทิวพจกฺขุ
 แปลว่า _____
๖. ณานจกฺขุ
 แปลว่า _____
๗. ณานชาลี
 แปลว่า _____
๘. ปุตฺตติเนโห
 แปลว่า _____
๙. พุทฺธสีโห
 แปลว่า _____
๑๐. มณฑปกาโร
 แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๒.๔ วิเสสโนปมบท กัมมชารยสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์วิเสสโนปมบท กัมมชารยสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง นรสีโห

วิเคราะห์ นโร สีโห อิว = นรสีโห

๑. กากสุโร

วิเคราะห์ว่า _____

๒. ปญญาปาสาทิ

วิเคราะห์ว่า _____

๓. สุกกรเปโต

วิเคราะห์ว่า _____

๔. สุนสีโห

วิเคราะห์ว่า _____

๕. ทิพพจกขุ

วิเคราะห์ว่า _____

๖. ญาณจกขุ

วิเคราะห์ว่า _____

๗. ฌานชาติ

วิเคราะห์ว่า _____

๘. ปุตตติเนโห

วิเคราะห์ว่า _____

๙. พุทธสีโห

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. มนุทปากาโร

วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๒.๕ สัมภาวนบุพพบท กัมมชารยสมาส

สัมภาวนบุพพบท กัมมชารยสมาส หมายถึง สมาสที่มีบทหน้าอันท่าน
ประกอบด้วย อิติ ศัพท์ บทหลังเป็นประธาน

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ	คำแปล
สตฺโต อิติ	สญฺญา	สตฺตสญฺญา	ความสำคัญว่า เป็นสัตว์
สมฺโณ (อห) อิติ	ปฏฺญญา	สมณปฏฺญญา	ปฏฺญญาว่า (เรา) เป็นสมณะ

ใบงานศูนย์ที่ ๒.๕

สัมภาวนบุพพบท กัมมชารยสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง สตุตตสญญา

แปลว่า

_____ ความสำคัญว่าเป็นสัตว์

๑. สุธานสญญา

แปลว่า _____

๒. ปุณฺณสมุมตํ (กมฺม)

แปลว่า _____

๓. ปญฺจติตมาโน

แปลว่า _____

๔. อสุภสญญา

แปลว่า _____

๕. วสลิวาโท

แปลว่า _____

๖. ชมฺพุกวาโท

แปลว่า _____

๗. สมนปฺปฏิญญา

แปลว่า _____

๘. อรหนุตสญญา

แปลว่า _____

๙. อนิจฺจสญญา

แปลว่า _____

๑๐. ภิกฺขุสญญา

แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๒.๕ สัมภาวนบุพพท กัมมชารยสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์สัมภาวนบุพพท กัมมชารยสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง ขตติยมาโน

วิเคราะห์ว่า สตโต อิติ สณฺญา = สตตสณฺญา

๑. **สุธานสณฺญา**

วิเคราะห์ว่า _____

๒. **อตุตถาวสงฺขตา (นาวา)**

วิเคราะห์ว่า _____

๓. **สมณปฏิญญา**

วิเคราะห์ว่า _____

๔. **ปาปสมุมตํ (กมฺม)**

วิเคราะห์ว่า _____

๕. **วสลิวาโท**

วิเคราะห์ว่า _____

๖. **อรหนุตสณฺญา**

วิเคราะห์ว่า _____

๗. **อรหนุตวาโท**

วิเคราะห์ว่า _____

๘. **อภิมงฺกลสมุมตา (วิสาขา)**

วิเคราะห์ว่า _____

๙. **อนิจฺจสณฺญา**

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. **มรณสงฺขวาโต (มจฺจุ)**

วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ตอนที่ ๒.๖

อวธานบุพพท กัมมธารยสมาส

อวธานบุพพท กัมมธารยสมาส หมายถึง สมาสที่มีบทหน้าอันท่านประกอบด้วย เหว ศัพท์ (เพื่อจะห้ามเนื้อความอันอื่นเสีย) บทหลังเป็นบทประธาน

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ	คำแปล
ปญญา เหว	ปชชโต	ปญญาปชชโต	ความรู้เรื่องคือปัญญา
พุทโธ เหว	รตนั	พุทธรตนั	รัตนะคือพระพุทธเจ้า

ใบงานศูนย์ที่ ๒.๖

อวชารณบุพพบท กัมมชารยสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง พุทฺธรัตนํ

แปลว่า _____ รัตนะคือพระพุทธรเจ้า

๑. อายุสงฺขารโ

แปลว่า _____

๒. มรณพฺยสนํ

แปลว่า _____

๓. หตฺถิวาหนํ

แปลว่า _____

๔. พุทฺธรัตนํ

แปลว่า _____

๕. ปญฺญาจกฺขุ

แปลว่า _____

๖. ชีวิตินฺทริยํ

แปลว่า _____

๗. ตณฺหาวทุตฺถกํ

แปลว่า _____

๘. เตโชชฺชาตุ

แปลว่า _____

๙. นิพฺพานสุขํ

แปลว่า _____

๑๐. อิทฺธิปาฎิหาริยํ

แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๒.๖
อวธารณบุพพท กัมมชารยสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์อวธารณบุพพท กัมมชารยสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง สทฺธาณํ
วิเคราะห์ว่า _____ สทฺธา เอว ฐนํ = สทฺธาณํ _____

๑. คนุถฐุรํ
วิเคราะห์ว่า _____
๒. นตุถุมมํ
วิเคราะห์ว่า _____
๓. อุลฺลหกาโร
วิเคราะห์ว่า _____
๔. ปทเจตียํ
วิเคราะห์ว่า _____
๕. กวพิงฺการาหาโร
วิเคราะห์ว่า _____
๖. ธาตุเจตียํ
วิเคราะห์ว่า _____
๗. กิลลสมาโร
วิเคราะห์ว่า _____
๘. นิพฺพานสุขํ
วิเคราะห์ว่า _____
๙. อุปาสกปริสา
วิเคราะห์ว่า _____
๑๐. อุโปสถกมฺมํ
วิเคราะห์ว่า _____

ศูนย์สำรอง

ชุดที่ ๒ เรื่อง กัมมธารยสมาส

คำสั่ง ให้นำอักษรทางซ้ายมือมาใส่ในช่องว่างหน้าข้อทางขวามือให้ตรงกับความหมาย

_____ ๑. สารีปุตตตเถโร	ก. มนุษย์ผู้ขาดศน
_____ ๒. ทมมวิเสโส	ข. บุรุษผู้อาชาไนย
_____ ๓. ปุริสุตตโม	ค. บุรุษผู้เปล่า
_____ ๔. มนุสสทลิตุโท	ง. พระพุทธเจ้าเพียงดั่งสีหะ
_____ ๕. อสฺสาชานนฺโย	จ. ความสำคัญว่าป่าช้า
_____ ๖. ปาปปุกฺกโล	ฉ. ม้าตัวสูงสุด
_____ ๗. โมฆปุริโส	ช. พระสารีบุตรผู้เถระ
_____ ๘. โพธิสฺสโต	ซ. มานะว่าเป็นกษัตริย์
_____ ๙. มหุลลิกคฺคิโย	ฌ. ม้าตัวอาชาไนย
_____ ๑๐. ปาวจณฺ	ญ. ธรรมอันวิเศษ
_____ ๑๑. หยฺตตโม	ฎ. ความสำคัญว่าไม่เที่ยง
_____ ๑๒. ปุริสาชณฺโณ	ฏ. บุคคลผู้ลามก
_____ ๑๓. สุรสีโห	ฐ. บุรุษผู้สูงสุด
_____ ๑๔. ปุตฺตสีโห	ฑ. คำเป็นประธาน
_____ ๑๕. พุทฺธสีโห	ฒ. วาทะว่าคนถ้อย
_____ ๑๖. สฺสานสฺสนฺนา	ณ. สัตว์ผู้ควรตรัสรู้
_____ ๑๗. อนิจฺจสฺสนฺนา	ด. หญิงผู้แก่ ท.
_____ ๑๘. ปญฺทิตฺตมาโน	ค. อาการเพียงดั่งมณฑป
_____ ๑๙. วสฺลิวาโท	ถ. ความรักเพียงดั่งบุตร
_____ ๒๐. มนฺทปกาโร	ท. ผู้กล้าเพียงดั่งสีหะ
	ธ. ช้างตัวประเสริฐ

ใบความรู้ตอนที่ ๓.๑

สมาหารทikusมาส

ทikusมาส หมายถึง กัมมชารยสมาส ที่มีสังขยาอยู่หน้า

ทikusมาส นั้น มี ๒ อย่าง คือ

๑. ทikusมาส ที่รวมนามศัพท์ มีเนื้อความเป็นพหูวนะ ทำให้เป็นเอกวนะ นปุงสกลิงค์อย่างเดียว ชื่อสมาหารทikusมาส

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ	คำแปล
ตโย	โลกา	ติโลกัม	โลก ๓
จตสุโส	ทิสา	จตุทฺทิสัม	ทิส ๔

ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๓.๑

สมาหาร ทิคุสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์สมาหารทิคุสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง **ติโลกั**

วิเคราะห์ว่า _____ ตโย โลกา = ติโลกั

๑. **จตุมหาภูตั**

วิเคราะห์ว่า _____

๒. **อสีติหตุถั**

วิเคราะห์ว่า _____

๓. **ติคาวุตั**

วิเคราะห์ว่า _____

๔. **จตุจกั**

วิเคราะห์ว่า _____

๕. **ปญจินุฑริยั**

วิเคราะห์ว่า _____

๖. **ฉพุพณัณ**

วิเคราะห์ว่า _____

๗. **ปญจกฤยาลั**

วิเคราะห์ว่า _____

๘. **ปญจสีถั**

วิเคราะห์ว่า _____

๙. **ติปีฎกั**

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. **อสีตฺยานุพยุณฺชนั**

วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๓.๒

อสมหารทิกุสมาส

๒. ทิกุสมาส ที่ไม่ได้ทำอย่างนั้น (คือไม่ได้เหมือนอย่างสมามหารทิกุสมาส) ชื่ออสมามหารทิกุสมาส

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ	คำแปล
เอโก	ปุคฺคโล	เอกปุคฺคโล	บุคคลผู้เดียว
ปญฺจ	พลานิ	ปญฺจพลานิ	กำลัง ๕ ท.

ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๓.๒

อสมหาร ทิคุสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์อสมหารทิคุสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง จตุทฺทิสา

วิเคราะห์ว่า จตฺสฺโส ทิสฺวา = จตฺทฺทิสฺวา

๑. จตฺปฺปริสฺวา
วิเคราะห์ว่า _____
๒. นพฺภิกฺขุณฺณํ
วิเคราะห์ว่า _____
๓. ปญฺจกฺขณฺธา
วิเคราะห์ว่า _____
๔. เตตฺตฺตฺสขนา
วิเคราะห์ว่า _____
๕. ปญฺจินฺทฺริยานิ
วิเคราะห์ว่า _____
๖. อสฺตีตฺตฺมหาเถรา
วิเคราะห์ว่า _____
๗. ทฺวตฺตฺตฺสกาธา
วิเคราะห์ว่า _____
๘. ปญฺญาสโยชนานิ
วิเคราะห์ว่า _____
๙. อฏฺฐสฺมาปฺตฺตฺติโย
วิเคราะห์ว่า _____
๑๐. ปญฺจสฺกฺขาปทานิ
วิเคราะห์ว่า _____

ศูนย์สำรอง ชุดที่ ๓ ทิคุสมาส

๑. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นสมาหารทิคุสมาส และใส่เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่ใช่สมาหารทิคุสมาส

_____ ๑. สตุตาหิ	_____ ๖. ปฐมชฌานิ
_____ ๒. ทวิภขตุตฺติ	_____ ๗. ทุตติชฌานิ
_____ ๓. ติกขตุตฺติ	_____ ๘. จตุมหากุตฺติ
_____ ๔. ทวัตตีสาการิ	_____ ๙. อสีตติหตุตฺติ
_____ ๕. เอกาหิ	_____ ๑๐. ปญจินทริยิ

๒. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นอสมาหารทิคุสมาส และใส่เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่ใช่สมาหารทิคุสมาส

_____ ๑. ทวิภขตุตฺติ	_____ ๖. อนนทสตันนิ
_____ ๒. ติกขตุตฺติ	_____ ๗. เอกธมฺโม
_____ ๓. เอกปุกฺคโล	_____ ๘. อนนทสทฺสตันนิ
_____ ๔. ตโยชณา	_____ ๙. อสีตติมหาเถรา
_____ ๕. ปฐมชฌานานิ	_____ ๑๐. ตุตติชฌานานิ

ใบความรู้ตอนที่ ๔.๑

ทศิยาตป์ปริสสมาส

ตป์ปริสสมาส หมายถึง นามศัพท์ มี อ วิภัติ เป็นต้น ในที่สุดท่านย่อเข้า ด้วยบทเปลื้องปลาย มี ๖ อย่าง คือ ทศิยาตป์ปริสสมาส, ตติยาตป์ปริสสมาส, จตุตถิตป์ปริสสมาส, ปัญจมีตป์ปริสสมาส, ฉกฺขิตป์ปริสสมาส, สัตตมีตป์ปริสสมาส,

ทศิยาตป์ปริสสมาส มีบทหน้าประกอบด้วยทศิยาวิภัติ บทหลัง ประกอบด้วยปฐมาวิภัติ สำเร็จรูปแล้ว ถ้าเป็นนามนาม ก็ใช้เป็นประธานได้เลย ถ้าเป็นคุณนามหรือสัพพนาม ต้องมีบทอื่นมาเป็นประธาน

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ	คำแปล
สุขํ	ปตุโต	สุขปตุโต	(บุรุษ)ผู้ถึงซึ่งสุข
คามํ	คโต	คามคโต	(บุรุษ)ผู้ไปสูบ้าน
สพฺพฺรตฺตึ	โสภโณ	สพฺพฺรตฺตึโสภโณ	(พระจันทร์) อันงามตลอดราตรีทั้งปวง

ใบงานศูนย์ที่ ๔.๑ ทศิยัตปปริสสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง คามคโต

แปลว่า _____ ผู้ถึงแล้วซึ่งสุข

๑. ฌมมยาคโต

แปลว่า _____

๒. ฌรราวาสโต

แปลว่า _____

๓. ฌมมเทสหนา

แปลว่า _____

๔. ฌมมาภิสสมโย

แปลว่า _____

๕. วิสเสชาธิคโม

แปลว่า _____

๖. ปญญาปฎิลาโภ

แปลว่า _____

๗. พุทธานุสสติ

แปลว่า _____

๘. อรหตตปุตโต

แปลว่า _____

๙. ทุคคโต

แปลว่า _____

๑๐. อินุทริยคตติ

แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๔.๑

ทศยัตปปรยสมาส

คำชี้แจง ใหวเคราะห้ทศยัตปปรยสมาสตอไปนั

ตัวอย่าง สขปตโต (ปรยส)

วเคราะห้ว่า _____ สข ปตโต = สขปตโต (ปรยส)

๑. วุทตปตต (กฐธต)

วเคราะห้ว่า _____

๒. นททตต (อตุล)

วเคราะห้ว่า _____

๓. วยปตโต (เสฏฐปตโต)

วเคราะห้ว่า _____

๔. โทมนตสปตโต (ราชา)

วเคราะห้ว่า _____

๕. โอวาททายโก (อาจรย)

วเคราะห้ว่า _____

๖. ปารคโต (ภกข)

วเคราะห้ว่า _____

๗. วปปรการปตโต (มนุสโต)

วเคราะห้ว่า _____

๘. ตเวคปตโต (เสฏฐ)

วเคราะห้ว่า _____

๙. ทคคโต (ปรยส)

วเคราะห้ว่า _____

๑๐. สตอปนโน (เอโร)

วเคราะห้ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๔.๒

ตติยัตปปริสสมาส

ตติยัตปปริสสมาส มีบทหน้าประกอบด้วยตติยวิภัติ บทหลังประกอบด้วยปฐมวิภัติ สำเร็จรูปแล้ว ถ้าเป็นนามนาม ก็ใช้เป็นประธานได้เลย ถ้าเป็นคุณนามหรือสัพพนาม ต้องมีบทอื่นมาเป็นประธาน

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ	คำแปล
สตุเลน	วิทุโ	สตุลวิทุโ	(บุรุษ) อันลุกสรแทงแล้ว
อลินา	กลโ	อลิกลโ	ความทะเลาะเพราะดาบ

ใบงานศูนย์ที่ ๔.๒

ศตยาศปปริสสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง อสิกลโห

แปลว่า _____ ความทะเลาะเพราะดาบ

๑. ภตตกิจจัม

แปลว่า _____

๒. ปเวณิรชชัม

แปลว่า _____

๓. ปกตีกถา

แปลว่า _____

๔. ปุตุตโตโสโก

แปลว่า _____

๕. กายกมมัม

แปลว่า _____

๖. โภคสมุปทา

แปลว่า _____

๗. กายทณฺโฑ

แปลว่า _____

๘. ปริวารสมุปทา

แปลว่า _____

๙. กายทุจฺจริตัม

แปลว่า _____

๑๐. มโนกมมัม

แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๔.๒

ตติยัตปปริสสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ตติยัตปปริสสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง อสิกลโห

วิเคราะห์ว่า _____ อสิณา กลโห = อสิกลโห

๑. ปาณสมา (ปุตตทารา)

วิเคราะห์ว่า _____

๒. อนุปุพพิกถา

วิเคราะห์ว่า _____

๓. อมฺนุสฺสปริคฺคหิตา (อฏฺฐวี)

วิเคราะห์ว่า _____

๔. สทฺฐาสมฺปนฺโน (อุปาสโก)

วิเคราะห์ว่า _____

๕. สุกตฺปฺปเวทิตฺ (ธมฺโม)

วิเคราะห์ว่า _____

๖. ฌาติสํสฺสโก

วิเคราะห์ว่า _____

๗. อุปนิสฺสยสมฺปนฺโน (เสฏฺฐี)

วิเคราะห์ว่า _____

๘. อาลสิยาภิกฺขิตฺ (มฺนุสฺโส)

วิเคราะห์ว่า _____

๙. อมฺนุสฺสปทฺทิตฺ (มคฺโค)

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. อสฺสฺปนฺณา (เนตฺตา)

วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๔.๓

จุดตัดัฒปฐรศมมม

จุดตัดัฒปฐรศมมม มืบทหน้าประกอบด้วยจุดตัดัฒรศตติ บทหลังประกอบด้วยปฐรศมมมรศตติ ส้มรศรูปแล้ว ถ้เป็นนามนาม ก็ใช้เป็นประกษานได้เลย ถ้เป็นคุณนามหรือสัพพนาม ต้องมีบทอื่นมาเป็นประกษาน

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทส้มรศ	ค้มแปล
กฐินสฐ	ทฐสั	กฐินทฐสั	ฝ้เพื่อกฐิน
อาคนตูกสฐ	ภตตั	อาคนตูกภตตั	ภัตรเพื่อภิกษุผู้จรมม
คิลานสฐ	ภสชขั	คิลานภสชขั	ยาเพื่อคนไข้

ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๔.๓

จุดตัดัฒปฤษมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์จุดตัดัฒปฤษมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง อาคนตูกทานั

วิเคราะห์ว่า อาคนตูกสส ทานั = อาคนตูกทานั

๑. อاجرยธนั

วิเคราะห์ว่า _____

๒. คิลานเกสขขั

วิเคราะห์ว่า _____

๓. มตกภตุดั

วิเคราะห์ว่า _____

๔. จัวรกมมั

วิเคราะห์ว่า _____

๕. วิกุกายิกกณณิก

วิเคราะห์ว่า _____

๖. เปตกัจจัน

วิเคราะห์ว่า _____

๗. อนาถปฤษโท

วิเคราะห์ว่า _____

๘. อاجرยวตุดั

วิเคราะห์ว่า _____

๙. คมิกวตุดั

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. จัวรสาณโก

วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๔.๔

ปัญจมีตंपุริสสมาส

ปัญจมีตंपุริสสมาส มีบทหน้าประกอบด้วยปัญจมีวิภคิตติ บทหลังประกอบด้วยปฐมาวิภคิตติ สำเร็จรูปแล้ว ถ้าเป็นนามนาม ก็ใช้เป็นประธานได้เลย ถ้าเป็นคุณนามหรือสัพพนาม ต้องมีบทอื่นมาเป็นประธาน

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ	คำแปล
โจรมุหา	ภย	โจรภย	ภัยแต่โจร
มรณสุมา	ภย	มรณภย	ความกลัวแต่ความตาม
พนุชนา	มุตโต	พนุชนมุตโต	(ลูกศร)อันพ้นจากแฉ่ง

ใบงานศูนย์ที่ ๔.๔
ปัญจมีตंपุริสสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง โจรภย

แปลว่า _____ ภัยแต่โจร

๑. อีสฺสรียภย

แปลว่า _____

๒. ขตุตียปพฺพชิตา

แปลว่า _____

๓. สีสฺตภย

แปลว่า _____

๔. สติอวิปฺปวาโส

แปลว่า _____

๕. ฌานสุขํ

แปลว่า _____

๖. ผลสุขํ

แปลว่า _____

๗. คนุชฺรหิตํ (บุปผ)

แปลว่า _____

๘. สฺมาปตฺติวุจฺฉิตฺโต (เถโร)

แปลว่า _____

๙. มาตุคามรหิตํ (ฐานํ)

แปลว่า _____

๑๐. ปิณฺฑปาตปฏิกฺกนฺโต (ภิกขุ)

แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๔.๔

ปัญจมีตปปริสสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ปัญจมีตปปริสสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง มรณภย

วิเคราะห์ว่า _____ มรณสุมา ภย = มรณภย

๑. ปุตตวิโยโค

วิเคราะห์ว่า _____

๒. ภวนิสฺสรณั

วิเคราะห์ว่า _____

๓. เทวติเทโว (พุทฺโธ)

วิเคราะห์ว่า _____

๔. สิตภย

วิเคราะห์ว่า _____

๕. ชิกจฺฉภย

วิเคราะห์ว่า _____

๖. ชนาธิโป (ภควา)

วิเคราะห์ว่า _____

๗. สทฺฐาหานิ

วิเคราะห์ว่า _____

๘. โภคหานิ

วิเคราะห์ว่า _____

๙. วิมุตฺติสฺสุขิ

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. สติอวิปฺปวาโส

วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๔.๕

ฉันทลักษณ์ปฤติสมาส

ฉันทลักษณ์ปฤติสมาส มีบทหน้าประกอบด้วยฉันทลักษณ์วิภัติ บทหลังประกอบด้วยปฐมาวิภัติ สำเร็จรูปแล้ว ถ้าเป็นนามนาม ก็ใช้เป็นประธานได้เลย ถ้าเป็นคุณนามหรือสัพพนาม ต้องมีบทอื่นมาเป็นประธาน

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ	คำแปล
รณโณ	ปุตโต	ราชปุตโต	บุตรของพระราชา
ธณฺณานํ	ราสี	ธณฺณราสี	กองแห่งข้าวเปลือก
รูกฺขสฺส	สาขา	รูกฺขสาขา	กิ่งแห่งต้นไม้

ใบงานศูนย์ที่ ๔.๕

ฉันทลักษณ์ปรีติสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง ราชปุตฺโต

แปลว่า _____ บุตรของพระราชา

๑. เทวทณฺโฑ

แปลว่า _____

๒. หทยมฺลํ

แปลว่า _____

๓. พุทฺธสฺสณํ

แปลว่า _____

๔. กมฺมกฺขณํ

แปลว่า _____

๕. สมนฺธมฺโหม

แปลว่า _____

๖. ยญฺจโกฏฺฐิ

แปลว่า _____

๗. คีตสทฺโฑ

แปลว่า _____

๘. สีสวิปตฺติ

แปลว่า _____

๙. สีสเตโฆ

แปลว่า _____

๑๐. กมฺมวิปาโก

แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๔.๕

ัญญัติปฐุริสสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ัญญัติปฐุริสสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง ราชปฐุโต

วิเคราะห์ว่า _____ รณโย ปฐุโต = ราชปฐุโต

๑. สตุตฺตสนั
 วิเคราะห์ว่า _____
๒. อิตฺตีสทฺโท
 วิเคราะห์ว่า _____
๓. เทวทณฺโฑ
 วิเคราะห์ว่า _____
๔. จิตฺตปฐุสโท
 วิเคราะห์ว่า _____
๕. ราชาณา
 วิเคราะห์ว่า _____
๖. พุทฺธวิสโย
 วิเคราะห์ว่า _____
๗. พุทฺธลีพฺโห
 วิเคราะห์ว่า _____
๘. พุทฺธลีลา
 วิเคราะห์ว่า _____
๙. มโนปฐุสโท
 วิเคราะห์ว่า _____
๑๐. มตฺติกาปฐุโฑ
 วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ตอนที่ ๔.๖

สัทตมิต्तปุริสสมาส

สัทตมิต्तปุริสสมาส มีบทหน้าประกอบด้วยสัทตมิต্তวิภัตติ บทหลังประกอบด้วยปฐมวิภัตติ สำเร็จรูปแล้ว ถ้าเป็นนามนาม ก็ใช้เป็นประธานได้เลย ถ้าเป็นคุณนามหรือสัพพนาม ต้องมีบทอื่นมาเป็นประธาน

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ	คำแปล
รูปะ	สญญา	รูปสญญา	ความสำคัญในรูป
สัสสาเร	ทุกุขั	สัสสารทุกุขั	ทุกข์ในสงสาร
วเน	ปุပ္ผั	วเนปุပ္ผั	ดอกไม้ในป่า

ใบงานศูนย์ที่ ๔.๖
ลัทธิเต๋า

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง รูปสณฺญา
แปลว่า _____ ความสำคัญในรูป

๑. กุสรีตา
แปลว่า _____
๒. กุสตุโต
แปลว่า _____
๓. รชชสิริ
แปลว่า _____
๔. อุตฺยานกัฬา
แปลว่า _____
๕. ปุพฺพพฺพุธา
แปลว่า _____
๖. ตถาคตคารโว
แปลว่า _____
๗. อาหารตณฺหา
แปลว่า _____
๘. คามกิจฺจํ
แปลว่า _____
๙. กุจฺฉิทาโห
แปลว่า _____
๑๐. ฌมฺมตฺสเวโค
แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๔.๖

สัตตมิตัปปริสสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์สัตตมิตัปปริสสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง รูปสณฺหา

วิเคราะห์ว่า _____ รูป สณฺหา = รูปสณฺหา

๑. อกุชิโรโค

วิเคราะห์ว่า _____

๒. ปุพฺพสินเฬโห

วิเคราะห์ว่า _____

๓. ปาทปริจาริกา

วิเคราะห์ว่า _____

๔. มคฺคปฏฺฐิปนุณา

วิเคราะห์ว่า _____

๕. ปุริสโลลา (อิตฺถิ)

วิเคราะห์ว่า _____

๖. ปุตุตฺตสินเฬโห

วิเคราะห์ว่า _____

๗. ฌมฺมปีติ

วิเคราะห์ว่า _____

๘. หตฺถสาร์ (ฌนํ)

วิเคราะห์ว่า _____

๙. มนฺธิกาโร

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. พุฑฺฐการโว

วิเคราะห์ว่า _____

ศูนย์สำรอง
ชุดที่ ๔ เรื่อง ตัปป์ริสสมาส

คำสั่ง ให้เติมรูปวิเคราะห์ต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

๑.	_____	=	โทมนสฺสปปตฺโต (เถโร)
๒.	_____	=	ปเวณิรชฺชํ
๓.	_____	=	มโนกมมํ
๔.	_____	=	ทกฺขิโณทกํ
๕.	_____	=	ยาจโยโค
๖.	_____	=	อิคฺคีสทฺโท
๗.	_____	=	อาหารตณฺหา
๘.	_____	=	วิวาทาปนฺนา (ภิกฺขุ)
๙.	_____	=	อนาถปิณฺโฑ
๑๐.	_____	=	สตฺธิวิปฺวาโส
๑๑.	_____	=	ขตฺติยปพฺพชิตา
๑๒.	_____	=	กายทณฺโฑ
๑๓.	_____	=	อาหารุปฺจฺเจโท
๑๔.	_____	=	เทวทณฺโฑ
๑๕.	_____	=	กมฺมวิปาโก
๑๖.	_____	=	คพฺภปริหาโร
๑๗.	_____	=	กฺุจฺฉิทาโ
๑๘.	_____	=	มนสิกาโร
๑๙.	_____	=	จีวรสาณฺโฑ
๒๐.	_____	=	ฉาตีสํสฺสฺโค

ใบความรู้ตอนที่ ๕.๑

สมาหารวันทวสมาส

วันทวสมาส หมายถึง นามนามตั้งแต่ ๒ ศัพท์ขึ้นไป ท่านย่อเข้าเป็นบทเดียวกัน (ด้วย จ ศัพท์)

วันทวสมาส นั้น มี ๒ อย่าง คือ

๑. สมาหาร วันทวสมาส บทสำเร็จต้องเป็นนปุงสกลิงค์ เอกวณะอย่างเดียว

ตัวอย่าง

บทหน้า	จ ศัพท์	บทหลัง	จ ศัพท์	บทสำเร็จ	คำแปล
สมโธ	จ	วิปสุสนา	จ	สมถวิปสุสนํ	สมณะและวิปัสสนา
ปตุโต	จ	จีวรณ	จ	ปตุตจีวรํ	บาตรและจีวร

ใบงานศูนย์ที่ ๕.๑
สมาหาร ทวันทวสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง สมถวิปัสสนา

แปลว่า _____ สมถะและวิปัสสนา

๑. หิโรตตปปี
แปลว่า _____
๒. สุปพยุถน
แปลว่า _____
๓. ขนฺตีโสธจจ
แปลว่า _____
๔. มจฺกตมจฺกถ
แปลว่า _____
๕. มกฺกผล
แปลว่า _____
๖. ขาทนียโกชนีย
แปลว่า _____
๗. หิริถญฺญสุวณฺณ
แปลว่า _____
๘. คามเขตต์
แปลว่า _____
๙. วยสมปตฺติปปเทถ
แปลว่า _____
๑๐. สงฺฆาภิปตฺตจิวร
แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๕.๑

สมาหาร ทวันทวสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์สมาหาร ทวันทวสมาส ต่อไปนี้

ตัวอย่าง สมถวิปัสสนา

วิเคราะห์ว่า สมโถ จ วิปัสสนา จ = สมถวิปัสสนา

๑. วตตปฏิวัตต์

วิเคราะห์ว่า _____

๒. ยาคุกตต์

วิเคราะห์ว่า _____

๓. สกุกการสมมมานัน

วิเคราะห์ว่า _____

๔. ขนุชชาตุอายตณัน

วิเคราะห์ว่า _____

๕. ปุตุตทาร์

วิเคราะห์ว่า _____

๖. มลจติมลจัน

วิเคราะห์ว่า _____

๗. สปิปรุผลาณิตัน

วิเคราะห์ว่า _____

๘. มุตุตกรีสัน

วิเคราะห์ว่า _____

๙. นิวาสนปารุปนัน

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. สงุฆาฏิปตุตจิวรัน

วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๕.๒ อสมหาร ทวันทวสมาส

๒. อสมหาร ทวันทวสมาส บทสำเร็จต้องเป็นปฐมาวีถัตติ พหุวจนะ
ส่วนลึงค์นั้นคงไว้ตามเดิม

ตัวอย่าง

บทหน้า	จ ศัพท์	บทหลัง	จ ศัพท์	บทสำเร็จ	คำแปล
จนุทิมมา	จ	สุริโย	จ	จนุทิมสุริยา	พระจันทร์และ พระอาทิตย์ ท.
สาริปุตโต	จ	โมคคูลดาโน	จ	สาริปุตต- โมคคูลดาโน	พระสารีบุตรและ พระโมคคัลลานะ ท.

ใบงานศูนย์ที่ ๕.๒ อสมหาร ทวันทสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง จนุทิมสุรียา

แปลว่า _____ พระจันทร์และพระอาทิตย์ ท.

๑. ทหรสามเณรา

แปลว่า _____

๒. สีสมาธิปยุณา

แปลว่า _____

๓. มาตาปีโตร

แปลว่า _____

๔. คามนิคมชนปทราชธานีโย

แปลว่า _____

๕. ปุตุตทารา

แปลว่า _____

๖. ปุตุตธีโตร

แปลว่า _____

๗. ฉาติสุหชชา

แปลว่า _____

๘. ฉานาภิญญาโย

แปลว่า _____

๙. จุตุปปาโต

แปลว่า _____

๑๐. รตุตินุทีโว

แปลว่า _____

ศูนย์สำรอง

ชุดที่ ๕ วันทิวาสมาศ

๑. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นสมาหารวันทิวาสมาศ และใส่
เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่ใช่สมาหารวันทิวาสมาศ

_____ ๑. สีสสมภูจ้	_____ ๖. สกุกการสมุมนาน้
_____ ๒. คมนาคมน้	_____ ๗. อนุนปาน้
_____ ๓. ทาสีทาสา	_____ ๘. อนุกมูปี
_____ ๔. ชินุณพยุชิมค้	_____ ๙. อนูโตนิเวสน้
_____ ๕. ลากสกุกาโร	_____ ๑๐. สารีปุตตโมคคูลตานา

๒. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นอสมาหารวันทิวาสมาศ และใส่
เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่ใช่สมาหารวันทิวาสมาศ

_____ ๑. สีสสมาธิปญญา	_____ ๖. ขลขขุชุโซ (ปรีโส)
_____ ๒. ชมูวินโย	_____ ๗. ปุตตสิเนโ
_____ ๓. สกุกการสมุมาโน	_____ ๘. หิริลุลลสุวณฺณานี
_____ ๔. สารีปุตตตเถโร	_____ ๙. ฌานาภิญญาโย
_____ ๕. มณฺฑิตปสาธิตา (กุลธิตา)	_____ ๑๐. สุกรเปโต

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๖.๑ อุปสรรคบุพพก อพยยิภาวสมาส

อพยยิภาวสมาส หมายถึง สมาสที่มีอุปสรรคหรือนิบาตอยู่ข้างหน้า
อพยยิภาวสมาสนั้น มี ๒ อย่าง คือ

๑. อุปสรรคบุพพก อพยยิภาวสมาส
๒. นิบาต อพยยิภาวสมาส

อุปสรรคบุพพก อพยยิภาวสมาส บทหน้าเป็นอุปสรรค (ในบทสำเร็จ) ใช้เป็นตัวประธาน บางคราวใช้นามนาม หรือกิจริยาศัพท์ที่มีคำแปลเหมือนอุปสรรคมาใช้ บทสำเร็จต้องเป็นนปุงสกสิงค์ เอกวจนะอย่างเดียว

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ	คำแปล
ทรตสุต	อภาโว	นิทุทรธ	ความไม่มีแห่งความกระวนกระวาย
วาท	อนฺวตฺตตีติ	อนฺวาท	ไปตามซึ่งลม

ใบความรู้ตอนที่ ๖.๒ นิปตฺปุพฺพก อพฺยยีภาวสฺมาส

นิปตฺปุพฺพก อพฺยยีภาวสฺมาส บทหน้าเป็นนิบาต (ในบทสำเร็จ) ใช้เป็น
ตัวประธาน บางครั้งใช้นามนามหรือกิริยา ที่มีคำแปลเหมือนนิบาตแทนก็ได้
บทสำเร็จต้องเป็นนปุงสกลิงค์ เอกวจนะอย่างเดียว

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ	คำแปล
วฑฺฒนํ	ปฎฺฐิปาฎฺฐิ	ยถาวฑฺฒนํ	ตามคนเจริญแล้ว
ปพฺพตฺสฺส	ติโร	ติโรปพฺพตํ	ภายนอกแห่งภูเขา

ใบงานศูนย์ที่ ๖.๒
นิปตปุพพก อพยยิภาวสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง ตีโรปพุตต

แปลว่า _____ ภายนอกแห่งภูเขา

๑. ปจฉาภตุต
 แปลว่า _____
๒. อนุโตเคห
- แปลว่า _____
๓. ยถาสุข
- แปลว่า _____
๔. อนุตรามคฤ
- แปลว่า _____
๕. พหิเคห
- แปลว่า _____
๖. เภฏฐาปิ้ง
- แปลว่า _____
๗. อูปริตล
- แปลว่า _____
๘. ยาวตติย
- แปลว่า _____
๙. ปจฉาเคห
- แปลว่า _____
๑๐. อนุโตนิเวสน
- แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๖.๒

นิปตปุพก อพยยิภาวสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์นิปตปุพก อพยยิภาวสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง ยถาวุฑฒั

วิเคราะห์ว่า _____ วุฑฒานั ปฏิปาฏิ = ยถาวุฑฒั

๑. ยาวทตถั

วิเคราะห์ว่า _____

๒. ยถาษุณาสยั

วิเคราะห์ว่า _____

๓. ยถาพถั

วิเคราะห์ว่า _____

๔. ยถากมมั

วิเคราะห์ว่า _____

๕. เหญฐามลจั

วิเคราะห์ว่า _____

๖. เหญฐาปาสาทั

วิเคราะห์ว่า _____

๗. อูปริตถั

วิเคราะห์ว่า _____

๘. อูปริปาสาทั

วิเคราะห์ว่า _____

๙. อนนุโตวิหารั

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. อนนุโตนครั

วิเคราะห์ว่า _____

ศูนย์สำรอง

ชุดที่ ๖ อพยยิภาวสมาส

๑. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นอุปสรรคบุพพก อพยยิภาวสมาส และใส่
เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่ใช่ อุปสรรคบุพพก อพยยิภาวสมาส

_____ ๑. นิพุภโย	_____ ๖. วิโสโก
_____ ๒. ปจุจตุคัม	_____ ๗. นิทุทรโถ
_____ ๓. ปฏิวาตัม	_____ ๘. อุปนกรัม
_____ ๔. นิรनुตราโย	_____ ๙. นิสุสสโย
_____ ๕. นิสุสสยัม	_____ ๑๐. อมनुสุโส

๒. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นนิปาตบุพพก อพยยิภาวสมาส และใส่
เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่ใช่ นิปาตบุพพก อพยยิภาวสมาส

_____ ๑. ปตุตจิวรัม	_____ ๖. ยาวชีรัม
_____ ๒. อนนุตราภตุคัม	_____ ๗. นิสุสทาโร
_____ ๓. สัมสารทุภุขัม	_____ ๘. นิพพิเสวานัม
_____ ๔. ปฏิสนุถาโร	_____ ๙. ยถาวุฑฒัม
_____ ๕. ติโรปพพตัม	_____ ๑๐. สมถวิปสุสนัม

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๗.๑

ทศิยาตุลยาธิกรณพหุพพิหิสมาส

พหุพพิหิสมาส หมายถึง สมาสอีกอย่างหนึ่ง ที่มีบทอื่นเป็นประธาน

พหุพพิหิสมาส นั้น มี ๖ อย่างตามวิภัติ คือ ทศิยาพหุพพิหิสมาส, ตศิยาพหุพพิหิสมาส, จตุตถิพหุพพิหิสมาส, ปัญจมีพหุพพิหิสมาส, ฉัญฉฐิพหุพพิหิสมาส, สัตตมีพหุพพิหิสมาส

ในวิเคราะห์แห่งบทสมาสทั้งหลายเหล่านี้ บทประธานและบทวิเสสนะ มีวิภัติและลิงค์เสมอกัน แปรกแต่บทศัพท์นาม ที่เป็นบทประธานแห่งบทสมาส ท่านจึงเรียกสมาสทั้งหลายเหล่านี้ว่า “ตุลยาธิกรณพหุพพิหิ”

ทศิยาตุลยาธิกรณพหุพพิหิ เอาบทที่เป็นทศิยาวิภัติในวิเคราะห์ เป็นประธานแห่งบทสมาส

ตัวอย่าง

บทหน้า (วิเสสนะ)	บทหลัง (ประธาน)	ย-ต รับกััน		บทสำเร็จ	คำแปล
		ย	ต		
อาคตา	สมณา	ยั	โส	อาคตสมโณ (อาราโม)	(อาราม) มีสมณะมาแล้ว
รพฺหา	ลตา	ยั	โส	รพฺหฺลโต (รพฺโฆ)	(ต้นไม้) มีหน้างอกแล้ว

ใบงานศูนย์ที่ ๗.๑

ทศิยาตุลยาธิกรณพหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง อาคตสมโณ (อาราโม)

แปลว่า _____ (อาราม) มีสมณะมาแล้ว _____

๑. อติกกนุทวโย (อุปาสโก)

แปลว่า _____

๒. อภิกุทภโย (อุปาสโก)

แปลว่า _____

๓. สมฺปตฺตปพฺพชิตา (สาธา)

แปลว่า _____

๔. คตปุริโส (คาโม)

แปลว่า _____

๕. ปริวฺตสฺสโณ (สตฺถา)

แปลว่า _____

๖. อภิกุทสิโต (มฺหุสฺสโธ)

แปลว่า _____

๗. ปริกฺขิตฺตปกาโร (นกรํ)

แปลว่า _____

๘. ปิพิตฺตสิโต (มฺหุสฺสโธ)

แปลว่า _____

๙. มทฺทิตโรโค (ปฺกฺคโธ)

แปลว่า _____

๑๐. สมฺปตฺตปริธา (สาธา)

แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๗.๑ ทศิยาตุลยาธิกรณพหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ทศิยาตุลยาธิกรณพหุพพิหิสมาส ต่อไปนี้

ตัวอย่าง สมปุตตภิกขุ (อวาโส)

วิเคราะห์ว่า สมปุตตา ภิกขุ ยัม โส = สมปุตตภิกขุ(อวาโส)

๑. **ปริคคหิตรภุขสา (โปกขรณิ)**

วิเคราะห์ว่า _____

๒. **อนุปุตตพุราหุณณ (สาเกตัม)**

วิเคราะห์ว่า _____

๓. **อตีตภโย (เถโร)**

วิเคราะห์ว่า _____

๔. **ตชชิตทณโฑ (มณุสโส)**

วิเคราะห์ว่า _____

๕. **อาคตตปาสา (อคคิสาลา)**

วิเคราะห์ว่า _____

๖. **สุนขปริวุโต (ลุมุทโก)**

วิเคราะห์ว่า _____

๗. **เทวคณปริวุโต (สกุโก)**

วิเคราะห์ว่า _____

๘. **คณหิตคคิ (สรีรัม)**

วิเคราะห์ว่า _____

๙. **วินทฐนหารุ (สรีรัม)**

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. **ปฏิจจนุนตจัม (สรีรัม)**

วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๙.๒ ตติยาคตุลยาธิกรณพหุพพิหิสมาส

ตติยาคตุลยาธิกรณพหุพพิหิ เอาบทที่เป็นตติยวิภัตติในวิเคราะห์ เป็น
ประธานแห่งบทสมาส

ตัวอย่าง

บทหน้า (วิเสสนะ)	บทหลัง (ประธาน)	ย-ต รับกัณ		บทสำเร็จ	คำแปล
		ย	ต		
ชิตานิ	อินุทूरियานि	เยน	โส	ชิตินุทूरโย (สมโณ)	(สมณะ) มีอินทूरีย์ อันชนะแล้ว
กตํ	ปุณฺณํ	เยน	โส	กตปุณฺณโ (ภิกขุ)	(ภิกขุ) มีบุญอันกระทำแล้ว

อีกอย่างหนึ่ง บทประธานอยู่หน้า บทวิเสสนะอยู่หลัง บ้าง อย่างนี้

บทหน้า (ประธาน)	บทหลัง (วิเสสนะ)	ย-ต รับกัณ		บทสำเร็จ	คำแปล
		ย	ต		
วิสํ	ปีตํ	เยน	โส	วิสปีโต (สโร)	(ลูกศร) มียาพิษอันดื่มแล้ว

ใบงานศูนย์ที่ ๗.๒

ศตยาศาสตร์กรณพหุพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง ชิตินุทริโย (สมโณ)

แปลว่า _____ มีอินทรีย์อันชนะแล้ว

๑. วิสสุจฺจปรโลโก (ปุคฺคโล)

แปลว่า _____

๒. ลทฺฐปสมฺปโท (กฺลปฺตฺโต)

แปลว่า _____

๓. อธิคฺตวิเสโส (เถโร)

แปลว่า _____

๔. ปหิตฺตฺโต (ภิกฺขุ)

แปลว่า _____

๕. วิวญฺญวโร (อุปาโส)

แปลว่า _____

๖. ปญฺญาทิตสฺสกาโร (เสฏฺฐิ)

แปลว่า _____

๗. ลทฺฐปีณฺทปาตา (เถรี)

แปลว่า _____

๘. อุกฺคหิตวตฺตฺโต (สามเณโร)

แปลว่า _____

๙. อาทินฺนทณฺฑา (มนุสฺสา)

แปลว่า _____

๑๐. วุฑฺฒวสุตา (มหาเถรา)

แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๗.๒
ตติยาตุลยาธิกรณพหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ตติยาตุลยาธิกรณพหุพพิหิสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง อาหิตคฺคิ (พฺราหฺมโณ)

วิเคราะห์ว่า อาหิโต อคฺคิ เยน โส = อาหิตคฺคิ (พฺราหฺมโณ)

๑. กตาทินีหาโร (เถโร)

วิเคราะห์ว่า _____

๒. สมาทินุโปลธา (มฺนุสฺสา)

วิเคราะห์ว่า _____

๓. อาจิญญจกฺมโน (เถโร)

วิเคราะห์ว่า _____

๔. นินิตทณฺโฑ (อริยสวโก)

วิเคราะห์ว่า _____

๕. ลทฺฐพฺยากรโณ (โพธิสตุโต)

วิเคราะห์ว่า _____

๖. นินิตสตุโต (อริยสวโก)

วิเคราะห์ว่า _____

๗. ปตฺถิตปฺปตฺถนา (วิสาขา)

วิเคราะห์ว่า _____

๘. ปฏฺฐิตทฺฐคฺโณ (ภิกฺขุ)

วิเคราะห์ว่า _____

๙. ปริยฺลาตทฺมโม (ปณฺฑิต)

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. อปรียฺลาตทฺมมา (พาลา)

วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๙.๓
จุดตัดยุทธศาสตร์กรมพหุพิหีสมาส

จุดตัดยุทธศาสตร์กรมพหุพิหีสมาส เออบทที่เป็นจุดตัดวิภัตติในวิเคราะห์ เป็น
 ปรธานแห่งบตสมาส

ตัวอย่าง

บทหน้า (วิเสสนะ)	บทหลัง (ปรธาน)	ย-ต รับกััน		บทสำเร็จ	คำแปล
		ย	ต		
ทินโน	สูงโก	ยสุส	โส	ทินนสูงโก (ราชา)	(พระราชา) มีส่วย อันชาวพระนครถวายแล้ว
กต	ทณฺทกมฺม	ยสุส	โส	กตทณฺทกมฺโม (สิสุโส)	(ศิษย์) มีทัณทกรรม อันอาจารย์ทำแล้ว

ใบงานศูนย์ที่ ๗.๓ จุดตัดตุลาธิกรณพหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง ทินนุสุงโก (ราชา)

แปลว่า _____ (พระราช) มีส่วนอันขามเมืองถวายเป็นแล้ว

๑. สัเวคชาโต (เถโร)

แปลว่า _____

๒. อูปุปนุนโทหพา (เทวี)

แปลว่า _____

๓. ชาตุสุสาหา (มนุสุตา)

แปลว่า _____

๔. สมปนุนโกโค (เสฏฐิ)

แปลว่า _____

๕. โกตุหลชาตา (มนุสุตา)

แปลว่า _____

๖. (สตถารา) อนุญณาตเสนาสน (ภิกขุสงฆ)

แปลว่า _____

๗. (เสฏฐินา) ปฎิยาทิตตกุกาโร (เถโร)

แปลว่า _____

๘. สยชาติสินโ (ราชภัก)

แปลว่า _____

๙. อูปุปนุนปสาทา (มนุสุตา)

แปลว่า _____

๑๐. (ฌาตีหิ) กตปปัจจุคคโมน (สตถา)

แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๗.๓ จุดตัดตุลยาธิกรณพหุพหิสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์จุดตัดตุลยาธิกรณพหุพหิสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง สยชาติส่วโค (ชโน)

วิเคราะห์ว่า สยชาติ ส่วโค ยสส โส = สยชาติส่วโค (ชโน)

๑. อุปนุณจุนุโท (ภิกขุ)

วิเคราะห์ว่า _____

๒. ชาตุสุสาหา (ทารา)

วิเคราะห์ว่า _____

๓. อาภตปณณาการ (เสฐจ)

วิเคราะห์ว่า _____

๔. กตปจจुकุมโน (สตถา)

วิเคราะห์ว่า _____

๕. ทินนคมุพล (สามเณโร)

วิเคราะห์ว่า _____

๖. กโตปการ (สาริปุต)

วิเคราะห์ว่า _____

๗. สมุปนุณสทุโร (อุปาสโก)

วิเคราะห์ว่า _____

๘. สมปิตโภโค (เสฐจ)

วิเคราะห์ว่า _____

๙. อภิหฐสกาโร (เถโร)

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. ปฎิยาทิตสกาโร (เถโร)

วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๙.๔ ปัญหามีตุลยาธิกรณพหุพหิสมาส

ปัญหามีตุลยาธิกรณพหุพหิ เอาบทที่เป็นปัญหามีวิภัติในวิเคราะห์ เป็น
ประธานแห่งบทสมาส

ตัวอย่าง

บทหน้า (วิเศษณะ)	บทหลัง (ประธาน)	ย-ต รับกัณ		บทสำเร็จ	คำแปล
		ย	ต		
นิกุคตา	ชนา	ยสุมา	โส	นิกุคตชโน (คาโม)	(บ้าน) มีชนออกไปแล้ว
ปติตานิ	ผลานิ	ยสุมา	โส	ปติตผลโล (รุกโฆ)	(ต้นไม้) มีผลตกแล้ว

ใบงานศูนย์ที่ ๗.๔
ปัญหามีตุลยาธิกรณพหุพหิหิสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง นิคคตชโน (คาโม)

แปลว่า _____ (บ้าน) มีชนออกไปแล้ว

๑. นิสฺตารา (ลทฺธิ)

แปลว่า _____

๒. นิยมกฺชิกา (มฐ)

แปลว่า _____

๓. นิสฺตทฺทา (มฺนุสฺสตา)

แปลว่า _____

๔. นิกฺกมฺมา (อิตฺถิโย)

แปลว่า _____

๕. นีราหาโร (ทฺกฺคตมฺนุสฺโส)

แปลว่า _____

๖. นิพฺภโย (มฺนุสฺโส)

แปลว่า _____

๗. นิสฺตฺสโย (เถโร)

แปลว่า _____

๘. นีรฺูปกาโร (กาโย)

แปลว่า _____

๙. นิสฺติเนโห (ชโน)

แปลว่า _____

๑๐. นีรฺุทฺโก (ปายาโส)

แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๗.๔ ปัญจมีตุลยาธิกรณพหุพพิหีสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ปัญจมีตุลยาธิกรณพหุพพิหีสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง วितราโค (ภิกขุ)

วิเคราะห์ว่า วีโต ราโค ยสฺมา โส = วิตราโค (ภิกขุ)

๑. นิพพิเสวโน (ปุริโส)

วิเคราะห์ว่า _____

๒. นิกุกงฺโข (เสฏฺฐิ)

วิเคราะห์ว่า _____

๓. นิกุกิเลโส (ภิกขุ)

วิเคราะห์ว่า _____

๔. นิกุโทโส (เถโร)

วิเคราะห์ว่า _____

๕. นิปปปญจา (ภิกขุ)

วิเคราะห์ว่า _____

๖. วิโสโก (มธุสุโส)

วิเคราะห์ว่า _____

๗. อปคตททฺโธม (รหฺโท)

วิเคราะห์ว่า _____

๘. ปริหีนชฺฌาโน (ภิกขุ)

วิเคราะห์ว่า _____

๙. ปริหีนลาโห (ชโน)

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. นิรนฺตราโย (ปเทโส)

วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๙.๕ ฉันทลักษณ์ทศวรรษพหุพพิหิสมาส

ฉันทลักษณ์ทศวรรษพหุพพิหิ เอบาทที่เป็นฉันทลักษณ์วัดติในวิเคราะห์ เป็น
ประธานแห่งบทสมาส

ตัวอย่าง

บทหน้า (วิเสสนะ)	บทหลัง (ประธาน)	ย-ต รับกัณ		บทสำเร็จ	คำแปล
		ย	ต		
ชีณา	อาสวา	ยสุส	โส	ชีณาสโว (ภิกขุ)	(ภิกขุ) มีอาสวะสิ้นแล้ว
ฉินุณา	หตุถา	ยสุส	โส	ฉินุณหตุโธ (ปุริโส)	(บุรุษ) มีมือขาดแล้ว

อีกอย่างหนึ่ง บทวิเสสนะอยู่หลัง อย่างนี้

บทหน้า (ประธาน)	บทหลัง (วิเสสนะ)	ย-ต รับกัณ		บทสำเร็จ	คำแปล
		ย	ต		
หตุถา	ฉินุณา	ยสุส	โส	หตุถฉินุโน (ปุริโส)	(บุรุษ) มีมือขาดแล้ว

ใบงานศูนย์ที่ ๗.๕

ฉันทวิธีตุลยาธิกรณพหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง **จีณาสโว (ภิกขุ)**

แปลว่า _____ (ภิกษุ) มีอาสวะสิ้นแล้ว

๑. **มูพุหลพุภา (สุปฺปวาสา)**

แปลว่า _____

๒. **สนฺตอตุตภาโว (เถโร)**

แปลว่า _____

๓. **สนฺตกาโย (เถโร)**

แปลว่า _____

๔. **สนฺตวาโจ (เถโร)**

แปลว่า _____

๕. **สนฺตมโน (เถโร)**

แปลว่า _____

๖. **ทุมฺเมโธ (ปฺคุคฺโธ)**

แปลว่า _____

๗. **ทฺสุสฺสึโธ (ปฺคุคฺโธ)**

แปลว่า _____

๘. **ทฺพฺปฺลฺโย (ปฺคุคฺโธ)**

แปลว่า _____

๙. **ปริปฺกฺกฺสโร (อุปาสโก)**

แปลว่า _____

๑๐. **จีณปาถยฺยา (ชายปติกา)**

แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๗.๕ นัฏฐิตุสยาริกรณพหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง จงเติมรูปวิเคราะห์ต่อไปนี้ ให้ได้ใจความสมบูรณ์

ตัวอย่าง สนตจิตโต (ภิกขุ)

วิเคราะห์ว่า สนตฺ จิตฺตํ ยสฺส โส = สนตจิตโต (ภิกขุ)

๑. อุตตทานมฺโข (สตถา)

วิเคราะห์ว่า _____

๒. มนุทปฺปญฺโณ (พาลโ)

วิเคราะห์ว่า _____

๓. สลฺลหุสรีโร (ราชา)

วิเคราะห์ว่า _____

๔. ปญจวณฺณา (ปิติ)

วิเคราะห์ว่า _____

๕. ปริปฺปนฺนวสุโ (ภิกขุ)

วิเคราะห์ว่า _____

๖. ปริกฺขิณวิภโว (เสฏฺฐิ)

วิเคราะห์ว่า _____

๗. พุทฺธปฺปมฺโข (ภิกขุสงฺโ)

วิเคราะห์ว่า _____

๘. ปิณฺนุทริโย (พฺราหฺมโ)

วิเคราะห์ว่า _____

๙. สามาวตีปมฺขา (อิตฺถิโย)

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. พหุปกโร (คหปติ)

วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๗.๖ สัตตมิตฺตยาธิกรณพหุพพิหิสมาส

สัตตมิตฺตยาธิกรณพหุพพิหิ เออบทที่เป็นสัตตมิตฺตมิตฺตวิภักตฺติในวิเคราะหฺ เป็น
ประธานแห่งบทสมาส

ตัวอย่าง

บทหน้า (วิเศษนะ)	บทหลัง (ประธาน)	ย-ต รับกัณ		บทสำเร็จ	คำแปล
		ย	ต		
สมฺปนฺนานิ	สสุตานิ	ยสฺมึ	โส	สมฺปนฺนสสุโส (ชนบท)	(ชนบท) มีข้าวกล้าถึงพร้อมแล้ว
พหู	นทโย	ยสฺมึ	โส	พหุนทโย (ชนบท)	(ชนบท) มีแม่น้ำมาก

ใบงานศูนย์ที่ ๑.๖

สัตตมิตถุยาธิกรณพหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง สมุปนฺนสตฺโต (ชนปโท)

แปลว่า _____ (ชนบท) มีข้าวกล้าถึงพร้อมแล้ว

๑. วิรุพฺพหติณฺ (จํานํ)

แปลว่า _____

๒. อากิณฺณมนฺนุสฺตา (เวสาลี)

แปลว่า _____

๓. พหุชฺชา (เวสาลี)

แปลว่า _____

๔. ปสนฺนมนฺนุสฺโต (เถโร)

แปลว่า _____

๕. กทฺถมพฺพหฺลํ (จํานํ)

แปลว่า _____

๖. สกฺขรพฺพหฺลํ (จํานํ)

แปลว่า _____

๗. อูปฺปนฺนพฺพทฺโธ (ปะเทโส)

แปลว่า _____

๘. อธิวตฺตเทโว (รุกฺโข)

แปลว่า _____

๙. ปริปฺนฺณปริธา (ศาลา)

แปลว่า _____

๑๐. ทฺพทฺธิกฺโข (กาลโ)

แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๙.๖ สัทตมิตุลยอักษรณพหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์สัทตมิตุลยอักษรณพหุพพิหิสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง จิตสิริ (ชโน)

วิเคราะห์ว่า จิตา สิริ ยสมิ โส = จิตสิริ (ชโน)

๑. **จิตเปโม (ปุริโส)**

วิเคราะห์ว่า _____

๒. **ปริยญุจิตโจโร (มคุโค)**

วิเคราะห์ว่า _____

๓. **สนุนิจิตรขั (สรีร์)**

วิเคราะห์ว่า _____

๔. **อปฺปภิกฺขุ (ทกฺขินฺนปฺปโถ)**

วิเคราะห์ว่า _____

๕. **สุสฺวิหิตารกฺโข (คาโม)**

วิเคราะห์ว่า _____

๖. **ปฺปฺยิตฺตฺตฺกฺกฺขา (สาธา)**

วิเคราะห์ว่า _____

๗. **กตคารโว (เถโร)**

วิเคราะห์ว่า _____

๘. **ปฺปฺยิตฺตฺตฺกฺกาโร (คาโม)**

วิเคราะห์ว่า _____

๙. **สนุนิปาตสงฺฆโม (อาราโม)**

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. **กิลินฺนปายาธา (สุวณฺณปาติ)**

วิเคราะห์ว่า _____

ศูนย์สำรอง

ชุดที่ ๗ เรื่อง พหุพพิหีสมาส

คำสั่ง ให้เติมรูปวิเคราะห์ต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

๑.	อาคโต ตาปโส _____	_____	อาคตตาปสา (อภิศาลา)
๒.	_____	_____	เยน โส ลหุรูปสมบุโท (กุลปุตโต)
๓.	_____	_____	เยน โส ปหิตตโต (ภิกขุ)
๔.	_____	_____	เยน โส วุตถวสุโส (เถโรป)
๕.	อาทินุณา _____	_____	เต อาทินุนทณา (มนุสสา)
๖.	อุปนุโน _____	_____	สา อุปนุนสิเนหา (นารี)
๗.	สมบุตตา ปริสา _____	_____	สมบุตตปริสา (ธมมสภา)
๘.	อปคโต กททโม _____	_____	อปคตกททโม (รหโท)
๙.	พหู ปุตตา _____	_____	พหูปุตตา (วิสชา)
๑๐.	จนุโท อุโปโม _____	_____	จนุหุปมา (ปฏิปทา)
๑๑.	นาคคโณ ปริวุโต _____	_____	นาคคณปริวุโต (นาคราชา)
๑๒.	อเปตํ วิญญาณํ _____	_____	อเปตวิญญาณํ (สรีริ)
๑๓.	อุปนุโน พุทฺโธ _____	_____	อุปนุนพุทฺโธ (ปะเทโส)
๑๔.	ทูลลภํ สสุสํ _____	_____	ทูลลภสสุสา (เวสาลี)
๑๕.	ปรีหีนโน ลาโภ _____	_____	ปรีหีนลาโภ (เทวทฺโต)
๑๖.	อาภินุณา มนุสสา _____	_____	อาภินุณมนุสสา (เวสาลี)
๑๗.	ทุมฺมา เมธา _____	_____	ทุมฺมาเมธา (พาลา)
๑๘.	ทินุโน ปินฺทปาโต _____	_____	ทินุนปินฺทปาตา (เถรี)
๑๙.	_____	_____	ยสุมา โส นิรูปกาโร (กาโย)
๒๐.	_____	_____	ยสุสา สา อุปนุนสํเวคา (เถรี)

ใบความรู้ตอนที่ ๘.๑

น บุปพบท กัมมชารยสมาส

น บุปพบท กัมมชารยสมาส หมายถึง สมาสที่ใช้ศัพท์ ๒ ศัพท์ บทหน้า เป็น น ศัพท์บอกปฏิเสธ บทหลังเป็นประธานใช้คุณนาม

ในรูปวิเคราะห์ บทหลังประกอบปฐมวิภัติ มีอัญญาบทเป็นประธาน ถ้า พยัญชนะอยู่หลัง น, เอา น เป็น อ, ถ้าสระอยู่หลัง น, เอา น เป็น อน มีคำแปลว่า “ไม่ใช่...”

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ	คำแปล
น	พฺราหฺมโณ	อพฺราหฺมโณ	(ชนนี้) ไม่ใช่พราหมณ์
น	วสโถ	อวสโถ	(ชนนี้) ไม่ใช่คนถ้อย
น	อสฺโส	อนสฺโส	(สัตว์นี้) ไม่ใช่ม้า

ใบงานศูนย์ที่ ๘.๑ น บุปพพท กัมมธารยสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง อวสโล
 แปลว่า _____ (ชน นี้) ไม่ใช่คนถ่อย

๑. อกาโล
 แปลว่า _____
๒. อโนกาโล
 แปลว่า _____
๓. อผาสุกัม
 แปลว่า _____
๔. อมิตโต
 แปลว่า _____
๕. อมนุสฺโส
 แปลว่า _____
๖. อกุกชีณาสโว
 แปลว่า _____
๗. อทมฺโม
 แปลว่า _____
๘. อการโก
 แปลว่า _____
๙. อลาโภ
 แปลว่า _____
๑๐. อสุสมโณ
 แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๘.๑

น บุปผบท กัมมธารยสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ น บุปผบท กัมมธารยสมาส ต่อไปนี้

ตัวอย่าง **อพราหฺมโณ**

วิเคราะห์ว่า _____ น พราหฺมโณ = อพราหฺมโณ

๑. **อโมโร (สตฺโต)**

วิเคราะห์ว่า _____

๒. **อนาคาริโย**

วิเคราะห์ว่า _____

๓. **อนริโย**

วิเคราะห์ว่า _____

๔. **อนาจริโย**

วิเคราะห์ว่า _____

๕. **อมาตปิโตร**

วิเคราะห์ว่า _____

๖. **อสฺสมโณ**

วิเคราะห์ว่า _____

๗. **อสฺนฺโต**

วิเคราะห์ว่า _____

๘. **อนตฺตา**

วิเคราะห์ว่า _____

๙. **อกตญฺญ**

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. **อนาปฺตติ**

วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๘.๒ ฉันทวิธีอุปมาพหูพหิสมาส

ฉันทวิธีอุปมาพหูพหิสมาส หมายถึง พหูพหิสมาส ที่มีคำอุปมาในรูป
วิเคราะห์ และ ย ศัพท์ ประกอบเป็นฉันทวิธีวิภัตติ
มีคำแปลว่า “มี..... เพียงดั่งว่า..... แห่ง.....”

ตัวอย่าง

บทหน้า (ประกอบ อิว ศัพท์)	บทหลัง	ย-ต รั้งกัน		รูปสำเร็จ	คำแปล
		ย	ต		
สุวรรณสุต วณฺโณ อิว	วณฺโณ	ยสุต	โส	สุวรรณวณฺโณ	มีวรรณะเพียงดั่ง วรรณะแห่งทอง
พฺรหฺมโน สโร อิว	สโร	ยสุต	โส	พฺรหฺมสุสโร	มีเสียงเพียงดั่ง เสียงแห่งพรหม

ใบงานศูนย์ที่ ๘.๒
ฉันทสุภาษิต

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง สุณนุณนุณ (ภควา)

แปลว่า _____ (พระผู้มีพระภาค) มีวรรณะเพียงดั่งวรรณะแห่งทอง

๑. กกุฎปาทา (อจฺจรา)

แปลว่า _____

๒. หตฺถิลิงฺโก (สกุโณ)

แปลว่า _____

๓. ออุปฺพลวณฺณา (เถรี)

แปลว่า _____

๔. อคฺคิวนฺโณ (อโยคฺุโพ)

แปลว่า _____

๕. พุรฺหมสุสโร (ภควา)

แปลว่า _____

๖. อโนชวณฺณา (เทวี)

แปลว่า _____

๗. กุมาริกาวณฺณา (มารชิตา)

แปลว่า _____

๘. กัมตาสสุสรา (วิสาขา)

แปลว่า _____

๙. มนุสฺสสึโส (เปโต)

แปลว่า _____

๑๐. มนุสฺสอตุตฺถาโว (เปโต)

แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๘.๒

ัญญัติอุปมาพหุพพิหิตมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ัญญัติอุปมาพหุพพิหิตมาส ต่อไปนี้ ให้

ตัวอย่าง สุวณณวณโณ (ภควา)

วิเคราะห์ว่า สุวณณสส วณโณ อิว วณโณ ยสส โส สุวณณวณโณ(ภควา)

๑. กกุฎปาทา (อจฺจรา)
วิเคราะห์ว่า _____
๒. หตฺถิลิงฺโก (สกุโณ)
วิเคราะห์ว่า _____
๓. อูปฺปลวณฺณา (เถรี)
วิเคราะห์ว่า _____
๔. อคฺคิวนฺโณ (อโยคุโพ)
วิเคราะห์ว่า _____
๕. พุรหฺมสฺสโร (ภควา)
วิเคราะห์ว่า _____
๖. อนฺชาวณฺณา (เทวี)
วิเคราะห์ว่า _____
๗. กุมาริกาวณฺณา (มารชิตา)
วิเคราะห์ว่า _____
๘. กัสมฺมสฺสรา (วิสาขา)
วิเคราะห์ว่า _____
๙. มนุสฺสตีโส (เปโต)
วิเคราะห์ว่า _____
๑๐. มนุสฺสอตุตฺตภาโว (อมนุสฺโส)
วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๘.๓ ฉันทลักษณ์นาธกรณพหุพพิหิสมาส

ฉันทลักษณ์นาธกรณพหุพพิหิสมาส ใช้ศัพท์นามนามเพียง ๒ ศัพท์ในรูปวิเคราะห์ ประกอบวิภัตติต่างกัน (ภินัน แปลว่า แตกต่างกัน) บทหน้าประกอบทุตติยาวิภัตติ หรือสัตตมีวิภัตติ บทหลังเป็นประธาน การตั้งวิเคราะห์ มี ๒ แบบ คือ

๑. มี ย-ต รับกัน
๒. มี อิติ ศัพท์ (สนธิกับ ต ศัพท์, ต ศัพท์ ประกอบฉันทวิภัตติ)

ตัวอย่างแบบที่ ๑

บทหน้า	บทหลัง	ย-ต รับกัน		บทสำเร็จ	คำแปล
		ย	ต		
อูรลี	โลมานิ	ยสุส	โส	อูรลีโลโม	มีงนที่อก
อาวุธา	हतुणु	ยลั	เต	อาวุธहतुण	มีอาวุธที่มือ

ตัวอย่างแบบที่ ๒

บทหน้า	บทหลัง	มี อิติ ศัพท์	บทสำเร็จ	คำแปล
เอกรตุตี	วาโส	อสุสาคิ	เอกรตุตีวาโส	มีการอยู่สิ้นราตรีหนึ่ง

ใบงานศูนย์ที่ ๘.๓

ฉันทลักษณ์นาถิกรณพหุพพิหิตมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง อูรลีโลม (พราหมณ์)

แปลว่า _____ (พราหมณ์) มีขนที่อก

๑. จตุตปาลี (อุปาสโก)

แปลว่า _____

๒. ปตตปาลี (ภิกษุ)

แปลว่า _____

๓. รชสุติโร (ราชา)

แปลว่า _____

๔. อามิสจกขุ (ภิกษุ)

แปลว่า _____

๕. วชิรหตุโธ (สกุโธ)

แปลว่า _____

๖. กาสาวกณฐา (ปาปภิกษุ)

แปลว่า _____

๗. โรคกัจฉิ (ปุริโธ)

แปลว่า _____

๘. อาสีวิสตีโธ (เทวตตุโธ)

แปลว่า _____

๙. สกุกการหตุโธ (อุปาสโก)

แปลว่า _____

๑๐. ปูวหตุโธ (ทารโก)

แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๘.๓ ฉัฎฐีภินนาธิกรณพหุพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ฉัฎฐีภินนาธิกรณพหุพิหิสมาส ต่อไปนี้

ตัวอย่าง อุรติพุราหุโม (พุราหุโม)

วิเคราะห์ว่า อรติ โลมานิ ยสส โส อรติโลโม (พุราหุโม)

๑. มณิกณฺโ (นาคราชา)

วิเคราะห์ว่า _____

๒. อาวุธหตุธา (โยธา)

วิเคราะห์ว่า _____

๓. จีรมุโข (ทารโก)

วิเคราะห์ว่า _____

๔. สิริมุขา (ทาริกา)

วิเคราะห์ว่า _____

๕. อุปาหนปาโท (อุปาสโก)

วิเคราะห์ว่า _____

๖. อสุสมุโข (ทารโก)

วิเคราะห์ว่า _____

๗. วชิรหตุโธ (อินุโท)

วิเคราะห์ว่า _____

๘. กาสาวกณฺธา (ปาปภิกขุ)

วิเคราะห์ว่า _____

๙. รชสฺสิโร (ราชา)

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. โรคฺกุจฺฉิ (บุริโส)

วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๘.๔

น บุพพบท พหุพพิหิสมาส

น บุพพบท พหุพพิหิสมาส มี น ศัพท์ ปฏิเสธเนื้อความที่เป็นคุณ ซึ่งเล็ง
 ความว่า “คนนี้ ไม่มีสิ่งนั้น” ต่างจาก น บุพพบท กัมมชารยสมาส ที่ปฏิเสธนาม
 เล็งความว่า “สิ่งนี้ ไม่ใช่สิ่งนั้น”

สมาสนี้ มีคำแปลว่า “มี... ไม่มี” หรือ “มี... ห้ามได้” แปลเอาความหรือ
 แปลโดยอรรถว่า “ไม่มี...”

ในรูปวิเคราะห์ใช้กิริยาอาขยาต นตฺถิ เรียงไว้เป็นที่ ๑, ต ศัพท์ ัญญูวิภคิตติ
 (ตสฺส) เรียงไว้เป็นที่ ๒, ตัวประธานที่ ๓, มี อิติ ศัพท์ เป็นที่ ๔ (สนธิกับ
 ประธาน)

ตัวอย่าง

๑	๒	๓+๔	บทสำเร็จ	คำแปล
นตฺถิ	ต ศัพท์	ประธาน+อิติ ศัพท์		
นตฺถิ	ตสฺส	ปฏิบัติบุคคลิ	อปฏิบัติบุคคลิ	ผู้ไม่มีบุคคลเปรียบ
นตฺถิ	ตสฺส	ปุตฺตาทิ	อปุตฺตโก	ผู้ไม่มีบุตร
นตฺถิ	ตสฺส	นาโถติ	อนาโถ	ผู้ไม่มีที่พึ่ง

ใบงานศูนย์ที่ ๘.๔
น บุปพบท พหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง อุปปฏิปุคฺคโล (ภควา)

แปลว่า _____ (พระผู้มีพระภาค) มีบุคคลเปรียบหามิได้

๑. อนคฺโฆ (ติปิโย)

แปลว่า _____

๒. อนาทาโน (เถโร)

แปลว่า _____

๓. อนงฺคโณ (ภิกฺขุ)

แปลว่า _____

๔. อนาธา (มฺหุสฺสา)

แปลว่า _____

๕. อนาคาโร (ปุคฺคโล)

แปลว่า _____

๖. อสฺสทฺโธ (อุปาโสโก)

แปลว่า _____

๗. อวชฺชํ (พฺุทฺธวณฺโณ)

แปลว่า _____

๘. อนาลโย (เถโร)

แปลว่า _____

๙. อนาวีโธ (รหฺโท)

แปลว่า _____

๑๐. อนาสโว (ภิกฺขุ)

แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๘.๔

น บพพบท พหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ น บพพบท พหุพพิหิสมาส ต่อไปนี้

ตัวอย่าง อสโม (ภควา)

วิเคราะห์ว่า _____ นตฺถิ ตสฺส สโมติ อสโม (ภควา)

๑. อนาถโล (รหโท)

วิเคราะห์ว่า _____

๒. อสฺตมิกา (อิตฺถิ)

วิเคราะห์ว่า _____

๓. อนาโถ (ปุริโธ)

วิเคราะห์ว่า _____

๔. อเวโร (ปุคฺคโล)

วิเคราะห์ว่า _____

๕. อปฺปฏิสโม (ภควา)

วิเคราะห์ว่า _____

๖. อสมสโม (ภควา)

วิเคราะห์ว่า _____

๗. อปฺปฏิปุคฺคโล (ภควา)

วิเคราะห์ว่า _____

๘. อนุตฺตโร (สฺลคฺนุโธ)

วิเคราะห์ว่า _____

๙. อสทิสฺ (สฺลคฺนุโธ)

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. อปฺปฏิภาโค (สฺลคฺนุโธ)

วิเคราะห์ว่า _____

ใบความรู้ศูนย์ที่ ๘.๕

สห บุญพบท พหุพพิหิสมาส

สห บุญพบท พหุพพิหิสมาส ใช้ศัพท์ ๒ ศัพท์ บทหน้าเป็น สห ศัพท์ (บทสำเร็จ เหลือไว้แต่ ส ตัวเดียว) บทหลังเป็นประธาน

มีคำแปลว่า “เป็นไปกับด้วย...”

มีหลักการตั้งวิเคราะห์ว่า

๑. วาง สห ศัพท์ไว้ข้างหน้า
๒. ศัพท์หลังเป็นนามนาม ประกอบบัตติยาวิภัติ
๓. เพิ่ม ย ศัพท์ ประกอบปฐมาวิภัติตามวจนะและลิงค์ของอัญญบท
๔. เพิ่ม วตุตติ และ อิติ ศัพท์ เข้ามา (สนธิเข้าด้วยกัน)

ตัวอย่าง

๑ สห ศัพท์	๒ ประธาน	๓ ย ศัพท์	๔ วตุตติ+อิติ ศัพท์	บทสำเร็จ	คำแปล
สห	ปุตุเตน	โย	วตุตตีติ	สปุตุตโก	ผู้เป็นไปกับด้วย บุตร
สห	รณฺณา	ยา	วตุตตีติ	สราชากา	ผู้เป็นไปกับด้วย พระราชา
สห	มจฺเจเรน	ยํ	วตุตตีติ	สมจฺเจรํ	เป็นไปกับด้วย ความตระหนี่

ใบงานศูนย์ที่ ๘.๕

สห บุญพบบท พหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง สप्तตฺตโก (ปุริโศ)

แปลว่า _____ (บุรุษ) ผู้เป็นไปกับค้ำบุตร

๑. สप्तตฺตททาโร (อุปาสโก)

แปลว่า _____

๒. สคพฺภา (อิติ)

แปลว่า _____

๓. สาคฺถํ (พฺทฺชวณํ)

แปลว่า _____

๔. สพฺยณฺชนํ (พฺทฺชวณํ)

แปลว่า _____

๕. สชีโว (กุกฺกุโฏ)

แปลว่า _____

๖. สากฺขกถานิ (ปิฎกานิ)

แปลว่า _____

๗. สกิลฺยจโน (ปุคฺคโล)

แปลว่า _____

๘. สปฺปฏิกาย (มคฺโค)

แปลว่า _____

๙. สปริวารานิ (ภตฺตานิ)

แปลว่า _____

๑๐. สาคฺฤทฺธิกา (ชฺมฺมเทสนา)

แปลว่า _____

ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๘.๕

สห บุญพบท พหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ สห บุญพบท พหุพพิหิสมาส ต่อไปนี้

ตัวอย่าง สกริโอ (ปุริโส)

วิเคราะห์ว่า สห ภரியโย โย วตตตีติ สกริโอ (ปุริโส)

๑. สปุตตทาโร (ปุริโส)

วิเคราะห์ว่า _____

๒. สคพภา (อิติ)

วิเคราะห์ว่า _____

๓. สาคูถ (พุกุชวณ)

วิเคราะห์ว่า _____

๔. สพยุณชน (พุกุชวณ)

วิเคราะห์ว่า _____

๕. สชีโว (กุกุโฏ)

วิเคราะห์ว่า _____

๖. สากุจกถานิ (ปิฎกานิ)

วิเคราะห์ว่า _____

๗. สกิลจโน (ปุคโคโล)

วิเคราะห์ว่า _____

๘. สปุปฏิภโย (มคโค)

วิเคราะห์ว่า _____

๙. สปริวารานิ (ภตตานิ)

วิเคราะห์ว่า _____

๑๐. สาคูถิกา (ชมมเทศนา)

วิเคราะห์ว่า _____

ศูนย์สำรอง ชุดที่ ๘ สมាสนอื่น ๆ

๑. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็น น บุปพบท กัมมชารยสมาส และ
ใส่เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่ใช่ น บุปพบท กัมมชารยสมาส

- _____ ๑. อโนชาวณณา
- _____ ๒. อนาคาริโย
- _____ ๓. อสุสมุโข
- _____ ๔. อนุชมมัม
- _____ ๕. อมาตาปีตโร

๒. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นฉัฎฐีอุปมาพหุพพิหิสมาส และ
ใส่เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่ใช่ฉัฎฐีอุปมาพหุพพิหิสมาส

- _____ ๑. กกุฎปาทา (อจจรา)
- _____ ๒. หตถิลิงโค (สกุโณ)
- _____ ๓. ปาณสมา (ปุตตทารา)
- _____ ๔. สทุชาสมปนโน (อุปาสโก)
- _____ ๕. พุรหุสมุสโร (ภควา)

๓. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นฉัฎฐีภินนาธิกรณพหุพพิหิสมาส
และใส่เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่ใช่ฉัฎฐีภินนาธิกรณพหุพพิหิสมาส

- _____ ๑. อติกุกนตวโย (อุปาสโก)
- _____ ๒. สงฆมปริวุโต (ภควา)
- _____ ๓. วชิรหตฺโต (อินฺโท)
- _____ ๔. อาคตสมโณ (อาราโม)
- _____ ๕. กาสาวกณฺโฐ (ปาปภิกขุ)

๔. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็น น บุปพบท พหุพพิหิสมาส และ
ใส่เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่ใช่ น บุปพบท พหุพพิหิสมาส

- _____ ๑. อนาทาโน (เถโร)
- _____ ๒. อโมโร (สตฺโต)
- _____ ๓. อนาคารियो (ปพฺพชิตฺโต)
- _____ ๔. อนนฺคโณ (ภิกขุ)
- _____ ๕. อนาถา (มนุสฺสา)

๕. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็น สห บุปพบท กัมมชารยสมาส
และใส่เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่ใช่ สห บุปพบท กัมมชารยสมาส

- _____ ๑. สมปฺตตปพฺพชิตา (สาธา)
- _____ ๒. สมาทินฺนุโปสธา (อริยสาวกา)
- _____ ๓. สาทถฺถิ (พฺพุทฺทวณฺโณ)
- _____ ๔. สพฺพญชฺฉิ (พฺพุทฺทวณฺโณ)
- _____ ๕. สยฺชาตฺติเนโห (ปฺุริโส)

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๑.๑

ความหมายของสมาส

คำชี้แจง ให้นักเรียนช่วยกันหาบทสมาส จากเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ต่อไปนี แล้วบอกว่าบทสมาสมีกี่ศัพท์ บทไหนบ้าง (บทที่ซ้ำกัน แต่ต่างวิภัตติกัน นับเป็นหนึ่งบท)

วิปสฺสทิสพลสฺส กาลสฺมี หิ มหาเอกสาฎกพฺราหฺมโณ นาม อโหสิ. อยมฺปน เอตฺรหิ สวตฺถิยฺ จูเพกสาฎโก นาม. ตสฺส หิ เอโก นิวสนสาฎโก อโหสิ, พฺราหฺมณิยาปิ เอโก; อุภินฺนํปิ เอกเมว ปารุปนํ. พหิคมนกาล พฺราหฺมโณ วา พฺราหฺมณิ วา ตํ ปารุปติ. อถกทิวสํ วิหาเร ชมฺมสฺสวเน โฆสิเต พฺราหฺมโณ อาห "โภติ ชมฺมสฺสวณํ โฆสิตํ; กิ ทิวา ชมฺมสฺสวณํ คมิสฺสสิ, อุทาหุ รตฺตี? ปารุปนสฺส หิ อภาเวน น สกฺกา อมฺเหหิ เอกโต คนฺตุนฺติ. พฺราหฺมณิ "สามิ อหํ ทิวา คมิสฺสามิติ สาฎกํ ปารุปีตฺวา อคมาสิ. พฺราหฺมโณ ทิวสภาคํ เคเห วิตินาเมตฺวา รตฺตี คนฺตฺวา สตฺถุ ปฺรโต นิสินฺโน ชมฺมํ อสฺโสสิ.

บทสมาส มีทั้งหมด ๑๑ บท ดังต่อไปนี้

๑. <u>วิปสฺสทิสพลสฺส</u>	๖. <u>ชมฺมสฺสวณํ</u>
๒. <u>มหาเอกสาฎกพฺราหฺมโณ</u>	๗. <u>ทิวสภาคํ</u>
๓. <u>จูเพกสาฎโก</u>	๘. _____
๔. <u>นิวสนสาฎโก</u>	๙. _____
๕. <u>พหิคมนกาล</u>	๑๐. _____

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๑.๒

ศัพท์ และบท

คำชี้แจง ให้หา “ศัพท์” จากประโยคบาลีต่อไปนี้ พร้อมทั้งระบุว่า มี “ศัพท์” อยู่ทั้งหมดกี่ศัพท์ (ซ้ำกัน นับเป็นศัพท์เดียว)

สตถา คนฺธกุณฺฑิยํ นิสินฺโนว ตตฺสา โรทิตฺสทฺทํ สุตฺวา โอภาสํ ฝริตฺวา เทวธิตาย
สมมุเข นิสิตฺติตฺวา กเถนฺโต วีย "เทวธิตเ มม ปุตฺตตฺส กตฺสปฺสสํ ตํวกรณเมว
ภาโร, ปุณฺณตฺติกานมฺปน อยํ โน อตฺโถติ สลฺลกเขตฺวา ปุณฺณกรณเมว ภาโร,
ปุณฺณกรณํ หิ อิทฺ เจว สมฺปฺราเย จ สุขเมวาทิ วตฺวา อนุสนฺธิ ฆฏฺเฏตฺวา ฐมฺมํ
เทเสนฺโต อิมํ คาทมาห

" ปุณฺณเจ ปุริโส กยิรา, กยิราเถนํ ปุณฺปฺปนํ,
ตมฺหิ ฌนฺทํ กยิราถ, สุโข ปุณฺณสฺส อจฺจโยติ.

มี “ศัพท์” ทั้งหมด ๑๐ ศัพท์ ดังนี้

๑.	<u>ว</u>	๖.	<u>หิ</u>
๒.	<u>วีย</u>	๗.	<u>อิธ</u>
๓.	<u>เอว</u>	๘.	<u>จ</u>
๔.	<u>ปน</u>	๙.	<u>เจ</u>
๕.	<u>อิติ</u>	๑๐.	<u>ปุณฺปฺปนํ</u>

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๑.๒

ศัพท์ และ บท

คำชี้แจง ให้นักเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับช่องของชนิดของคำบาลี

ต่อไปนี้

ตัวอย่าง

คำบาลี	ศัพท์	บท
ปน	✓	
เสฏฐิโน		✓

ข้อ	คำบาลี	ศัพท์	บท
๑	เอวํ	✓	
๒	มหาชโน		✓
๓	อจฺจรา		✓
๔	ปาโต	✓	
๕	ปุริสา		✓
๖	อาวุโส	✓	
๗	สงฺโฆ		✓
๘	ปนฺนปฺปนํ	✓	
๙	อิติ	✓	
๑๐	ทิวเส		✓

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๑.๓
 หลักการวางรูปวิเคราะห์แห่งสมาส

คำชี้แจง ให้บอกบทปลงหรือบทสำเร็จของสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ
อุจโจ	รุกโจ	อุจจรุกโจ
มหนุโต	เถโร	มหาเถโร

ข้อ	บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ
๑	รณโธ	ปุตโต	ราชปุตโต
๒	ปุริโส	อุตตโม	ปุริสูตตโม
๓	วนสมิ	รุกโจ	วนรุกโจ
๔	มหนุโต	เถโร	มหาเถโร
๕	สาริปุตโต	เถโร	สาริปุตตเถโร
๖	ชณฺณานํ	ราสี	ชณฺณราสี
๗	มหตี	อุปาสิกา	มหาอุปาสิกา
๘	อิตฺถิยา	สทฺโท	อิตฺถิสทฺโท
๙	เสฏฺฐิสุตฺ	ชนํ	เสฏฺฐิชนํ
๑๐	เทวานํ	ราชา	เทวราชา

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๑.๓
 หลักการวางรูปวิเคราะห์แห่งสมาส

คำชี้แจง จงบอกบทหน้าและบทหลังของสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง

บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ
สุข	ปตฺโต	สุขปตฺโต
สลดน	วิทุโธ	สลดวิทุโธ

ข้อ	บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ
๑	โพธิ	สตุโต	โพธิสตุโต
๒	มรณสุมา	ภย	มรณภย
๓	ตโย	โลกา	ติโลก
๔	สตุโต	วิเสโส	สตุตวิเสโส
๕	ปลยจ	พลานิ	ปลยจพลานิ
๖	พนุชนา	มุตโต	พนุชนมุตโต
๗	ขตฺติยา	กณฺณา	ขตฺติยกณฺณา
๘	พทุชาน	อานุภาโว	พทุชานุภาโว
๙	เทโว	ราชา	เทวราชา
๑๐	จตฺสฺโส	ทิสา	จตฺสฺสฺ

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๑.๔

วิธีย่อพจนานุกรมโดยการลบลวิภัตติและไม่ลบลวิภัตติ

คำชี้แจง ให้บอกว่าย่อพจนานุกรมต่อไปนี้ ใช้วิธีการย่อพจนานุกรมแบบใด

ตัวอย่าง

เสฏฐิสฺส ปุตุโต เสฏฐิปุตุโต เป็นการย่อแบบ ลุตตสฺมาส

ทฺูเร นิทานํ ทฺูเรนิทานํ เป็นการย่อแบบ อลุตตสฺมาส

๑. อฺุรฺสฺส โลมานิ ยสฺส สฺส อฺุรฺสฺสโลมโ เป็นการย่อแบบ อลุตตสฺมาส
๒. อฺุณฺฺพฺพฺพน กถา อฺุณฺฺพฺพฺพิกถา เป็นการย่อแบบ ลุตตสฺมาส
๓. ปฺลยจ อฺินฺฺทฺุริยานิ ปฺลยจฺินฺฺทฺุริยํ เป็นการย่อแบบ ลุตตสฺมาส
๔. มาตา จ ปิตโร จ มาตาปิตโร เป็นการย่อแบบ อลุตตสฺมาส
๕. ตํ ขณฺํ ตํขณฺํ เป็นการย่อแบบ อลุตตสฺมาส
๖. กามสฺสุ มิจฺจฺจาโร กามสฺสุมิจฺจฺจาโร เป็นการย่อแบบ อลุตตสฺมาส
๗. ยโส จ โภโค จ ยโสภคํ เป็นการย่อแบบ ลุตตสฺมาส
๘. กณฺฺณฺยานํ สตํ กณฺฺณฺยาสตํ เป็นการย่อแบบ ลุตตสฺมาส
๙. โปธิ สตุโต โปธิสตุโต เป็นการย่อแบบ ลุตตสฺมาส
๑๐. ปฺุพฺพฺเพ สนฺฺนิวาโส ปฺุพฺพฺเพสนฺฺนิวาโส เป็นการย่อแบบ อลุตตสฺมาส

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๑.๔

วิธีอุปสมาสโดยการลบริกัตติและไม่ลบริกัตติ

คำชี้แจง จงนำสมาสที่ให้ไว้นี้ไปใส่ไว้ให้ตรงกับประเภทของสมาส

มณิกณฺโจ	พหุชโน	อจฺจราสหัสสํ
เทวานมินฺโท	อโหฺรตฺตํ	ตโยชนา
นทีตีรํ	อิติสทฺโท	ภิกฺขุสงฺฆโม
ปฺพุเพนิวาโส	มนสิกาโร	กาเมสุมิจฺจจาโร
สิโรรุโห	หิโรตฺตปฺปํ	อตุตฺตโนปฺพุพกมฺมํ

ลุตฺตสมาส	อลุตฺตสมาส
มณิกณฺโจ	เทวานมินฺโท
พหุชโน	อโหฺรตฺตํ
อจฺจราสหัสสํ	ตโยชนา
นทีตีรํ	ปฺพุเพนิวาโส
อิติสทฺโท	มนสิกาโร
ภิกฺขุสงฺฆโม	กาเมสุมิจฺจจาโร
สิโรรุโห	อตุตฺตโนปฺพุพกมฺมํ
หิโรตฺตปฺปํ	

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๑.๕ วิธีย่อบทสมาสที่เนื่องด้วยการันต์

คำชี้แจง ให้บอกว่าสมาสต่อไปนี้ ใช้วิธีการย่อสมาสที่เนื่องด้วยการันต์อะไร
ตัวอย่าง

เสฏฺฐิสฺส ปุตุโต เสฏฺฐิปุตุโต ย่อสมาสเนื่องด้วย อิ การันต์
 วรรุยา สทฺโท วรรุสทฺโท ย่อสมาสเนื่องด้วย อุ การันต์

๑.	หตุถาชาเนยฺโย	ย่อสมาสเนื่องด้วย	<u>อิ</u>	การันต์
๒.	หตุถิกฺขนุโ	ย่อสมาสเนื่องด้วย	<u>อิ</u>	การันต์
๓.	ชราชิตฺโณ	ย่อสมาสเนื่องด้วย	<u>อา</u>	การันต์
๔.	เตโชธาตุ	ย่อสมาสเนื่องด้วย	<u>อ</u>	การันต์
๕.	มโนกมฺมํ	ย่อสมาสเนื่องด้วย	<u>อ</u>	การันต์
๖.	อสุสาชาเนยฺโย	ย่อสมาสเนื่องด้วย	<u>อ</u>	การันต์
๗.	โกธาภิภูโต	ย่อสมาสเนื่องด้วย	<u>อ</u>	การันต์
๘.	สาวตฺถินคฺรี	ย่อสมาสเนื่องด้วย	<u>อิ</u>	การันต์
๙.	สุราโสณฺโฑ	ย่อสมาสเนื่องด้วย	<u>อา</u>	การันต์
๑๐.	สงฺฆาฏิกณฺโณ	ย่อสมาสเนื่องด้วย	<u>อิ</u>	การันต์

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๑.๕ วิธีย่อสมาสที่เนื่องด้วยการันต์

คำชี้แจง ให้บอกว่าบทหน้าของสมาสต่อไปนี้เป็นการันต์ และลิงค์อะไร

ตัวอย่าง

สมาส	การันต์	ลิงค์
ภิกขุสงฺโฆ	อุ	ปุงลิงค์
ภริสทฺโท	อี	ิตถิลิงค์
กุลธิตา	อ	นปุงสกลิงค์

ข้อ	สมาส	การันต์	ลิงค์
๑	มालาคนฺธิ	อา	ิตถิลิงค์
๒	หตฺถิวาหนํ	อี	ปุงลิงค์
๓	ทกฺขิโณทกํ	อา	ิตถิลิงค์
๔	ชมฺพุทีโป	อุ	ิตถิลิงค์
๕	ทาสีโกโค	อี	ิตถิลิงค์
๖	กถาโทโส	อา	ิตถิลิงค์
๗	นาริคโณ	อี	ิตถิลิงค์
๘	มณฺจาติมณฺจํ	อ	ปุงลิงค์
๙	จนฺทิมสุรียา	อา	ิตถิลิงค์
๑๐	ภิกฺขุณีสงฺโฆ	อี	ิตถิลิงค์

เฉลย ศูนย์สำรอง

ชุดที่ ๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสมาส

๑. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เห็นว่าเป็นสมาส และใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่สมาส

- ๑. อรหิ
- ๒. เสฏฺฐิปุตุโต
- ๓. สุวณฺณวณฺโณ
- ๔. สปุปริโส
- ๕. อายสฺมณฺศุ

๒. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็น “บท” และใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่

- ๑.๑ อาวุโส
- ๑.๒ ขงฺกิลฺลิจิ
- ๑.๓ อายสฺมา
- ๑.๔ ภนฺเต
- ๑.๕ สพฺเพ

๓. ให้บอกบทหน้าของสมาสต่อไปนี้

๑.๑ อานนฺตเถโร	บทหน้าคือ	อานนฺโท
๑.๒ มหาโมคฺคัลลานโ	บทหน้าคือ	มหนฺโต
๑.๓ เสฏฺฐิปุตุโต	บทหน้าคือ	เสฏฺฐิสฺส
๑.๔ สฏฺฐิจฺลาปา	บทหน้าคือ	สฏฺฐิ
๑.๕ ปเวณฺริชฺช	บทหน้าคือ	ปเวณฺยา

๔. ให้บอกบทหลังของสมาสต่อไปนี้

๒.๑ ฌราวาโส	บทหลังคือ	อาวุโส
๒.๒ หิโรตฺตปฺป	บทหลังคือ	โอตฺตปฺป
๒.๓ อตฺตโนปฺพุพฺพมม	บทหลังคือ	ปฺพุพฺพมม
๒.๔ นคราภิมุขินิ	บทหลังคือ	อภิมุขินิ
๒.๕ ฐมาภิสฺมโย	บทหลังคือ	อภิสฺมโย

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๒.๑ วิเสตนบุพพบท กัมมธารยสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง มหาปุริโส

แปลว่า _____ บุษใหญ่ _____

๑. เทยยธมโม

แปลว่า _____ ธรรมอันบุคคลพึงถวาย _____

๒. มหาราชา

แปลว่า _____ พระราชาผู้ใหญ่ _____

๓. กลุยาณกมมัม

แปลว่า _____ กรรมอันงาม _____

๔. โมฆปุริสา

แปลว่า _____ บุษเปล่า _____

๕. สารีปุตตตุเถโร

แปลว่า _____ พระเถระชื่อว่าสารีบุตร _____

๖. กนิฏฐภاتا

แปลว่า _____ น้องชายผู้น้อยที่สุด _____

๗. ปาปปุคฺคโล

แปลว่า _____ บุคคลผู้ลามก _____

๘. โโพธิรุกฺโข

แปลว่า _____ ต้นไม้เป็นที่ตรัสรู้ _____

๙. ทหฺรภิกฺขุ

แปลว่า _____ ภิกษุหนุ่ม _____

๑๐. ตรุณิตฺถิ

แปลว่า _____ หญิงสาว _____

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๒.๒ วิเสศนุตรบท กัมมธารยสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง สตุตวิเสโส

แปลว่า _____ สัตว์วิเศษ _____

๑. ปุริสูตโต

แปลว่า _____ บุรุษผู้สูงสุด _____

๒. เทวราชา

แปลว่า _____ เทวดาผู้พระราชา _____

๓. ปุริสทมุโม

แปลว่า _____ บุรุษผู้อันบุคคลพึงฝึก _____

๔. สารีปุตตตุเถโร

แปลว่า _____ พระสารีบุตรผู้เถระ _____

๕. กากสุโร

แปลว่า _____ กาคั่วกล้ำ _____

๖. มนุสสทลิตุโท

แปลว่า _____ มนุษย์ผู้ขัดสน _____

๗. ปุริสาชาเนยโย

แปลว่า _____ บุรุษผู้อาชาไนย _____

๘. อุตสาชาเนยโย

แปลว่า _____ ม้าตัวอาชาไนยย _____

๙. หตถาชาเนยโย

แปลว่า _____ ช้างเชือกอาชาไนย _____

๑๐. ฐมฺมวิเสโส

แปลว่า _____ ธรรมวิเศษ _____

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๒.๓
วิเสสโนภยบท กัมมชารยสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง อนุชวชิโร (ปุริโส)

แปลว่า _____ (บุรุษ) ทั้งบอดทั้งหนวก

๑. สิตสมภูโจ (ปะเทโส)

แปลว่า _____ (ประเทศ) ทั้งเย็นทั้งเกลี้ยง

๒. ตุฏฐหภูโจ (ปุคคโล)

แปลว่า _____ (บุคคล) ทั้งยินดีทั้งรำเริง

๓. อนุชวชิโร (ปุริโส)

แปลว่า _____ (บุรุษ) ทั้งบอดทั้งหนวก

๔. ขลขขุชโซ (ปุริโส)

แปลว่า _____ (บุรุษ) ทั้งกระจอกทั้งค่อม

๕. อนุชพาลา (มนุสุตา)

แปลว่า _____ (มนุษย์ ท.) ทั้งบอดทั้งเขลา

๖. อลงกตปฎิยตุโต (โพธิสตุโต)

แปลว่า _____ (พระโพธิสัตว์) ผู้ทั้งประดับแล้วทั้งตกแต่งแล้ว

๗. วิชาตวิชาตา (มิตฺติ)

แปลว่า _____ (แม่เนื้อ) ผู้ทั้งคลอดแล้วทั้งคลอดแล้ว

๘. มณฺฑิตปสาธิตา (อิตุถิโย)

แปลว่า _____ (หญิง ท.) ผู้ทั้งประดับแล้วทั้งตกแต่งแล้ว

๙. จินฺติตจินฺติตํ (วตฺถุ)

แปลว่า _____ (เรื่อง) อันบุคคลทั้งคิดแล้วทั้งคิดแล้ว

๑๐. สุยฺยตฺตพฺยตฺตํ (กมฺม)

แปลว่า _____ (กรรม) อันบุคคลทั้งประกอบดีแล้วทั้งประกอบชั่วแล้ว

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๒.๓

วิเสสโนภยบท กัมมชารยสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์วิเสสโนภยบท กัมมชารยสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง **อนุชวชิโร (ปุริโส)**

วิเคราะห์ว่า อนุช จ ชวชิโร จ = อนุชวชิโร(ปุริโส)

๑. **กีสกณโห (ปุริโส)**

วิเคราะห์ว่า กีโส จ กณโห จ = กีสกณโห (ปุริโส)

๒. **สืตสมภูจจา (ภูมิ)**

วิเคราะห์ว่า สืตา จ สมภูจจา จ = สืตสมภูจจา (ภูมิ)

๓. **สวัญญานกาวัญญานกั (ชนั)**

วิเคราะห์ว่า สวัญญานกจจ อวัญญานกจจ = สวัญญานกาวัญญานกั (ชนั)

๔. **สนุหสุขุมั (ติลภขณั)**

วิเคราะห์ว่า สนุหจจจ สขุมจจจ = สนุหสุขุมั (ติลภขณั)

๕. **อากตาคตา (มนุสุสา)**

วิเคราะห์ว่า อากตา จ อากตา จ = อากตาคตา (มนุสุสา)

๖. **ตญุจหญุโจ (ปุริโส)**

วิเคราะห์ว่า ตญุโจ จหญุโจ จ = ตญุจหญุโจ (ปุริโส)

๗. **อลงกตปฏยตุโต (ราชา)**

วิเคราะห์ว่า อลงกโต จ ปฏยตุโต จ = อลงกตปฏยตุโต (ราชา)

๘. **มณุฑิตปสาธิตา (กุลชิตา)**

วิเคราะห์ว่า มณุฑิตา จ ปสาธิตา จ = มณุฑิตปสาธิตา (กุลชิตา)

๙. **อนุชพาลา (อิตถี)**

วิเคราะห์ว่า อนุชา จ พาลา จ = อนุชพาลา (อิตถี)

๑๐. **จินติตจินติตั (วตุถ)**

วิเคราะห์ว่า จินติตถจจ จินติตถจจ = จินติตจินติตั (วตุถ)

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๒.๔ วิเศษโนปมบท กัมมธารยสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง สงฺขปณฺฑรํ

แปลว่า _____ ขาวเพียงดั่งสังข์ _____

๑. กาคสุโร

แปลว่า _____ กล้าเพียงดั่งกา _____

๒. ปณฺญาปาสาทิ

แปลว่า _____ ปัญญาเพียงดั่งปราสาท _____

๓. สุกรเปโต

แปลว่า _____ เปรตเพียงดั่งสุกร _____

๔. สุรสีหิ

แปลว่า _____ กล้าเพียงดั่งสีหะ _____

๕. ทิพฺพจกฺขุ

แปลว่า _____ จักขุเพียงดั่งทิพย์ _____

๖. ญานจกฺขุ

แปลว่า _____ ญาณเพียงดั่งจักขุ _____

๗. ญานชาลํ

แปลว่า _____ ญาณเพียงดั่งข่าย _____

๘. ปุตฺตติเนโห

แปลว่า _____ ความรักเพียงดั่งบุตร _____

๙. พฺพุทฺธิโห

แปลว่า _____ พระพุทธเจ้าเพียงดั่งสีหะ _____

๑๐. มนุทฺทปกาโร

แปลว่า _____ กำแพงเพียงดั่งมณฑป _____

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๒.๔

วิเศษโนปมบท กัมมชารยสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์วิเศษโนปมบท กัมมชารยสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง นรสีโห

วิเคราะห์ _____ นโร สีโห อิว = นรสีโห

๑. กากสุโร

วิเคราะห์ว่า _____ กาโก อิว สุโร = กากสุโร

๒. ปณฺญาปาสาทโ

วิเคราะห์ว่า _____ ปณฺญา ปาสาทโ อิว = ปณฺญาปาสาทโ

๓. สฺกฺกรเปโต

วิเคราะห์ว่า _____ สฺกโร อิว เปโต = สฺกกรเปโต

๔. สฺวรสีโห

วิเคราะห์ว่า _____ สฺวโร สีโห อิว = สฺวรสีโห

๕. ทิพฺพจกฺขุ

วิเคราะห์ว่า _____ ทิพฺพ อิว จกฺขุ = ทิพฺพจกฺขุ

๖. ญานจกฺขุ

วิเคราะห์ว่า _____ ญาน อิว จกฺขุ = ญานจกฺขุ

๗. ญานชาลํ

วิเคราะห์ว่า _____ ญาน ชาลํ อิว = ญานชาลํ

๘. ปฺตฺตติเนโห

วิเคราะห์ว่า _____ ปฺตฺโต อิว ตติเนโห = ปฺตฺตติเนโห

๙. พุทฺธสีโห

วิเคราะห์ว่า _____ พุทฺธ สีโห อิว = พุทฺธสีโห

๑๐. มนฺฑปกาโร

วิเคราะห์ว่า _____ มนฺฑป อิว ปกาโร = มนฺฑปกาโร

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๒.๕ สัมภาวนบุพพบท กัมมชารยสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง สตตตสยณา

แปลว่า _____ ความสำคัญว่าเป็นสัตว์ _____

๑. สุตานสยณา

แปลว่า _____ ความสำคัญว่าเป็นป่าช้า _____

๒. ปุณฺณสมุมตํ (กมฺม)

แปลว่า _____ (กรรม) อันเขาสมมติว่าเป็นบุญ _____

๓. ปญฺทิตมานโ

แปลว่า _____ มานะว่าเป็นบัณฑิต _____

๔. อสุภสยณา

แปลว่า _____ ความสำคัญว่าไม่งาม _____

๕. วสลิวาโท

แปลว่า _____ วาตะว่าคนถ้อย _____

๖. ชมฺพุกวาโท

แปลว่า _____ วาตะว่าชมพูกะ _____

๗. สมณปฏิญญา

แปลว่า _____ ปฏิญญาว่าเป็นสมณะ _____

๘. อรหนตสยณา

แปลว่า _____ ความสำคัญว่าเป็นพระอรหันต์ _____

๙. อนิจฺจสยณา

แปลว่า _____ ความสำคัญว่าไม่เที่ยง _____

๑๐. ภิกฺขุสยณา

แปลว่า _____ ความสำคัญว่าเป็นภิกษุ _____

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๒.๕

สัมภาวนบุพพบท กัมมชารยสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์สัมภาวนบุพพบท กัมมชารยสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง ขตติยมาโน

วิเคราะห์ว่า สตโต อิติ สณญา = สตตสณญา

๑. **สุสานสณญา**

วิเคราะห์ว่า สุสานํ อิติ สณญา = สุสานสณญา

๒. **อตุตทาวสงฆาตา (นาวา)**

วิเคราะห์ว่า อตุตทาวโ อิติ สงฆาตา = อตุตทาวสงฆาตา (นาวา)

๓. **สมณปฏิญญา**

วิเคราะห์ว่า สมโณ อิติ ปฏิญญา = สมณปฏิญญา

๔. **ปาปสมุมตํ (กมมํ)**

วิเคราะห์ว่า ปาปํ อิติ สมุมตํ = ปาปสมุมตํ (กมมํ)

๕. **วสลิวาโท**

วิเคราะห์ว่า วสลิ อิติ วาโท = วสลิวาโท

๖. **อรหนุตสณญา**

วิเคราะห์ว่า อรหํ อิติ สณญา = อรหนุตสณญา

๗. **อรหนุตวาโท**

วิเคราะห์ว่า อรหํ อิติ วาโท = อรหนุตวาโท

๘. **อภิมงคสมมตา (วิสขา)**

วิเคราะห์ว่า อภิมงคํ อิติ สมมตา = อภิมงคสมมตา (วิสขา)

๙. **อนิจจสณญา**

วิเคราะห์ว่า อนิจจํ อิติ สณญา = อนิจจสณญา

๑๐. **มรณสงฆาโต (มจจุ)**

วิเคราะห์ว่า มรณํ อิติ สงฆาโต = มรณสงฆาโต (มจจุ)

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๒.๖ อวชารณบุพพบท กัมมชารยสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง พุทฺธรัตนํ

แปลว่า รัตนะคือพระพุทธรเจ้า

๑. อายุสงฺขารโ

แปลว่า สังขารคืออายุ

๒. มรณพฺยสนํ

แปลว่า ความมวอควายคือความตาย

๓. หตฺถิวาหนํ

แปลว่า พาหนะคือช้าง

๔. พุทฺธรัตนํ

แปลว่า รัตนะคือพระพุทธรเจ้า

๕. ปญฺญาจกฺขุ

แปลว่า จักขุคือปัญญา

๖. ชีวิตินฺทริยํ

แปลว่า อินทริย์คือชีวิต

๗. ตณฺหาวทุตฺถกึ

แปลว่า นายช่างคือตัณหา

๘. เตโชชาติ

แปลว่า ชาติคือไฟ

๙. นิพฺพานสุขํ

แปลว่า สุขคือพระนิพพาน

๑๐. อิทฺธิปาณฺฑิตริยํ

แปลว่า ปาณฺฑิตริย์คือฤทธิ

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๒.๖ อวธานนพพท กัมมธารยสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์อวธานนพพท กัมมธารยสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง สทธานน

วิเคราะห์ว่า _____ สทธา เอว ฐนั = สทธานน

๑. คนุถฐร

วิเคราะห์ว่า _____ คนุถ เอว ฐร = คนุถฐร

๒. นตุถกมม

วิเคราะห์ว่า _____ นตุถ เอว กมม = นตุถกมม

๓. อุนุหการโร

วิเคราะห์ว่า _____ อุนุโห เอว อการโร = อุนุหการโร

๔. ปทเจตย

วิเคราะห์ว่า _____ ปท เอว เจตย = ปทเจตย

๕. กวพุงการหาโร

วิเคราะห์ว่า _____ กวพุงการโร เอว อหาโร = กวพุงการหาโร

๖. ชาติเจตย

วิเคราะห์ว่า _____ ชาติ เอว เจตย = ชาติเจตย

๗. กิลสมาร

วิเคราะห์ว่า _____ กิลโส เอว มาร = กิลสมาร

๘. นพพานสุข

วิเคราะห์ว่า _____ นพพาน เอว สุข = นพพานสุข

๙. อุปาสกปริสา

วิเคราะห์ว่า _____ อุปาสโก เอว ปริสา = อุปาสกปริสา

๑๐. อุปาสกมม

วิเคราะห์ว่า _____ อุปาสถ เอว กมม = อุปาสกมม

เฉลย ศูนย์สำรอง ชุดที่ ๒ กัมมธารยสมาส

คำสั่ง ให้นำอักษรทางซ้ายมือมาใส่ในช่องว่างหน้าข้อความขวามือให้ตรงกับความหมาย

<u>ช</u> ๑. สารีปุตตตเถโร	ก. มนุษย์ผู้ขัดสน
<u>ญ</u> ๒. ทมมวิเสโส	ข. บุรุษผู้อาชาไนย
<u>ฐ</u> ๓. ปุริสุตตโม	ค. บุรุษผู้เปล่า
<u>ก</u> ๔. มนุสฺสทลิตุโท	ง. พระพุทธเจ้าเพียงดั่งสีหะ
<u>ณ</u> ๕. อสฺสาชานะโย	จ. ความสำคัญว่าป่าช้า
<u>ฎ</u> ๖. ปาปปุคฺคโล	ฉ. ม้าตัวสูงสุด
<u>ค</u> ๗. โมฆปุริโส	ช. พระสารีบุตรผู้เถระ
<u>ณ</u> ๘. โปธิสฺสโต	ซ. มานะว่าเป็นบัณฑิต
<u>ค</u> ๙. มหุลลกิตฺติโย	ฌ. ม้าตัวอาชาไนย
<u>ท</u> ๑๐. ปาวจัน	ญ. ธรรมเนียมพิเศษ
<u>น</u> ๑๑. หยฺยตฺตโม	ฎ. ความสำคัญว่าไม่เที่ยง
<u>บ</u> ๑๒. ปุริสาชณฺโณ	ฏ. บุคคลผู้ลามก
<u>ท</u> ๑๓. สุรสีโห	ฐ. บุรุษผู้สูงสุด
<u>ถ</u> ๑๔. ปุตฺตตีเนโห	ฑ. คำเป็นประธาน
<u>ง</u> ๑๕. พุทฺธสีโห	ฒ. วาทะว่าคนถ้อย
<u>จ</u> ๑๖. สฺสชานสณฺญา	ณ. สัตว์ผู้ควรตรัสรู้
<u>ฎ</u> ๑๗. อนิจฺจสณฺญา	ค. หญิงผู้แก่ ท.
<u>ช</u> ๑๘. ปณฺฑิตมาโน	ด. อากาโรเพียงดั่งมณฑป
<u>ฌ</u> ๑๙. วสฺสลิวาโท	ถ. ความรักเพียงดั่งบุตร
<u>ต</u> ๒๐. มนุชฺชปากาโร	ท. ผู้กล้าเพียงดั่งสีหะ
	ธ. ช้างตัวประเสริฐ

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๓.๑

สมาหาร ทิคุสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง ทิโลกัม

แปลว่า _____ โลก ๓

๑. เอกทิวส์

แปลว่า _____ วัน ๑

๒. ทูวิหัม

แปลว่า _____ วัน ๒

๓. ทิรัตนัม

แปลว่า _____ รัตนะ ๓

๔. จตุสจจัม

แปลว่า _____ สัจจะ ๔

๕. ปลยจกามคุณัม

แปลว่า _____ กามคุณ ๕

๖. ฉพินทุริยัม

แปลว่า _____ อินทรีย์ ๖

๗. สตุตาทัม

แปลว่า _____ วัน ๗

๘. อฏฐังคัม

แปลว่า _____ องค์ ๘

๙. นวทวารัม

แปลว่า _____ ทวาร ๙

๑๐. ทสพลัม

แปลว่า _____ กำลัง ๑๐

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๓.๑

สมาหาร ทิคุสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์สมาหารทิคุสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง **ติโลก**

วิเคราะห์ว่า **ตโย โลก** = **ติโลก**

๑. **จตุมหาภูต**

วิเคราะห์ว่า **จตุตาริ มหาภูตานิ** = **จตุมหาภูต**

๒. **อสีติหตุถ**

วิเคราะห์ว่า **อสีติ หตุถา** = **อสีติหตุถ**

๓. **ติคาวุต**

วิเคราะห์ว่า **ติณิ คาวุตานิ** = **ติคาวุต**

๔. **จตุจุก**

วิเคราะห์ว่า **จตุตาริ จุกกานิ** = **จตุจุก**

๕. **ปลยจินทุริย**

วิเคราะห์ว่า **ปลยจ อินทุரியานิ** = **ปลยจินทุริย**

๖. **นพพณณ**

วิเคราะห์ว่า **น พณณานิ** = **นพพณณานิ**

๗. **ปลยจกฤษณ**

วิเคราะห์ว่า **ปลยจ กฤษณานิ** = **ปลยจกฤษณ**

๘. **ปลยจสีถ**

วิเคราะห์ว่า **ปลยจ สีถานิ** = **ปลยจสีถ**

๙. **ติปิฏก**

วิเคราะห์ว่า **ติณิ ปิฏกานิ** = **ติปิฏก**

๑๐. **อสีตยานุพยุชน**

วิเคราะห์ว่า **อสีติ อนุพยุชนานิ** = **อสีตยานุพยุชน**

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๓.๒

อสมหาร ทิคุสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง **ปลนจพลანი**

แปลว่า _____ กำลัง ๕ ท.

๑. **อสีติมहासवका**

แปลว่า _____ พระสาวกผู้ใหญ่ ๘๐ ท.

๒. **ตโยचना**

แปลว่า _____ ชน ๓ ท.

๓. **ทวตुतीसवकरा**

แปลว่า _____ อการ ๓๒ ท.

๔. **อญฺจปริกขารา**

แปลว่า _____ บริหาร ๘ ท.

๕. **ฉพพณฺณานิ**

แปลว่า _____ วรรณะ ๖ ท.

๖. **ปลนจिनุทूरियानि**

แปลว่า _____ อินทรีย์ ๕ ท.

๗. **เตตुतीसचना**

แปลว่า _____ ชน ๓๓ ท.

๘. **ทวตुतीससुณिसाय**

แปลว่า _____ หึงสะเกี่ ๓๒ ท.

๙. **ตโยปพพชิตา**

แปลว่า _____ บรรพชิต ๓ ท.

๑๐. **เอกสตราชาโน**

แปลว่า _____ พระราชา ๑๐๑ ท.

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๓.๒

อสมาหาร ทิคุสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์อสมาหารทิคุสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง จตุททิสา

วิเคราะห์ว่า จตสโต ทิสา = จตุททิสา

๑. จตุปปริสา

วิเคราะห์ว่า จตสโต ปริสา = จตุปปริสา

๒. นพภิญญาโย

วิเคราะห์ว่า น อภิญญาโย = นพภิญญาโย

๓. ปลงจกขนธา

วิเคราะห์ว่า ปลง ขนธา = ปลงจกขนธา

๔. เตตตีสขนา

วิเคราะห์ว่า เตตตีส ขนา = เตตตีสขนา

๕. ปลงจินทรียานิ

วิเคราะห์ว่า ปลง อินทรียานิ = ปลงจินทรียานิ

๖. อสีติมหาเถรา

วิเคราะห์ว่า อสีติ มหาเถรา = อสีติมหาเถรา

๗. ทวตตีสาการา

วิเคราะห์ว่า ทวตตีส อาการา = ทวตตีสาการา

๘. ปลณาสโยชนานิ

วิเคราะห์ว่า ปลณาส โยชนานิ = ปลณาสโยชนานิ

๙. อฏฐสมาปตติโย

วิเคราะห์ว่า อฏฐ สมาปตติโย = อฏฐสมาปตติโย

๑๐. ปลงสิกขาปทานิ

วิเคราะห์ว่า ปลง สิกขาปทานิ = ปลงสิกขาปทานิ

เฉลย ศูนย์สำรอง

ชุดที่ ๓ ทิคุสมาส

๑. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นสมาหารทิคุสมาส และใส่เครื่องหมาย
× หน้าข้อที่ไม่ใช่สมาหารทิคุสมาส

☒ ๑. สตุตาทิ	☐ ๖. ปฐมชฎานิ
☐ ๒. ทวิกษตตุ	☐ ๗. ทตติชฎานิ
☐ ๓. ติกษตตุ	☒ ๘. จตุมหากุติ
☒ ๔. ทวตติสาการิ	☒ ๙. อสีติหตถิ
☒ ๕. เอกาทิ	☒ ๑๐. ปณจินทุริยิ

๒. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นอสมาหารทิคุสมาส และใส่
เครื่องหมาย × หน้าข้อที่ไม่ใช่สมาหารทิคุสมาส

☐ ๑. ทวิกษตตุ	☐ ๖. อเนกสตานิ
☐ ๒. ติกษตตุ	☒ ๗. เอกชมโม
☒ ๓. เอกปุกคโล	☐ ๘. อเนกสทสุตานิ
☒ ๔. ตโยชนา	☒ ๙. อสีติมหาเถรา
☐ ๕. ปฐมชฎานานิ	☐ ๑๐. ตตติชฎานานิ

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๔.๑

ทศิยาตป์ปริสสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง คามคโต

แปลว่า _____ ผู้ถึงแล้วซึ่งสุข

๑. **ธมฺมยาโค**

แปลว่า _____ การบูชาซึ่งธรรม

๒. **ฌรราวาโส**

แปลว่า _____ การอยู่ครองซึ่งเรือน

๓. **ธมฺมเทศนา**

แปลว่า _____ การแสดงซึ่งธรรม

๔. **ธมฺมาภิสมโย**

แปลว่า _____ การตรัสรู้ซึ่งธรรม

๕. **วิเสสาธิคโม**

แปลว่า _____ การบรรลुซึ่งธรรมวิเศษ

๖. **ปญฺญาปฎิลาโภ**

แปลว่า _____ การได้เฉพาะซึ่งปัญญา

๗. **พุทฺธานุสฺสติ**

แปลว่า _____ การตามระลึกถึงซึ่งพระพุทธรเจ้า

๘. **อรหตฺตปฺปตฺโต**

แปลว่า _____ ผู้บรรลุซึ่งพระอรหัต

๙. **ทฺศคฺโต**

แปลว่า _____ ผู้ถึงแล้วซึ่งยาก

๑๐. **อินฺทฺริยคฺคฺติ**

แปลว่า _____ การคุ้มครองซึ่งอินทรีย์

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๔.๑

ทศยัตปปรยสมาส

คำชี้แจง ให่วยเคราะห้ทศยัตปปรยสมาสตอไปนั

ตัวอย่าง สขบปตโต (ปรัส)

วยเคราะห้ว่า สขบ ปตโต = สขบปตโต (ปรัส)

๑. วุทฒยปตตทา (กฤษตทา)

วยเคราะห้ว่า วุทฒย ปตตทา = วุทฒยปตตทา (กฤษตทา)

๒. นยททปคตทา (อตุถย)

วยเคราะห้ว่า นยทท อปคตทา = นยททปคตทา (อตุถย)

๓. วยปตโต (เสฏฐยปตโต)

วยเคราะห้ว่า วย ปตโต = วยปตโต (เสฏฐยปตโต)

๔. ทอมนสสขบปตโต (ราชา)

วยเคราะห้ว่า ทอมนสสขบ ปตโต = ทอมนสสขบปตโต

๕. โวยาททายโก (อาจรย)

วยเคราะห้ว่า โวยาทท ทายโก = โวยาททายโก (อาจรย)

๖. ปารคโต (ภยข)

วยเคราะห้ว่า ปาร คโต = ปารคโต (ภยข)

๗. วยปการปตโต (มณสส)

วยเคราะห้ว่า วยปการ ปตโต = วยปการปตโต (มณสส)

๘. สขบปตโต (เสฏฐย)

วยเคราะห้ว่า สขบ ปตโต = สขบปตโต (เสฏฐย)

๙. ทคคโต (ปรัส)

วยเคราะห้ว่า ทคค คโต = ทคคโต (ปรัส)

๑๐. สตทาปนโน (เอว)

วยเคราะห้ว่า สตต อापนโน = สตทาปนโน (เอว)

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๔.๒

ศตยัตปปริสสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง อสิกลโห

แปลว่า _____ ความทะเลาะเพราะดาบ

๑. ภตตกิจจัม

แปลว่า _____ กิจด้วยภัต

๒. ปเวณิรชชัม

แปลว่า _____ ความเป็นพระราชตามประเพณี

๓. ปกตีกถา

แปลว่า _____ วาจาเป็นเครื่องกล่าวตามปกติ

๔. ปุตุตโสโก

แปลว่า _____ ความเศร้าโศกเพราะบุตร

๕. กายกมมัม

แปลว่า _____ กรรมอันบุคคลทำด้วยกาย

๖. โภคสมุปทา

แปลว่า _____ ความถึงพร้อมด้วยโภคะ

๗. กายทณฺโฑ

แปลว่า _____ อาชญาโดยกาย

๘. ปริวารสมุปทา

แปลว่า _____ ความถึงพร้อมด้วยบริวาร

๙. กายทวจฺริตัม

แปลว่า _____ การทวจริตด้วยกาย

๑๐. มโนกมมัม

แปลว่า _____ กรรมอันบุคคลทำด้วยใจ

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๔.๒

ตัดยัตปปริสสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ตัดยัตปปริสสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง **อสิกลโห**

วิเคราะห์ว่า _____ อสิณา กลโห = อสิกลโห _____

๑. **ปาณสมา (ปุตตทारा)**

วิเคราะห์ว่า _____ ปาณน สมา = ปาณสมา (ปุตตทारा) _____

๒. **อนุப்புพิกถา**

วิเคราะห์ว่า _____ อนุப்புพเพน ถา = อนุப்புพิกถา _____

๓. **อมนุสสปริคคหิตา (อฏฐวี)**

วิเคราะห์ว่า _____ อมนุสเสหิ ปริคคหิตา = อมนุสสปริคคหิตา (อฏฐวี) _____

๔. **สทฐาสมปนุโน (อุปาสโก)**

วิเคราะห์ว่า _____ สทฐาย สมปนุโน = สทฐาสมปนุโน (อุปาสโก) _____

๕. **สุคตปปเวทิต (ธมฺโม)**

วิเคราะห์ว่า _____ สุคเตน ปเวทิต = สุคตปปเวทิต (ธมฺโม) _____

๖. **ญาตีสํสคโค**

วิเคราะห์ว่า _____ ญาตีหิ สํสคโค = ญาตีสํสคโค _____

๗. **อุปนิสฺสยสมปนุโน (เสฏฐี)**

วิเคราะห์ว่า _____ อุปนิสฺสเยน สมปนุโน = อุปนิสฺสยสมปนุโน (เสฏฐี) _____

๘. **อาลสิยาภิกฺกโต (มฺนุสฺโส)**

วิเคราะห์ว่า _____ อาลสิเยน อภิกฺกโต = อาลสิยาภิกฺกโต (มฺนุสฺโส) _____

๙. **อมนุสฺสปทฺทโต (มคฺโค)**

วิเคราะห์ว่า _____ อมนุสฺเสหิ อุปทฺทโต = อมนุสฺสปทฺทโต (มคฺโค) _____

๑๐. **อสฺสปุณฺณา (เนตฺตา)**

วิเคราะห์ว่า _____ อสฺสุหิ ปุณฺณา = อสฺสปุณฺณา (เนตฺตา) _____

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๔.๓

จุดตัดัฒปฐรฐมฐ

คำชี้แจง ให้เปลบทสมฐตอไปนี้

ตัวอย่าง กฐนทฐสั

เปลลว่า _____ ฝ้เพื่อกฐน _____

๑. นครฐภฐมฐฐ (ยภฐฐนฐ)

เปลลว่า _____ (นฐนยัภฐนฐ) มฐน้ฐน้ฐน้ฐน้ตอพระนฐน

๒. อฐนทฐกทฐน

เปลลว่า _____ ทฐนเพื่อภฐฐนฝ้ฐฐน

๓. โฐวฐทภฐม (เถฐ)

เปลลว่า _____ (พระเถฐ) ฝ้ฐนตอโฐวฐ

๔. ยฐโยโย

เปลลว่า _____ ฝ้ฐนเพื่อฐน

๕. อฐฐฐนยวตต

เปลลว่า _____ ฐนเพื่อพระฐนย

๖. ทภฐฐนโฐทก

เปลลว่า _____ น้เพื่อทภฐน

๗. สฐนทฐน

เปลลว่า _____ ทฐนเพื่อสฐน

๘. พฐนฐนฐน

เปลลว่า _____ ฐนโยฐนเกือฐนเก้ฐน

๙. ฐนยวตต

เปลลว่า _____ ฐนเพื่อพระฐนย

๑๐. คฐนเกสฐน

เปลลว่า _____ ยเพื่อคนย

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๔.๓

จุดตัดัปปริสสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์จุดตัดัปปริสสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง อาคนตุกทานั

วิเคราะห์ว่า อาคนตุกสส ทานั = อาคนตุกทานั

๑. อาจริยชนั

วิเคราะห์ว่า อาจริยสส ชนั = อาจริยชนั

๒. คิลานเกสขขั

วิเคราะห์ว่า คิลานสส เกสขขั = คิลานเกสขขั

๓. มตกภตตั

วิเคราะห์ว่า มตกสส ภตตั = มตกภตตั

๔. จิวรกมมั

วิเคราะห์ว่า จิวรสส กมมั = จิวรกมมั

๕. วิกุทายิกกณณิก

วิเคราะห์ว่า วิกุทายิกสส กณณิก = วิกุทายิกกณณิก

๖. เปตกัจจั

วิเคราะห์ว่า เปตสส กัจจั = เปตกัจจั

๗. อนาถปิณโฑ

วิเคราะห์ว่า อนาถานั ปิณโฑ = อนาถปิณโฑ

๘. อาจริยวตตั

วิเคราะห์ว่า อาจริยสส วตตั = อาจริยชนั

๙. คมิกวตตั

วิเคราะห์ว่า คมิกสส วตตั = คมิกวตตั

๑๐. จิวรสาณโโก

วิเคราะห์ว่า จิวรสส สาณโโก = จิวรสาณโโก

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๔.๔

ปัญจมีตंपุริสสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง โจรภย

แปลว่า _____ กัยแต่โจร _____

๑. อีสฺสรียภย

แปลว่า _____ กัยแต่ความเป็นใหญ่ _____

๒. ขตุตฺยปพฺพชิตา

แปลว่า _____ ผู้บวชแล้วแต่กษัตริย์ _____

๓. สีสฺตภย

แปลว่า _____ กัยแต่ความหนาว _____

๔. สติอวิปฺปวาโส

แปลว่า _____ ความไม่อยู่ปราศจากสติ _____

๕. ฌานสุขํ

แปลว่า _____ สุขอันเกิดแต่ฌาน _____

๖. ผลสุขํ

แปลว่า _____ สุขอันเกิดแต่ผล _____

๗. คนุชฺรหิตํ (บุปฺผํ)

แปลว่า _____ (ดอกไม้) อันเว้นจากกลิ่น _____

๘. สฺมาปตฺติวุฑฺฒจิโต (เถโร)

แปลว่า _____ (พระเถระ) ผู้ออกแล้วจากสมาบัติ _____

๙. มาตุคามรหิตํ (จานํ)

แปลว่า _____ (ที่) อันเว้นแล้วจากมาตุคาม _____

๑๐. ปิณฺฑปาตปฏิกฺกนฺโต (ภิกฺขุ)

แปลว่า _____ (ภิกษุ) ผู้ก้าวกลับแล้วจากบิณฑบาต _____

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๔.๕

ฉันทลักษณ์ปรีติสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง ราชปุตฺโต

แปลว่า _____ บุตรของพระราชา _____

๑. เทวทณฺโท

แปลว่า _____ อาชญาแห่งเทพ _____

๒. หทยมฺถิ

แปลว่า _____ เนื้อแห่งหัวใจ _____

๓. พุทฺธสฺสณฺ

แปลว่า _____ คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า _____

๔. กมฺมกฺกฺขานํ

แปลว่า _____ ที่ตั้งแห่งการงาน _____

๕. สมณชฺรมโ

แปลว่า _____ ธรรมของสมณะ _____

๖. ยญฺญฺลิโกญฺ

แปลว่า _____ ปลายแห่งไม้เท้า _____

๗. คีตสทฺโท

แปลว่า _____ เสียงแห่งเพลงขับ _____

๘. สิลวิปตฺติ

แปลว่า _____ ความวิบัติแห่งศีล _____

๙. สิลเตโ

แปลว่า _____ เศษแห่งศีล _____

๑๐. กมฺมวิปาโก

แปลว่า _____ ผลแห่งกรรม _____

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๔.๕

นัฏฐิตัปปุริสสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์นัฏฐิตัปปุริสสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง ราชปุตุโต

วิเคราะห์ว่า _____ รณโย ปุตุโต = ราชปุตุโต

๑. สตุตฺตสสนั

วิเคราะห์ว่า _____ สตุตฺต สสสนั = สตุตฺตสสนั

๒. อิตฺถีสทฺโท

วิเคราะห์ว่า _____ อิตฺถียา สทฺโท = อิตฺถีสทฺโท

๓. เทวทณฺโฑ

วิเคราะห์ว่า _____ เทวานัน ทณฺโฑ = เทวทณฺโฑ

๔. จิตฺตปฺปสสาทฺโ

วิเคราะห์ว่า _____ จิตฺตสส ปสสาทฺโ = จิตฺตปฺปสสาทฺโ

๕. ราชาณา

วิเคราะห์ว่า _____ รณโย ณา = ราชาณา

๖. พุทฺธวิสโย

วิเคราะห์ว่า _____ พุทฺธสส วิสโย = พุทฺธวิสโย

๗. พุทฺธลีสฺสพฺโ

วิเคราะห์ว่า _____ พุทฺธสส ลีสฺสพฺโ = พุทฺธลีสฺสพฺโ

๘. พุทฺธลีสฺสลา

วิเคราะห์ว่า _____ พุทฺธสส ลีสฺสลา = พุทฺธลีสฺสลา

๙. มโนปฺปสสาทฺโ

วิเคราะห์ว่า _____ มนโส ปฺปสสาทฺโ = มโนปฺปสสาทฺโ

๑๐. มตฺตคิกายปฺปนฺโ

วิเคราะห์ว่า _____ มตฺตคิกาย ปฺปนฺโ = มตฺตคิกายปฺปนฺโ

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๔.๖

ลัทธิเต๋า

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง รูปสนทนา

แปลว่า _____ ความสำคัญในรูป _____

๑. กุลธิดา

แปลว่า _____ ธิดาในตระกูล _____

๒. กุลบุตุโธ

แปลว่า _____ บุตรในตระกูล _____

๓. รชชสิริ

แปลว่า _____ สิริในความเป็นแห่งพระราชา _____

๔. อูทยานกีฬา

แปลว่า _____ การละเล่นในอุทยาน _____

๕. ปุพพพุทธา

แปลว่า _____ พระพุทธเจ้าในก่อน ท. _____

๖. ตถาคตการโว

แปลว่า _____ ความเคารพในพระตถาคตเจ้า _____

๗. อาหารตณฺหา

แปลว่า _____ ความอยากในอาหาร _____

๘. คามกิจจํ

แปลว่า _____ กิจในบ้าน _____

๙. กุจฺฉิทาโห

แปลว่า _____ ความเร่าร้อนในท้อง _____

๑๐. ชมฺมสํเวโค

แปลว่า _____ ความสังเวชในธรรม _____

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๔.๖

สัทตมีตป์ปริสสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์สัทตมีตป์ปริสสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง รูปสณฺหา

วิเคราะห์ว่า รูปเ สณฺหา = รูปสณฺหา

๑. อกฺขิโรโค

วิเคราะห์ว่า อกฺขิมฺหิ โโรโค = อกฺขิโรโค

๒. ปุพฺพสฺนิเนโห

วิเคราะห์ว่า ปุพฺเพ สฺนิเนโห = ปุพฺพสฺนิเนโห

๓. ปาทปริจาริกา

วิเคราะห์ว่า ปาเทสุ ปริจาริกา = ปาทปริจาริกา

๔. มคฺคปฺปฏิปนฺนา

วิเคราะห์ว่า มคฺเค ปฺฏิปนฺนา = มคฺคปฺปฏิปนฺนา

๕. ปุริสโลลา (อิตฺถิ)

วิเคราะห์ว่า ปุริเสสุ โลลา = ปุริสโลลา (อิตฺถิ)

๖. ปุตฺตสฺนิเนโห

วิเคราะห์ว่า ปุตฺเตสุ สฺนิเนโห = ปุตฺตสฺนิเนโห

๗. ชมฺมปีติ

วิเคราะห์ว่า ชมฺเม ปีติ = ชมฺมปีติ

๘. หตฺถสาร์ (ชนฺ)

วิเคราะห์ว่า หตฺถเสสุ สาร์ = หตฺถสาร์ (ชนฺ)

๙. มนสิกาโร

วิเคราะห์ว่า มนสิ กาโร = มนสิกาโร

๑๐. พุทฺธการโว

วิเคราะห์ว่า พุทฺธ การโว = พุทฺธการโว

เฉลย ศูนย์สำรอง ชุดที่ ๔ ตั้ปปริสสมาส

คำสั่ง ให้เติมรูปวิเคราะห์ต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

๑.	<u>โทมนสุสั ปตุโต</u>	= โทมนสุสปตุโต (เถโร)
๒.	<u>ปเวณิชา รชชั</u>	= ปเวณิรชชั
๓.	<u>มนสิ กมมั</u>	= มโนกम्मั
๔.	<u>ทกขินาย อุกกั</u>	= ทกขิโณทกั
๕.	<u>ยาจสุส โยโค</u>	= ยาจโยโค
๖.	<u>อิตถิยา สทุโท</u>	= อิตถีสทุโท
๗.	<u>อาหาระ ตณหา</u>	= อาหารตณหา
๘.	<u>วิวาทั อาปนนา</u>	= วิวาทาปนนา (ภิกขุ)
๙.	<u>อนาถานั ปินุโฑ</u>	= อนาถปินุโฑ
๑๐.	<u>สตिया อวิปวาโส</u>	= สติวิปวาโส
๑๑.	<u>ขตติยมหา ปพพชิตา</u>	= ขตติยปพพชิตา
๑๒.	<u>กายะ ทณุโฑ</u>	= กายทณุโฑ
๑๓.	<u>อาหารั อุปจเจโท</u>	= อาหารอุปจเจโท
๑๔.	<u>เทวานันุ ทณุโฑ</u>	= เทวาทณุโฑ
๑๕.	<u>กम्मสุส วิปาโก</u>	= กम्मวิปาโก
๑๖.	<u>คพุกั ปริหาโร</u>	= คพุกปริหาโร
๑๗.	<u>กุกุณิยั ทาโห</u>	= กุกุณิทาโห
๑๘.	<u>มนสิ กาโร</u>	= มนสิกาโร
๑๙.	<u>จิวรสุส สากุโก</u>	= จิวรสากุโก
๒๐.	<u>ณาดิสิ สัศคโค</u>	= ณาดิสัศคโค

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๕.๑

สมาหาร ทวันทวสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง สมถวิปัสสนา

แปลว่า _____ สมถะและวิปัสสนา

๑. หิโรตตปปี

แปลว่า _____ หิริและโอตตปปะ

๒. สุปพยุถน

แปลว่า _____ แกงและกัปป

๓. ขนฺติโสรัจฺจ

แปลว่า _____ ขันติและโสรัจจะ

๔. มงฺคลามงฺคล

แปลว่า _____ มงคละและอมงคละ

๕. มกฺคผล

แปลว่า _____ มรรคและผล

๖. ขาทนียโกชนีย

แปลว่า _____ ของอันบุคคลพึงเคี้ยวและของอันบุคคลพึงบริโภคร

๗. หิริญญสุวณฺณ

แปลว่า _____ เงินและทอง

๘. ความเขตต์

แปลว่า _____ บ้านและนา

๙. วยสมปตฺติปปเทส

แปลว่า _____ วยและสมบัติและประเทศ

๑๐. สงฺฆาฎิปตฺตจิวรี

แปลว่า _____ สังฆาฎิและบาตรและจิวรี

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๕.๑

สมาหาร ทวันทวสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์สมาหาร ทวันทวสมาส ต่อไปนี้

ตัวอย่าง สมถวิปัสสน

วิเคราะห์ว่า สมถ วิปัสสนา จ = สมถวิปัสสน

๑. วตตปฏิวัตต์

วิเคราะห์ว่า วตตตจ ปฏิวัตตจ = วตตปฏิวัตต์

๒. ยาคุกตต์

วิเคราะห์ว่า ยาค จ กตตจ = ยาคุกตต์

๓. สกุการสมมาน

วิเคราะห์ว่า สกุกาโร จ สมมาโน จ = สกุการสมมาน

๔. ชนุชชาตอายุตน์

วิเคราะห์ว่า ชนุโช จ ชาต จ อายุตตจ = ชนุชชาตอายุตน์

๕. ปุตตทาร์

วิเคราะห์ว่า ปุตโต จ ทาโร จ = ปุตตทาร์

๖. มญจติมญจ

วิเคราะห์ว่า มญจจ อติมญจจ = มญจติมญจ

๗. สปปิมฐผาณิต

วิเคราะห์ว่า สปปิ จ มฐ จ ผาณิตจ = สปปิมฐผาณิต

๘. มุตตกรีส

วิเคราะห์ว่า มุตตจ กรีสจ = มุตตกรีส

๙. นิวาสนปารุปน

วิเคราะห์ว่า นิวาสนจ ปารุปนจ = นิวาสนปารุปน

๑๐. สงฆาฎิปตตจิวรี

วิเคราะห์ว่า สงฆาฎิ จ ปตโต จ จิวรจ = สงฆาฎิปตตจิวรี

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๕.๒

อสมหาร ทวันทสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง จนุทิมสุรียา

แปลว่า _____ พระจันทร์และพระอาทิตย์ ท.

๑. ทหรสามเณรา

แปลว่า _____ ภิกษุหนุ่มและสามเณร ท.

๒. สีสมาธิปญญา

แปลว่า _____ ศิลและสมาธิและปัญญา ท.

๓. มาตาปีโตร

แปลว่า _____ มารดาและบิดา ท.

๔. คามนิคมชนปทราชธานีโย

แปลว่า _____ บ้านและนิคมและชนบทและราชธานี ท.

๕. ปุตตทารา

แปลว่า _____ บุตรและทาระ ท.

๖. ปุตตธีโตร

แปลว่า _____ บุตรและธิดา ท.

๗. ญาตีสุหชชา

แปลว่า _____ ญาติและสหายผู้ใจดี ท.

๘. ฌานาภิญญาโย

แปลว่า _____ ฌานและอภิญญา ท.

๙. จตุปปาโต

แปลว่า _____ การเคลื่อนและการอุปัติ

๑๐. รตุนทิว

แปลว่า _____ กลางคืนและกลางวัน

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๕.๒

อสมการ วันทวสมาส

คำชี้แจง จงเติมรูปวิเคราะห์ต่อไปนี้อย่างเข้าใจความสมบูรณ์

ตัวอย่าง สารีปุตโตโมคคฺคฺลาโน

วิเคราะห์ว่า สารีปุตโต จ โมคคฺคฺลาโน จ = สารีปุตโตโมคคฺคฺลา

๑. สรณสึลปพพชชา

วิเคราะห์ว่า สรณญจ สึลญจ ปพพชชา = สรณสึลปพพชชา

๒. ปพพชชูปสมปทา

วิเคราะห์ว่า ปพพชชา จ อุปสมปทา จ = ปพพชชูปสมปทา

๓. อัจริยูปชฌายา

วิเคราะห์ว่า อัจริโย จ อุปชฌายโย จ = อัจริยูปชฌายา

๔. ลภสกุการา

วิเคราะห์ว่า ลาโภ จ สกุกาโร จ = ลภสกุการา

๕. สมถวิปัสสนา

วิเคราะห์ว่า สมโถ จ วิปัสสนา จ = สมถวิปัสสนา

๖. ทาสกมฺมกรา

วิเคราะห์ว่า ทาสา จ กมฺมกรา จ = ทาสกมฺมกรา

๗. ชราพฺยาธิมรณานิ

วิเคราะห์ว่า ชรา จ พฺยาธิ จ มรณญจ = ชราพฺยาธิมรณานิ

๘. สตุสตุสตุสุรา

วิเคราะห์ว่า สตุสตุ จ สตุสุรา จ = สตุสตุสตุสุรา

๙. เทวมนุสฺสา

วิเคราะห์ว่า เทวา จ มนุสฺสา จ = เทวมนุสฺสา

๑๐. ลภสกุกาโร

วิเคราะห์ว่า ลาโภ จ สกุกาโร จ = ลภสกุกาโร

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๖.๑
อุปสรรคบุพพก อพยยัภาวสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง นิทุทรถ์

แปลว่า _____ ความไม่มีแห่งความกระวนกระวาย _____

๑. นิสุตัสย

แปลว่า _____ ความไม่มีแห่งความสงสัย _____

๒. นิพุภย

แปลว่า _____ ความไม่มีแห่งภัย _____

๓. อนุตัจจจรี

แปลว่า _____ ตามปี _____

๔. ปฎิวาต

แปลว่า _____ ทวนลม _____

๕. อนุวาต

แปลว่า _____ ตามลม _____

๖. อูปนคร

แปลว่า _____ โกลัพระนคร _____

๗. นิทุทรถ์

แปลว่า _____ ความไม่มีแห่งความกระวนกระวาย _____

๘. อนุชมม

แปลว่า _____ ตามธรรม _____

๙. นินทราย

แปลว่า _____ ความไม่มีแห่งอันตราย _____

๑๐. ปฎิมคค

แปลว่า _____ ทวนทาง _____

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๖.๑

อุปสรรคพหุ อพยยิภาวสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์อุปสรรคพหุ อพยยิภาวสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง นิททรถ์

วิเคราะห์ว่า _____ ทรถส อภาโว = นิททรถ์

๑. นิสุสตัย

วิเคราะห์ว่า _____ สตัยส อภาโว = นิสุสตัย

๒. นิพภยั

วิเคราะห์ว่า _____ ภยส อภาโว = นิพภยั

๓. นิรนุตรายั

วิเคราะห์ว่า _____ อนุตรายส อภาโว = นิรนุตรายั

๔. อนุมคคั

วิเคราะห์ว่า _____ มคคั อนุวตตตีติ = อนุมคคั

๕. อนุสัวจจรรุ

วิเคราะห์ว่า _____ สัวจจรรุ อนุวตตตีติ = อนุสัวจจรรุ

๖. อนุปทั

วิเคราะห์ว่า _____ ปเท อนุวตตตีติ = อนุปทั

๗. อุปคามั

วิเคราะห์ว่า _____ คามส สมิปปั = อุปคามั

๘. อุปวนั

วิเคราะห์ว่า _____ วนส สมิปปั = อุปวนั

๙. ปจจตตั

วิเคราะห์ว่า _____ อดตทานั ปฏิวตตตีติ = ปจจตตั

๑๐. ปฏิมคคั

วิเคราะห์ว่า _____ มคคั ปฏิวตตตีติ = ปฏิมคคั

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๖.๒
นิปตปุปพก อพยยิภาวสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง ตีโรปพุตต

แปลว่า _____ ภายนอกแห่งภูเขา

๑. ปจฺฉาภตฺต

แปลว่า _____ ภายหลังแห่งภัตตร

๒. อนฺุโตเคห

แปลว่า _____ ภายในแห่งเรือน

๓. ยถาสุข

แปลว่า _____ ตามความสบาย

๔. อนฺุตรามคฺค

แปลว่า _____ ระหว่างแห่งหนทาง

๕. พหิเคห

แปลว่า _____ ภายนอกแห่งเรือน

๖. เภฏฐาปีจ

แปลว่า _____ ภายใต้แห่งตั้ง

๗. อุปริตล

แปลว่า _____ เบื้องบนแห่งพื้น

๘. ยาวตติย

แปลว่า _____ เพียงไรแต่ครั้งที่สาม

๙. ปจฺฉาเคห

แปลว่า _____ ภายหลังแห่งเรือน

๑๐. อนฺุโตนิเวสน

แปลว่า _____ ภายในแห่งนิเวสน

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๖.๒

นิปตปุปก อพยยัภาวสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์นิปตปุปก อพยยัภาวสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง ยถาทุตม์

วิเคราะห์ว่า วุฑฒานัม ปฏิปาณิ = ยถาทุตม์

๑. ยาวทตถัม

วิเคราะห์ว่า อตถสฺส ยตฺตโก ปริจฺเจโท = ยาวทตถัม

๒. ยถาชฺฌาสยัม

วิเคราะห์ว่า อชฺฌาสยสฺส ปฏิปาณิ = ยถาชฺฌาสยัม

๓. ยถาพลัม

วิเคราะห์ว่า พลสฺส ปฏิปาณิ = ยถาพลัม

๔. ยถากมฺมัม

วิเคราะห์ว่า กมฺมสฺส ปฏิปาณิ = ยถากมฺมัม

๕. เหนฺจามณฺจัม

วิเคราะห์ว่า มณฺจสฺส เหนฺจา = เหนฺจามณฺจัม

๖. เหนฺจาปาสาทัม

วิเคราะห์ว่า ปาสาทสฺส เหนฺจา = เหนฺจาปาสาทัม

๗. อฺปริตถัม

วิเคราะห์ว่า ตลสฺส อฺปฺริ = อฺปริตถัม

๘. อฺปฺริปาสาทัม

วิเคราะห์ว่า ปาสาทสฺส อฺปฺริ = อฺปฺริปาสาทัม

๙. อนฺโตวิหารัม

วิเคราะห์ว่า วิหารสฺส อนฺโต = อนฺโตวิหารัม

๑๐. อนฺโตนครัม

วิเคราะห์ว่า นครสฺส อนฺโต = อนฺโตนครัม

เฉลย ศูนย์สำรอง

ชุดที่ ๖ อพยยิภาวสมาส

๑. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นอุปสรรคบุพพก อพยยิภาวสมาส และ
ใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่ อุปสรรคบุพพก อพยยิภาวสมาส

<u>✗</u> ๑. นิพโย	<u>✗</u> ๖. วิโสโก
<u>✓</u> ๒. ปจจตุต	<u>✗</u> ๗. นิทฺทรโ
<u>✓</u> ๓. ปฎิวาต	<u>✓</u> ๘. อุปนกร
<u>✗</u> ๔. นินรนฺตราโย	<u>✗</u> ๙. นิสฺสโต
<u>✓</u> ๕. นิสฺสโต	<u>✗</u> ๑๐. อมฺนุสฺโส

๒. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นนิปตบุพพก อพยยิภาวสมาส และใส่
เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่ นิปตบุพพก อพยยิภาวสมาส

<u>✗</u> ๑. ปตฺตจิวโร	<u>✓</u> ๖. ยาวชีโว
<u>✓</u> ๒. อนฺตฺรภตฺต	<u>✗</u> ๗. นิสฺสโร
<u>✗</u> ๓. สํสาร์ทุกฺโข	<u>✗</u> ๘. นิพฺพิเสวนํ
<u>✗</u> ๔. ปฎิสฺนฺธโร	<u>✓</u> ๙. ยถาวุทฺตํ
<u>✓</u> ๕. ตโรปพฺพตํ	<u>✗</u> ๑๐. สมถวิปฺสฺสนํ

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๗.๑ ทศิยาตุลยาธิกรณพหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง อาคตสมโณ (อาราโม)

แปลว่า _____ (อาราม) มีสมณะมาแล้ว

๑. อติกกนุทวโย (อุปาสโก)

แปลว่า _____ (อุบาสก) มีวัยล่วงเลยแล้ว

๒. อภิกุทภโย (อุปาสโก)

แปลว่า _____ (อุบาสก) มีภัยครอบงำแล้ว

๓. สมฺปตฺตปพฺพชิตา (ศาลา)

แปลว่า _____ (ศาลา) มีบรรพชิตถึงพร้อมแล้ว

๔. คตปุริโส (คาโม)

แปลว่า _____ (บ้าน) มีบุรุษไปแล้ว

๕. ปรีวฺตฺตงฺโฆ (สตฺถา)

แปลว่า _____ (พระศาสดา) มีสงฆ์แวดล้อมแล้ว

๖. อภิกุทสิโต (มฺหุสฺสโต)

แปลว่า _____ (มนุษย์) มีความหนาวครอบงำแล้ว

๗. ปรีกฺขิตฺตปภากรํ (นคร)

แปลว่า _____ (นคร) มีกำแพงล้อมรอบแล้ว

๘. ปีพิทสิโต (มฺหุสฺสโต)

แปลว่า _____ (มนุษย์) มีความหนาวบีบคั้นแล้ว

๙. มทฺทิตโรโค (ปฺกคฺโค)

แปลว่า _____ (บุคคล) มีโรคย้ายแล้ว

๑๐. สมฺปตฺตปรีธา (ศาลา)

แปลว่า _____ (ศาลา) มีบริษัถึงพร้อมแล้ว

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๗.๑

ทศิยาตุลยาธิกรณพหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ทศิยาตุลยาธิกรณพหุพพิหิสมาส ต่อไปนี้

ตัวอย่าง สมปตตภิกขุ (อวาโส)

วิเคราะห์ว่า สมปตตา ภิกขุ ย โส = สมปตตภิกขุ(อวาโส)

๑. **ปริคคหิตรภขสา (โปภขรณิ)**

วิเคราะห์ว่า ปริคคหิตโร ภขโส ย สา = ปริคคหิตรภขสา (โปภขรณิ)

๒. **อนุปตตพุราหุมน (สาเกต)**

วิเคราะห์ว่า อนุปตตา พุราหุมนา ย ต = อนุปตตพุราหุมน (สาเกต)

๓. **อติตภโย (เถโร)**

วิเคราะห์ว่า อติต ภโย ย โส = อติตภโย

๔. **ตชชิตทณโท (มनुสโส)**

วิเคราะห์ว่า ตชชิตโต ทณโท ย โส = ตชชิตทณโท (มनुสโส)

๕. **อาคตตปสา (อคคิสาลา)**

วิเคราะห์ว่า อาคตา ตปสา ย สา = อาคตตปสา (อคคิสาลา)

๖. **สุนขปริวโต (ลุตทโก)**

วิเคราะห์ว่า สุนขา ปริวตา ย โส = สุนขปริวโต (ลุตทโก)

๗. **เทวคณปริวโต (สกุโก)**

วิเคราะห์ว่า เทวคณ โณ ปริวโต ย โส = เทวคณปริวโต (สกุโก)

๘. **คณหิตคคิ (สรีริ)**

วิเคราะห์ว่า คณหิตโต คคิ ย ต = คณหิตคคิ (สรีริ)

๙. **วินทฐนหารุ (สรีริ)**

วิเคราะห์ว่า วินทฐ นหารุ ย ต = วินทฐนหารุ (สรีริ)

๑๐. **ปฏิจจนนตจ (สรีริ)**

วิเคราะห์ว่า ปฏิจจนโน ตโจ ย ต = ปฏิจจนนตจ (สรีริ)

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๗.๒ ศตยาคุลาธิกรณพหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง ชิตินุทริโย (สมโณ)

แปลว่า _____ มีอินทรีย์อันชนะแล้ว

๑. วิสสุจฺจปรโลโก (บุคฺคโล)

แปลว่า _____ (บุคคล) มีปรโลกอันสละวิเศษแล้ว

๒. ลทฺฐปสมฺปโท (กฺลปฺตฺโต)

แปลว่า _____ (กฺลปฺตฺตฺโร) มีอุปสมบทอันได้แล้ว

๓. อธิคฺตวิเสโส (เถโร)

แปลว่า _____ (พระเถระ) มีธรรมวิเศษอันถึงทัพบแล้ว

๔. ปหิตฺตฺโต (ภิกฺขุ)

แปลว่า _____ (ภิกษุ) มีตนอันส่งไปแล้ว

๕. วิวญฺญวโร (อุปาโส)

แปลว่า _____ (อุบาสก) มีประตูอันเปิดแล้ว

๖. ปญฺญาทิตสฺสกาโร (เสฏฺฐิ)

แปลว่า _____ (เสรษฐี) มีสักการะอันเขตรระเตรียมแล้ว

๗. ลทฺฐปญฺจปาตา (เถรี)

แปลว่า _____ (พระเถรี) มีบิณฑบาตอันได้แล้ว

๘. อุกฺคหิตฺตฺตฺโต (สามเณโร)

แปลว่า _____ (สามเณร) มีวัตรอันเรียนเอาแล้ว

๙. อาทินฺนทณฺฑา (มฺนุสฺสา)

แปลว่า _____ (มนุษย์ ท.) มีท่อนไม้อันถือเอาแล้ว

๑๐. วุฑฺฒวสุธา (มหาเถรา)

แปลว่า _____ (พระมหาเถระ ท.) มีพรรษาอันอยู่แล้ว

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๗.๒

ศตียาตุลยาธิกรณพหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ศตียาตุลยาธิกรณพหุพพิหิสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง อาหิตคฺคิ (พฺราหฺมโณ)

วิเคราะห์ว่า อาหิโต อคฺคิ เยน โส = อาหิตคฺคิ (พฺราหฺมโณ)

๑. กตานิหารโ (เถโร)

วิเคราะห์ว่า กโต อภินิหารโ เยน โส = กตานิหารโ (เถโร)

๒. สมาทินฺนุโปสธา (มฺนุสฺสา)

วิเคราะห์ว่า สมาทินฺนํ อโปสถํ เยหิ เต = สมาทินฺนุโปสธา (มฺนุสฺสา)

๓. อาจิณฺณจกฺกมโน (เถโร)

วิเคราะห์ว่า อาจิณฺณํ จกฺกมณํ เยน โส = อาจิณฺณจกฺกมโน (เถโร)

๔. นิหิตทณฺโฑ (อริยสวโก)

วิเคราะห์ว่า นิหิตโต ทณฺโฑ เยน โส = นิหิตทณฺโฑ (เถโร)

๕. ลทฺฐพฺยากรโณ (โพธิสตุโต)

วิเคราะห์ว่า ลทฺฐํ พฺยากรณํ เยน โส = ลทฺฐพฺยากรโณ (โพธิสตุโต)

๖. นิหิตสตุโธ (อริยสวโก)

วิเคราะห์ว่า นิหิตํ สตุถํ เยน โส = นิหิตสตุโธ (อริยสวโก)

๗. ปตฺถิตปฺปตฺถนา (วิสขา)

วิเคราะห์ว่า ปตฺถิตา ปตฺถนา ยาย สว = ปตฺถิตปฺปตฺถนา (วิสขา)

๘. ปฏฺฐิตทฺฐคฺคโณ (ภิกฺขุ)

วิเคราะห์ว่า ปฏฺฐิตทฺฐโ คฺคโณ เยน โส = ปฏฺฐิตทฺฐคฺคโณ (ภิกฺขุ)

๙. ปริณฺญาตชฺมโม (ปณฺฑิโต)

วิเคราะห์ว่า ปริณฺญาโต ชฺมโม เยน โส = ปริณฺญาตชฺมโม (ปณฺฑิโต)

๑๐. อปริณฺญาตชฺมมา (พาลา)

วิเคราะห์ว่า อปริณฺญาตา ชฺมมา เยหิ เต = อปริณฺญาตชฺมมา (พาลา)

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๗.๓ จุดตัดตุลยาธิกรณพหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง ทินนุสุงโก (ราชา)

แปลว่า _____ (พระราช) มีส่วนอันชาวเมืองถวายแล้ว

๑. สัมเวชาโต (เถโร)

แปลว่า _____ (พระเถระ) มีความสังเวชเกิดพร้อมแล้ว

๒. อุปฺปนฺนโทหพา (เทวี)

แปลว่า _____ (พระเทวี) มีความแพ้อุ้งมือเกิดขึ้นแล้ว

๓. ชาตุสุสาหา (มนุสฺสา)

แปลว่า _____ (มนุษย์ ท.) มีความอดสาหะเกิดแล้ว

๔. สมฺปนฺนโกโค (เสฏฺฐิ)

แปลว่า _____ (เศรษฐี) มีโกคะถึงพร้อมแล้ว

๕. โกตุหลชาตา (มนุสฺสา)

แปลว่า _____ (มนุษย์ ท.) มีความแตกตื่นเกิดแล้ว

๖. (สตฺถารา) อนฺนุญฺญาตเสนาสนโน (ภิกฺขุสงฺฆโม)

แปลว่า _____ (หมู่แห่งภิกษุ) มีเสนาสนะ(อันพระศาสดา)ทรงอนุญาตแล้ว

๗. (เสฏฺฐินา) ปฏฺิยาทิตตฺกกาโร (เถโร)

แปลว่า _____ (พระเถระ) มีสักการะ(อันเศรษฐี)ประเตรียมไว้แล้ว

๘. สลฺยชาตสิเนโห (ราชภฺฏ)

แปลว่า _____ (ราชภัฏ) มีความรักเกิดพร้อมแล้ว

๙. อุปฺปนฺนปสาทา (มนุสฺสา)

แปลว่า _____ (มนุษย์ ท.) มีความเลื่อมใสเกิดขึ้นแล้ว

๑๐. (ฌาตฺตีหิ) กตฺปฺปจฺจุคฺคฺมโน (สตฺถา)

แปลว่า _____ (พระศาสดา) มีการต้อนรับ(อันพระญาติ ท.) กระทำแล้ว

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๗.๓

จุดตัดิตถุยธิกรณพหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์จุดตัดิตถุยธิกรณพหุพพิหิสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง สยชาติส่วโค (ชโน)

วิเคราะห์ว่า สยชาติ ส่วโค ยสส โส = สยชาติส่วโค (ชโน)

๑. **อุปนุณจณโท (ภิกขุ)**

วิเคราะห์ว่า อุปนุโน จณโท ยสส โส = อุปนุณจณโท (ภิกขุ)

๒. **ชาติสุสาหา (ทารกา)**

วิเคราะห์ว่า ชาติ อุตสาโท ยสส เต ชาติสุสาหา (ทารกา)

๓. **อาภตปณณาการโ (เสฏฐิ)**

วิเคราะห์ว่า อาภตานิ ปณณาการานิ ยสส โส อาภตปณณาการโ (เสฏฐิ)

๔. **กตปปัจจुकุมโน (สตถา)**

วิเคราะห์ว่า กต ปัจจुकุมนั ยสส โส กตปปัจจुकุมโน (สตถา)

๕. **ทินนคมพโล (สามเณโร)**

วิเคราะห์ว่า ทินนา คมพลา ยสส โส ทินนคมพโล (สามเณโร)

๖. **กโตปกาโร (สารีปุตโต)**

วิเคราะห์ว่า กโต อุปกาโร ยสส โส กโตปกาโร (สารีปุตโต)

๗. **สมปนุณสทโ (อุปาสโก)**

วิเคราะห์ว่า สมปนุณา สทธา ยสส โส สมปนุณสทโ (อุปาสโก)

๘. **สมปปีตโกโค (เสฏฐิ)**

วิเคราะห์ว่า สมปปีตา โกคา ยสส โส สมปปีตโกโค (เสฏฐิ)

๙. **อภิหฐสทกาโร (เถโร)**

วิเคราะห์ว่า อภิหฐา สทการา ยสส โส อภิหฐสทกาโร (เถโร)

๑๐. **ปฎิยาทิตสทกาโร (เถโร)**

วิเคราะห์ว่า ปฎิยาทิตา สทการา ยสส คส ปฎิยาทิตสทกาโร (เถโร)

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๗.๔ ปัญหามีตุลยาธิกรณพหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง นิคฺคตชโน (คาโม)

แปลว่า _____ (บ้าน) มีชนออกไปแล้ว

๑. นิสฺตารา (ลทฺธิ)

แปลว่า _____ (ลัทธิ) มีสาระออกแล้ว

๒. นิมฺมุขิกา (มฐ)

แปลว่า _____ (น้ำผึ้ง) มีตัวอ่อนออกแล้ว

๓. นิสฺตทฺทา (มฺนุสฺสา)

แปลว่า _____ (มนุษย์ ท.) มีเสียงออกแล้ว

๔. นิกฺกมฺมา (อิตฺธิโย)

แปลว่า _____ (หญิง ท.) มีกิจการออกแล้ว

๕. นีราหาโร (ทฺกฺคตมฺนุสฺโส)

แปลว่า _____ (มนุษย์ผู้ถึงแล้วซึ่งยาก) มีอาหารออกแล้ว

๖. นิปฺภโย (มฺนุสฺโส)

แปลว่า _____ (มนุษย์ ท.) มีภัยออกแล้ว

๗. นิสฺตฺสโย (เถโร)

แปลว่า _____ (พระเถระ) มีความสงฆ์ออกแล้ว

๘. นีรฺูปกาโร (กาโย)

แปลว่า _____ (กาย) มีอุปการะออกแล้ว

๙. นิสฺติเนโห (ชโน)

แปลว่า _____ (ชน) มีความรักออกแล้ว

๑๐. นีรฺุทโก (ปายาโส)

แปลว่า _____ (ข้าวปายาส) มีน้ำออกแล้ว

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๗.๔

ปัญหามีตุลยาธิกรณพหุพหิหิสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ปัญหามีตุลยาธิกรณพหุพหิหิสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง **วีตราโค (ภิกขุ)**

วิเคราะห์ว่า วีโต ราโค ยสฺมา โส = วีตราโค (ภิกขุ)

๑. **นิพพิเสวโน (ปฺริโส)**

วิเคราะห์ว่า นิคฺคตํ วิเสวนํ ยสฺมา โส = นิพพิเสวโน (ปฺริโส)

๒. **นิกฺกงฺโข (เสฏฺฐิ)**

วิเคราะห์ว่า นิคฺคตา กงฺขา ยสฺมา โส = นิกฺกงฺโข (เสฏฺฐิ)

๓. **นิกฺกิลเโส (ภิกขุ)**

วิเคราะห์ว่า นิคฺคโต กิลเโส ยสฺมา โส = นิกฺกิลเโส (ภิกขุ)

๔. **นิกฺกโทโส (เถโร)**

วิเคราะห์ว่า นิคฺคโต โทโส ยสฺมา โส = นิกฺกโทโส (เถโร)

๕. **นิปฺปปลฺยจา (ภิกขุ)**

วิเคราะห์ว่า นิคฺคโต ปฺปปลฺยโจ เยหิ เต = นิปฺปปลฺยจา (ภิกขุ)

๖. **วิโสโก (มฺนุสฺโส)**

วิเคราะห์ว่า วิกโต โสโก ยสฺมา โส = วิโสโก (มฺนุสฺโส)

๗. **อปคตกทฺทโม (รหฺโท)**

วิเคราะห์ว่า อปคโต กทฺทโม ยสฺมา โส = อปคตกทฺทโม (รหฺโท)

๘. **ปฺริหีนชฺฌาโน (ภิกขุ)**

วิเคราะห์ว่า ปฺริหีนํ ฌานํ ยสฺมา โส = ปฺริหีนชฺฌาโน (ภิกขุ)

๙. **ปฺริหีนลาโก (ชโน)**

วิเคราะห์ว่า ปฺริหีนโน ลาโก ยสฺมา โส = ปฺริหีนลาโก (ชโน)

๑๐. **นินฺนตราโย (ปเทโส)**

วิเคราะห์ว่า นิคฺคโต อนฺตราโย ยสฺมา โส = นินฺนตราโย (ปเทโส)

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๓.๕ นัฏฐิตุลาธิกรณพหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง จินาสโว (ภิกษุ)

แปลว่า _____ (ภิกษุ) มีอาสวะสิ้นแล้ว

๑. มพฺพหคพฺพกา (สุปฺปวาสา)

แปลว่า _____ (พระนางสุปฺปวาสา) มีกรรมหลงแล้ว

๒. สนฺตอตุตฺตาโว (เถโร)

แปลว่า _____ (พระเถระ) มีอิตฺตภาพสงบแล้ว

๓. สนฺตกาโย (เถโร)

แปลว่า _____ (พระเถระ) มีใจสงบแล้ว

๔. สนฺตวาโจ (เถโร)

แปลว่า _____ (พระเถระ) มีวาจาสงบแล้ว

๕. สนฺตมโน (เถโร)

แปลว่า _____ (พระเถระ) มีใจสงบแล้ว

๖. ทุมฺเมโธ (บุคฺคโล)

แปลว่า _____ (บุคคล) มีปัญญาอันโทษประทุษร้ายแล้ว

๗. ทุสฺสึโธ (บุคฺคโล)

แปลว่า _____ (บุคคล) มีศีลอันโทษประทุษร้ายแล้ว

๘. ทุปฺปญฺโญ (บุคฺคโล)

แปลว่า _____ (บุคคล) มีปัญญาอันโทษประทุษร้ายแล้ว

๙. ปริปฺกฺกสรีโร (อุปาโสโก)

แปลว่า _____ (อุบาสก) มีสรีระแก่รอบแล้ว

๑๐. จินฺปาถยฺยา (ชายปติกา)

แปลว่า _____ (เมียและผัว ท.) มีเสบียงทางสิ้นแล้ว

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๗.๕

ฉันทวิธีตุลยาธิกรณพหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง จงเติมรูปวิเคราะห์ต่อไปนี้ ให้ได้ใจความสมบูรณ์

ตัวอย่าง **สนตจิตโต (ภิกขุ)**

วิเคราะห์ว่า สนตฺ จิตฺตํ ยสฺส โส = สนตจิตโต (ภิกขุ)

๑. **อุตตทานมฺโข (สตถา)**

วิเคราะห์ว่า อุตตทานํ มฺโข ยสฺส โส = อุตตทานมฺโข (สตถา)

๒. **มนทปฺปญฺโญ (พาลโ)**

วิเคราะห์ว่า มนทา ปญญา ยสฺส โส = มนทปฺปญฺโญ (พาลโ)

๓. **สลลหุกฺสรีโร (ราชา)**

วิเคราะห์ว่า สลลหุกํ สรีรํ ยสฺส โส = สลลหุกฺสรีโร (ราชา)

๔. **ปลฺยจวณฺณา (ปีติ)**

วิเคราะห์ว่า ปลฺยจ วณฺณานิ ยสฺส โส = ปลฺยจวณฺณา (ปีติ)

๕. **ปริปฺปนฺณวสุโส (ภิกขุ)**

วิเคราะห์ว่า ปริปฺปนฺณานิ วสุธานี ยสฺส โส = ปริปฺปนฺณวสุโส (ภิกขุ)

๖. **ปริกฺขิณฺวิภโว (เสฏฺฐิ)**

วิเคราะห์ว่า ปริกฺขิณฺโณ วิภโว ยสฺส โส = ปริกฺขิณฺวิภโว (เสฏฺฐิ)

๗. **พฺพุทฺทปฺปมฺโข (ภิกขุสงฺโ)**

วิเคราะห์ว่า พฺพุทฺโธ ปฺมโข ยสฺส โส = พฺพุทฺทปฺปมฺโข (ภิกขุสงฺโ)

๘. **ปีณฺนทฺริโย (พฺราหฺมโ)**

วิเคราะห์ว่า ปีณฺ อฺนทฺริยํ ยสฺส โส = ปีณฺนทฺริโย (พฺราหฺมโ)

๙. **สามาวตีปฺมฺชา (อิตฺถิโย)**

วิเคราะห์ว่า สามาวตี ปฺมฺชา ยาํ ตา = สามาวตีปฺมฺชา (อิตฺถิโย)

๑๐. **พหุปกฺกาโร (คหปฺติ)**

วิเคราะห์ว่า พหุ อฺปกฺการา ยสฺส โส = พหุปกฺกาโร (คหปฺติ)

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๗.๖

สัตตมิตถุยาธิกรณพหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง สมฺปนฺนสตฺโต (ชนปโท)

แปลว่า _____ (ชนบท) มีข้าวกล้าถึงพร้อมแล้ว

๑. วิรุพฺพหติณฺ (จานํ)

แปลว่า _____ (ที่) มีหญิงออกแล้ว

๒. อากิณฺณมนฺนุสฺตา (เวสาลี)

แปลว่า _____ (เมืองเวสาลี) มีมนุษย์เกตุื่อนกถ่นแล้ว

๓. พหุชฺชา (เวสาลี)

แปลว่า _____ (เมืองเวสาลี) มีชนมาก

๔. ปสนฺนมนฺนุสฺโต (เถโร)

แปลว่า _____ (พระเถระ) มีมนุษย์เลื่อมใสแล้ว

๕. กทฺถมพฺพหฺลํ (จานํ)

แปลว่า _____ (ที่) มีเปือกตมมาก

๖. สกฺขรพฺพหฺลํ (จานํ)

แปลว่า _____ (ที่) มีก้อนกรวดมาก

๗. อฺปนฺนพฺพทฺโธ (ปเทโส)

แปลว่า _____ (ประเทศ) มีพระพุทธเจ้าเสด็จอุบัติแล้ว

๘. อธิวตฺตเทโว (รุกฺโข)

แปลว่า _____ (ต้นไม้) มีเทวดาสิงอยู่แล้ว

๙. ปริปฺนฺณปริสฺตา (ศาลา)

แปลว่า _____ (ศาลา) มีบริษัทเต็มรอบแล้ว

๑๐. ทฺพฺภิกฺโข (กาล)

แปลว่า _____ (กาล) มีภิกษาได้ยาก

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๘.๖

สัทตมิตุลยอักษรณพหุพพิหสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์สัทตมิตุลยอักษรณพหุพพิหสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง จิตสิริ (ชโน)

วิเคราะห์ว่า จิตา สิริ ยสฺมี โส = จิตสิริ (ชโน)

๑. **จิตเปโม (ปุริโส)**

วิเคราะห์ว่า จิตฺ เปมฺ ยสฺมี โส = จิตเปโม (ปุริโส)

๒. **ปริยฺญจิตโจโร (มคฺโค)**

วิเคราะห์ว่า ปริยฺญจิตา โจรา ยสฺมี โส = ปริยฺญจิตโจโร (มคฺโค)

๓. **สนฺนิจิตรชฺ (สรฺรํ)**

วิเคราะห์ว่า สนฺนิจิตฺ รชฺ ยสฺมี ตํ = สนฺนิจิตรชฺ (สรฺรํ)

๔. **อปฺปภิกฺขุ (ทกฺขินาปโถ)**

วิเคราะห์ว่า อปฺปา ภิกฺขุ ยสฺมี โส = อปฺปภิกฺขุ (ทกฺขินาปโถ)

๕. **สุสฺวิหิตารกฺโข (คาโม)**

วิเคราะห์ว่า สุสฺวิหิตา อารกฺขา ยสฺมี โส = สุสฺวิหิตารกฺโข (คาโม)

๖. **ปฺภฺยตฺตภิกฺขา (สาลา)**

วิเคราะห์ว่า ปฺภฺยตฺตา ภิกฺขา ยสฺสํ สาลา = ปฺภฺยตฺตภิกฺขา (สาลา)

๗. **กตคารโว (เถโร)**

วิเคราะห์ว่า กโต คารโว ยสฺมี โส = กตคารโว (เถโร)

๘. **ปฺภฺยาทิตสฺกกาโร (คาโม)**

วิเคราะห์ว่า ปฺภฺยาทิตฺ สฺกกาโร ยสฺมี โส = ปฺภฺยาทิตสฺกกาโร (คาโม)

๙. **สนฺนิปาตสฺงฺโฆ (อาราโม)**

วิเคราะห์ว่า สนฺนิปาโต สฺงฺโฆ ยสฺมี โส = สนฺนิปาตสฺงฺโฆ (อาราโม)

๑๐. **กิลินฺนปายาสา (สุวณฺณปาติ)**

วิเคราะห์ว่า กิลินฺโน ปายาโส ยสฺสํ สาลา = กิลินฺนปายาสา (สุวณฺณปาติ)

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๘.๑ น บุญพบท กัมมธารยสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง อวสโล
แปลว่า _____ (ชนนี้) ไม่ใช่คนถ้อย

๑. อกาโล
แปลว่า _____ (กาลนี้) ไม่ใช่กาล

๒. อนกาโล
แปลว่า _____ (โอกาสนี้) ไม่ใช่โอกาส

๓. อผาสุกัม
แปลว่า _____ (สิ่งนี้) ไม่ใช่ความผาสุก

๔. อमितโต
แปลว่า _____ (บุคคลนี้) ไม่ใช่มิตร

๕. อมนุสโส
แปลว่า _____ (ผู้นี้) ไม่ใช่มนุษย์

๖. อกุชฌาสโว
แปลว่า _____ (ผู้นี้) ไม่ใช่พระชินาสพ

๗. อทมโม
แปลว่า _____ (สภาพนี้) ไม่ใช่ธรรม

๘. อการโก
แปลว่า _____ (ผู้นี้) ไม่ใช่ผู้กระทำ

๙. อลาโก
แปลว่า _____ (สภาพนี้) ไม่ใช่ลาภ

๑๐. อสฺสมโณ
แปลว่า _____ (ผู้นี้) ไม่ใช่สมณะ

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๘.๒

ฉันทลักษณ์มาพหูพพิหิตมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง สุวณฺณวณฺโณ (ภควา)

แปลว่า (พระผู้มีพระภาค) มีวรรณะเพียงดั่งวรรณะแห่งทอง

๑. กกุฏปาทา (อจฺฉรา)

แปลว่า (นางอัปสร ท) มีเท้าเพียงดั่งเท้าแห่งนกพิราบ

๒. หตฺถิลิงฺโก (สกุโณ)

แปลว่า (นก) มีเพศมีเพศเพียงดั่งข้าง

๓. อูปลวณฺณา (เถรี)

แปลว่า (พระเถรี) มีวรรณะเพียงดั่งวรรณะแห่งดอกอุบล

๔. อคฺคิวนฺโณ (อโยคุโพ)

แปลว่า (ก้อนแห่งเหล็ก) มีสีเพียงดั่งสีแห่งไฟ

๕. พุรหุมนฺสุโร (ภควา)

แปลว่า (พระผู้มีพระภาคเจ้า) มีเสียงเพียงดั่งเสียงแห่งพรม

๖. อโนชาวณฺณา (เทวี)

แปลว่า (พระเทวี) มีวรรณะเพียงดั่งวรรณะแห่งดอกอังกาบ

๗. กุมาริกาवณฺณา (มารชิตา)

แปลว่า (ชิตามาร) มีวรรณะเพียงดั่งวรรณะแห่งนางกุมาริกา

๘. กังสตาลฺสุตรา (วิสาขา)

แปลว่า (นางวิสาขา) มีเสียงเพียงดั่งเสียงแห่งกังสดาล

๙. มนุสฺสสฺสึโส (เปโต)

แปลว่า (เปรต) มีศีรษะเพียงดั่งศีรษะแห่งมนุษย์

๑๐. มนุสฺสสอตุตฺถาโว (เปโต)

แปลว่า (เปรต) มีอวัยวะเพียงดั่งอวัยวะแห่งมนุษย์

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๘.๒

ฉัฎฐีอุปมาพหุพพิหิตมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ฉัฎฐีอุปมาพหุพพิหิตมาส ต่อไปนี้ ให้

ตัวอย่าง สุวณณวณโณ (ภควา)

วิเคราะห์ว่า สุวณณสฺส วณโณ อิว วณโณ ยสฺส โส สุวณณวณโณ (ภควา)

๑. กกุฎปาทา (อจฺจรา)

วิเคราะห์ว่า กกุฎสฺส ปาทา อิว ปาทา ยสฺส โส กกุฎปาทา (อจฺจรา)

๒. หตฺถิลิงฺโก (สกุโณ)

วิเคราะห์ว่า หตฺถิโน ลิงฺโก อิว ลิงฺโก ยสฺส โส หตฺถิลิงฺโก (สกุโณ)

๓. อุปฺปลวณฺณา (เถรี)

วิเคราะห์ว่า อุปฺปลสฺส วณฺณํ อิว วณฺณํ ยสฺสา โส อุปฺปลวณฺณา (เถรี)

๔. อคฺคิวนฺโณ (อโยคฺโพ)

วิเคราะห์ว่า อคฺคิสฺส วณฺณํ อิว วณฺณํ ยสฺส โส อคฺคิวนฺโณ (อโยคฺโพ)

๕. พุรฺหมสฺสโร (ภควา)

วิเคราะห์ว่า พุรฺหมโน สโร อิว สโร ยสฺส โส พุรฺหมสฺสโร (ภควา)

๖. อโนชาวณฺณา (เทวี)

วิเคราะห์ว่า อโนชาย วณฺณํ อิว วณฺณํ ยสฺสา โส อโนชาวณฺณา (เทวี)

๗. กุมาริกาवณฺณา (มารชิตา)

วิเคราะห์ว่า กุมาริกาย วณฺณํ อิว วณฺณํ ยสฺสา โส กุมาริกาवณฺณา (มารชิตา)

๘. กัสฺतालสฺสรา (วิสาขา)

วิเคราะห์ว่า กัสฺतालสฺส สโร อิว สโร ยสฺสา โส กัสฺतालสฺสรา (วิสาขา)

๙. มนุสฺสสีโส (เปโต)

วิเคราะห์ว่า มนุสฺสสฺส สีโส อิว สีโส ยสฺส โส มนุสฺสสีโส (เปโต)

๑๐. มนุสฺสอตุตฺตาโว (อมนุสฺโส)

วิเคราะห์ว่า มนุสฺสสฺส อตุตฺตาโว อิว อตุตฺตาโว ยสฺส โส มนุสฺสอตุตฺตาโว

(อมนุสฺโส)

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๘.๓
ฉันทลักษณ์นาฏกรรมพหุพพิหิตมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง อูรลีโลโม (พราหมณ์)

แปลว่า _____ (พราหมณ์) มีขนที่อก

๑. จตุตปาณิ (อุปาสโก)

แปลว่า _____ (อุบาสก) มีร่มในมือ

๒. ปตตปาณิ (ภิกษุ)

แปลว่า _____ (ภิกษุ) มีบาตรในมือ

๓. รชตลีโร (ราชา)

แปลว่า _____ (พระราช) มีชฎีบนพระเศียร

๔. อามิสจกขุ (ภิกษุ)

แปลว่า _____ (ภิกษุ) มีอามิสในจักขุ

๕. วชิรหตุโธ (สกุโธ)

แปลว่า _____ (ท้าวสักกะ) มีวชิระในพระหัตถ์

๖. กาสาวกณฺฐา (ปาปภิกษุ)

แปลว่า _____ (ภิกษุลามก ท.) มีผ้ากาสาვეที่คอ

๗. โรคกฺขุฉิ (ปุริโธ)

แปลว่า _____ (บุรุษ) มีโรคที่ท้อง

๘. อาสีวิสสีโส (เทวทตฺโต)

แปลว่า _____ (พระเทวทัต) มีงูบนศีรษะ

๙. สกฺกการหตุโธ (อุปาสโก)

แปลว่า _____ (อุบาสก) มีสักการะในมือ

๑๐. ปฺวหตุโธ (ทารโก)

แปลว่า _____ (ทารก) มีขนนมในมือ

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๘.๓

ฉัฎฐีภินนาธิกรณพหุพพิหิตมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ฉัฎฐีภินนาธิกรณพหุพพิหิตมาส ต่อไปนี้

ตัวอย่าง อูรติพุราหุโม (พุราหุโม)

วิเคราะห์ว่า อูรติ โลมานิ ยสส โส อูรติโลโม (พุราหุโม)

๑. มณิกณฺโฐ (นาคราชา)

วิเคราะห์ว่า มณิ กณฺฐุ ยสส โส มณิกณฺโฐ (นาคราชา)

๒. อาวุทธตฺตา (โยธา)

วิเคราะห์ว่า อาวุทธา หตฺเตสุ เยตฺ เต อาวุทธตฺตา (โยธา)

๓. จีรัมฺโข (ทารโก)

วิเคราะห์ว่า จีรัมฺเข ยสส โส จีรัมฺโข (ทารโก)

๔. สิริมุขา (ทาริกา)

วิเคราะห์ว่า สิริ มฺเข ยสสา सा สิริมุขา (ทาริกา)

๕. อฺปาหนปาโท (อฺปาสโก)

วิเคราะห์ว่า อฺปาหนนา ปาเทสุ ยสส โส อฺปาหนปาโท (อฺปาสโก)

๖. อสฺสุมฺโข (ทารโก)

วิเคราะห์ว่า อสฺสุนิ มฺเข ยสส โส อสฺสุมฺโข (ทารโก)

๗. วชิรหตฺโต (อินฺโท)

วิเคราะห์ว่า วชิโร หตฺเต ยสส โส วชิรหตฺโต (อินฺโท)

๘. กาสาวกณฺฐา (ปาปภิกฺขุ)

วิเคราะห์ว่า กาสาวา กณฺฐุสุ เยตฺ เต กาสาวกณฺฐา (ปาปภิกฺขุ)

๙. รชสฺสิโร (ราชา)

วิเคราะห์ว่า รชโร สิเร ยสส โส รชสฺสิโร (ราชา)

๑๐. โรคฺกจฺฉิ (ปุริโส)

วิเคราะห์ว่า โรโค กจฺฉิมฺหิ ยสส โส โรคฺกจฺฉิ (ปุริโส)

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๘.๔ น บุพพบท พหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง อปฺปฏิปุคฺคโ (ภควา)

แปลว่า _____ (พระผู้มีพระภาค) มีบุคคลเปรียบหาмиได้

๑. อนคฺโฆ (ติปิโย)

แปลว่า _____ (ผู้มีศิลปะ) มีค่าหาмиได้

๒. อนาทาโน (เถโร)

แปลว่า _____ (พระเถระ) มีความถ่อมมั่นหาмиได้

๓. อนงฺคโณ (ภิกฺขุ)

แปลว่า _____ (ภิกษุ) มีกิเลสจุนเินหาмиได้

๔. อนาธา (มฺหุสฺสา)

แปลว่า _____ (มนุษย์ ท.) มีที่พึ่งหาмиได้

๕. อนาคาโร (ปุคฺคโ)

แปลว่า _____ (บุคคล) มีเรือนหาмиได้

๖. อสฺสทฺโธ (อุปาสโก)

แปลว่า _____ (อุบาสก) มีศรัทธาหาмиได้

๗. อวชฺชํ (พฺทฺทฺจวนํ)

แปลว่า _____ (พระพุทฺทพจนํ) มีโทษหาмиได้

๘. อนาลโย (เถโร)

แปลว่า _____ (พระเถระ) มีความอถาลัยหาмиได้

๙. อนาวิโ (รหโ)

แปลว่า _____ (ห้วงน้ำ) มีความชุ่มมัวหาмиได้

๑๐. อนาสโว (ภิกฺขุ)

แปลว่า _____ (ภิกษุ) มีอาสวะหาмиได้

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๘.๔

น บุปพบท พหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ น บุปพบท พหุพพิหิสมาส ต่อไปนี้

ตัวอย่าง **อสโม (ภควา)**

วิเคราะห์ว่า **นตฺถิ ตสฺส สโมติ อสโม (ภควา)**

๑. **อนากุโล (รหโท)**

วิเคราะห์ว่า **นตฺถิ ตสฺส อากุโลติ อนากุโล (รหโท)**

๒. **อสุตมิกา (อิตฺถิ)**

วิเคราะห์ว่า **นตฺถิ ตสฺสา สามีติ อสุตมิกา (อิตฺถิ)**

๓. **อนาโถ (ปุริโส)**

วิเคราะห์ว่า **นตฺถิ ตสฺส นาโถติ อนาโถ (ปุริโส)**

๔. **อเวโร (ปุคฺคโล)**

วิเคราะห์ว่า **นตฺถิ ตสฺส เวรฺนติ อเวโร (ปุคฺคโล)**

๕. **อปฺปฏิสโม (ภควา)**

วิเคราะห์ว่า **นตฺถิ ตสฺส ปฺปฏิสโมติ อปฺปฏิสโม (ภควา)**

๖. **อสมสโม (ภควา)**

วิเคราะห์ว่า **นตฺถิ ตสฺส สมสโมติ อสมสโม (ภควา)**

๗. **อปฺปฏิปุคฺคโล (ภควา)**

วิเคราะห์ว่า **นตฺถิ ตสฺส ปฺปฏิปุคฺคโลติ อปฺปฏิปุคฺคโล (ภควา)**

๘. **อนุตฺตโร (สีลคฺนุโข)**

วิเคราะห์ว่า **นตฺถิ ตสฺส อุตฺตโรติ อนุตฺตโร (สีลคฺนุโข)**

๙. **อสทิส (สีลคฺนุโข)**

วิเคราะห์ว่า **นตฺถิ ตสฺส สทิสติ อสทิส (สีลคฺนุโข)**

๑๐. **อปฺปฏิภาโค (สีลคฺนุโข)**

วิเคราะห์ว่า **นตฺถิ ตสฺส ปฺปฏิภาโคติ อปฺปฏิภาโค (สีลคฺนุโข)**

เฉลย ใบงานศูนย์ที่ ๘.๕ สห บุญพบท พหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้แปลบทสมาสต่อไปนี้

ตัวอย่าง สप्तตโก (ปุริโส)

แปลว่า _____ (บุรุษ) ผู้เป็นไปกับด้วยบุตร

๑. สप्तตททาโร (อุปาสโก)

แปลว่า _____ (อุบาสก) ผู้เป็นไปกับด้วยบุตรและทาระ

๒. สคพฐา (อิตุถิ)

แปลว่า _____ (หญิง) ผู้เป็นไปกับด้วยครรรภ์

๓. สาคถ (พทุททจจัน)

แปลว่า _____ (พระพุททจจัน) อันเป็นไปกับด้วยประโยชน

๔. สพญญชน (พทุททจจัน)

แปลว่า _____ (พระพุททจจัน) อันเป็นไปกับด้วยพยัญชนะ

๕. สชีโว (กุกุกุ)

แปลว่า _____ (ไก่) ตัวเป็นไปกับด้วยชีวิต

๖. สากฐกถานิ (ปิฎกานิ)

แปลว่า _____ (ปิฎก ท.) อันเป็นไปกับด้วยอรรถกถา

๗. สกิลจโน (ปุคคโล)

แปลว่า _____ (บุคคล) ผู้เป็นไปกับด้วยกิเลสเครื่องกังวล

๘. สปปฐิกโย (มคโค)

แปลว่า _____ (หนทาง) อันเป็นไปกับด้วยภัยเฉพาะ

๙. สปริวารานิ (ภตตานิ)

แปลว่า _____ (ภัตร ท.) อันเป็นไปกับด้วยบริวาร

๑๐. สาคถิกา (ชมมเทศนา)

แปลว่า _____ (พระธรรมเทศนา) อันเป็นไปกับด้วยประโยชน์

เฉลย ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๘.๕

สห บุญพบท พหุพพิหิสมาส

คำชี้แจง ให้วิเคราะห์ สห บุญพบท พหุพพิหิสมาส ต่อไปนี้

ตัวอย่าง สกริโย (ปรีโส)

วิเคราะห์ว่า สห ภริยาย โย วตตตีติ สกริโย (ปรีโส)

๑. สปุตตทาโร (ปรีโส)

วิเคราะห์ว่า สห ปุตตทาเรหิ โย วตตตีติ สปุตตทาโร (ปรีโส)

๒. สคพภา (อิติ)

วิเคราะห์ว่า สห คพภะหิ ยา วตตตีติ สคพภา (อิติ)

๓. สาคถ์ (พุททวงน)

วิเคราะห์ว่า สห อตุเถน ยั วตตตีติ สาคถ์ (พุททวงน)

๔. สพยลขน (พุททวงน)

วิเคราะห์ว่า สห พยลขเนน ยั วตตตีติ สพยลขน (พุททวงน)

๕. สชีโว (กุกกุโณ)

วิเคราะห์ว่า สห ชีเวเน โย วตตตีติ สชีโว (กุกกุโณ)

๖. สากุสกถานิ (ปิฎกานิ)

วิเคราะห์ว่า สห อุกุสกถาย ยานิ วตตตีติ สากุสกถานิ (ปิฎกานิ)

๗. สกิลจโน (ปุกคโล)

วิเคราะห์ว่า สห กิลจเนเน โย วตตตีติ สกิลจโน (ปุกคโล)

๘. สปปฎิกโย (มคโค)

วิเคราะห์ว่า สห ปฎิกเยเน โย วตตตีติ สปปฎิกโย (มคโค)

๙. สปริวารานิ (ภตตานิ)

วิเคราะห์ว่า สห ปริวาเรหิ ยานิ วตตตีติ สปริวารานิ (ภตตานิ)

๑๐. สาคติกา (ชมมเทสนา)

วิเคราะห์ว่า สห อตุเถน ยา วตตตีติ สาคติกา (ชมมเทสนา)

เฉลย ศูนย์สำรอง

ชุดที่ ๘ สมាสนอื่น ๆ

๑. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็น น บุปพบท กัมมชารยสมาส และ
ใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่ น บุปพบท กัมมชารยสมาส

- ๑. อโนชาวณณา
- ๒. อนาคาริโอ
- ๓. อสุสมุโข
- ๔. อนุชมมัม
- ๕. อมาตาปีตโร

๒. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นฉัฏฐีอุปมาพหุพพิหิสมาส และ
ใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่ฉัฏฐีอุปมาพหุพพิหิสมาส

- ๑. กกุฎปาทา (อจจรา)
- ๒. หตถิลิงโค (สกุโณ)
- ๓. ปาณสมา (ปุตตทารา)
- ๔. สทุชาสมปนโน (อุปาสโก)
- ๕. พุรหุสมุสโร (ภควา)

๓. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นฉัฏฐีภินนาธิกรณพหุพพิหิสมาส
และใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่ฉัฏฐีภินนาธิกรณพหุพพิหิสมาส

- ๑. อติกุกนุทวโย (อุปาสโก)
- ๒. สงฆมปริวุโต (ภควา)
- ๓. วชิรหตุโธ (อินโท)
- ๔. อาคตสมโณ (อาราโม)
- ๕. กาสาวกณุโจ (ปาปภิกขุ)

๔. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็น น บุปพบท พหุพพิหิสมาส และ
ใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่ น บุปพบท พหุพพิหิสมาส

- ๑. อนาทาโน (เถโร)
- ๒. อโมโร (สตุโต)
- ๓. อนาคารियो (ปพฺพชิต)
- ๔. อนนฺคโณ (ภิกขุ)
- ๕. อนาถา (มนุสฺสา)

๕. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็น สห บุปพบท กัมมชารยสมาส
และใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่ สห บุปพบท กัมมชารยสมาส

- ๑. สมปตฺตปพฺพชิตา (สาธา)
- ๒. สมาทินฺนุโปสธา (อริยสาวกา)
- ๓. สาทถฺถิ (พุทฺทวงฺน)
- ๔. สพฺพญชฺฉนฺ (พุทฺทวงฺน)
- ๕. สยฺชาตฺตสิเนโห (ปุริโส)

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบใบงาน ศูนย์ที่ ๑.๑
กลุ่มที่.....

บทสวด มีทั้งหมด.....บท ดังต่อไปนี้

๑.	_____	๖.	_____
๒.	_____	๗.	_____
๓.	_____	๘.	_____
๔.	_____	๙.	_____
๕.	_____	๑๐.	_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบใบกิจกรรมเสริม ศูนย์ที่ ๑.๑

กลุ่มที่.....

๑.	สารีปุตตตเถโร	แยกเป็น	_____
๒.	อิตฺถีสทุโท	แยกเป็น	_____
๓.	เทวราชา	แยกเป็น	_____
๔.	เสฏฺฐิธิตา	แยกเป็น	_____
๕.	มหาอุปาสิกกา	แยกเป็น	_____
๖.	สงฺฆทานํ	แยกเป็น	_____
๗.	ปฺริสฺสฺตฺตโม	แยกเป็น	_____
๘.	อรณฺณคโต	แยกเป็น	_____
๙.	พุทฺธสาสนํ	แยกเป็น	_____
๑๐.	พุทฺธานุภาโว	แยกเป็น	_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบใบงาน ศูนย์ที่ ๑.๒
กลุ่มที่.....

มี “ศัพท์” ทั้งหมด _____ ศัพท์ ดังนี้

๑.	_____	๖.	_____
๒.	_____	๗.	_____
๓.	_____	๘.	_____
๔.	_____	๙.	_____
๕.	_____	๑๐.	_____

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

336

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบใบกิจกรรมเสริม ศูนย์ที่ ๑.๒

กลุ่มที่.....

ข้อ	คำบาลี	ศัพท์	บท
๑	เอว		
๒	มหาชโน		
๓	อจฺจรา		
๔	ปาโต		
๕	ปุริสา		
๖	อาวุโส		
๗	สงฺโฆ		
๘	ปุณฺณปุณฺ		
๙	อิตฺติ		
๑๐	ทิวเส		

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบใบงาน ศูนย์ที่ ๑.๓
 กลุ่มที่.....

ข้อ	บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ
๑	รณโธ	ปุตโต	
๒	ปุริโส	อตุตโม	
๓	วนสมิ	รุกโข	
๔	มหนโต	เถโร	
๕	สาริปุตโต	เถโร	
๖	ชฌณานัน	ราสี	
๗	มหตี	อุปาสิกา	
๘	อิตุถิยา	สทุโท	
๙	เสฏฺฐิสิส	ชนัน	
๑๐	เทวานัน	ราชา	

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

338

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบใบกิจกรรมเสริม ศูนย์ที่ ๑.๓

กลุ่มที่.....

ข้อ	บทหน้า	บทหลัง	บทสำเร็จ
๑			โพธิสตโต
๒			มรณภย
๓			ติโลก
๔			สตตวิเสโส
๕			ปลยจพลาณี
๖			พนุชนมุตโต
๗			ขตตยกถญา
๘			พทุธานุภาโว
๙			เทวราชา
๑๐			จตุททิส

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบใบงาน ศูนย์ที่ ๑.๔

กลุ่มที่.....

๑. อูรลี โลมานิ ยสฺส โส อูรลีโลโมเป็นการย่อแบบ _____
๒. อนุปุพฺพเพน กถา อนุปุพฺพพีกถา เป็นการย่อแบบ _____
๓. ปลายจ อินฺทฺริยานิ ปลายจอินฺทฺริยํ เป็นการย่อแบบ _____
๔. มาตา จ ปิตโร จ มาตาปิตโร เป็นการย่อแบบ _____
๕. ตํ ขณฺํ ตํขณฺํ เป็นการย่อแบบ _____
๖. กามสฺส มิจฺจจาโร กามสฺสมิจฺจจาโร เป็นการย่อแบบ _____
๗. ยโส จ โภโค จ ยโสโภคํ เป็นการย่อแบบ _____
๘. กณฺณานํ สตํ กณฺณาสตํ เป็นการย่อแบบ _____
๙. โปธิ สตุโต โปธิสตุโต เป็นการย่อแบบ _____
๑๐. ปุพฺเพ สนฺนิวาโส ปุพฺเพสนฺนิวาโส เป็นการย่อแบบ _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบใบงาน ศูนย์ที่ ๑.๕

กลุ่มที่.....

๑. หตุถาชาเนยโย	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____	การ์นต์
๒. หตุถิกขนุโ	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____	การ์นต์
๓. ชราชินุโ	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____	การ์นต์
๔. เตโชธาตุ	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____	การ์นต์
๕. มโนกมม	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____	การ์นต์
๖. อสุสาชาเนยโย	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____	การ์นต์
๗. โกอธาภิกุโต	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____	การ์นต์
๘. สาทุถินคร	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____	การ์นต์
๙. สุราโสนุโ	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____	การ์นต์
๑๐. สงฆาภิกขุ โ	ย่อสมาสเนื่องด้วย _____	การ์นต์

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบใบกิจกรรมเสริม ศูนย์ที่ ๑.๕
 กลุ่มที่.....

ข้อ	สมาส	การ์นต์	ลิงค์
๑	มาลาคนุช		
๒	หตุถิวาหน		
๓	ทกขิโณทก		
๔	ชมพูทีโป		
๕	ทาสีโโกโค		
๖	กถาโทโส		
๗	เสฏฐิจุจัน		
๘	มณฑาติมณจ		
๙	จนุทิมสุริยา		
๑๐	ภิกขุณีสงโฆ		

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบ ศูนย์สำรอง

กลุ่มที่.....

๑. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เห็นว่าเป็นสมาส และใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่สมาส

- _____ ๑. อรหิ
- _____ ๒. เสฏฺฐิปุตุโต
- _____ ๓. สุวณฺณวณฺโณ
- _____ ๔. สปุริโส
- _____ ๕. อายสฺมณฺศุ

๒. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็น “บท” และใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่

- _____ ๑.๑ อวฺโส
- _____ ๑.๒ ขงฺกิลฺลิจิ
- _____ ๑.๓ อายสฺมา
- _____ ๑.๔ ภนฺเต
- _____ ๑.๕ สพฺเพ

๓. ให้บอกบทหน้าของสมาสต่อไปนี้

- ๑.๑ อานนฺตเถโร บทหน้าคือ _____
- ๑.๒ มหาโมคฺคัลลาโน บทหน้าคือ _____
- ๑.๓ เสฏฺฐิปุตุโต บทหน้าคือ _____
- ๑.๔ สฏฺฐิจลาปา บทหน้าคือ _____
- ๑.๕ ปเวณฺริชฺช บทหน้าคือ _____

๔. ให้บอกบทหลังของสมาสต่อไปนี้

- ๒.๑ ฃรวาโส บทหลังคือ _____
- ๒.๒ หิโรตฺตปฺปี บทหลังคือ _____
- ๒.๓ อตฺตโนปฺพุพฺพมมฺมิ บทหลังคือ _____
- ๒.๔ นคราภิมุขินิ บทหลังคือ _____
- ๒.๕ ฐมาภิสฺมโย บทหลังคือ _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๒.๑

กลุ่มที่.....

๑. เทยธรรมโม

แปลว่า.....

๒. มหาราชา

แปลว่า.....

๓. กตุยานกมูม

แปลว่า.....

๔. โมฆปริสา

แปลว่า.....

๕. สารีปุตตตเถโร

แปลว่า.....

๖. กนิฏฐภاتا

แปลว่า.....

๗. ปาปปุคฺคโล

แปลว่า.....

๘. โพธิรุกฺโข

แปลว่า.....

๙. ทหฺรภิกฺขุ

แปลว่า.....

๑๐. ตรุณิตฺถิ

แปลว่า.....

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๒.๑

กลุ่มที่.....

๑. มหาธานี
วิเคราะห์ว่า _____
๒. กนิษฐภاتا
วิเคราะห์ว่า _____
๓. อศุคมเหสี
วิเคราะห์ว่า _____
๔. มหุลลิกัตติโย
วิเคราะห์ว่า _____
๕. ทิพพสมปตติ
วิเคราะห์ว่า _____
๖. มหาอุปาสิกา
วิเคราะห์ว่า _____
๗. ปาวจหน้
วิเคราะห์ว่า _____
๘. มหาเถรี
วิเคราะห์ว่า _____
๙. โพธิญาณ้
วิเคราะห์ว่า _____
๑๐. มงกุลสุโส
วิเคราะห์ว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๒.๒

กลุ่มที่.....

๑. ปุริสุตฺตโม
แปลว่า_____
๒. เทวราชา
แปลว่า_____
๓. ปุริสทมฺโม
แปลว่า_____
๔. สารีปุตฺตตฺเถโร
แปลว่า_____
๕. กากสุโร
แปลว่า_____
๖. มนุสฺสทลิตฺโท
แปลว่า_____
๗. ปุริสาชานนฺเอย
แปลว่า_____
๘. อสุสาชานนฺเอย
แปลว่า_____
๙. หตฺถาชานนฺเอย
แปลว่า_____
๑๐. ฌมฺมวิทฺเตโส
แปลว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๒.๒

กลุ่มที่.....

๑. **ปรีสุตตโม**
วิเคราะห์ว่า _____
๒. **ปรีสทมโม**
วิเคราะห์ว่า _____
๓. **ปรีสาขานนุโย**
วิเคราะห์ว่า _____
๔. **กาคสูโร**
วิเคราะห์ว่า _____
๕. **เทวราชา**
วิเคราะห์ว่า _____
๖. **มนุสฺสทลิตุโท**
วิเคราะห์ว่า _____
๗. **อสุสาขานนุโย**
วิเคราะห์ว่า _____
๘. **ชมฺมวิเสโส**
วิเคราะห์ว่า _____
๙. **พุทฺธสุขุมมาโล**
วิเคราะห์ว่า _____
๑๐. **ขตฺตียสุขุมมาโล**
วิเคราะห์ว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๒.๓
 กลุ่มที่.....

๑. สีสสมภูโจ (ปะเทโส)
 แปลว่า _____
๒. ตูฏจภูโจ (ปุคคโธ)
 แปลว่า _____
๓. อนุชวธิโร (ปุริโส)
 แปลว่า _____
๔. ขลขขุโซ (ปุริโส)
 แปลว่า _____
๕. อนุชพาลา (มนุสสา)
 แปลว่า _____
๖. อลงกตปฎิยตุโต (โพธิสตุโต)
 แปลว่า _____
๗. วิชาตวิชาตา (มิตี)
 แปลว่า _____
๘. มลฑิตปสาธิตา (อิติธियो)
 แปลว่า _____
๙. จินุติตจินุติตัม (วตุถ)
 แปลว่า _____
๑๐. สุตตตตตตตตต (กมมัม)
 แปลว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๒.๓
 กลุ่มที่.....

๑. กีสกณโห (ปุริโส)
 วิเคราะห์ว่า_____
๒. สีสสมภูษา (ภูมิ)
 วิเคราะห์ว่า_____
๓. สวิญณาณกาวิญณาณกัม (ชนั)
 วิเคราะห์ว่า_____
๔. สณหสุขุมัม (ติลกขณัม)
 วิเคราะห์ว่า_____
๕. อาคตาคตา (มนุสสา)
 วิเคราะห์ว่า_____
๖. ตุฏฐหุฏโจ (ปุริโส)
 วิเคราะห์ว่า_____
๗. อลงกตปฏियตุโต (ราชา)
 วิเคราะห์ว่า_____
๘. มณฺฑิตปสาธิตา (กุลธิตา)
 วิเคราะห์ว่า_____
๙. อนุชพาลา (อิตุถิ)
 วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. จินฺติตจินฺติตัม (วตุถ)
 วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๒.๔

กลุ่มที่.....

๑. กากสุโร
แปลว่า_____
๒. ปณฺณปาสาโท
แปลว่า_____
๓. สูกรเปโต
แปลว่า_____
๔. สูรสีโห
แปลว่า_____
๕. ทิพฺพอกฺขุ
แปลว่า_____
๖. ฌาณจกฺขุ
แปลว่า_____
๗. ฌาณชาตํ
แปลว่า_____
๘. ปุตุตฺติเนโห
แปลว่า_____
๙. พุทฺธสีโห
แปลว่า_____
๑๐. มนุทฺตปากาโร
แปลว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๒.๔

กลุ่มที่.....

๑. กากสุโร
วิเคราะห์ว่า_____
๒. ปณฺณปาสาโท
วิเคราะห์ว่า_____
๓. สูกรเปโต
วิเคราะห์ว่า_____
๔. สูรสีโห
วิเคราะห์ว่า_____
๕. ทิพฺพอกฺขุ
วิเคราะห์ว่า_____
๖. ฌาณจกฺขุ
วิเคราะห์ว่า_____
๗. ฌาณชาลํ
วิเคราะห์ว่า_____
๘. ปุตุตฺติเนโห
วิเคราะห์ว่า_____
๙. พุทฺธสีโห
วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. มนุทฺตปากาโร
วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๒.๕

กลุ่มที่.....

๑. สุสานสยุมหา
แปลว่า_____
๒. ปุณฺณสมมตํ (กมมํ)
แปลว่า_____
๓. ปญฺทิตมาโน
แปลว่า_____
๔. อสุภสยุมหา
แปลว่า_____
๕. วสตีวาโท
แปลว่า_____
๖. ชมฺพุกวาโท
แปลว่า_____
๗. สมณปฏฺิยุมหา
แปลว่า_____
๘. อรหันตสยุมหา
แปลว่า_____
๙. อนิจฺจสยุมหา
แปลว่า_____
๑๐. ภิกฺขุสยุมหา
แปลว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนัยที่ ๒.๕

กลุ่มที่.....

๑. สุสานสยุมดา
วิเคราะห์ว่า_____
๒. อดตุภาวสงฆาตา (นาวา)
วิเคราะห์ว่า_____
๓. สมณปฏิญญา
วิเคราะห์ว่า_____
๔. ปาปสมมต (กมม)
- วิเคราะห์ว่า_____
๕. วสลิวาโท
วิเคราะห์ว่า_____
๖. อรหุตสยุมดา
วิเคราะห์ว่า_____
๗. อรหุตวาโท
วิเคราะห์ว่า_____
๘. อภิมงคสมมตา (วิสาขา)
วิเคราะห์ว่า_____
๙. อนิจจสยุมดา
วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. มรณสงฆาโต (มจจุ)
วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๒.๖
กลุ่มที่.....

๑. อายุสงขารโ
แปลว่า_____
๒. มรณพยุสน์
แปลว่า_____
๓. หตุถิวาหนั
แปลว่า_____
๔. พุทฺธรัตนั
แปลว่า_____
๕. ปลฺลวจากุขุ
แปลว่า_____
๖. ชีวิตินุทฺธิยั
แปลว่า_____
๗. ตณฺหาวทฺตกั
แปลว่า_____
๘. เตโฆธตฺตุ
แปลว่า_____
๙. นิพฺพานสุขั
แปลว่า_____
๑๐. อิทฺธิปาณัหาริยั
แปลว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๒.๖
กลุ่มที่.....

๑. **คนอุรุษ**
วิเคราะห์ว่า _____
๒. **นตถกมม**
วิเคราะห์ว่า _____
๓. **อุณหากาโร**
วิเคราะห์ว่า _____
๔. **ปทเจตีย์**
วิเคราะห์ว่า _____
๕. **กวพิงการาหาโร**
วิเคราะห์ว่า _____
๖. **ชาตุเจตีย์**
วิเคราะห์ว่า _____
๗. **กิลลสมาโร**
วิเคราะห์ว่า _____
๘. **นิพพานสุข**
วิเคราะห์ว่า _____
๙. **อุปาสกปริสา**
วิเคราะห์ว่า _____
๑๐. **อุโปสถกมม**
วิเคราะห์ว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบ ศูนย์สำรอง
กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นำอักษรทางซ้ายมือมาใส่ในช่องว่างหน้าข้อทางขวามือให้ตรงกับความหมาย

_____ ๑. สารีปุตตคเตโร _____ ๒. ฌมมวิเสโส _____ ๓. บุริสุตตโม _____ ๔. มนุสสุสทลิตุโท _____ ๕. อสุสาชานะโย _____ ๖. ปาปปุคคโล _____ ๗. โมฆปุริโส _____ ๘. โพธิสตุโต _____ ๙. มหุลลกิกุติโย _____ ๑๐. ปาวจนั _____ ๑๑. หยุตตโม _____ ๑๒. บุริสาชณโณ _____ ๑๓. สุรัสสีโ _____ ๑๔. ปุตตสีโ _____ ๑๕. พุทุธสีโ _____ ๑๖. สุสานสณณา _____ ๑๗. อนิจจสณณา _____ ๑๘. ปณทิตมานโน _____ ๑๙. วสลิวาโท _____ ๒๐. มณฑปากาโร	ก. มนุษย์ผู้ขัดสน ข. บุรุษผู้อาชาไนย ค. บุรุษผู้เปล่า ง. พระพุทธเจ้าเพียงดั่งสีหะ จ. ความสำคัญว่าป่าช้า ฉ. ม้าตัวสูงสุด ช. พระสารีบุตรผู้เถระ ซ. มานะว่าเป็นกษัตริย์ ฌ. ม้าตัวอาชาไนย ญ. ธรรมอันวิเศษ ฎ. ความสำคัญว่าไม่เที่ยง ฏ. บุคคลผู้ลามก ฐ. บุรุษผู้สูงสุด ฑ. คำเป็นประธาน ฒ. วาตะว่าคนถ้อย ณ. สัตว์ผู้ควรตรัสรู้ ด. หญิงผู้แก่ ท. ต. อาการเพียงดั่งมณฑป ถ. ความรักเพียงดั่งบุตร ท. ผู้กล้าเพียงดั่งสีหะ ธ. ช้างตัวประเสริฐ

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๓.๑
กลุ่มที่.....

๑. เอกทิวส์
แปลว่า _____
๒. ทูวีห์
แปลว่า _____
๓. คีรตน
แปลว่า _____
๔. จตุสจุจ
แปลว่า _____
๕. ปลงจกามคุณ
แปลว่า _____
๖. ฉพินทุริย์
แปลว่า _____
๗. สตุตาห
แปลว่า _____
๘. อฏฐุงค์
แปลว่า _____
๙. นวทวาร
แปลว่า _____
๑๐. ทสพดี
แปลว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๓.๑
กลุ่มที่.....

๑. จตุมหาดูต
วิเคราะห์ว่า _____
๒. อสตีหตุต
วิเคราะห์ว่า _____
๓. ติวาต
วิเคราะห์ว่า _____
๔. จตุจกุก
วิเคราะห์ว่า _____
๕. ปลยจินุทริย
วิเคราะห์ว่า _____
๖. ฉพพณณ
วิเคราะห์ว่า _____
๗. ปลยจกฤษณ
วิเคราะห์ว่า _____
๘. ปลยจสีล
วิเคราะห์ว่า _____
๙. ติวปฏก
วิเคราะห์ว่า _____
๑๐. อสตีตยานุพยุณ
วิเคราะห์ว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๓.๒

กลุ่มที่.....

๑. อลีติมหาสาวกา

แปลว่า _____

๒. ตโยชนา

แปลว่า _____

๓. ทวตฺตีสาการา

แปลว่า _____

๔. อฏฐปริกขาร

แปลว่า _____

๕. ฉพพณฺณานิ

แปลว่า _____

๖. ปญฺจินฺทริยานิ

แปลว่า _____

๗. เตตฺตีสชนา

แปลว่า _____

๘. ทวตฺตีสสุณิสาย

แปลว่า _____

๙. ตโยปพฺพชิตา

แปลว่า _____

๑๐. เอกสตราชาโน

แปลว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๓.๒

กลุ่มที่.....

๑. จตุปรีชา
วิเคราะห์ว่า_____
๒. นพภิญญาโย
วิเคราะห์ว่า_____
๓. ปลุกฤษณา
วิเคราะห์ว่า_____
๔. เตตติสชนา
วิเคราะห์ว่า_____
๕. ปลุจินทุเรียนิ
วิเคราะห์ว่า_____
๖. อสีติมหาเถรา
วิเคราะห์ว่า_____
๗. ทวตติสการา
วิเคราะห์ว่า_____
๘. ปลุณาสโยชนานิ
วิเคราะห์ว่า_____
๙. อฏฐสมาปตติโย
วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. ปลุจสิกาปทานิ
วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ศูนย์สำรอง

กลุ่มที่.....

๑. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นสมาหริทกุสมาส และใส่เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่ใช่สมาหริทกุสมาส

_____ ๑. สดุดาห์ _____ ๒. ทวีกุขตุ้ _____ ๓. ตีกุขตุ้ _____ ๔. ทวดตีสาการ์ _____ ๕. เอกาห์	_____ ๖. ปฐมชุฒานั _____ ๗. ทุตยชุฒานั _____ ๘. จคุมหาภูตั _____ ๙. อสัตีหตุถั _____ ๑๐. ปณจันทุริยั

๒. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นอสมาหริทกุสมาส และใส่เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่ใช่อสมาหริทกุสมาส

_____ ๑. ทวีกุขตุ้ _____ ๒. ตีกุขตุ้ _____ ๓. เอกปुकุโล _____ ๔. ตโยชนา _____ ๕. ปฐมชุฒานานั	_____ ๖. อนกสตานั _____ ๗. เอกธมโม _____ ๘. อนกสหัสสานั _____ ๙. อสัตีมหาเถรา _____ ๑๐. ตุตยชุฒานานั

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงาน ศูนย์ที่ ๔.๑

กลุ่มที่.....

๑. **ธมฺมยาโค**
แปลว่า_____
๒. **ฌราวาโส**
แปลว่า_____
๓. **ธมฺมเทศนา**
แปลว่า_____
๔. **ธมฺมาภิสมโย**
แปลว่า_____
๕. **วิเสตาทิโก**
แปลว่า_____
๖. **ปญฺญาปฏิทาโก**
แปลว่า_____
๗. **พุทฺธานุสฺสติ**
แปลว่า_____
๘. **อรหตฺตปฺปตฺโต**
แปลว่า_____
๙. **ทุคฺคโต**
แปลว่า_____
๑๐. **อินฺทฺริยคฺคตฺติ**
แปลว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริม ศูนย์ที่ ๔.๑

กลุ่มที่.....

๑. วุฑฒิปุตตะตา (กฤษีตา)
วิเคราะห์ว่า_____
๒. นิททุปกตา (อิตถิ)
วิเคราะห์ว่า_____
๓. วยปุตตะโต (เสฏฐิปุตตะโต)
วิเคราะห์ว่า_____
๔. โทมนสุตตะปุตตะโต (ราชา)
วิเคราะห์ว่า_____
๕. โอวาททายโก (อาจารย์)
วิเคราะห์ว่า_____
๖. ปาร์คโต (ภิกขุ)
วิเคราะห์ว่า_____
๗. วิปการปุตตะโต (มนุสฺสโต)
วิเคราะห์ว่า_____
๘. สัมเวคปุตตะโต (เสฏฐิ)
วิเคราะห์ว่า_____
๙. ทุคคโต (ปุริส)
วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. โสตาปนุโน (เถโร)
วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๔.๒
กลุ่มที่.....

๑. ภตฺตกิจจํ
แปลว่า_____
๒. ปเวณิรหุขํ
แปลว่า_____
๓. ปกติกถา
แปลว่า_____
๔. ปุตุตโสโก
แปลว่า_____
๕. กายกมฺมํ
แปลว่า_____
๖. โภกสมุปทา
แปลว่า_____
๗. กายทณฺโฑ
แปลว่า_____
๘. ปรีวารสมุปทา
แปลว่า_____
๙. กายทฺจจริตํ
แปลว่า_____
๑๐. มโนกมฺมํ
แปลว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๔.๒

กลุ่มที่.....

๑. ปาณสมา (ปุตตทารา)
วิเคราะห์ว่า_____
๒. อนุப்புพิกถา
วิเคราะห์ว่า_____
๓. อมฺนุสฺสปริคฺคหิตา (อฏฺฐวี)
วิเคราะห์ว่า_____
๔. สทฺฐาสมฺปนฺโน (อุปาสโก)
วิเคราะห์ว่า_____
๕. สุกตฺปปเวทิตฺ (ธมฺโม)
วิเคราะห์ว่า_____
๖. ญฺาติสํสฺสฺโก
วิเคราะห์ว่า_____
๗. อุปนฺนิสฺสยสมฺปนฺโน (เสฏฺฐิ)
วิเคราะห์ว่า_____
๘. อาลสิยาภิกฺขิตฺ (มฺนุสฺโส)
วิเคราะห์ว่า_____
๙. อมฺนุสฺสุปฺทฺทฺทิตฺ (มคฺโค)
วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. อสฺสุปฺนุณฺนา (เนตฺตา)
วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๔.๓

กลุ่มที่.....

๑. นคราภิมุขี (ยุกุขินี)

แปลว่า_____

๒. อาคนตุกทาน์

แปลว่า_____

๓. โอวาทกขโม (เถโร)

แปลว่า_____

๔. ยาจโยโค

แปลว่า_____

๕. อัจริยวตุต์

แปลว่า_____

๖. ทกขิโณทกั

แปลว่า_____

๗. สงุขทาน์

แปลว่า_____

๘. พหุชนหิต์

แปลว่า_____

๙. อูษุณายวตุต์

แปลว่า_____

๑๐. คิลานภสชชั

แปลว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๔.๓

กลุ่มที่.....

๑. **อาจารย์ชน**
วิเคราะห์ว่า_____
๒. **ศิลาเนสซุซ**
วิเคราะห์ว่า_____
๓. **มตกตตุต**
วิเคราะห์ว่า_____
๔. **จีวรกมม**
วิเคราะห์ว่า_____
๕. **วิกุทายิกกณณิกา**
วิเคราะห์ว่า_____
๖. **เปตกิจจ**
วิเคราะห์ว่า_____
๗. **อนาถปิณโฑ**
วิเคราะห์ว่า_____
๘. **อาจารย์วตุต**
วิเคราะห์ว่า_____
๙. **คมิกวตุต**
วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. **จีวรสาฎโก**
วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๔.๔

กลุ่มที่.....

๑. อิศุทธริยภัย
แปลว่า _____
๒. ขตติยปพฺพชิตา
แปลว่า _____
๓. สีสถภัย
แปลว่า _____
๔. สติอวิปฺปวาโส
แปลว่า _____
๕. ฌานสุขํ
แปลว่า _____
๖. ผลสุขํ
แปลว่า _____
๗. คนุทธหิตํ (ปุပ္ผํ)
แปลว่า _____
๘. สมาปตฺตวิภูจฺจโตะ (เถโร)
แปลว่า _____
๙. มาตุคามรหิตํ (ฐานํ)
แปลว่า _____
๑๐. ปิณฺฑปาตปฏิกุกฺกุโตะ (ภิกฺขุ)
แปลว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๔.๔

กลุ่มที่.....

๑. ปุตุตวิโยโค
วิเคราะห์ว่า_____
๒. ภวนิสฺสรณํ
วิเคราะห์ว่า_____
๓. เทวติเทโว (พุทฺโธ)
วิเคราะห์ว่า_____
๔. สีสถยํ
วิเคราะห์ว่า_____
๕. ชิกจฺจนายํ
วิเคราะห์ว่า_____
๖. ชนาธิโป (ภควา)
วิเคราะห์ว่า_____
๗. สทฺธาหานิ
วิเคราะห์ว่า_____
๘. โภคหานิ
วิเคราะห์ว่า_____
๙. วิมุตฺติสฺขํ
วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. สติอวิปฺปวาโส
วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๔.๕
กลุ่มที่.....

๑. เทวทณฺโท
แปลว่า_____
๒. หทยมถฺถ์
แปลว่า_____
๓. พุทฺธสณฺนํ
แปลว่า_____
๔. กมฺมฐณฺณํ
แปลว่า_____
๕. สมนธมฺโม
แปลว่า_____
๖. ยญฺฺจโกฏฺฐิ
แปลว่า_____
๗. คีตสทฺโท
แปลว่า_____
๘. สีสวิปตฺติ
แปลว่า_____
๙. สีสเตโช
แปลว่า_____
๑๐. กมฺมวิปาโก
แปลว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๔.๕

กลุ่มที่.....

๑. **สตถุศาสน์**
วิเคราะห์ว่า _____
๒. **อิตถีสทโท**
วิเคราะห์ว่า _____
๓. **เทวทณฺโท**
วิเคราะห์ว่า _____
๔. **จิตตปฺปสทาโท**
วิเคราะห์ว่า _____
๕. **ราชาณา**
วิเคราะห์ว่า _____
๖. **พุทฺธวิสโย**
วิเคราะห์ว่า _____
๗. **พุทฺธลีฟูโห**
วิเคราะห์ว่า _____
๘. **พุทฺธลีธา**
วิเคราะห์ว่า _____
๙. **มโนปสทาโท**
วิเคราะห์ว่า _____
๑๐. **มตฺติกาปิณฺฑโท**
วิเคราะห์ว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๔.๖

กลุ่มที่.....

๑. กุหลาบ
แปลว่า_____
๒. กุหลาบ
แปลว่า_____
๓. รชชสิริ
แปลว่า_____
๔. อุดมศึกษา
แปลว่า_____
๕. ปุพพพุทธา
แปลว่า_____
๖. ตถาคตคารโว
แปลว่า_____
๗. อาหารตมฺหา
แปลว่า_____
๘. ความกิจจ
แปลว่า_____
๙. กุญฺธิทาโห
แปลว่า_____
๑๐. ฌมฺมสํเวโค
แปลว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๔.๖

กลุ่มที่.....

๑. อุกุจิโรโค
วิเคราะห์ว่า _____
๒. ปุพฺพติเนโห
วิเคราะห์ว่า _____
๓. ปาทปริจาริกา
วิเคราะห์ว่า _____
๔. มคฺคปฏิปนฺนา
วิเคราะห์ว่า _____
๕. ปุริสโถตา (อิตฺถิ)
วิเคราะห์ว่า _____
๖. ปุตุตฺติเนโห
วิเคราะห์ว่า _____
๗. ฌมฺมปีติ
วิเคราะห์ว่า _____
๘. หตฺถสตาริ (ฌนั)
วิเคราะห์ว่า _____
๙. มนสิกาโร
วิเคราะห์ว่า _____
๑๐. พุทฺธการโว
วิเคราะห์ว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ศูนย์สำรอง
กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้เติมรูปวิเคราะห์ต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

๑.	_____	= โทมนสุสฺสฺปฺตฺโต (เถโร)
๒.	_____	= ปเวณิรัชฺช
๓.	_____	= มโนกมฺม
๔.	_____	= ทกฺขิโณทก
๕.	_____	= ยาจโยโค
๖.	_____	= อิตฺถิสฺสทโท
๗.	_____	= อาหารตณฺหา
๘.	_____	= วิวาทาปนฺนา (ภิกฺขุ)
๙.	_____	= อนาถปิณฺโฑ
๑๐.	_____	= สติอวิปฺปวาโส
๑๑.	_____	= ขคฺคฺติยปพฺพชิตา
๑๒.	_____	= กายทณฺโฑ
๑๓.	_____	= อาหารปฺจฺเจโท
๑๔.	_____	= เทวทณฺโฑ
๑๕.	_____	= กมฺมวิปาโก
๑๖.	_____	= คพฺภปริหาโร
๑๗.	_____	= กุจฺฉิทาโท
๑๘.	_____	= มนสิกาโร
๑๙.	_____	= จีวรสาณฺโฑ
๒๐.	_____	= ฌาตีสํสฺสุโค

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๕.๑
กลุ่มที่.....

๑. หิโรตตปป์
แปลว่า _____
๒. สูปพยุลฺลชนํ
แปลว่า _____
๓. ขนฺธุติโสฺรจฺจํ
แปลว่า _____
๔. มงฺคลามงฺคลํ
แปลว่า _____
๕. มคฺคผลํ
แปลว่า _____
๖. ขาทนียโฆษนียํ
แปลว่า _____
๗. หิริลฺลสฺสวณฺณํ
แปลว่า _____
๘. คามเขตฺตํ
แปลว่า _____
๙. วยสมฺปตฺติปฺปเทสํ
แปลว่า _____
๑๐. สจฺจมาภูิปตฺตจิวรํ
แปลว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๕.๑

กลุ่มที่.....

๑. **วัตถุประสงค์**
วิเคราะห์ว่า _____
๒. **ยากุณัตต์**
วิเคราะห์ว่า _____
๓. **สกุการสมุมาน**
วิเคราะห์ว่า _____
๔. **ขนุทธาตุายตน**
วิเคราะห์ว่า _____
๕. **ปุตตทาร์**
วิเคราะห์ว่า _____
๖. **มณจาติมณจ**
วิเคราะห์ว่า _____
๗. **สปปิมฐผาณิต**
วิเคราะห์ว่า _____
๘. **มุตตกริส**
วิเคราะห์ว่า _____
๙. **นิวาสนปารุปน**
วิเคราะห์ว่า _____
๑๐. **สงฆมาฏิปตตจิวร**
วิเคราะห์ว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๕.๒

กลุ่มที่.....

๑. ทหารสามเณร

แปลว่า _____

๒. ลีลสมาธิปัญญา

แปลว่า _____

๓. มาตาปิโตร

แปลว่า _____

๔. คามนิคมชนปทราชธานีโย

แปลว่า _____

๕. ปุตุตทารา

แปลว่า _____

๖. ปุตุตธีโตร

แปลว่า _____

๗. ฉาตีสุหุชชา

แปลว่า _____

๘. ฉานาภิญญาโย

แปลว่า _____

๙. จุตุปปาโต

แปลว่า _____

๑๐. รตุนุทิว

แปลว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๕.๒

กลุ่มที่.....

๑. สรรณลีลปพพชชา
วิเคราะห์ว่า_____
๒. ปพพชชูปสมปทา
วิเคราะห์ว่า_____
๓. อจจริยปชฌายา
วิเคราะห์ว่า_____
๔. ลภสกุการา
วิเคราะห์ว่า_____
๕. สมถวิปสสนา
วิเคราะห์ว่า_____
๖. ทาสกมมกรร
วิเคราะห์ว่า_____
๗. ชราพยาธิมรณานิ
วิเคราะห์ว่า_____
๘. สสสุสสุสุรา
วิเคราะห์ว่า_____
๙. เทวมนุสสุตา
วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. ลภสกุกาโร
วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ศูนย์สำรอง

กลุ่มที่.....

๑. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นสมาหารวันทวสมาส และใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่สมาหารวันทวสมาส

_____ ๑. สีสสมภูจ้ _____ ๒. คมนาคมน้ _____ ๓. ทาสีทาสา _____ ๔. ชินุณพยุธาธิมค้ _____ ๕. ลากสกุกาโร	_____ ๖. สกุการสมุมาน้ _____ ๗. อนุนปาน้ _____ ๘. อนุกมปิ _____ ๙. อนูโตนิเวสน้ _____ ๑๐. สารีปุตตโมคคคูลานา

๒. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นอสมาหารวันทวสมาส และใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่สมาหารวันทวสมาส

_____ ๑. สีสสมาธิปยุธา _____ ๒. ธมุวินโย _____ ๓. สกุการสมุมาโน _____ ๔. สารีปุตตตเถโร _____ ๕. มณฐิตปสาธิตา (กุลธิตา)	_____ ๖. ขณชชุโข (ปุริโส) _____ ๗. ปุตตสิเนโ _____ ๘. หิริยลสุวณฺณานิ _____ ๙. ฌานาภิญญาโย _____ ๑๐. สุกรเปโต

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๖.๑
กลุ่มที่.....

๑. นิสุตฺตยํ
แปลว่า _____
๒. นิพฺภยํ
แปลว่า _____
๓. อนฺุสํวจฺจรํ
แปลว่า _____
๔. ปฏฺิวาตํ
แปลว่า _____
๕. อนฺุวาตํ
แปลว่า _____
๖. อฺุปนฺครํ
แปลว่า _____
๗. นฺิทฺุทรตํ
แปลว่า _____
๘. อนฺุชฺมมํ
แปลว่า _____
๙. นฺิรฺนฺุตรายํ
แปลว่า _____
๑๐. ปฏฺิมคฺคํ
แปลว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๖.๑

กลุ่มที่.....

๑. นิสุตย์
วิเคราะห์ว่า _____
๒. นิพภย
วิเคราะห์ว่า _____
๓. นินทราย
วิเคราะห์ว่า _____
๔. อนุมคค
วิเคราะห์ว่า _____
๕. อนุตจจจ
วิเคราะห์ว่า _____
๖. อนุปท
วิเคราะห์ว่า _____
๗. อุปคาม
วิเคราะห์ว่า _____
๘. อุปวน
วิเคราะห์ว่า _____
๙. ปจจตต
วิเคราะห์ว่า _____
๑๐. ปฏิมคค
วิเคราะห์ว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๖.๒
กลุ่มที่.....

๑. **ปัจฉิมกตัญญู**
แปลว่า _____
๒. **อนโตนเคห์**
แปลว่า _____
๓. **ยถาสูขัม**
แปลว่า _____
๔. **อนุตรามคฤกษ์**
แปลว่า _____
๕. **พหิเคห์**
แปลว่า _____
๖. **เหฏฐาปีจัม**
แปลว่า _____
๗. **อุปริตลัม**
แปลว่า _____
๘. **ยวตติยัม**
แปลว่า _____
๙. **ปัจฉิมเคห์**
แปลว่า _____
๑๐. **อนโตนิเวสนัม**
แปลว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๖.๒
กลุ่มที่.....

๑. ยาวทตถ์
วิเคราะห์ว่า_____
๒. ยถษณษยั
วิเคราะห์ว่า_____
๓. ยถพลั
วิเคราะห์ว่า_____
๔. ยถกมมู
วิเคราะห์ว่า_____
๕. เหนุจษมณจั
วิเคราะห์ว่า_____
๖. เหนุจษปษษทั
วิเคราะห์ว่า_____
๗. อุปรตถ์
วิเคราะห์ว่า_____
๘. อุปรปษษทั
วิเคราะห์ว่า_____
๙. อนนุทวทหรรุ
วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. อนนุทนคร์
วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ศูนย์สำรอง

กลุ่มที่.....

๑. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นอุปสรรคพหูพจน์ อพยยิภาวสมาส และใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่ อุปสรรคพหูพจน์ อพยยิภาวสมาส

_____ ๑. นิพโย _____ ๒. ปจจตุต _____ ๓. ปฎิวาต _____ ๔. นิรนตราโย _____ ๕. นิสุสสย	_____ ๖. วิโสโก _____ ๗. นิทุทรโถ _____ ๘. อุปนกร _____ ๙. นิสุสสโย _____ ๑๐. อมนุสุโส

๒. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นนิปาดพหูพจน์ อพยยิภาวสมาส และใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่ นิปาดพหูพจน์ อพยยิภาวสมาส

_____ ๑. ปตตจิวร _____ ๒. อนนตรากตุต _____ ๓. สัสารทุกข _____ ๔. ปฎิสนถาโร _____ ๕. ติโรปพุด	_____ ๖. ยาวชีว์ _____ ๗. นิสุตาโร _____ ๘. นิพพิเสวน _____ ๙. ยถาวทุต _____ ๑๐. สมถวิปสุสน

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๗.๑

กลุ่มที่.....

๑. อติกนตวโย (อุปาสโก)
แปลว่า _____
๒. อภิกตวโย (อุปาสโก)
แปลว่า _____
๓. สมฺปตฺตปพฺพชิตา (สาธา)
แปลว่า _____
๔. คตบุริโส (คาโม)
แปลว่า _____
๕. ปริวุตตงฺโฆ (สตถา)
แปลว่า _____
๖. อภิกตสิโต (มนุสฺโส)
แปลว่า _____
๗. ปริกฺขิตฺตปาการํ (นกรํ)
แปลว่า _____
๘. ปิตฺตสิโต (มนุสฺโส)
แปลว่า _____
๙. มหฺตฺตโรโค (ปฺกฺคโค)
แปลว่า _____
๑๐. สมฺปตฺตปริธา (สาธา)
แปลว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๗.๑

กลุ่มที่.....

๑. **ปริศนาคณิตศาสตร์ (โปกรณ)**
วิเคราะห์ว่า_____
๒. **อนุพัตตพราหมณ์ (สาค)**
วิเคราะห์ว่า_____
๓. **อติภโย (เอโร)**
วิเคราะห์ว่า_____
๔. **ตชชิตภโย (มธุส)**
วิเคราะห์ว่า_____
๕. **อาคตตปสา (อภิสาลา)**
วิเคราะห์ว่า_____
๖. **สุนขปริวโต (ลทท)**
วิเคราะห์ว่า_____
๗. **เทวคณปริวโต (สภ)**
วิเคราะห์ว่า_____
๘. **คณหิตคคิ (สร)**
วิเคราะห์ว่า_____
๙. **วินทชนหารู (สร)**
วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. **ปฏิจจนนตจ (สร)**
วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๗.๒

กลุ่มที่.....

๑. วิสสุภจปรโลโก (ปุคฺคโล)
แปลว่า _____
๒. ลทฺฐปสมฺปโท (กุลปฺตฺโต)
แปลว่า _____
๓. อธิคตวิเสโส (เถโร)
แปลว่า _____
๔. ปหิตตฺโต (ภิกฺขุ)
แปลว่า _____
๕. วิวญฺฑวโร (อุปาสโก)
แปลว่า _____
๖. ปฏฺิยาทิตตฺกกาโร (เสฏฺฐี)
แปลว่า _____
๗. ลทฺฐปญฺฑปาตา (เถรี)
แปลว่า _____
๘. อุกฺคหิตวตฺโต (สามเณโร)
แปลว่า _____
๙. อาทินุทญฺฑา (มนุสฺสา)
แปลว่า _____
๑๐. วุตฺถวสฺสา (มหาเถรา)
แปลว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๓.๒

กลุ่มที่.....

๑. กตภินีหาโร (เถโร)
วิเคราะห์ว่า_____
๒. สมามินุโปสธา (มनुสธา)
วิเคราะห์ว่า_____
๓. อาจิณฺณจกฺกมโน (เถโร)
วิเคราะห์ว่า_____
๔. นihatthato (อริยสาวโก)
วิเคราะห์ว่า_____
๕. ลทฺษพฺยากรโณ (โพธิสตุโต)
วิเคราะห์ว่า_____
๖. นihatthato (อริยสาวโก)
วิเคราะห์ว่า_____
๗. ปตฺถิตปฺปตฺถนา (วิสาขา)
วิเคราะห์ว่า_____
๘. ปฏฺฐิตทฺษคฺโณ (ภิกฺขุ)
วิเคราะห์ว่า_____
๙. ปริยฺญาตมฺโม (ปญฺชิตโต)
วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. อปริยฺญาตมฺมา (พาลา)
วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๗.๓

กลุ่มที่.....

๑. อุปนุจนุโท (ภิกขุ)
วิเคราะห์ว่า_____
๒. ชาตสุสาหา (ทารกา)
วิเคราะห์ว่า_____
๓. อภตปณฺณกาโร (เสฏฺฐี)
วิเคราะห์ว่า_____
๔. กตปฺจจุคฺคฺมโน (สตฺถา)
วิเคราะห์ว่า_____
๕. ทินฺนคมฺพล (สามเณโร)
วิเคราะห์ว่า_____
๖. กโตปกาโร (สารีปฺตุโต)
วิเคราะห์ว่า_____
๗. สมฺปนฺนสฺสฺโส (อุปาโสโก)
วิเคราะห์ว่า_____
๘. สมฺปิตโภโก (เสฏฺฐี)
วิเคราะห์ว่า_____
๙. อภินฺนสฺสกาโร (เถโร)
วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. ปฏฺยชาติสฺสกาโร (เถโร)
วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๗.๔

กลุ่มที่.....

๑. นิสุตารา (ลหุธิ)
แปลว่า _____
๒. นิมมกุชिका (มฐ)
แปลว่า _____
๓. นิสุตททา (มนุสฺสา)
แปลว่า _____
๔. นิกฺกมฺมา (อิติปิโย)
แปลว่า _____
๕. นีราหาโร (ทุกฺกตมนุสฺโส)
แปลว่า _____
๖. นิพฺภโย (มนุสฺโส)
แปลว่า _____
๗. นิสฺสํสโย (เถโร)
แปลว่า _____
๘. นีรูปกาโร (กาโย)
แปลว่า _____
๙. นิสฺสึเนโห (ชโน)
แปลว่า _____
๑๐. นีรฺกโโก (ปายาโส)
แปลว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๓.๔

กลุ่มที่.....

๑. นิพพิเสวโน (ปุริโส)
วิเคราะห์ว่า_____
๒. นิกงงโฆ (เสฏฐิ)
- วิเคราะห์ว่า_____
๓. นิกุกิเสโส (ภิกขุ)
- วิเคราะห์ว่า_____
๔. นิทโทโส (เถโร)
- วิเคราะห์ว่า_____
๕. นิปปปญจา (ภิกขุ)
- วิเคราะห์ว่า_____
๖. วิโสโก (มनुสโส)
- วิเคราะห์ว่า_____
๗. อปคตทุทโม (รหโท)
- วิเคราะห์ว่า_____
๘. ปรีหีนชฌาโน (ภิกขุ)
- วิเคราะห์ว่า_____
๙. ปรีหีนลาโธ (ชโน)
- วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. นิรนุตราโย (ปะเทโส)
- วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๗.๕
กลุ่มที่.....

๑. มุพหุคพฺภา (สุปฺปวาสา)
แปลว่า _____
๒. สนฺตอตุตฺตภาโว (เถโร)
แปลว่า _____
๓. สนฺตกาโย (เถโร)
แปลว่า _____
๔. สนฺตวาโจ (เถโร)
แปลว่า _____
๕. สนฺตมโน (เถโร)
แปลว่า _____
๖. ทุมฺเมโธ (ปฺคุคฺโค)
แปลว่า _____
๗. ทุสฺสีโธ (ปฺคุคฺโค)
แปลว่า _____
๘. ทุปฺปญฺโธ (ปฺคุคฺโค)
แปลว่า _____
๙. ปรีปฺกุกฺกรโร (อุปาสโก)
แปลว่า _____
๑๐. จินฺปาเถยฺยา (ชายปติกา)
แปลว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๓.๕

กลุ่มที่.....

๑. อุตตทานมูโข (สตถา)
วิเคราะห์ว่า_____
๒. มนุทปปลยโธ (พาโล)
วิเคราะห์ว่า_____
๓. สตถหุกสรโร (ราชา)
วิเคราะห์ว่า_____
๔. ปลยจวณณา (ปีติ)
วิเคราะห์ว่า_____
๕. ปริปุณณวสโส (ภิกขุ)
วิเคราะห์ว่า_____
๖. ปริกุชีณวิภโว (เสฏฐี)
วิเคราะห์ว่า_____
๗. พุทฐปมูโข (ภิกขุสงฆม)
วิเคราะห์ว่า_____
๘. ปีนินุทริโย (พราหมโณ)
วิเคราะห์ว่า_____
๙. สามาวตีปมูขา (อิตถियो)
วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. พหุปกโร (คหปติ)
วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๗.๖
กลุ่มที่.....

๑. วิรุพหุติณฺ (จํา)
แปลว่า _____
๒. อาภินนฺมสนุสฺสา (เวสาลี)
แปลว่า _____
๓. พหุชฺชา (เวสาลี)
แปลว่า _____
๔. ปสนนฺมสนุสฺโส (เถโร)
แปลว่า _____
๕. กทฺทมพหุตฺ (จํา)
แปลว่า _____
๖. สกฺขรพหุตฺ (จํา)
แปลว่า _____
๗. อฺปฺปนฺนพฺพุทฺ (ปะเทโส)
แปลว่า _____
๘. อธิวตฺตเทโว (รฺกฺโข)
แปลว่า _____
๙. ปรีปฺณฺณปรีสา (สาธา)
แปลว่า _____
๑๐. ทฺพฺภิกฺโข (กาโล)
แปลว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๗.๖
กลุ่มที่.....

๑. **ฐิตเปโม (ปุริโส)**
วิเคราะห์ว่า_____
๒. **ปริยภูจิตโจโร (มคโค)**
วิเคราะห์ว่า_____
๓. **สนุนิจิตรขั (สรිර)**
วิเคราะห์ว่า_____
๔. **อปฺปภิกขุ (ทกฺขินาปโถ)**
วิเคราะห์ว่า_____
๕. **สุตฺตวิหิตารกฺโข (คาโม)**
วิเคราะห์ว่า_____
๖. **ปฏฺยิตฺตภิกฺขา (สาธา)**
วิเคราะห์ว่า_____
๗. **กตการโว (เถโร)**
วิเคราะห์ว่า_____
๘. **ปฏฺยชาติตสฺสกาโร (คาโม)**
วิเคราะห์ว่า_____
๙. **สนุนิปาตสฺจฺโฆ (อาราโม)**
วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. **กิลินฺนปายาธา (สุวณฺณปาติ)**
วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ศูนย์สำรอง
กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้เติมรูปวิเคราะห์ต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

๑.	อากโต ตาปโต _____	อากตตาปสา (อักษีสาลา)
๒.	_____	เยน โส ลทฐปสมปโท (กุลปุตโต)
๓.	_____	เยน โส ปหิตตโต (ภิกขุ)
๔.	_____	เยน โส วุตถาสุโส (เถโรป)
๕.	อาทินนา _____	เต อาทินนทตทา (มนุสสา)
๖.	อุปนโน _____	สา อุปนุนสินหา (นารี)
๗.	สมปตตา ปรีสา _____	สมปตตปรีสา (ชมมสกา)
๘.	อปคโต กทุกโม _____	อปคตกทุกโม (รหโท)
๙.	พหู ปุตตา _____	พหูปุตตา (วิสายา)
๑๐.	จนุโท อุปโม _____	จนุทูปมา (ปฏิปทา)
๑๑.	นาคคณ ปรีวุโต _____	นาคคณปรีวุโต (นาคราชา)
๑๒.	อเปต วิญจณ _____	อเปตวิญจณ (สรีริ)
๑๓.	อุปนโน พุทโร _____	อุปนุนพุทโร (ปะเทโส)
๑๔.	ทูลลภ สสตี _____	ทูลลภสสา (เวสาลี)
๑๕.	ปรีหิโน ลาโก _____	ปรีหิโนลาโก (เทวทตโต)
๑๖.	อาภินณา มนุสสา _____	อาภินณมนุสสา (เวสาลี)
๑๗.	ทฎฐา เมธา _____	ทฎฐเมธา (พาลา)
๑๘.	ทินโน ปินทปาโต _____	ทินนปินทปาตา (เถรี)
๑๙.	_____	ยสุมา โส นิรูปกาโร (กาโย)
๒๐.	_____	ยสุสา สา อุปนุนสเวกา (เถรี)

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๘.๑
กลุ่มที่.....

๑. อกาโล
แปลว่า _____
๒. อโนกาโส
แปลว่า _____
๓. อผาสุกัม
แปลว่า _____
๔. อมิตุโต
แปลว่า _____
๕. อมนุสฺโส
แปลว่า _____
๖. อกุชิตฺตาสโว
แปลว่า _____
๗. อทมฺโม
แปลว่า _____
๘. อการโก
แปลว่า _____
๙. อลาโภ
แปลว่า _____
๑๐. อสุตฺตมโณ
แปลว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๘.๑

กลุ่มที่.....

๑. อโมโร (สตฺโต)
วิเคราะห์ว่า _____
๒. อนาคาริโย
วิเคราะห์ว่า _____
๓. อนริโย
วิเคราะห์ว่า _____
๔. อนาจริโย
วิเคราะห์ว่า _____
๕. อมาตปิโตร
วิเคราะห์ว่า _____
๖. อสุสมโณ
วิเคราะห์ว่า _____
๗. อสนฺโต
วิเคราะห์ว่า _____
๘. อนตฺตา
วิเคราะห์ว่า _____
๙. อกตญฺญ
วิเคราะห์ว่า _____
๑๐. อนาปตฺติ
วิเคราะห์ว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๘.๒
กลุ่มที่.....

๑. กกุฎปาทา (อจจรา)
แปลว่า _____
๒. หตฺถิลิจุโค (สกุโณ)
แปลว่า _____
๓. อุปลวณฺณา (เถรี)
แปลว่า _____
๔. อคฺคิวนฺโณ (อโยคุโพ)
แปลว่า _____
๕. พุรหุสฺสโร (ภควา)
แปลว่า _____
๖. อโนชาวณฺณา (เทวี)
แปลว่า _____
๗. กุมาริกาวณฺณา (มารชิตา)
แปลว่า _____
๘. กัมตาสฺสรา (วิสาขา)
แปลว่า _____
๙. มนุสฺสสีโส (เปโต)
แปลว่า _____
๑๐. มนุสฺสอตฺตภาโว (เปโต)
แปลว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๘.๒

กลุ่มที่.....

๑. กกุฎปาทา (อจฺจรา)
วิเคราะห์ว่า_____
๒. หตฺถิลิฺจฺโศ (สกุโณ)
วิเคราะห์ว่า_____
๓. อุปฺปลวณฺณา (เถรี)
วิเคราะห์ว่า_____
๔. อคฺคิวนฺโณ (อโยคุโพ)
วิเคราะห์ว่า_____
๕. พุรฺหมสฺสโร (ภควา)
วิเคราะห์ว่า_____
๖. อโนชวณฺณา (เทวี)
วิเคราะห์ว่า_____
๗. กุมาริกาวณฺณา (มารชิตา)
วิเคราะห์ว่า_____
๘. กัสมฺมสฺสรา (วิสาขา)
วิเคราะห์ว่า_____
๙. มนุสฺสสึโธ (เปโต)
วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. มนุสฺสอตุตฺตภาโว (อมนุสฺสโธ)
วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๘.๓
 กลุ่มที่.....

๑. ฉตุตปาณิ (อุปาสโก)
 แปลว่า _____
๒. ปตตปาณิ (ภิกขุ)
 แปลว่า _____
๓. รชสุสิโร (ราชา)
 แปลว่า _____
๔. อามิสจกขุ (ภิกขุ)
 แปลว่า _____
๕. วชิรหตุโธ (สกโก)
 แปลว่า _____
๖. กาสาวกณฺฐา (ปาปภิกขุ)
 แปลว่า _____
๗. โรคกฺขุณฺนิ (ปุริโส)
 แปลว่า _____
๘. อาสิวิสสิโส (เทวทตฺโต)
 แปลว่า _____
๙. สกฺการหตุโธ (อุปาสโก)
 แปลว่า _____
๑๐. ปุวหตุโธ (ทารโก)
 แปลว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๘.๓

กลุ่มที่.....

๑. มณิกณโฐ (นาคราชา)
วิเคราะห์ว่า_____
๒. อาวุธหตุธา (โยธา)
วิเคราะห์ว่า_____
๓. ชีรมุโข (ทาร์โก)
วิเคราะห์ว่า_____
๔. สิริมุขา (ทาริกา)
วิเคราะห์ว่า_____
๕. อุปาหนปาโท (อุปาสโก)
วิเคราะห์ว่า_____
๖. อสุมุโข (ทาร์โก)
วิเคราะห์ว่า_____
๗. วชิรหตุโธ (อินุโท)
วิเคราะห์ว่า_____
๘. กาสาวกณฐา (ปาปภิกขุ)
วิเคราะห์ว่า_____
๙. รชสุสิโร (ราชา)
วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. โรคกุงฉนิ (ปุริโธ)
วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๘.๔
 กลุ่มที่.....

๑. อนุโม (ลิปิโย)
 แปลว่า _____
๒. อนาทโน (เถโร)
 แปลว่า _____
๓. อนงฺคโณ (ภิกขุ)
 แปลว่า _____
๔. อนาถา (มนุสฺสา)
 แปลว่า _____
๕. อนาคาโร (ปุคฺคโธ)
 แปลว่า _____
๖. อสฺสทฺโธ (อุปาสโก)
 แปลว่า _____
๗. อวชฺชํ (พฺพชฺวณํ)
 แปลว่า _____
๘. อนาลโย (เถโร)
 แปลว่า _____
๙. อนาวิโล (รหฺโท)
 แปลว่า _____
๑๐. อนาสโว (ภิกขุ)
 แปลว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนยที่ ๘.๔
 กลุ่มที่.....

๑. **อนาโกโล (รหโท)**
 วิเคราะห์ว่า_____
๒. **อสุตมิกา (อิตุถิ)**
 วิเคราะห์ว่า_____
๓. **อนาโธ (ปุริโธ)**
 วิเคราะห์ว่า_____
๔. **อเวโร (ปุคฺคโธ)**
 วิเคราะห์ว่า_____
๕. **อปฺปฐิสโม (ภควา)**
 วิเคราะห์ว่า_____
๖. **อสมสโม (ภควา)**
 วิเคราะห์ว่า_____
๗. **อปฺปฐิปุคฺคโธ (ภควา)**
 วิเคราะห์ว่า_____
๘. **อนุตฺตโร (สึตคฺนุโธ)**
 วิเคราะห์ว่า_____
๙. **อสทิส (สึตคฺนุโธ)**
 วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. **อปฺปฐิภาโธ (สึตคฺนุโธ)**
 วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบงานศูนย์ที่ ๘.๕
กลุ่มที่.....

๑. สप्तตถาโร (อุปาสิก)
แปลว่า _____
๒. สกพฐา (อิตถิ)
แปลว่า _____
๓. สาคถั (พทุชรวงนั)
แปลว่า _____
๔. สพยุษนั (พทุชรวงนั)
แปลว่า _____
๕. สชีโว (กุกุกุโณ)
แปลว่า _____
๖. สากุฐกถานิ (ปิฎกานิ)
แปลว่า _____
๗. สกิญจโน (ปุกุกโต)
แปลว่า _____
๘. สปปฐิกโย (มคโค)
แปลว่า _____
๙. สปริวารานิ (ภตตานิ)
แปลว่า _____
๑๐. สาคติกา (ธมฺมเทศนา)
แปลว่า _____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ใบกิจกรรมเสริมศูนย์ที่ ๘.๕

กลุ่มที่.....

๑. สปุตุตทาโร (ปุริโส)
วิเคราะห์ว่า_____
๒. สกพฐา (อิตถิ)
วิเคราะห์ว่า_____
๓. สาคถั (พฐุชวณั)
วิเคราะห์ว่า_____
๔. สพยุณษนั (พฐุชวณั)
วิเคราะห์ว่า_____
๕. สชีโว (กุกุกุโณ)
วิเคราะห์ว่า_____
๖. สากุจกถานิ (ปิฎกานิ)
วิเคราะห์ว่า_____
๗. สกัญจโน (ปุกุกโต)
วิเคราะห์ว่า_____
๘. สปปฐิกโย (มคโค)
วิเคราะห์ว่า_____
๙. สปริวารานิ (ภตตานิ)
วิเคราะห์ว่า_____
๑๐. สาคถิกกา (ชมมเทศนา)
วิเคราะห์ว่า_____

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ ศูนย์สำรอง

กลุ่มที่.....

๑. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็น น บุปพบท กัมมชารยสมาส และใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่ น บุปพบท กัมมชารยสมาส

- _____ ๑. อโนชาวณณา
- _____ ๒. อนาคาริโอ
- _____ ๓. อสุสมุโข
- _____ ๔. อนุธมม
- _____ ๕. อมาตาปิตโร

๒. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นฉัฎฐีอุปมาพหุพพิหีสมาส และใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่ฉัฎฐีอุปมาพหุพพิหีสมาส

- _____ ๑. กกุฎปาทา (อจจรา)
- _____ ๒. หตถิลิงโค (สกุโณ)
- _____ ๓. ปาณสมา (ปุตตทารา)
- _____ ๔. สทฐาสมปนุโน (อุปาสโก)
- _____ ๕. พุรหุสสุโร (ภควา)

๓. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็นฉัฎฐีภินนาธิกรณพหุพพิหีสมาส และใส่เครื่องหมาย ✗ หน้าข้อที่ไม่ใช่ฉัฎฐีภินนาธิกรณพหุพพิหีสมาส

- _____ ๑. อติกกนุตวโย (อุปาสโก)
- _____ ๒. สงฆปริวุโต (ภควา)
- _____ ๓. วชิรหตุโธ (อินโท)
- _____ ๔. อาคตสมโณ (อาราโม)
- _____ ๕. กาสาวกณโจ (ปาปภิกขุ)

๔. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็น น บุพพบท พหุพพิหิสมาส และใส่
เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่ใช่ น บุพพบท พหุพพิหิสมาส

- _____ ๑. อนาทานโน (เถโร)
- _____ ๒. อโมโร (สตโต)
- _____ ๓. อนาคารियो (ปพพชิต)
- _____ ๔. อนงคโณ (ภิกขุ)
- _____ ๕. อนาถา (มนุสสา)

๕. ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เป็น สห บุพพบท กัมมชารยสมาส และ
ใส่เครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ไม่ใช่ สห บุพพบท กัมมชารยสมาส

- _____ ๑. สมปตตปพพชิตา (สาธา)
- _____ ๒. สมาทินนุโปสธา (อริยสาวกา)
- _____ ๓. สาตถัง (พทุชวณัง)
- _____ ๔. สพยณชนัง (พทุชวณัง)
- _____ ๕. สยชาติสินเโ (ปริโส)

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

ชุดที่..... เรื่อง.....

ชื่อ..... นามสกุล.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑					๖				
๒					๗				
๓					๘				
๔					๙				
๕					๑๐				

คะแนนเต็ม	๑๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

ชุดที่..... เรื่อง.....

ชื่อ..... ฉายา..... นามสกุล.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑					๖				
๒					๗				
๓					๘				
๔					๙				
๕					๑๐				

คู่มือครู

ชุดการสอน ชุดที่ 1 เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสมาส

ส่วนประกอบของชุดการสอน

บทเรียนชุดการสอนนี้จัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ 5 ศูนย์ และศูนย์สำรอง 1 ศูนย์ แต่ละศูนย์มีส่วนประกอบดังนี้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
3. แบบฝึกปฏิบัติของนักเรียน
4. คู่มือครู 1 เล่ม
5. ซองบรรจุชุดการสอน 1 ซอง

ก. คำชี้แจงสำหรับครู

บทบาทของครูในห้องสำหรับศูนย์การเรียนรู้ ครูไม่ต้องสอนโดยการพูด อธิบายเรื่องราว ความรู้ต่างๆ ใช้สอนโดยนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ บทบาทของครู มีดังนี้

1. ครูต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เรียบร้อย (ดูในข้อ ข)
2. ครูจัดห้องเรียนและวางสื่อการเรียนรู้ตามแบบที่กำหนด
3. ครูควรศึกษาเนื้อหาที่จะสอนโดยละเอียดและศึกษาชุดการสอนอย่างรอบคอบ
4. ก่อนสอน ครูควรเตรียมชุดการสอนไว้บนโต๊ะประจำกลุ่มให้เรียบร้อย โดยนักเรียนได้รับกลุ่มละ 1 ชุด
5. ก่อนสอน ครูต้องให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเสียก่อน ตรวจสอบข้อสอบพร้อมทั้งกระดาษคำตอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
6. ถ้าเป็นการเรียนจากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ ครั้งแรกครูต้องชี้แจงให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดการสอน (ดูบทบาทของนักเรียน ข้อ ค.) ของนักเรียนไว้เพื่อต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความก้าวหน้าของนักเรียน
7. การสอนแบ่งเป็น 3 ชั้น (ดูตามแผนการจัดการเรียนรู้)
 - 8.1 ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - 8.2 ชั้นปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้
 - 8.3 ชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล

8. ขณะที่ทุกกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ครูไม่ควรพูดเสียงดัง หากมีอะไรที่ต้องพูด ให้พูดเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล ต้องไม่รบกวนกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มอื่น
9. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูต้องสังเกตการณ์ทำงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด หากมีนักเรียนคนใดมีปัญหาครูต้องให้คำแนะนำช่วยเหลือ จนปัญหานั้นคลี่คลาย
10. ก่อนบอกให้นักเรียนเปลี่ยนกลุ่ม ครูจะต้องเน้นให้นักเรียนเก็บชุดการสอนของกลุ่มตนไว้ในสภาพเรียบร้อย ไม่ติดมือไปด้วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ
11. การสรุปบทเรียน ควรเป็นกิจกรรมร่วมของกลุ่มทุกกลุ่ม หรือตัวแทนกลุ่มร่วมกัน
12. หลังการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน
13. หลังจากเรียนได้เนื้อหาทุกศูนย์เรียบร้อยแล้ว ให้ครูเก็บกระดาษคำตอบ
14. นักเรียนต้องใช้ชุดการสอนอย่างระมัดระวัง
15. ชุดการสอนที่จัดทำและพัฒนาขึ้นทั้งหมดเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงไม่ได้ระบุเวลาการนำไปใช้ชัดเจน ขึ้นอยู่กับความสามารถของนักเรียนเป็นหลัก
18. เมื่อนักเรียนลุกจากศูนย์กิจกรรม ต้องจัดเก้าอี้ให้เรียบร้อยและเปลี่ยนไปยังศูนย์อื่น ด้วยความเรียบร้อย

หมายเหตุ ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนให้มีวินัยในตนเอง ไม่คัดลอกคำตอบของเพื่อนหรือแอบดู คำตอบในบัตรเฉลยก่อนจะลงมือปฏิบัติกิจกรรมนั้น

ข. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. ครูต้องตรวจสอบชุดการสอนให้มีอุปกรณ์ครบถ้วนทุกศูนย์
2. เตรียมการแบ่งกลุ่ม ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามศูนย์การเรียนรู้ทุกศูนย์ของชุดการสอน
3. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครบตามจำนวนนักเรียน
4. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครบตามจำนวนนักเรียน

ค. บทบาทของนักเรียน

บทบาทของนักเรียนมีความสำคัญสำหรับการเรียนแบบศูนย์การเรียนมาก ครูจึงต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบบทบาทของนักเรียน ดังนี้

1. ตั้งใจฟังคำอธิบายจากครูเมื่อนำเข้าสู่บทเรียน สรุปบทเรียนและเนื้อหาสาระบางอย่างจนเข้าใจ เมื่อสงสัยต้องซักถามทันที
2. อ่านบัตรคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่งที่ละชั้นอย่างรอบคอบ
3. ต้องช่วยกันแสดงความคิดเห็น แต่ต้องไม่พูดเสียงดังเกินไป ไม่ชักชวนเพื่อนให้ออกนอกกลุ่มนอกทาง

- พยายามตอบคำถามด้วยความตั้งใจ เพราะจะทำให้นักเรียนรู้ว่าเข้าใจเนื้อหาเพียงใด
- หัวหน้ากลุ่มต้องดูแลกิจกรรมให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
- สมาชิกในกลุ่ม ต้องปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี รับผิดชอบงานที่หัวหน้ากลุ่มมอบหมาย และมีความสามัคคี
- เมื่อเวลาเปลี่ยนกลุ่ม ขอให้เก็บบัตรทุกอย่างและสื่อการเรียนการสอนทุกอย่างให้เรียบร้อย พร้อมทั้งนักเรียนกลุ่มอื่นจะใช้ได้ทันที หากเกิดชำรุดควรรีบแจ้งให้ครูทราบทันที

ง. ขั้นตอนการสอนและการแบ่งเวลาในการประกอบกิจกรรม

ชุดการสอน เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเวลา กำหนดเวลา จำนวน 2 คาบๆ ละ 1.20 ชั่วโมง (ยืดหยุ่นได้) ดังนี้

- ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เวลา 20 นาที
- ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์ละ 20 นาที
- ขั้นสรุปบทเรียน เวลา 20 นาที

จ. การประเมินผล

- ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- ประเมินผลจากผลงานและการตอบคำถามของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรม
- สังเกตจากความสนใจการเข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

คู่มือครู

ชุดการสอน ชุดที่ 2 เรื่อง กัมมचारยสมาส

ส่วนประกอบของชุดการสอน

บทเรียนชุดการสอนนี้จัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ 6 ศูนย์ และศูนย์สำรอง 1 ศูนย์ แต่ละศูนย์มีส่วนประกอบดังนี้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
3. แบบฝึกปฏิบัติของนักเรียน
4. คู่มือครู 1 เล่ม
5. ซองบรรจุชุดการสอน 1 ซอง

ก. คำชี้แจงสำหรับครู

บทบาทของครูในห้องสำหรับศูนย์การเรียนรู้ ครูไม่ต้องสอนโดยการพูด อธิบายเรื่องราว ความรู้ต่างๆ ใช้สอนโดยนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ บทบาทของครู มีดังนี้

1. ครูต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เรียบร้อย (ดูในข้อ ข)
2. ครูจัดห้องเรียนและวางสื่อการเรียนรู้ตามแบบที่กำหนด
3. ครูควรศึกษาเนื้อหาที่จะสอนโดยละเอียดและศึกษาชุดการสอนอย่างรอบคอบ
4. ก่อนสอน ครูควรเตรียมชุดการสอนไว้บนโต๊ะประจำกลุ่มให้เรียบร้อย โดยนักเรียนได้รับกลุ่มละ 1 ชุด
5. ก่อนสอน ครูต้องให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเสียก่อน ตรวจสอบข้อสอบพร้อมทั้งกระดาษคำตอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
6. ถ้าเป็นการเรียนจากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ ครั้งแรกครูต้องชี้แจงให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดการสอน (ดูบทบาทของนักเรียน ข้อ ค.) ของนักเรียนไว้เพื่อต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความก้าวหน้าของนักเรียน
7. การสอนแบ่งเป็น 3 ชั้น (ดูตามแผนการจัดการเรียนรู้)
 - 8.1 ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - 8.2 ชั้นปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้
 - 8.3 ชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล

8. ขณะที่ทุกกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ครูไม่ควรพูดเสียงดัง หากมีอะไรที่ต้องพูด ให้พูดเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล ต้องไม่รบกวนกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มอื่น
9. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูต้องสังเกตการณ์ทำงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด หากมีนักเรียนคนใดมีปัญหาครูต้องให้คำแนะนำช่วยเหลือ จนปัญหานั้นคลี่คลาย
10. ก่อนบอกให้นักเรียนเปลี่ยนกลุ่ม ครูจะต้องเน้นให้นักเรียนเก็บชุดการสอนของกลุ่มตนไว้ในสภาพเรียบร้อย ไม่ติดมือไปด้วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ
11. การสรุปบทเรียน ควรเป็นกิจกรรมร่วมของกลุ่มทุกกลุ่ม หรือตัวแทนกลุ่มร่วมกัน
12. หลังการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน
13. หลังจากเรียนได้เนื้อหาทุกศูนย์เรียบร้อยแล้ว ให้ครูเก็บกระดาษคำตอบ
14. นักเรียนต้องใช้ชุดการสอนอย่างระมัดระวัง
15. ชุดการสอนที่จัดทำและพัฒนาขึ้นทั้งหมดเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงไม่ได้ระบุเวลาการนำไปใช้ชัดเจน ขึ้นอยู่กับความสามารถของนักเรียนเป็นหลัก
18. เมื่อนักเรียนลุกจากศูนย์กิจกรรม ต้องจัดเก้าอี้ให้เรียบร้อยและเปลี่ยนไปยังศูนย์อื่น ด้วยความเรียบร้อย

หมายเหตุ ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนให้มีวินัยในตนเอง ไม่คัดลอกคำตอบของเพื่อนหรือแอบดู คำตอบในบัตรเฉลยก่อนจะลงมือปฏิบัติกิจกรรมนั้น

ข. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. ครูต้องตรวจชุดการสอนให้มีอุปกรณ์ครบถ้วนทุกศูนย์
2. เตรียมการแบ่งกลุ่ม ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามศูนย์การเรียนรู้ทุกศูนย์ของชุดการสอน
3. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครบตามจำนวนนักเรียน
4. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครบตามจำนวนนักเรียน

ค. บทบาทของนักเรียน

บทบาทของนักเรียนมีความสำคัญสำหรับการเรียนแบบศูนย์การเรียนมาก ครูจึงต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบบทบาทของนักเรียน ดังนี้

1. ตั้งใจฟังคำอธิบายจากครูเมื่อนำเข้าสู่บทเรียน สรุปบทเรียนและเนื้อหาสาระบางอย่างจนเข้าใจ เมื่อสงสัยต้องซักถามทันที
2. อ่านบัตรคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่งที่ละชั้นอย่างรอบคอบ
3. ต้องช่วยกันแสดงความคิดเห็น แต่ต้องไม่พูดเสียงดังเกินไป ไม่ชักชวนเพื่อนให้ออกนอกกลุ่มนอกทาง

- พยายามตอบคำถามด้วยความตั้งใจ เพราะจะทำให้นักเรียนรู้ว่าเข้าใจเนื้อหาเพียงใด
- หัวหน้ากลุ่มต้องดูแลกิจกรรมให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
- สมาชิกในกลุ่ม ต้องปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี รับผิดชอบงานที่หัวหน้ากลุ่มมอบหมาย และมีความสามัคคี
- เมื่อเวลาเปลี่ยนกลุ่ม ขอให้เก็บบัตรทุกอย่างและสื่อการเรียนการสอนทุกอย่างให้เรียบร้อย พร้อมทั้งนักเรียนกลุ่มอื่นจะใช้ได้ทันที หากเกิดชำรุดควรรีบแจ้งให้ครูทราบทันที

ง. ขั้นตอนการสอนและการแบ่งเวลาในการประกอบกิจกรรม

ชุดการสอน เรื่อง กัมมชารยสมาส กำหนดเวลา จำนวน 2 คาบๆ ละ 1.30 ชั่วโมง (ยืดหยุ่นได้) ดังนี้

- ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เวลา 20 นาที
- ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์ละ 20 นาที
- ขั้นสรุปบทเรียน เวลา 20 นาที

จ. การประเมินผล

- ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- ประเมินผลจากผลงานและการตอบคำถามของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรม
- สังเกตจากความสนใจการเข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

คู่มือครู

ชุดการสอน ชุดที่ 3 เรื่อง ทิคุสมาส

ส่วนประกอบของชุดการสอน

บทเรียนชุดการสอนนี้จัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ 2 ศูนย์ และศูนย์สำรอง 1 ศูนย์ แต่ละศูนย์มีส่วนประกอบดังนี้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
3. แบบฝึกปฏิบัติของนักเรียน
4. คู่มือครู 1 เล่ม
5. ซองบรรจุชุดการสอน 1 ซอง

ก. คำชี้แจงสำหรับครู

บทบาทของครูในห้องสำหรับศูนย์การเรียนรู้ ครูไม่ต้องสอนโดยการพูด อธิบายเรื่องราว ความรู้ต่างๆ ใช้สอนโดยนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ บทบาทของครู มีดังนี้

1. ครูต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เรียบร้อย (ดูในข้อ ข)
2. ครูจัดห้องเรียนและวางสื่อการเรียนรู้ตามแบบที่กำหนด
3. ครูควรศึกษาเนื้อหาที่จะสอนโดยละเอียดและศึกษาชุดการสอนอย่างรอบคอบ
4. ก่อนสอน ครูควรเตรียมชุดการสอนไว้บนโต๊ะประจำกลุ่มให้เรียบร้อย โดยนักเรียนได้รับกลุ่มละ 1 ชุด
5. ก่อนสอน ครูต้องให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเสียก่อน ตรวจสอบข้อสอบพร้อมทั้งกระดาษคำตอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
6. ถ้าเป็นการเรียนจากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ ครั้งแรกครูต้องชี้แจงให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดการสอน (ดูบทบาทของนักเรียน ข้อ ค.) ของนักเรียนไว้เพื่อต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความก้าวหน้าของนักเรียน
7. การสอนแบ่งเป็น 3 ชั้น (ดูตามแผนการจัดการเรียนรู้)
 - 8.1 ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - 8.2 ชั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
 - 8.3 ชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล

8. ขณะที่ทุกกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ครูไม่ควรพูดเสียงดัง หากมีอะไรที่ต้องพูด ให้พูดเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล ต้องไม่รบกวนกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มอื่น
9. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูต้องสังเกตการณ์ทำงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด หากมีนักเรียนคนใดมีปัญหาครูต้องให้คำแนะนำช่วยเหลือ จนปัญหานั้นคลี่คลาย
10. ก่อนบอกลให้นักเรียนเปลี่ยนกลุ่ม ครูจะต้องเน้นให้นักเรียนเก็บชุดการสอนของกลุ่มตนไว้ในสภาพเรียบร้อย ไม่ติดมือไปด้วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ
11. การสรุปบทเรียน ควรเป็นกิจกรรมร่วมของกลุ่มทุกกลุ่ม หรือตัวแทนกลุ่มร่วมกัน
12. หลังการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน
13. หลังจากเรียนได้เนื้อหาทุกศูนย์เรียบร้อยแล้ว ให้ครูเก็บกระดาษคำตอบ
14. นักเรียนต้องใช้ชุดการสอนอย่างระมัดระวัง
15. ชุดการสอนที่จัดทำและพัฒนาขึ้นทั้งหมดเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงไม่ได้ระบุนเวลาการนำไปใช้ชัดเจน ขึ้นอยู่กับความสามารถของนักเรียนเป็นหลัก
18. เมื่อนักเรียนลุกจากศูนย์กิจกรรม ต้องจัดเก้าอี้ให้เรียบร้อยและเปลี่ยนไปยังศูนย์อื่น ด้วยความเรียบร้อย

หมายเหตุ ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนให้มีวินัยในตนเอง ไม่คัดลอกคำตอบของเพื่อนหรือแอบดู คำตอบในบัตรเฉลยก่อนจะลงมือปฏิบัติกิจกรรมนั้น

ข. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. ครูต้องตรวจชุดการสอนให้มีอุปกรณ์ครบถ้วนทุกศูนย์
2. เตรียมการแบ่งกลุ่ม ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามศูนย์การเรียนรู้ทุกศูนย์ของชุดการสอน
3. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครบตามจำนวนนักเรียน
4. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครบตามจำนวนนักเรียน

ค. บทบาทของนักเรียน

บทบาทของนักเรียนมีความสำคัญสำหรับการเรียนแบบศูนย์การเรียนมาก ครูจึงต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบบทบาทของนักเรียน ดังนี้

1. ตั้งใจฟังคำอธิบายจากครูเมื่อนำเข้าสู่บทเรียน สรุปบทเรียนและเนื้อหาสาระบางอย่างจนเข้าใจ เมื่อสงสัยต้องซักถามทันที
2. อ่านบัตรคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่งที่ละชั้นอย่างรอบคอบ
3. ต้องช่วยกันแสดงความคิดเห็น แต่ต้องไม่พูดเสียงดังเกินไป ไม่ชักชวนเพื่อนให้ออกนอกกลุ่มนอกทาง

- พยายามตอบคำถามด้วยความตั้งใจ เพราะจะทำให้นักเรียนรู้ว่าเข้าใจเนื้อหาเพียงใด
- หัวหน้ากลุ่มต้องดูแลกิจกรรมให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
- สมาชิกในกลุ่ม ต้องปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี รับผิดชอบงานที่หัวหน้ากลุ่มมอบหมาย และมีความสามัคคี
- เมื่อเวลาเปลี่ยนกลุ่ม ขอให้เก็บบัตรทุกอย่างและสื่อการเรียนการสอนทุกอย่างให้เรียบร้อย พร้อมทั้งนักเรียนกลุ่มอื่นจะใช้ได้ทันที หากเกิดชำรุดควรรีบแจ้งให้ครูทราบทันที

ง. ขั้นตอนการสอนและการแบ่งเวลาในการประกอบกิจกรรม

ชุดการสอน เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสมาส กำหนดเวลา 1.20 ชั่วโมง (ยืดหยุ่นได้) ดังนี้

- ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เวลา 20 นาที
- ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์ละ 20 นาที
- ขั้นสรุปบทเรียน เวลา 20 นาที

จ. การประเมินผล

- ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- ประเมินผลจากผลงานและการตอบคำถามของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรม
- สังเกตจากความสนใจการเข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

คู่มือครู

ชุดการสอน ชุดที่ 4 เรื่อง ตัปป์ริสสมาส

ส่วนประกอบของชุดการสอน

บทเรียนชุดการสอนนี้จัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ 6 ศูนย์ และศูนย์สำรอง 1 ศูนย์ แต่ละศูนย์มีส่วนประกอบดังนี้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
3. แบบฝึกปฏิบัติของนักเรียน
4. คู่มือครู 1 เล่ม
5. ซองบรรจุชุดการสอน 1 ซอง

ก. คำชี้แจงสำหรับครู

บทบาทของครูในห้องสำหรับศูนย์การเรียนรู้ ครูไม่ต้องสอนโดยการพูด อธิบายเรื่องราว ความรู้ต่างๆ ใช้สอนโดยนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ บทบาทของครู มีดังนี้

1. ครูต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เรียบร้อย (ดูในข้อ ข)
2. ครูจัดห้องเรียนและวางสื่อการเรียนรู้ตามแบบที่กำหนด
3. ครูควรศึกษาเนื้อหาที่จะสอนโดยละเอียดและศึกษาชุดการสอนอย่างรอบคอบ
4. ก่อนสอน ครูควรเตรียมชุดการสอนไว้บนโต๊ะประจำกลุ่มให้เรียบร้อย โดยนักเรียนได้รับกลุ่มละ 1 ชุด
5. ก่อนสอน ครูต้องให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเสียก่อน ตรวจสอบข้อสอบพร้อมทั้งกระดาษคำตอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
6. ถ้าเป็นการเรียนจากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ ครั้งแรกครูต้องชี้แจงให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดการสอน (ดูบทบาทของนักเรียน ข้อ ค.) ของนักเรียนไว้เพื่อต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความก้าวหน้าของนักเรียน
7. การสอนแบ่งเป็น 3 ชั้น (ดูตามแผนการจัดการเรียนรู้)
 - 8.1 ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - 8.2 ชั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
 - 8.3 ชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล

8. ขณะที่ทุกกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ครูไม่ควรพูดเสียงดัง หากมีอะไรที่ต้องพูด ให้พูดเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล ต้องไม่รบกวนกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มอื่น
9. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูต้องสังเกตการณ์ทำงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด หากมีนักเรียนคนใดมีปัญหาครูต้องให้คำแนะนำช่วยเหลือ จนปัญหานั้นคลี่คลาย
10. ก่อนบอกให้นักเรียนเปลี่ยนกลุ่ม ครูจะต้องเน้นให้นักเรียนเก็บชุดการสอนของกลุ่มตนไว้ในสภาพเรียบร้อย ไม่ติดมือไปด้วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ
11. การสรุปบทเรียน ควรเป็นกิจกรรมร่วมของกลุ่มทุกกลุ่ม หรือตัวแทนกลุ่มร่วมกัน
12. หลังการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน
13. หลังจากเรียนได้เนื้อหาทุกศูนย์เรียบร้อยแล้ว ให้ครูเก็บกระดาษคำตอบ
14. นักเรียนต้องใช้ชุดการสอนอย่างระมัดระวัง
15. ชุดการสอนที่จัดทำและพัฒนาขึ้นทั้งหมดเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงไม่ได้ระบุเวลาการนำไปใช้ชัดเจน ขึ้นอยู่กับความสามารถของนักเรียนเป็นหลัก
18. เมื่อนักเรียนลุกจากศูนย์กิจกรรม ต้องจัดเก้าอี้ให้เรียบร้อยและเปลี่ยนไปยังศูนย์อื่น ด้วยความเรียบร้อย

หมายเหตุ ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนให้มีวินัยในตนเอง ไม่คัดลอกคำตอบของเพื่อนหรือแอบดู คำตอบในบัตรเฉลยก่อนจะลงมือปฏิบัติกิจกรรมนั้น

ข. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. ครูต้องตรวจชุดการสอนให้มีอุปกรณ์ครบถ้วนทุกศูนย์
2. เตรียมการแบ่งกลุ่ม ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามศูนย์การเรียนรู้ทุกศูนย์ของชุดการสอน
3. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครบตามจำนวนนักเรียน
4. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครบตามจำนวนนักเรียน

ค. บทบาทของนักเรียน

บทบาทของนักเรียนมีความสำคัญสำหรับการเรียนแบบศูนย์การเรียนมาก ครูจึงต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบบทบาทของนักเรียน ดังนี้

1. ตั้งใจฟังคำอธิบายจากครูเมื่อนำเข้าสู่บทเรียน สรุปบทเรียนและเนื้อหาสาระบางอย่างจนเข้าใจ เมื่อสงสัยต้องซักถามทันที
2. อ่านบัตรคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่งที่ละชั้นอย่างรอบคอบ
3. ต้องช่วยกันแสดงความคิดเห็น แต่ต้องไม่พูดเสียงดังเกินไป ไม่ชักชวนเพื่อนให้ออกนอกกลุ่มนอกทาง

4. พยายามตอบคำถามด้วยความตั้งใจ เพราะจะทำให้นักเรียนรู้ว่าเข้าใจเนื้อหาเพียงใด
5. หัวหน้ากลุ่มต้องดูแลกิจกรรมให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
6. สมาชิกในกลุ่ม ต้องปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี รับผิดชอบงานที่หัวหน้ากลุ่มมอบหมาย และมีความสามัคคี
7. เมื่อเวลาเปลี่ยนกลุ่ม ขอให้เก็บบัตรทุกอย่างและสื่อการเรียนการสอนทุกอย่างให้เรียบร้อย พร้อมทั้งนักเรียนกลุ่มอื่นจะใช้ได้ทันที หากเกิดชำรุดควรรีบแจ้งให้ครูทราบทันที

ง. ขั้นตอนการสอนและการแบ่งเวลาในการประกอบกิจกรรม

ชุดการสอน เรื่อง ตัปปริสสมาส กำหนดเวลา จำนวน 2 คาบๆ ละ 1.30 ชั่วโมง (ยืดหยุ่นได้)
ดังนี้

1. ชื่อนำเข้าสู่บทเรียน เวลา 20 นาที
2. ชั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์ละ 20 นาที
3. ชั้นสรุปบทเรียน เวลา 20 นาที

จ. การประเมินผล

1. ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ประเมินผลจากผลงานและการตอบคำถามของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรม
3. สังเกตจากความสนใจการเข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

คู่มือครู

ชุดการสอน ชุดที่ 5 เรื่อง ทวันทวสมาส

ส่วนประกอบของชุดการสอน

บทเรียนชุดการสอนนี้จัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ 2 ศูนย์ และศูนย์สำรอง 1 ศูนย์ แต่ละศูนย์มีส่วนประกอบดังนี้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
3. แบบฝึกปฏิบัติของนักเรียน
4. คู่มือครู 1 เล่ม
5. ซองบรรจุชุดการสอน 1 ซอง

ก. คำชี้แจงสำหรับครู

บทบาทของครูในห้องสำหรับศูนย์การเรียนรู้ ครูไม่ต้องสอนโดยการพูด อธิบายเรื่องราว ความรู้ต่างๆ ใช้สอนโดยนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ บทบาทของครู มีดังนี้

1. ครูต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เรียบร้อย (ดูในข้อ ข)
2. ครูจัดห้องเรียนและวางสื่อการเรียนรู้ตามแบบที่กำหนด
3. ครูควรศึกษาเนื้อหาที่จะสอนโดยละเอียดและศึกษาชุดการสอนอย่างรอบคอบ
4. ก่อนสอน ครูควรเตรียมชุดการสอนไว้บนโต๊ะประจำกลุ่มให้เรียบร้อย โดยนักเรียนได้รับกลุ่มละ 1 ชุด
5. ก่อนสอน ครูต้องให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเสียก่อน ตรวจสอบข้อสอบพร้อมทั้งกระดาษคำตอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
6. ถ้าเป็นการเรียนจากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ ครั้งแรกครูต้องชี้แจงให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดการสอน (ดูบทบาทของนักเรียน ข้อ ค.) ของนักเรียนไว้เพื่อต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความก้าวหน้าของนักเรียน
7. การสอนแบ่งเป็น 3 ชั้น (ดูตามแผนการจัดการเรียนรู้)
 - 8.1 ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - 8.2 ชั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
 - 8.3 ชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล

8. ขณะที่ทุกกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ครูไม่ควรพูดเสียงดัง หากมีอะไรที่ต้องพูด ให้พูดเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล ต้องไม่รบกวนกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มอื่น
9. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูต้องสังเกตการณ์ทำงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด หากมีนักเรียนคนใดมีปัญหาครูต้องให้คำแนะนำช่วยเหลือ จนปัญหานั้นคลี่คลาย
10. ก่อนบอกลให้นักเรียนเปลี่ยนกลุ่ม ครูจะต้องเน้นให้นักเรียนเก็บชุดการสอนของกลุ่มตนไว้ในสภาพเรียบร้อย ไม่ติดมือไปด้วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ
11. การสรุปบทเรียน ควรเป็นกิจกรรมร่วมของกลุ่มทุกกลุ่ม หรือตัวแทนกลุ่มร่วมกัน
12. หลังการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน
13. หลังจากเรียนได้เนื้อหาทุกศูนย์เรียบร้อยแล้ว ให้ครูเก็บกระดาษคำตอบ
14. นักเรียนต้องใช้ชุดการสอนอย่างระมัดระวัง
15. ชุดการสอนที่จัดทำและพัฒนาขึ้นทั้งหมดเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงไม่ได้ระบุเวลาการนำไปใช้ชัดเจน ขึ้นอยู่กับความสามารถของนักเรียนเป็นหลัก
18. เมื่อนักเรียนลุกจากศูนย์กิจกรรม ต้องจัดเก้าอี้ให้เรียบร้อยและเปลี่ยนไปยังศูนย์อื่น ด้วยความเรียบร้อย

หมายเหตุ ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนให้มีวินัยในตนเอง ไม่คัดลอกคำตอบของเพื่อนหรือแอบดู คำตอบในบัตรเฉลยก่อนจะลงมือปฏิบัติกิจกรรมนั้น

ข. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. ครูต้องตรวจชุดการสอนให้มีอุปกรณ์ครบถ้วนทุกศูนย์
2. เตรียมการแบ่งกลุ่ม ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามศูนย์การเรียนรู้ทุกศูนย์ของชุดการสอน
3. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครบตามจำนวนนักเรียน
4. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครบตามจำนวนนักเรียน

ค. บทบาทของนักเรียน

บทบาทของนักเรียนมีความสำคัญสำหรับการเรียนแบบศูนย์การเรียนมาก ครูจึงต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบบทบาทของนักเรียน ดังนี้

1. ตั้งใจฟังคำอธิบายจากครูเมื่อนำเข้าสู่บทเรียน สรุปบทเรียนและเนื้อหาสาระบางอย่างจนเข้าใจ เมื่อสงสัยต้องซักถามทันที
2. อ่านบัตรคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่งที่ละชั้นอย่างรอบคอบ
3. ต้องช่วยกันแสดงความคิดเห็น แต่ต้องไม่พูดเสียงดังเกินไป ไม่ชักชวนเพื่อนให้ออกนอกกลุ่มนอกทาง

- พยายามตอบคำถามด้วยความตั้งใจ เพราะจะทำให้นักเรียนรู้ว่าเข้าใจเนื้อหาเพียงใด
- หัวหน้ากลุ่มต้องดูแลกิจกรรมให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
- สมาชิกในกลุ่ม ต้องปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี รับผิดชอบงานที่หัวหน้ากลุ่มมอบหมาย และมีความสามัคคี
- เมื่อเวลาเปลี่ยนกลุ่ม ขอให้เก็บบัตรทุกอย่างและสื่อการเรียนการสอนทุกอย่างให้เรียบร้อย พร้อมทั้งนักเรียนกลุ่มอื่นจะใช้ได้ทันที หากเกิดชำรุดควรรีบแจ้งให้ครูทราบทันที

ง. ขั้นตอนการสอนและการแบ่งเวลาในการประกอบกิจกรรม

ชุดการสอน เรื่อง ทวันทวสมาส กำหนดเวลา 1.40 ชั่วโมง (ยืดหยุ่นได้) ดังนี้

- ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เวลา 20 นาที
- ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์ละ 20 นาที
- ขั้นสรุปบทเรียน เวลา 20 นาที

จ. การประเมินผล

- ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- ประเมินผลจากผลงานและการตอบคำถามของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรม
- สังเกตจากความสนใจการเข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

คู่มือครู

ชุดการสอน ชุดที่ 6 เรื่อง อพยยิภาวสมาส

ส่วนประกอบของชุดการสอน

บทเรียนชุดการสอนนี้จัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ 2 ศูนย์ และศูนย์สำรอง 1 ศูนย์ แต่ละศูนย์มีส่วนประกอบดังนี้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
3. แบบฝึกปฏิบัติของนักเรียน
4. คู่มือครู 1 เล่ม
5. ซองบรรจุชุดการสอน 1 ซอง

ก. คำชี้แจงสำหรับครู

บทบาทของครูในห้องสำหรับศูนย์การเรียนรู้ ครูไม่ต้องสอนโดยการพูด อธิบายเรื่องราว ความรู้ต่างๆ ใช้สอนโดยนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ บทบาทของครู มีดังนี้

1. ครูต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เรียบร้อย (ดูในข้อ ข)
2. ครูจัดห้องเรียนและวางสื่อการเรียนรู้ตามแบบที่กำหนด
3. ครูควรศึกษาเนื้อหาที่จะสอนโดยละเอียดและศึกษาชุดการสอนอย่างรอบคอบ
4. ก่อนสอน ครูควรเตรียมชุดการสอนไว้บนโต๊ะประจำกลุ่มให้เรียบร้อย โดยนักเรียนได้รับกลุ่มละ 1 ชุด
5. ก่อนสอน ครูต้องให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเสียก่อน ตรวจสอบข้อสอบพร้อมทั้งกระดาษคำตอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
6. ถ้าเป็นการเรียนจากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ ครั้งแรกครูต้องชี้แจงให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดการสอน (ดูบทบาทของนักเรียน ข้อ ค.) ของนักเรียนไว้เพื่อต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความก้าวหน้าของนักเรียน
7. การสอนแบ่งเป็น 3 ชั้น (ดูตามแผนการจัดการเรียนรู้)
 - 8.1 ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - 8.2 ชั้นปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้
 - 8.3 ชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล

8. ขณะที่ทุกกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ครูไม่ควรพูดเสียงดัง หากมีอะไรที่ต้องพูด ให้พูดเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล ต้องไม่รบกวนกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มอื่น
9. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูต้องสังเกตการณ์ทำงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด หากมีนักเรียนคนใดมีปัญหาครูต้องให้คำแนะนำช่วยเหลือ จนปัญหานั้นคลี่คลาย
10. ก่อนบอกลให้นักเรียนเปลี่ยนกลุ่ม ครูจะต้องเน้นให้นักเรียนเก็บชุดการสอนของกลุ่มตนไว้ในสภาพเรียบร้อย ไม่ติดมือไปด้วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ
11. การสรุปบทเรียน ควรเป็นกิจกรรมร่วมของกลุ่มทุกกลุ่ม หรือตัวแทนกลุ่มร่วมกัน
12. หลังการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน
13. หลังจากเรียนได้เนื้อหาทุกศูนย์เรียบร้อยแล้ว ให้ครูเก็บกระดาษคำตอบ
14. นักเรียนต้องใช้ชุดการสอนอย่างระมัดระวัง
15. ชุดการสอนที่จัดทำและพัฒนาขึ้นทั้งหมดเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงไม่ได้ระบุเวลาการนำไปใช้ชัดเจน ขึ้นอยู่กับความสามารถของนักเรียนเป็นหลัก
18. เมื่อนักเรียนลุกจากศูนย์กิจกรรม ต้องจัดเก้าอี้ให้เรียบร้อยและเปลี่ยนไปยังศูนย์อื่น ด้วยความเรียบร้อย

หมายเหตุ ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนให้มีวินัยในตนเอง ไม่คัดลอกคำตอบของเพื่อนหรือแอบดู คำตอบในบัตรเฉลยก่อนจะลงมือปฏิบัติกิจกรรมนั้น

ข. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. ครูต้องตรวจชุดการสอนให้มีอุปกรณ์ครบถ้วนทุกศูนย์
2. เตรียมการแบ่งกลุ่ม ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามศูนย์การเรียนรู้ทุกศูนย์ของชุดการสอน
3. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครบตามจำนวนนักเรียน
4. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครบตามจำนวนนักเรียน

ค. บทบาทของนักเรียน

บทบาทของนักเรียนมีความสำคัญสำหรับการเรียนแบบศูนย์การเรียนมาก ครูจึงต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบบทบาทของนักเรียน ดังนี้

1. ตั้งใจฟังคำอธิบายจากครูเมื่อนำเข้าสู่บทเรียน สรุปบทเรียนและเนื้อหาสาระบางอย่างจนเข้าใจ เมื่อสงสัยต้องซักถามทันที
2. อ่านบัตรคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่งที่ละชั้นอย่างรอบคอบ
3. ต้องช่วยกันแสดงความคิดเห็น แต่ต้องไม่พูดเสียงดังเกินไป ไม่ชักชวนเพื่อนให้ออกนอกกลุ่มนอกทาง

4. พยายามตอบคำถามด้วยความตั้งใจ เพราะจะทำให้นักเรียนรู้ว่าเข้าใจเนื้อหาเพียงใด
 5. หัวหน้ากลุ่มต้องดูแลกิจกรรมให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
 6. สมาชิกในกลุ่ม ต้องปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี รับผิดชอบงานที่หัวหน้ากลุ่มมอบหมาย และมีความสามัคคี
 7. เมื่อเวลาเปลี่ยนกลุ่ม ขอให้เก็บบัตรทุกอย่างและสื่อการเรียนการสอนทุกอย่างให้เรียบร้อย พร้อมทั้งนักเรียนกลุ่มอื่นจะใช้ได้ทันที หากเกิดชำรุดควรรีบแจ้งให้ครูทราบทันที
- ง. ขั้นตอนการสอนและการแบ่งเวลาในการประกอบกิจกรรม**

ชุดการสอน เรื่อง อพยยัภาสมาส กำหนดเวลา 1.40 ชั่วโมง (ยืดหยุ่นได้) ดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เวลา 20 นาที
2. ชิ้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์ละ 20 นาที
3. ชิ้นสรุปบทเรียน เวลา 20 นาที

จ. การประเมินผล

1. ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ประเมินผลจากผลงานและการตอบคำถามของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรม
3. สังเกตจากความสนใจการเข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

คู่มือครู

ชุดการสอน ชุดที่ 7 เรื่อง พหุพหิสมาส

ส่วนประกอบของชุดการสอน

บทเรียนชุดการสอนนี้จัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ 6 ศูนย์ และศูนย์สำรอง 1 ศูนย์ แต่ละศูนย์มีส่วนประกอบดังนี้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
3. แบบฝึกปฏิบัติของนักเรียน
4. คู่มือครู 1 เล่ม
5. ซองบรรจุชุดการสอน 1 ซอง

ก. คำชี้แจงสำหรับครู

บทบาทของครูในห้องสำหรับศูนย์การเรียนรู้ ครูไม่ต้องสอนโดยการพูด อธิบายเรื่องราว ความรู้ต่างๆ ใช้สอนโดยนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ บทบาทของครู มีดังนี้

1. ครูต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เรียบร้อย (ดูในข้อ ข)
2. ครูจัดห้องเรียนและวางสื่อการเรียนรู้ตามแบบที่กำหนด
3. ครูควรศึกษาเนื้อหาที่จะสอนโดยละเอียดและศึกษาชุดการสอนอย่างรอบคอบ
4. ก่อนสอน ครูควรเตรียมชุดการสอนไว้บนโต๊ะประจำกลุ่มให้เรียบร้อย โดยนักเรียนได้รับกลุ่มละ 1 ชุด
5. ก่อนสอน ครูต้องให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเสียก่อน ตรวจสอบข้อสอบพร้อมทั้งกระดาษคำตอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
6. ถ้าเป็นการเรียนจากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ ครั้งแรกครูต้องชี้แจงให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดการสอน (ดูบทบาทของนักเรียน ข้อ ค.) ของนักเรียนไว้เพื่อต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความก้าวหน้าของนักเรียน
7. การสอนแบ่งเป็น 3 ชั้น (ดูตามแผนการจัดการเรียนรู้)
 - 8.1 ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - 8.2 ชั้นปฏิบัติการกิจกรรมการเรียนรู้
 - 8.3 ชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล

8. ขณะที่ทุกกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ครูไม่ควรพูดเสียงดัง หากมีอะไรที่ต้องพูด ให้พูดเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล ต้องไม่รบกวนกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มอื่น
9. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูต้องสังเกตการณ์ทำงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด หากมีนักเรียนคนใดมีปัญหาครูต้องให้คำแนะนำช่วยเหลือ จนปัญหานั้นคลี่คลาย
10. ก่อนบอกให้นักเรียนเปลี่ยนกลุ่ม ครูจะต้องเน้นให้นักเรียนเก็บชุดการสอนของกลุ่มตนไว้ในสภาพเรียบร้อย ไม่ติดมือไปด้วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ
11. การสรุปบทเรียน ควรเป็นกิจกรรมร่วมของกลุ่มทุกกลุ่ม หรือตัวแทนกลุ่มร่วมกัน
12. หลังการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน
13. หลังจากเรียนได้เนื้อหาทุกศูนย์เรียบร้อยแล้ว ให้ครูเก็บกระดาษคำตอบ
14. นักเรียนต้องใช้ชุดการสอนอย่างระมัดระวัง
15. ชุดการสอนที่จัดทำและพัฒนาขึ้นทั้งหมดเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงไม่ได้ระบุนเวลาการนำไปใช้ชัดเจน ขึ้นอยู่กับความสามารถของนักเรียนเป็นหลัก
18. เมื่อนักเรียนลุกจากศูนย์กิจกรรม ต้องจัดเก้าอี้ให้เรียบร้อยและเปลี่ยนไปยังศูนย์อื่น ด้วยความเรียบร้อย

หมายเหตุ ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนให้มีวินัยในตนเอง ไม่คัดลอกคำตอบของเพื่อนหรือแอบดู คำตอบในบัตรเฉลยก่อนจะลงมือปฏิบัติกิจกรรมนั้น

ข. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. ครูต้องตรวจสอบชุดการสอนให้มีอุปกรณ์ครบถ้วนทุกศูนย์
2. เตรียมการแบ่งกลุ่ม ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามศูนย์การเรียนรู้ทุกศูนย์ของชุดการสอน
3. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครบตามจำนวนนักเรียน
4. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครบตามจำนวนนักเรียน

ค. บทบาทของนักเรียน

บทบาทของนักเรียนมีความสำคัญสำหรับการเรียนแบบศูนย์การเรียนมาก ครูจึงต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบบทบาทของนักเรียน ดังนี้

1. ตั้งใจฟังคำอธิบายจากครูเมื่อนำเข้าสู่บทเรียน สรุปบทเรียนและเนื้อหาสาระบางอย่างจนเข้าใจ เมื่อสงสัยต้องซักถามทันที
2. อ่านบัตรคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่งที่ละชั้นอย่างรอบคอบ
3. ต้องช่วยกันแสดงความคิดเห็น แต่ต้องไม่พูดเสียงดังเกินไป ไม่ชักชวนเพื่อนให้ออกนอกกลุ่มนอกทาง

4. พยายามตอบคำถามด้วยความตั้งใจ เพราะจะทำให้นักเรียนรู้ว่าเข้าใจเนื้อหาเพียงใด
5. หัวหน้ากลุ่มต้องดูแลกิจกรรมให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
6. สมาชิกในกลุ่ม ต้องปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี รับผิดชอบงานที่หัวหน้ากลุ่มมอบหมาย และมีความสามัคคี
7. เมื่อเวลาเปลี่ยนกลุ่ม ขอให้เก็บบัตรทุกอย่างและสื่อการเรียนการสอนทุกอย่างให้เรียบร้อย พร้อมทั้งนักเรียนกลุ่มอื่นจะใช้ได้ทันที หากเกิดชำรุดควรรีบแจ้งให้ครูทราบทันที

ง. ขั้นตอนการสอนและการแบ่งเวลาในการประกอบกิจกรรม

ชุดการสอน เรื่อง พหุพหิหิสมาส กำหนดเวลา จำนวน 2 คาบๆ ละ 1.30 ชั่วโมง (ยืดหยุ่นได้) ดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เวลา 20 นาที
2. ชั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์ละ 20 นาที
3. ชั้นสรุปบทเรียน เวลา 20 นาที

จ. การประเมินผล

1. ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. ประเมินผลจากผลงานและการตอบคำถามของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรม
3. สังเกตจากความสนใจการเข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

คู่มือครู

ชุดการสอน ชุดที่ 8 เรื่อง สมมติอื่น ๆ

ส่วนประกอบของชุดการสอน

บทเรียนชุดการสอนนี้จัดเป็นศูนย์การเรียนรู้ 5 ศูนย์ และศูนย์สำรอง 1 ศูนย์ แต่ละศูนย์มีส่วนประกอบดังนี้

1. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
3. แบบฝึกปฏิบัติของนักเรียน
4. คู่มือครู 1 เล่ม
5. ซองบรรจุชุดการสอน 1 ซอง

ก. คำชี้แจงสำหรับครู

บทบาทของครูในห้องสำหรับศูนย์การเรียนรู้ ครูไม่ต้องสอนโดยการพูด อธิบายเรื่องราว ความรู้ต่างๆ ใช้สอนโดยนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ บทบาทของครู มีดังนี้

1. ครูต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เรียบร้อย (ดูในข้อ ข)
2. ครูจัดห้องเรียนและวางสื่อการเรียนรู้ตามแบบที่กำหนด
3. ครูควรศึกษาเนื้อหาที่จะสอนโดยละเอียดและศึกษาชุดการสอนอย่างรอบคอบ
4. ก่อนสอน ครูควรเตรียมชุดการสอนไว้บนโต๊ะประจำกลุ่มให้เรียบร้อย โดยนักเรียนได้รับกลุ่มละ 1 ชุด
5. ก่อนสอน ครูต้องให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเสียก่อน ตรวจสอบข้อสอบพร้อมทั้งกระดาษคำตอบให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
6. ถ้าเป็นการเรียนจากห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ ครั้งแรกครูต้องชี้แจงให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดการสอน (ดูบทบาทของนักเรียน ข้อ ค.) ของนักเรียนไว้เพื่อต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความก้าวหน้าของนักเรียน
7. การสอนแบ่งเป็น 3 ชั้น (ดูตามแผนการจัดการเรียนรู้)
 - 8.1 ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - 8.2 ชั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
 - 8.3 ชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผล

8. ขณะที่ทุกกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ครูไม่ควรพูดเสียงดัง หากมีอะไรที่ต้องพูด ให้พูดเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคล ต้องไม่รบกวนกิจกรรมของนักเรียนกลุ่มอื่น
9. ขณะที่นักเรียนประกอบกิจกรรม ครูต้องสังเกตการณ์ทำงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างใกล้ชิด หากมีนักเรียนคนใดมีปัญหาครูต้องให้คำแนะนำช่วยเหลือ จนปัญหานั้นคลี่คลาย
10. ก่อนบอกลให้นักเรียนเปลี่ยนกลุ่ม ครูจะต้องเน้นให้นักเรียนเก็บชุดการสอนของกลุ่มตนไว้ในสภาพเรียบร้อย ไม่ติดมือไปด้วย ยกเว้นแบบฝึกปฏิบัติ
11. การสรุปบทเรียน ควรเป็นกิจกรรมร่วมของกลุ่มทุกกลุ่ม หรือตัวแทนกลุ่มร่วมกัน
12. หลังการเรียนการสอนเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน
13. หลังจากเรียนได้เนื้อหาทุกศูนย์เรียบร้อยแล้ว ให้ครูเก็บกระดาษคำตอบ
14. นักเรียนต้องใช้ชุดการสอนอย่างระมัดระวัง
15. ชุดการสอนที่จัดทำและพัฒนาขึ้นทั้งหมดเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงไม่ได้ระบุเวลาการนำไปใช้ชัดเจน ขึ้นอยู่กับความสามารถของนักเรียนเป็นหลัก
18. เมื่อนักเรียนลุกจากศูนย์กิจกรรม ต้องจัดเก้าอี้ให้เรียบร้อยและเปลี่ยนไปยังศูนย์อื่น ด้วยความเรียบร้อย

หมายเหตุ ครูต้องชี้แจงให้นักเรียนให้มีวินัยในตนเอง ไม่คัดลอกคำตอบของเพื่อนหรือแอบดู คำตอบในบัตรเฉลยก่อนจะลงมือปฏิบัติกิจกรรมนั้น

ข. สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. ครูต้องตรวจสอบชุดการสอนให้มีอุปกรณ์ครบถ้วนทุกศูนย์
2. เตรียมการแบ่งกลุ่ม ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามศูนย์การเรียนรู้ทุกศูนย์ของชุดการสอน
3. แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครบตามจำนวนนักเรียน
4. กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนให้ครบตามจำนวนนักเรียน

ค. บทบาทของนักเรียน

บทบาทของนักเรียนมีความสำคัญสำหรับการเรียนแบบศูนย์การเรียนมาก ครูจึงต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบบทบาทของนักเรียน ดังนี้

1. ตั้งใจฟังคำอธิบายจากครูเมื่อนำเข้าสู่บทเรียน สรุปบทเรียนและเนื้อหาสาระบางอย่างจนเข้าใจ เมื่อสงสัยต้องซักถามทันที
2. อ่านบัตรคำสั่งและปฏิบัติตามคำสั่งที่ละชั้นอย่างรอบคอบ
3. ต้องช่วยกันแสดงความคิดเห็น แต่ต้องไม่พูดเสียงดังเกินไป ไม่ชักชวนเพื่อนให้ออกนอกกลุ่มนอกทาง

- พยายามตอบคำถามด้วยความตั้งใจ เพราะจะทำให้นักเรียนรู้ว่าเข้าใจเนื้อหาเพียงใด
- หัวหน้ากลุ่มต้องดูแลกิจกรรมให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย
- สมาชิกในกลุ่ม ต้องปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดี รับผิดชอบงานที่หัวหน้ากลุ่มมอบหมาย และมีความสามัคคี
- เมื่อเวลาเปลี่ยนกลุ่ม ขอให้เก็บบัตรทุกอย่างและสื่อการเรียนการสอนทุกอย่างให้เรียบร้อย พร้อมทั้งนักเรียนกลุ่มอื่นจะใช้ได้ทันที หากเกิดชำรุดควรรีบแจ้งให้ครูทราบทันที

ง. ขั้นตอนการสอนและการแบ่งเวลาในการประกอบกิจกรรม

ชุดการสอน เรื่อง สมมติอื่น ๆ กำหนดเวลา จำนวน 2 คาบๆ ละ 1.20 ชั่วโมง (ยืดหยุ่นได้)
ดังนี้

- ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เวลา 20 นาที
- ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละศูนย์การเรียนรู้ ศูนย์ละ 20 นาที
- ขั้นสรุปบทเรียน เวลา 20 นาที

จ. การประเมินผล

- ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
- ประเมินผลจากผลงานและการตอบคำถามของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรม
- สังเกตจากความสนใจการเข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่ม

แผนผังการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ ชุดที่ ๑ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสมาส

แผนผังการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้

ชุดที่ ๒ เรื่อง กัมมचारยสมาธ

ศูนย์ที่ ๑

ศูนย์ที่ ๒

ศูนย์ที่ ๓

ศูนย์ที่ ๔

ศูนย์ที่ ๕

ศูนย์ที่ ๖

ศูนย์
สำรอง

แผนผังการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้
ชุดที่ ๓ เรื่อง ทิคุสมาต

แผนผังการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ ชุดที่ ๔ เรื่อง ตั้ปปริสตามาส

ศูนย์ที่ ๑

ศูนย์ที่ ๒

ศูนย์ที่ ๓

ศูนย์ที่ ๔

ศูนย์ที่ ๕

ศูนย์ที่ ๖

ศูนย์
สำรอง

แผนผังการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ ชุดที่ ๕ เรื่อง ทวันทวสมาส

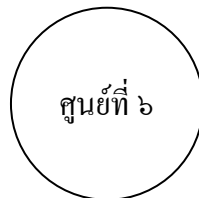

แผนผังการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ ชุดที่ ๖ เรื่อง อพยยิภาวสมาส

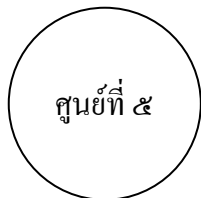

แผนผังการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้

ชุดที่ ๗ เรื่อง พหุพพิหิตมาส

แผนผังการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ ชุดที่ ๘ เรื่อง สมាสนอื่น ๆ

ชุดการสอน ชุดที่.....

สมาชิกกลุ่มที่.....

ที่	ชื่อ-ฉายา-นามสกุล	บทบาท
๑		ผู้นำกลุ่ม
๒		ผู้สรุป
๓		ผู้อ่าน
๔		ผู้หาข้อมูล
๕		ผู้บันทึก
๖		ผู้สังเกต

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ชุดที่.....กลุ่มที่.....

ที่	ชื่อ-ฉายา-นามสกุล	ความ ร่วมมือ (๕)	ความ ตั้งใจ (๕)	ผลงาน ที่ทำ (๕)	มารยาท (๕)	รวม คะแนน (๒๐)
๑						
๒						
๓						
๔						
๕						
๖						

ลงชื่อ.....

(.....)

หัวหน้ากลุ่ม

เกมตัวเลขปริศนา SUDOKU

กติกา ให้เติมตัวเลข 1-4 ลงในช่องว่าง โดยตัวเลขที่เติมนั้น จะต้องไม่ซ้ำกัน ทั้งแนวตั้งและแนวนอน

3			2
2		1	
	2		1
1			4

เกม/ชุดที่ ๒

เกมตัวเลขปริศนา SUDOKU

กติกา ให้เติมตัวเลข 1-4 ลงในช่องว่าง โดยตัวเลขที่เติมนั้น จะต้องไม่ซ้ำกัน ทั้งแนวนตั้งและแนวนอน

1		3	6		2
	2			4	
3		4	5		6
	5			1	
2		5	1		4
	6			3	

เกมตัวเลขอัจฉริยะ KEN-KEN

ตัวอย่าง

1	3	2	3	4
		2		
		1	4	

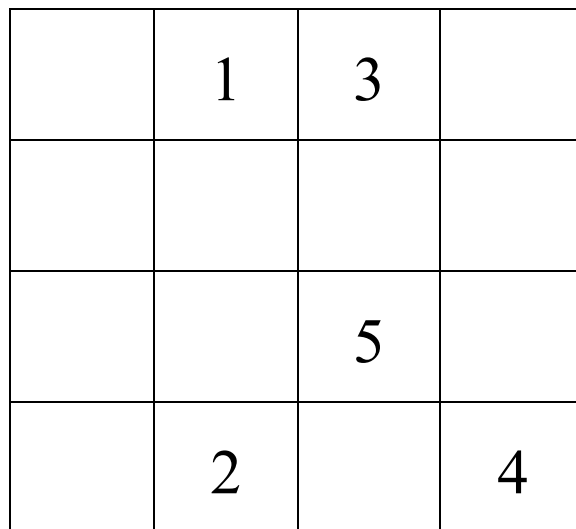
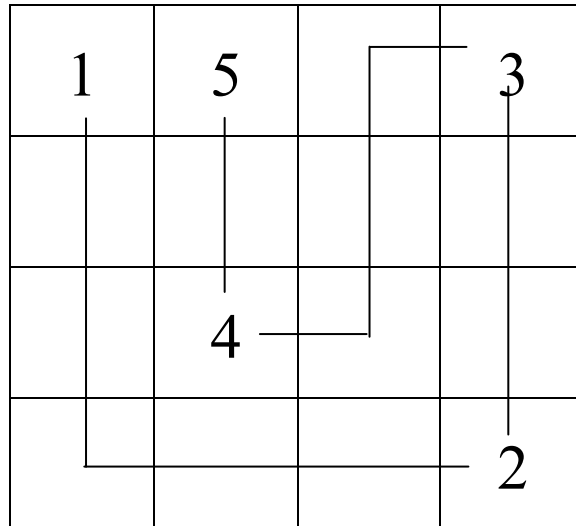
			3	1
	4		2	
	3	4		
2				
1				

กติกา

1. ให้โยงเส้นระหว่างเลขที่เหมือนกัน
2. ในแต่ละช่อง จะลากเส้นผ่านได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น

เกมตัวเลขอัจฉริยะ KEN-KEN

ตัวอย่าง

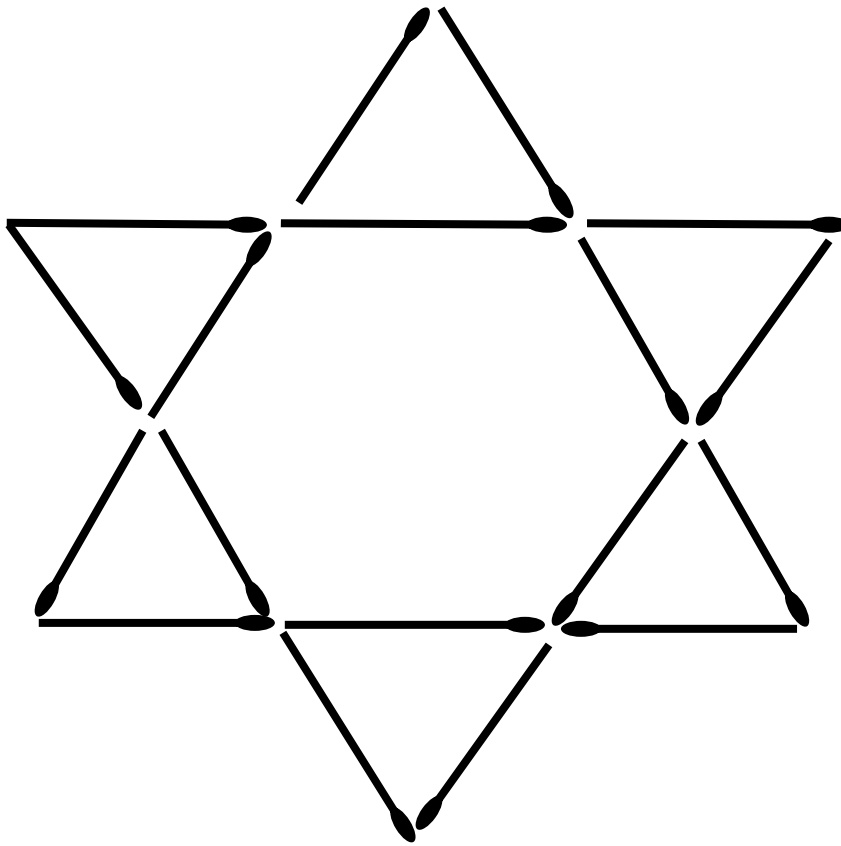

กติกา

๓. ให้ลากเส้นจากเลข 1 ไปถึงเลข 5
๔. ในแต่ละช่อง จะลากเส้นผ่านได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น

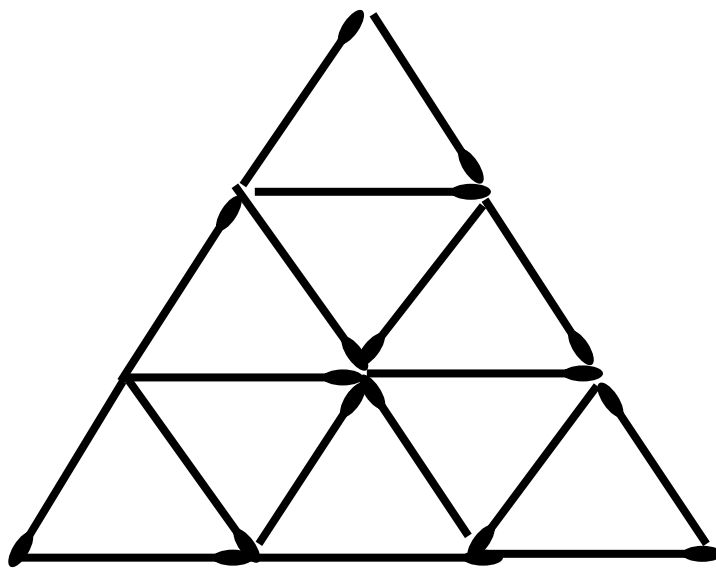
เกมเทียนไขวัดไอคิว

กติกา กำหนดรูปภาพตามด้านล่าง ให้ย้ายไม้ขีด ๒ ก้าน (ใช้เทียนไขแทนไม้ขีด) เพื่อให้ได้รูป ๓ เหลี่ยม ๖ รูป

เกมเทียนไขวัดไอคิว

กติกา กำหนดรูปสามเหลี่ยม ๕ รูป ให้ย้ายไม้ขีด ๖ ก้าน (ใช้เทียนไขแทนไม้ขีด) เพื่อให้ได้รูปดาว ๖ แฉก

เกมซ่อนใจไวพจน์

กติกา ให้หาคำที่มีความหมายเกี่ยวกับพระพุทธเจ้า

วิ	ส	ม	อ	ร	หิ	ส	ม	ม	า	ส	ม	พ	ุ	ธ	โ	ธ
ช	โ	ห	ร	ม	ย	ต	ก	เ	ต	ม	ม	ท	ม	ล	ม	
ช	ส	า	ห	ม	ก	ถ	ถ	ห	ห	ม	น	โ	น	ก	ม	
า	น	โ	น	ณิ	โ	า	ค	ส	ต	า	ป	ธ	ย	วิ	ส	
จ	ร	ม	โ	ย	ข	เ	ต	ก	ถ	ส	ภิ	ก	ขุ	ทุ	ส	
ร	ม	ค	ต	า	ส	ท	เ	โ	า	ม	ก	ต	ล	ส	า	
ณ	ใ	ค	โ	ม	า	ว	ถ	ข	ค	อ	น	า	ค	า	มิ	
ส	ห	ล	ล	น	ส	ม	โ	ณ	โ	ค	ต	โ	ม	ม	ส	
ม	ป	ล	ก	ส	จ	นุ	ร	น	ต	สุ	ป	ม	ท	เ	ท	
ป	ม	า	อ	า	ย	ส	ม	น	โ	ต	ภ	ค	โ	ณ	ม	
น	ณ	โ	เ	ม	ล	ส	พ	พ	ณ	ณ	ค	ว	ต	โ	น	
โ	จ	น	ก	ม	ส	า	ริ	ปุ	ต	โ	ต	า	โ	ร	ย	
น	ม	นุ	ส	ส	า	นั	ปุ	ริ	โ	ส	ย	ณ	ภ	ค	ว	
อ	า	น	น	ท	ต	เ	ถ	โ	ร	ส	ว	สุ	ค	โ	ต	
พิ	ม	พิ	ส	า	โ	ร	ร	า	ช	า	ส	น	ว	ล	ก	
อ	นุ	ต	ต	โ	ร	ปุ	ริ	ส	ท	ม	ม	ส	า	ร	ธิ	

เกมซ่อนใจไวพจน์

กติกา ให้หาคำที่มีความหมายเกี่ยวกับพระสงฆ์

อ	นุ	ตุ	ต	ริ	ปุ	ณ	ณ	ก	เ	ข	ตุ	ต้	โ	ล	ก	สุ	ส
ณ	อ	า	น	นุ	โ	ท	า	อ	ร	ห	โ	ต	ล	ม	ล	ว	า
ช	ส	ส	ก	ชิ	ย	ค	ย	ป	า	ป	ต	จ	ก	พี	ย	า	มี
ลิ	นุ	ม	ห	ต	อุ	ช	ป	ฎิ	ป	นุ	โ	น	สุ	ว	า	ก	จิ
ก	ทิ	ม	ป	ม	ท	ติ	ฎิ	ป	า	โ	อ	โ	ส	สุ	โ	ข	ป
ร	ฎุ	ส	อ	า	า	ม	ป	น	ท	ม	ป	ส	า	ป	ณ	า	ฎิ
ณิ	จิ	ม	น	โ	ยิ	า	นุ	ก	ต	ค	น	ย	ติ	ฎิ	อ	โ	ป
โ	โ	พ	ส	ร	ฎุ	จ	โ	อ	ป	น	ยิ	โ	ก	ป	ท	ต	นุ
ย	ก	ทุ	ม	ณ	ช	ป	น	ต	อ	า	โ	ส	ส	นุ	ม	ภ	โ
ส	อ	โ	ภ	ว	ค	โ	ต	ส	า	ว	ก	ส	ง	โ	ณ	ค	น
ม	ก	ธ	า	ร	ว	ณ	ณ	า	หุ	ว	พ	น	จ	น	ณ	ว	ท
พ	า	ภ	โ	ส	ม	จ	ส	ม	เ	ท	ทุ	ช	สุ	ค	โ	ต	ว
ทุ	ลิ	ค	ร	จ	ป	า	หุ	เ	น	ย	โ	ย	จ	ร	ม	า	ส
โ	โ	ว	ม	ร	ติ	นั	เ	ณ	ย	ต	ธ	ม	โ	ม	ว	ธ	ล
ธ	ก	า	ท	ม	โ	ณ	น	ร	โ	ชิ	ต	ม	า	โ	ร	ม	น
โ	ส	ท	ก	จิ	เ	น	ย	โ	ย	โ	ล	ก	วิ	ทุ	ส	โ	ม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบาลีไวยากรณ์

กระดาษใบตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบาลีไวยากรณ์

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาบาลีไวยากรณ์

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส

ชั้นเปรียญตรี (ประโยค ๑-๒, ป.๕.๓)

ชื่อ..... ฉายา..... นามสกุล.....

คำสั่ง ให้ทำเครื่องหมาย \times ลงในช่อง ในกระดาษใบตอบให้ตรงกับข้อ ก ข ค หรือ ง ที่เป็นคำตอบที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. สมาส ย่ออะไร
ก. ย่อนามนามกับนามนาม
ข. ย่อนามนามกับคุณนาม
ค. ย่อคุณนามกับคุณนาม
ง. ถูกทุกข้อ
๒. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยชน์ของสมาส
ก. ใช้วิภัตติน้อยลง
ข. เป็นอุปการะในการแต่งฉันท
ค. ทำให้เข้าใจความหมายของศัพท์ได้ง่ายขึ้น
ง. ทำคำพูดให้สละสลวย
๓. สมาสว่าโดยชื่อ มีอะไรบ้าง
ก. ลุตตสมาส ๑ อลุตตสมาส ๑
ข. ตุลยอักษรณพหุพพิหิ ๑ ภินนาอักษรณพหุพพิหิ ๑ น บพพบท พหุพพิหิ ๑ สห บพพบท พหุพพิหิ ๑
ค. ปุพเพกเสส ๑ ปเรกเสส ๑ สรุเปกเสส ๑ วิรูปกเสส ๑
ง. กัมมชาร โย ๑ ทิกุ ๑ ตัปปริโส ๑ ทวันทโว ๑ อพยยิกาโว ๑ พหุพพิหิ ๑
๔. ข้อใดเป็นลุตตสมาส
ก. กามesuมิจุฉาจาโร
ข. ทูเรนิทานิ
ค. อุรสิโลโม
ง. มโนกมมัม
๕. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง
ก. บท หมายถึง นามศัพท์ที่ประกอบถึงค์ วจนะ วิภัตติแล้ว
ข. ศัพท์ หมายถึง นามศัพท์ที่ยังไม่ได้ประกอบถึงค์ วจนะ วิภัตติ

- ค. บทหน้าและบทหลังรวมกันเรียกว่ารูปวิเคราะห์
ง. อุตตตสมาส หมายถึง สมาสที่ท่านลบลวิภัตติแล้ว
๖. บทหน้าของ “ปริสาขaneyio” คือข้อใด
ก. ปุริโส
ข. ปุริสา
ค. ปุริสั
ง. ปุริเส
๗. “หตุถาขaneyio” เป็นการย่อสมาสเนื่องด้วยการ์นต์อะไร
ก. อ การ์นต์
ข. อา การ์นต์
ค. อิ การ์นต์
ง. อี การ์นต์
๘. ศัพท์ว่า “ปุริสทมม” ในคำว่า “ปุริสทมมสารถิ” มีวิเคราะห์อย่างไร
ก. ปุริโส จ ทมโม จ ปุริสทมโม
ข. ปุริโส ทมโม ปุริสทมโม
ค. ปุริसान์ ทมโม ปุริสทมโม
ง. ปุริเสสุ ทมโม ปุริสทมโม
๙. คำว่า “อาการ ๓๒ ท.” มีวิเคราะห์ตรงกับข้อใด
ก. ทุตตีส อการา ทุตตีสาการา
ข. ทุตตีส่า อการา ทุตตีสาการา
ค. ทุตตีส อการานิ ทุตตีสาการ์
ง. ทุตตีสานิ อการานิ ทุตตีสาการานิ
๑๐. _____ มหาเถรา อสีติมหาเถรา เต็มข้อความใดในช่องว่าง
ก. อสีติ
ข. อสีติโย
ค. อสีติยา
ง. อสีติเย
๑๑. ศัพท์ ในบทว่า “ติโลกา” เป็นลึงค์อะไร
ก. ปุ่ลึงค์
ข. อิตถิลึงค์

- ค. นปัฐกสิงค์
ง. เป็นได้ทั้ง ๓ สิงค์
๑๒. ข้อใดวิเคราะห์ไม่ถูกต้อง
- ก. เทว อหา ทวีหิ
ข. ตีณิ รตนานิ ตีรตน์
ค. นว ทวารานิ นวทวาริ
ง. ทสนนั พลั ทสพลั
๑๓. ข้อใด ไม่ใช่ ตัปปริสสมาส
- ก. วิเสสาธคโม
ข. ปัญพปาดปฏิตาโก
ค. ลทฐูปสมบโท
ง. อาหารูปจฺเจโท
๑๔. _____ ภาวนิสฺสรณั เดิมข้อความใดในช่องว่าง
- ก. ภวํ นิสฺสรณั
ข. ภาวสฺส นิสฺสรณั
ค. ภาวมฺหา นิสฺสรณั
ง. ภาเวสฺส นิสฺสรณั
๑๕. บทหน้าของคำว่า “มโนกมุฏ” เป็นลึงค์อะไร
- ก. ปุ่ลึงค์
ข. อิตถิลึงค์
ค. นปัฐกสิงค์
ง. ข้อ ก และ ค ถูก
๑๖. วันทวสมาส คือสมาสเช่นไร
- ก. สมาสที่มีนามนามตั้งแต่ ๒ ศัพท์ขึ้นไป ท่านย่อเข้าเป็นบทเดียวกัน
ข. สมาสที่มีคุณนามตั้งแต่ ๒ ศัพท์ขึ้นไป ท่านย่อเข้าเป็นบทเดียวกัน
ค. สมาสที่มีศัพท์นามตั้งแต่ ๒ ศัพท์ขึ้นไป ท่านย่อเข้าเป็นบทเดียวกัน
ง. ถูกทุกข้อ
๑๗. “ลากศุกการ” เป็นสมาหาร วันทวสมาส ถ้าเปลี่ยนเป็นอสมหาหาร วันทวสมาส จะมีรูปอย่างไร
- ก. ลากศุกกาโร

- ข. ลากศกุการา
ค. ลากศกุการานี
ง. ข้อ ก และ ข ถูก
๑๘. ศัพท์ที่เป็นนปฺสกลิงค์ ควบด้วย จ ศัพท์ เมื่อเข้าสมาสจะต้องทำอย่างไร
ก. ลบนิคคหิต
ข. คงนิคคหิต
ค. แปลงเป็น น
ง. แปลงเป็น ฌ
๑๙. ศัพท์หลังของ “วายุปฺปเทส” เป็นลึงค์อะไร
ก. ปุ่ลึงค์
ข. อิตถิลึงค์
ค. นปฺสกลึงค์
ง. เป็นได้ทั้ง ๓ ลึงค์
๒๐. ข้อใด ไม่ใช่ พหูพหิสมาส
ก. ราชภโฏ
ข. จินาสโว
ค. ภิกขุสงฆปริวโต
ง. สนฺตจิตฺโต
๒๑. ลทฺฐปิณฺฑปาตา (เถรี) มีวิเคราะห์ตรงกับข้อใด
ก. ลทฺฐํ ปิณฺฑปาตํ ยาย สา ลทฺฐปิณฺฑปาตา (เถรี)
ข. ลทฺฐโ ปิณฺฑปาโต ยาย สา ลทฺฐปิณฺฑปาตา (เถรี)
ค. ลทฺฐํ ปิณฺฑปาตํ ยสุสา สา ลทฺฐปิณฺฑปาตา (เถรี)
ง. ลทฺฐโ ปิณฺฑปาโต ยสุสา สา ลทฺฐปิณฺฑปาตา (เถรี)
๒๒. กตปฺปจฺจุคฺคฺมโน (สตฺถา) แปลอย่างไร
ก. (พระศาสดา) มีการต้อนรับอันทรงกระทำแล้ว
ข. (พระศาสดา) มีการต้อนรับ (อันพระญาติ ท.) กระทำแล้ว
ค. (พระศาสดา) ผู้ทำการต้อนรับแล้ว
ง. (พระศาสดา) ผู้ (อันพระญาติ ท.) ทรงทำการต้อนรับแล้ว
๒๓. ย ศัพท์ ในรูปวิเคราะห์ของ อากิณฺณมนฺนุสฺสา (เวสาลี) ประกอบด้วยวิภัตติใด
ก. ทฺติยวิภัตติ

- ข. จตุตถีวิภัตติ
 - ค. นัฏฐีวิภัตติ
 - ง. สัตตมีวิภัตติ
๒๔. ข้อใดวิเคราะห์ไม่ถูกต้อง
- ก. อาคตา สมณา ยัม โส อาคตสมโณ (อาราโม)
 - ข. อคฺคิ อหิโต เยน โส อคฺคยาหิโต (พฺราหฺมโณ)
 - ค. นิคฺคตา ชนา ยสุสฺส โส นิคฺคตชโน (คาโม)
 - ง. ทุลฺลภา ภิกฺขวา ยสุสฺสฺสา ทุพฺพภิกฺขวา (เวสาลี)
๒๕. ย ศัพท์ ในข้อใด ประกอบวิภัตติไม่ถูกหลักสมาส
- ก. ปริวุโต สงฺโฆ ยัม โส ปริวุตสงฺโฆ (สตฺถา)
 - ข. เทวคโณ ปริวุโต ยัม โส เทวคณปริวุโต (สกุโโก)
 - ค. คณฺหิโต อคฺคิ ยัม ตัม คณฺหิตคฺคิ (สรีริ)
 - ง. อุกฺคหิตํ วตฺตํ ยัม โส อุกฺคหิตวตฺโต (สามเณโร)
๒๖. สมาสเช่นไร ชื่ออภัยยี่ภาวสมาส
- ก. สมาสที่มีอุปสรรคเป็นบทหน้า
 - ข. สมาสที่มีนิบาตเป็นบทหน้า
 - ค. สมาสที่มีปัจจัยเป็นบทหน้า
 - ง. ข้อ ก และ ข ถูก
๒๗. ข้อใด ไม่ใช่ อภัยยี่ภาวสมาส
- ก. อุปนครี
 - ข. ปจฺจนาถคฺคํ
 - ค. ปจฺจนาสมโณ
 - ง. ยถาสุขํ
๒๘. หตฺถิลิङฺโก (สกุโณ) เป็นสมาสอะไร
- ก. น บพพบท กัมมธารยสมาส
 - ข. น บพพบท พหุพพิหิสมาส
 - ค. นัฏฐี อุปมาพหุพพิหิสมาส
 - ง. นัฏฐี ภินนาธิกรณพหุพพิหิสมาส
๒๙. สมาสในข้อใดมีคำแปลว่า “ไม่ใช่”
- ก. อนคฺโฆ

- ข. อนาทาโน
- ค. อสุสทุโร
- ง. อสุสมโน

๓๐. อุปปลสฺส _____ วิช _____ ยสฺสา สฺยา อุปปลวณฺณา (เถรี) ในช่องว่างเติมข้อความใด

- ก. วณฺโณ
- ข. วณฺณา
- ค. วณฺณํ
- ง. วณฺเณ

เฉลย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาบาลีไวยากรณ์

1.	ง	6.	ก	11.	ก	16.	ก	21.	ข	26.	ง
2.	ค	7.	ง	12.	ง	17.	ง	22.	ข	27.	ค
3.	ง	8.	ข	13.	ค	18.	ง	23.	ง	28.	ค
4.	ง	9.	ก	14.	ค	19.	ก	24.	ค	29.	ง
5.	ง	10.	ก	15.	ง	20.	ก	25.	ง	30.	ก

คะแนนเต็ม	๓๐
คะแนนที่ได้	

กระดาษใบตอบ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาบาลีไวยากรณ์

ชื่อ..... ฉายา..... นามสกุล.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑					๑๑					๒๑				
๒					๑๒					๒๒				
๓					๑๓					๒๓				
๔					๑๔					๒๔				
๕					๑๕					๒๕				
๖					๑๖					๒๖				
๗					๑๗					๒๗				
๘					๑๘					๒๘				
๙					๑๙					๒๙				
๑๐					๒๐					๓๐				

แบบวัดเจตคติต่อวิชาบาลีไวยากรณ์

คำชี้แจง

1. แบบวัดเจตคตินี้ ถ้ามุ่งเกี่ยวกับความรู้ ความรู้สึก และแนวโน้มการปฏิบัติของนักเรียนที่มีต่อวิชาบาลีไวยากรณ์
2. วิธีตอบ ในข้อหนึ่งๆ จะมีข้อความให้นักศึกษาเลือกตอบตามระดับความเห็นด้วย 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด โดยให้นักเรียนพิจารณาข้อความในแต่ละข้อให้เข้าใจ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องแสดงความคิดเห็นที่ตรงตามความเห็นส่วนตัวของนักศึกษามากที่สุด
3. การตอบแบบวัดเจตคติฉบับนี้ ไม่มีผลต่อคะแนนการเรียนของนักเรียน คำตอบของนักเรียนจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อาจารย์ต่อไป

ชื่อ..... ฉายา..... นามสกุล.....

ข้อ	ข้อความ	เห็นด้วย				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	วิชาบาลีไวยากรณ์ เป็นวิชาที่น่าศึกษา					
2	วิชาบาลีไวยากรณ์ เป็นวิชาที่สนุกสนาน					
3	ข้าพเจ้าต้องการเรียนวิชาบาลีไวยากรณ์					
4	ข้าพเจ้าต้องการค้นคว้าความรู้วิชาบาลีไวยากรณ์					
5	ข้าพเจ้าตั้งใจทำงานหรือกิจกรรมวิชาบาลีไวยากรณ์ทุกครั้ง					
6	ข้าพเจ้าคิดว่า การท่องหลักสูตรวิชาบาลีไวยากรณ์ มีความจำเป็นต่อการเรียนวิชาบาลีไวยากรณ์					
7	ข้าพเจ้าคิดว่า การทบทวนหลักสูตรวิชาบาลีไวยากรณ์อย่างสม่ำเสมอ จะทำให้จำแม่นและนำไปใช้อย่างถูกต้อง					

8	การเรียนรู้วิชาบาลีไวยากรณ์ ทำให้มีความรู้กว้างขวางขึ้น					
9	ความรู้ที่ได้จากวิชาบาลีไวยากรณ์ สามารถนำไปใช้ประโยชน์กับการเรียนภาษาอื่น เช่น ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ได้					
10	ความรู้ที่ได้จากวิชาบาลีไวยากรณ์ ทำให้แปลธรรมบทได้อย่างถูกต้อง					
11	ความรู้ที่ได้จากวิชาบาลีไวยากรณ์ ไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
12	ความรู้ที่ได้จากวิชาบาลีไวยากรณ์ ไม่ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดสร้างสรรค์					
13	ความรู้ที่ได้จากวิชาบาลีไวยากรณ์ ไม่ช่วยส่งเสริมทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน					
14	วิชาบาลีไวยากรณ์ มีเนื้อหามากเกินไป					
15	วิชาบาลีไวยากรณ์ เป็นวิชาที่เข้าใจยาก					
16	วิชาบาลีไวยากรณ์ เป็นวิชาที่น่าเบื่อ					
17	เวลาว่าง ข้าพเจ้าไม่เคยทบทวนวิชาบาลีไวยากรณ์					
18	วิชาบาลีไวยากรณ์ เน้นความจำมากกว่าความเข้าใจ					
19	ข้าพเจ้าไม่มีความมั่นใจในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่ครูจัดให้					
20	ข้าพเจ้าชอบชวนเพื่อนคุยในชั่วโมงวิชาบาลีไวยากรณ์					

ความเห็นส่วนตัวเพิ่มเติม

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ภาคผนวก ค
ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง 7 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านความสอดคล้องเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของแผนการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสมาส

องค์ประกอบ	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	เฉลี่ย (IOC)
	1	2	3	4	5	
สาระสำคัญ						
1. สอดคล้องกับชื่อเรื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1
2. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
จุดประสงค์การเรียนรู้						
3. สอดคล้องกับชื่อเรื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1
4. สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1
5. เป็นตัวชี้้นำการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
6. ครอบคลุมสมรรถภาพการเรียนรู้ ด้านความรู้ ความคิด ความสามารถในการปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1
สาระการเรียนรู้						
7. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
8. เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1
9. เหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	+1	+1	1
กระบวนการเรียนรู้						
10. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
11. เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1
12. มีขั้นตอนที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1

ตาราง 7 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	เฉลี่ย
	1	2	3	4	5	(IOC)
สื่อการสอน						
13. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
14. สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
15. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	1
การวัดผลและการประเมินผล						
16. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
17. ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	+1	0	+1	+1	+1	0.8
18. มีการประเมินผลตามสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1

ค่าความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.8 - 1.0

ตาราง 8 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านความสอดคล้องเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของแผนการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง กัมมชารยสมาส

องค์ประกอบ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	เฉลี่ย (IOC)
สาระสำคัญ						
1. สอดคล้องกับชื่อเรื่อง	+1	0	+1	+1	+1	0.8
2. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
จุดประสงค์การเรียนรู้						
3. สอดคล้องกับชื่อเรื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1
4. สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1
5. เป็นตัวชี้้นำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
6. ครอบคลุมสมรรถภาพการเรียนรู้ด้าน ความรู้ ความคิด ความสามารถในการปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1
สาระการเรียนรู้						
7. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
8. เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1
9. เหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	+1	+1	+1
กระบวนการเรียนรู้						
10. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
11. เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	0	+1	+1	+1	0.8
12. มีขั้นตอนที่เหมาะสม	+1	0	+1	+1	+1	0.8

ตาราง 8 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	เฉลี่ย (IOC)
	1	2	3	4	5	
สื่อการสอน						
13. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
14. สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
15. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	1
การวัดผลและการประเมินผล						
16. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
17. ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	+1	0	+1	0	+1	0.6
18. มีการประเมินผลตามสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1

ค่าความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.6 - 1.0

ตาราง 9 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านความสอดคล้องเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของแผนการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ทิวสมาส

องค์ประกอบ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	เฉลี่ย (IOC)
สาระสำคัญ						
1. สอดคล้องกับชื่อเรื่อง	+1	0	+1	+1	+1	0.8
2. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
3. สอดคล้องกับชื่อเรื่อง						
4. สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1
5. เป็นตัวชี้้นำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
6. ครอบคลุมสมรรถภาพการเรียนรู้ด้าน ความรู้ ความคิด ความสามารถในการปฏิบัติ	+1	0	+1	+1	0	0.6
สาระการเรียนรู้						
7. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
8. เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1
9. เหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	+1	+1	1
กระบวนการเรียนรู้						
10. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
11. เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1
12. มีขั้นตอนที่เหมาะสม	+1	0	+1	+1	+1	0.8

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	เฉลี่ย (IOC)
	1	2	3	4	5	
สื่อการสอน						
13. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
14. สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
15. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	1
การวัดผลและการประเมินผล						
16. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
17. ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1
18. มีการประเมินผลตามสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1

ค่าความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.6 - 1.0

ตาราง 10 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านความสอดคล้องเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของแผน
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ตัปปริสสมาส

องค์ประกอบ	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	เฉลี่ย (IOC)
	1	2	3	4	5	
สาระสำคัญ						
1. สอดคล้องกับชื่อเรื่อง	+1	0	+1	+1	+1	0.8
2. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
จุดประสงค์การเรียนรู้						
3. สอดคล้องกับชื่อเรื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1
4. สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1
5. เป็นตัวชี้้นำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
6. ครอบคลุมสมรรถภาพการเรียนรู้ด้าน ความรู้ ความคิด ความสามารถในการปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1
สาระการเรียนรู้						
7. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
8. เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1
9. เหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	+1	+1	1
กระบวนการเรียนรู้						
10. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
11. เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1
12. มีขั้นตอนที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1

ตาราง 10 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	เฉลี่ย
	1	2	3	4	5	(IOC)
สื่อการสอน						
13. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
14. สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
15. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	1
การวัดผลและการประเมินผล						
16. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
17. ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1
18. มีการประเมินผลตามสภาพจริง	+1	0	+1	+1	+1	0.8

ค่าความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.8 - 1.0

ตาราง 11 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	เฉลี่ย
	1	2	3	4	5	(IOC)
สื่อการสอน						
13. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
14. สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
15. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	1
การวัดผลและการประเมินผล						
16. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
17. ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1
18. มีการประเมินผลตามสภาพจริง	+1	0	+1	+1	+1	0.8

ค่าความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.6 - 1.0

ตาราง 12 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	เฉลี่ย
	1	2	3	4	5	(IOC)
สื่อการสอน						
13. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
14. สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
15. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	1
การวัดผลและการประเมินผล						
16. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
17. ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1
18. มีการประเมินผลตามสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1

ค่าความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.8 - 1.0

ตาราง 13 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	เฉลี่ย (IOC)
	1	2	3	4	5	
สื่อการสอน						
13. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
14. สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
15. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	1
การวัดผลและการประเมินผล						
16. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
17. ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1
18. มีการประเมินผลตามสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1

ค่าความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.6 - 1.0

ตาราง 14 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านความสอดคล้องเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของแผน
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง สมასอื่น ๆ

องค์ประกอบ	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	เฉลี่ย (IOC)
	1	2	3	4	5	
สาระสำคัญ						
1. สอดคล้องกับชื่อเรื่อง	+1	0	+1	+1	+1	0.8
2. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	
จุดประสงค์การเรียนรู้						
3. สอดคล้องกับชื่อเรื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1
4. สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1
5. เป็นตัวชี้้นำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
6. ครอบคลุมสมรรถภาพการเรียนรู้ด้าน ความรู้ ความคิด ความสามารถในการปฏิบัติ	+1	0	+1	+1	+1	0.8
สาระการเรียนรู้						
7. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
8. เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1
9. เหมาะสมกับเวลา	+1	+1	+1	+1	+1	1
กระบวนการเรียนรู้						
10. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
11. เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	1
12. มีขั้นตอนที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1

ตาราง 14 (ต่อ)

องค์ประกอบ	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	เฉลี่ย (IOC)
สื่อการสอน						
13. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
14. สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1
15. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติเป็นกลุ่ม	+1	+1	+1	+1	+1	1
การวัดผลและการประเมินผล						
16. สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	1
17. ใช้เครื่องมือที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1
18. มีการประเมินผลตามสภาพจริง	+1	+1	+1	+1	+1	1

ค่าความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.8 - 1.0

ตาราง 15 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านความสอดคล้องเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	เฉลี่ย (IOC)
1	0	0	+1	+1	+1	0.6
2	+1	+1	+1	+1	+1	1
3	+1	+1	+1	+1	+1	1
4	+1	+1	+1	+1	+1	1
5	+1	+1	+1	+1	+1	1
6	+1	+1	+1	+1	+1	1
7	+1	+1	+1	+1	+1	1
8	+1	+1	+1	+1	+1	1
9	0	+1	+1	+1	+1	0.8
10	0	0	+1	+1	+1	0.6
11	+1	+1	+1	+1	+1	1
12	0	0	+1	+1	+1	0.6
13	+1	+1	+1	+1	+1	1
14	+1	+1	+1	+1	+1	1
15	+1	+1	+1	+1	+1	1
16	+1	+1	+1	+1	+1	1
17	+1	+1	+1	+1	+1	1
18	+1	+1	+1	+1	+1	1
19	+1	+1	+1	+1	+1	1
20	+1	+1	+1	+1	+1	1
21	+1	+1	+1	+1	+1	1
22	+1	+1	+1	+1	+1	1
23	+1	+1	+1	+1	+1	1
24	+1	+1	+1	+1	+1	1
25	0	0	+1	+1	+1	0.6

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	เฉลี่ย (IOC)
26	+1	+1	+1	+1	+1	1
27	+1	+1	+1	+1	+1	1
28	+1	+1	+1	+1	+1	1
29	+1	+1	+1	+1	+1	1
30	+1	+1	+1	+1	+1	1

ค่าความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.6 - 1.0

ตาราง 16 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านความสอดคล้องเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของ
แบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาบาลีไวยากรณ์

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	เฉลี่ย (IOC)
1	+1	+1	+1	+1	+1	1
2	+1	+1	+1	+1	+1	1
3	+1	+1	+1	+1	+1	1
4	+1	+1	+1	+1	+1	1
5	+1	+1	+1	+1	+1	1
6	0	0	+1	+1	+1	0.6
7	+1	+1	+1	+1	+1	1
8	+1	0	+1	+1	+1	0.8
9	+1	+1	+1	+1	+1	1
10	+1	+1	+1	+1	+1	1
11	+1	+1	+1	+1	+1	1
12	+1	+1	+1	+1	+1	1
13	+1	+1	+1	+1	+1	1
14	+1	+1	+1	+1	+1	1
15	+1	+1	+1	+1	+1	1
16	+1	+1	+1	+1	+1	1
17	+1	+1	+1	+1	+1	1
18	+1	+1	0	+1	0	0.6
19	+1	+1	+1	+1	+1	1
20	+1	+1	+1	+1	+1	1

ค่าความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.6 - 1.0

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ภาคผนวก ง

คุณภาพเครื่องมือการวิจัย คະแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาบาลีไวยากรณ์
และ เจตคติต่อวิชาบาลีไวยากรณ์

ตาราง 17 ค่าระดับความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) ของ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบาลีไวยากรณ์ เรื่อง สมาส

ข้อที่	ค่าระดับความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	สรุป	
			ใช่	ไม่ใช่
1	.88	.52		/
2	.59	.38	/	
3	.75	.49	/	
4	.52	.00		/
5	.78	.44	/	
6	.69	.41	/	
7	.88	.37		/
8	.52	.17		/
9	.30	-.10		/
10	.77	.67	/	
11	.58	.28	/	
12	.75	.03		/
13	.69	.10		/
14	.91	.38		/
15	.75	.59	/	
16	.77	.51	/	
17	.75	.44	/	
18	.59	.39	/	
19	.75	.40	/	
20	.89	.63		/
21	.89	.47		/
22	.81	.55		/
23	.77	.51	/	
24	.56	.45	/	

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าระดับความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	สรุป	
			ใช่	ไม่ใช่
25	.59	.37	/	
26	.64	.35	/	
27	.51	.55		/
28	.75	.39	/	
29	.75	.52	/	
30	.66	.35	/	
31	.66	.25		/
32	.59	.24		/
33	.70	.21		/
34	.56	.43	/	
35	.66	.31	/	
36	.70	.51	/	
37	.66	.32	/	
38	.55	.12		/
39	.75	.39	/	
40	.73	.43	/	
41	.45	.25		/
42	.14	.12		/
43	.63	.56	/	
44	.78	.52	/	
45	.61	.26	/	
46	.73	.47		/
47	.55	.33	/	
48	.83	.29		/

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าระดับความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	สรุป	
			ใช่	ไม่ใช่
49	.75	.36	/	
50	.20	.28	/	

ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาบาลีไวยากรณ์อยู่ระหว่าง .20 - .78

ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาบาลีไวยากรณ์อยู่ระหว่าง .26 - .67

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาบาลีไวยากรณ์ทั้งฉบับ = .89

ตาราง 18 ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (r_u) ของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาบาลี ไวยากรณ์

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)	สรุป	
		ใช้	ไม่ใช้
1	.41	/	
2	.28		/
3	.44	/	
4	.19		/
5	.57	/	
6	.57	/	
7	.34		/
8	.33	/	
9	.30		/
10	.38		/
11	.48		/
12	-.21		/
13	.25		/
14	.42	/	
15	.38	/	
16	.31	/	
17	.37	/	
18	.31		/
19	.20		/
20	.47	/	
21	.37		/
22	.45	/	
23	.44	/	
24	.22		/

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)	สรุป	
		ใช่	ไม่ใช่
25	.16		/
26	.37	/	
27	.18		/
28	.23		/
29	.48	/	
30	.59	/	
31	.49	/	
32	.47	/	
33	-.32		/
34	.38		/
35	.40		/
36	.38	/	
37	.53	/	
38	.45	/	
39	-.37		/
40	-.44		/

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาบาลีไวยากรณ์อยู่ระหว่าง .33 - .57
 ค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) ของแบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชาบาลีไวยากรณ์ทั้งฉบับ = .87

ตาราง 19 คะแนนชุดการสอบ ชุดที่ 1 เรื่อง ความรู้ทั่วไปเรื่องสมาส

นักเรียน รูปที่	ใบงาน		ใบกิจกรรมเสริม		ศูนย์สำรอง		รวม	
	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้
1	50	42	50	36	10	9	110	87
2	50	39	50	44	10	9	110	92
3	50	41	50	36	10	9	110	86
4	50	44	50	42	10	9	110	95
5	50	42	50	36	10	9	110	87
6	50	39	50	44	10	9	110	92
7	50	42	50	36	10	9	110	87
8	50	42	50	36	10	9	110	87
9	50	41	50	36	10	9	110	86
10	50	41	50	36	10	9	110	86
11	50	39	50	44	10	9	110	92
12	50	44	50	42	10	9	110	95
13	50	44	50	42	10	9	110	95
14	50	41	50	36	10	9	110	86
15	50	39	50	44	10	9	110	92
16	50	39	50	44	10	9	110	92
17	50	39	50	44	10	9	110	92
18	50	44	50	42	10	9	110	95
19	50	42	50	36	10	9	110	87
20	50	44	50	42	10	9	110	95
21	50	39	50	44	10	9	110	92
22	50	39	50	44	10	9	110	92
23	50	39	50	44	10	9	110	92
24	50	41	50	36	10	9	110	86

ตาราง 20 คะแนนชุดการสอบ ชุดที่ 2 เรื่อง กัมมचारยสมาส

นักเรียน รูปที่	ใบงาน		ใบกิจกรรมเสริม		ศูนย์สำรอง		รวม	
	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้
1	60	47	60	46	10	10	130	103
2	60	47	60	46	10	10	130	103
3	60	38	60	46	10	10	130	94
4	60	38	60	46	10	10	130	94
5	60	46	60	43	10	9	130	108
6	60	47	60	46	10	10	130	103
7	60	38	60	46	10	10	130	94
8	60	38	60	46	10	10	130	94
9	60	43	60	49	10	10	130	102
10	60	43	60	49	10	10	130	102
11	60	46	60	43	10	9	130	108
12	60	54	60	54	10	10	130	118
13	60	54	60	54	10	10	130	118
14	60	43	60	49	10	10	130	102
15	60	53	60	43	10	9	130	105
16	60	46	60	43	10	9	130	108
17	60	46	60	43	10	9	130	108
18	60	54	60	54	10	10	130	118
19	60	47	60	46	10	10	130	103
20	60	54	60	54	10	10	130	118
21	60	53	60	43	10	9	130	105
22	60	53	60	43	10	9	130	105
23	60	53	60	43	10	9	130	105
24	60	43	60	49	10	10	130	102

ตาราง 21 คะแนนชุดการสอบ ชุดที่ 3 เรื่อง ทักษะการอ่าน

นักเรียน รูปที่	ใบงาน		ใบกิจกรรมเสริม		ศูนย์สำรอง		รวม	
	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้
1	20	18	20	14	10	7	50	39
2	20	18	20	14	10	7	50	39
3	20	19	20	18	10	7	50	34
4	20	19	20	18	10	7	50	34
5	20	19	20	18	10	7	50	34
6	20	18	20	14	10	7	50	39
7	20	19	20	18	10	7	50	34
8	20	19	20	18	10	7	50	34
9	20	20	20	14	10	7	50	41
10	20	16	20	11	10	6	50	33
11	20	19	20	18	10	7	50	34
12	20	20	20	14	10	7	50	41
13	20	20	20	14	10	7	50	41
14	20	16	20	11	10	6	50	33
15	20	19	20	18	10	7	50	34
16	20	16	20	11	10	6	50	33
17	20	16	20	11	10	6	50	33
18	20	20	20	14	10	7	50	41
19	20	18	20	14	10	7	50	39
20	20	20	20	14	10	7	50	41
21	20	20	20	14	10	7	50	41
22	20	19	20	18	10	7	50	34
23	20	20	20	14	10	7	50	41
24	20	20	20	14	10	7	50	41

ตาราง 22 คะแนนชุดการสอบ ชุดที่ 4 เรื่อง ตั้ปปริสสมาส

นักเรียน รูปที่	ใบงาน		ใบกิจกรรมเสริม		ศูนย์สำรอง		รวม	
	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้
1	60	57	60	42	10	5	130	104
2	60	57	60	42	10	5	130	104
3	60	40	60	43	10	6	130	89
4	60	40	60	43	10	6	130	89
5	60	45	60	37	10	4	130	86
6	60	57	60	42	10	5	130	104
7	60	40	60	43	10	6	130	89
8	60	40	60	43	10	6	130	89
9	60	52	60	38	10	5	130	95
10	60	52	60	38	10	5	130	95
11	60	45	60	37	10	4	130	86
12	60	53	60	47	10	10	130	110
13	60	53	60	47	10	10	130	110
14	60	52	60	38	10	5	130	95
15	60	44	60	43	10	7	130	94
16	60	45	60	37	10	4	130	86
17	60	45	60	37	10	4	130	86
18	60	53	60	47	10	10	130	110
19	60	44	60	43	10	7	130	94
20	60	53	60	47	10	10	130	110
21	60	57	60	42	10	5	130	104
22	60	44	60	43	10	7	130	94
23	60	44	60	43	10	7	130	94
24	60	52	60	38	10	5	130	95

ตาราง 23 คะแนนชุดการสอบ ชุดที่ 5 เรื่อง ทวินทอสมาส

นักเรียน รูปที่	ใบงาน		ใบกิจกรรมเสริม		ศูนย์สำรอง		รวม	
	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้
1	20	18	20	19	10	8	50	35
2	20	18	20	19	10	8	50	35
3	20	18	20	18	10	8	50	44
4	20	18	20	18	10	8	50	44
5	20	18	20	19	10	8	50	35
6	20	18	20	19	10	8	50	35
7	20	18	20	18	10	8	50	44
8	20	18	20	18	10	8	50	44
9	20	18	20	14	10	8	50	40
10	20	18	20	11	10	6	50	35
11	20	18	20	11	10	6	50	35
12	20	18	20	14	10	8	50	40
13	20	18	20	9	10	8	50	35
14	20	18	20	11	10	6	50	35
15	20	18	20	11	10	6	50	35
16	20	18	20	9	10	8	50	35
17	20	18	20	9	10	8	50	35
18	20	18	20	14	10	8	50	40
19	20	18	20	9	10	8	50	35
20	20	18	20	14	10	8	50	40
21	20	18	20	9	10	8	50	35
22	20	18	20	9	10	8	50	35
23	20	18	20	9	10	8	50	35
24	20	18	20	9	10	8	50	35

ตาราง 24 คะแนนชุดการสอน ชุดที่ 6 เรื่อง อพยยิภาวสมาส

นักเรียน รูปที่	ใบงาน		ใบกิจกรรมเสริม		ศูนย์สำรอง		รวม	
	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้
1	20	19	20	20	10	10	50	49
2	20	19	20	20	10	10	50	49
3	20	19	20	16	10	6	50	41
4	20	19	20	16	10	6	50	41
5	20	14	20	17	10	7	50	38
6	20	19	20	20	10	10	50	49
7	20	19	20	16	10	6	50	41
8	20	19	20	16	10	6	50	41
9	20	16	20	17	10	8	50	41
10	20	19	20	16	10	7	50	42
11	20	14	20	17	10	7	50	38
12	20	16	20	17	10	8	50	41
13	20	19	20	16	10	7	50	42
14	20	14	20	17	10	7	50	38
15	20	19	20	16	10	7	50	42
16	20	14	20	17	10	7	50	38
17	20	14	20	17	10	7	50	38
18	20	16	20	17	10	8	50	41
19	20	19	20	20	10	10	50	49
20	20	16	20	17	10	8	50	41
21	20	19	20	16	10	7	50	42
22	20	14	20	17	10	7	50	38
23	20	14	20	17	10	7	50	38
24	20	14	20	17	10	7	50	38

ตาราง 25 คะแนนชุดการสอบ ชุดที่ 7 เรื่อง พหุพหิหิสมาส

นักเรียน รูปที่	ใบงาน		ใบกิจกรรมเสริม		ศูนย์สำรอง		รวม	
	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้
1	60	51	60	45	10	4	130	110
2	60	51	60	45	10	4	130	110
3	60	57	60	47	10	3	130	107
4	60	57	60	47	10	3	130	107
5	60	51	60	45	10	4	130	110
6	60	55	60	55	10	9	130	119
7	60	57	60	47	10	3	130	107
8	60	57	60	47	10	3	130	107
9	60	55	60	55	10	9	130	119
10	60	53	60	40	10	3	130	96
11	60	53	60	40	10	3	130	96
12	60	50	60	52	10	5	130	107
13	60	50	60	52	10	5	130	107
14	60	50	60	52	10	5	130	107
15	60	46	60	35	10	5	130	86
16	60	53	60	40	10	3	130	96
17	60	50	60	52	10	5	130	107
18	60	55	60	55	10	9	130	119
19	60	51	60	45	10	4	130	110
20	60	55	60	55	10	9	130	119
21	60	53	60	40	10	3	130	96
22	60	46	60	35	10	5	130	86
23	60	46	60	35	10	5	130	86
24	60	46	60	35	10	5	130	86

ตาราง 26 คะแนนชุดการสอบ ชุดที่ 8 เรื่อง สมასอื่น ๆ

นักเรียน รูปที่	ใบงาน		ใบกิจกรรมเสริม		ศูนย์สำรอง		รวม	
	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้	เต็ม	ได้
1	50	49	50	36	10	8	110	93
2	50	49	50	36	10	8	110	93
3	50	48	50	39	10	10	110	97
4	50	48	50	39	10	10	110	97
5	50	49	50	36	10	8	110	93
6	50	49	50	36	10	8	110	93
7	50	48	50	39	10	10	110	97
8	50	48	50	39	10	10	110	97
9	50	48	50	36	10	10	110	94
10	50	48	50	36	10	10	110	94
11	50	48	50	39	10	10	110	97
12	50	48	50	36	10	10	110	94
13	50	48	50	48	10	10	110	106
14	50	48	50	36	10	10	110	94
15	50	50	50	30	10	8	110	88
16	50	50	50	30	10	8	110	88
17	50	48	50	48	10	10	110	106
18	50	48	50	36	10	10	110	94
19	50	48	50	48	10	10	110	106
20	50	48	50	48	10	10	110	106
21	50	48	50	48	10	10	110	106
22	50	50	50	30	10	8	110	88
23	50	50	50	30	10	8	110	88
24	50	50	50	30	10	8	110	88

ตาราง 27 การเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาบาลีไวยากรณ์ และเจตคติต่อวิชาบาลีไวยากรณ์ ก่อนและหลังทดลอง

นักเรียน รูปที่	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์		นักเรียน รูปที่	แบบวัดเจตคติ	
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง		ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
1	14	25	1	79	89
2	10	19	2	75	80
3	12	19	3	72	83
4	11	18	4	79	96
5	13	19	5	79	95
6	13	19	6	67	78
7	15	24	7	74	86
8	11	19	8	69	83
9	12	18	9	75	81
10	11	20	10	72	80
11	12	22	11	79	84
12	12	21	12	64	79
13	12	19	13	80	85
14	14	20	14	69	76
15	11	19	15	71	79
16	13	19	16	70	82
17	14	23	17	75	83
18	14	23	18	70	82
19	11	19	19	69	83
20	13	24	20	79	83
21	12	20	21	83	85
22	10	19	22	69	82
23	14	18	23	74	81
24	10	19	24	76	83

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ภาคผนวก จ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

หนังสือเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือการวิจัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองทำการสอน

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. พระมหาสุรสิทธิ์ กิตติโสภี รักษาการเจ้าอาวาสวัดเชิงท่า
อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. พระมหาบรรณ ปัญญาโร ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดใหญ่ชัยมงคล
อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. ดร. ชิดชัย สนั่นเสียง อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
4. ดร. แสน สมนึกศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี เขต 2
5. นายเอกชัย ยุติศรี ครูชำนาญการพิเศษ
ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอผักไห่
อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

